

Dit tijdschrift wordt als objectieve documentatie uitgegeven.
De artikels geven de opvatting van de schrijvers weer, onafhankelijk van de mening der Bank.

INHOUD : De bankreglementering en de kredietpolitiek in Italië in de loop der jongste tien jaar — Recente wetgevende maatregelen voor de bevordering van de ontwikkeling der private ondernemingen — Literatuur betreffende de monetaire en financiële toestand van België — Economische wetgeving — Statistieken.

DE BANKREGLEMENTERING EN DE KREDIETPOLITIEK IN ITALIE IN DE LOOP DER JONGSTE TIEN JAAR

1. De ontwikkeling van het kredietwezen.

Alhoewel de Italiaanse banktraditie opklimt tot in de Middeleeuwen, toen de Florentijnse, Genuese en Venetiaanse bankiers hun bedrijvigheid uitoefenden in de belangrijkste landen uit dat tijdperk, bestond er nog geen eigenlijke bankreglementering op het ogenblik waarop, één eeuw terug, de Italiaanse eenheidsstaat werd opgericht.

Op dat tijdstip was het bankwezen hoofdzakelijk samengesteld uit de circulatiebanken van de belangrijkste Staten van Italië; daarnaast waren enkele andere instellingen van enige omvang, enkele spaarkassen en enkele plaatselijke banken bedrijvig. De zwakke economische ontwikkeling van het land maakte een specialisatie op het gebied van het krediet onmogelijk en al de kredietinstellingen, met inbegrip van de circulatiebanken, droegen een gemengd karakter: zij verstrekten zowel handels- als industrieel krediet. De eerste stap naar de specialisatie werd gezet in 1861, toen de wetten op het grond- en op het landbouwkrediet verschenen (1).

De noodzaak van aanwakkering der produktie leidde tot de oprichting van instituten, gespeciali-

seerd in het verlenen van krediet op roerende goederen en belast met de verstrekking van het vereiste kapitaal aan de nieuwe ondernemingen en met de steunverlening aan deze laatste in de eerste fase van hun bedrijvigheid. Aldus werd in 1863, naar het voorbeeld van een gelijkaardige Franse instelling, de Società di credito mobiliare opgericht; acht jaar nadien kwam de Banca generale tot stand. Het is grotendeels te danken aan deze beide organismen voor krediet op roerende goederen, evenals aan enkele financiële maatschappijen, dat de belangrijkste initiatieven op het gebied van het vervoerwezen, de elektriciteit en de zware nijverheid tot een goed einde konden gebracht worden. De financiering der ondernemingen vond plaats via de inschrijving op aandelen, het disconto en het verlenen van voorschotten en prolongaties; de nodige middelen werden hoofdzakelijk gevormd door hun eigen kapitaal evenals door bijzondere externe bijdragen. Ingevolge de gevoelige aangroei der verrichtingen, bleken deze middelen weldra ontoereikend en werd een verruiming ervan door aanvaarding van deposito's op korte termijn overwogen. Krachtens de statuten moesten de financiële middelen aangetrokken worden door emissie van obligaties, doch gelet op de nog ontoereikende organisatie van de financiële markt, werd de gemakkelijkste doch ook de meest gevaarlijke weg van de inzameling van deposito's verkozen. De met behulp van deze middelen verrichte investeringen waren meestal op halflange en lange termijn. De daaruit voortvloeiende immobilisatie plaatste beide instellingen in de onmogelijkheid de

(1) Het krediet op onroerende goederen wordt thans beheerd door de fundamentele wetten van 1910 (grondkrediet) en van 1928 (landbouwkrediet), waaraan verschillende wijzigingen werden aangebracht. Een wet van 1958 voorziet de oprichting, bij de instellingen voor grondkrediet, van autonome secties voor de financiering van openbare werken en van installaties van openbaar nut; aldus werden de verrichtingen welke twee speciale instellingen over gans het nationaal grondgebied uitoefenden, op regionale basis georganiseerd.

deposito's tijdens de bankcrisis van 1893 terug te betalen. Zij dienden elke activiteit stop te zetten na resp. dertig en tweeëntwintig jaar werking.

Met het verdwijnen der instituten voor krediet op roerende goederen, verdween ook een belangrijke financieringsbron voor de industriële investeringen; om hierin enigermate te voorzien, werden twee banken voor gewoon krediet opgericht, nl. de Banca commerciale italiana en de Credito italiano, die, samen met de reeds bestaande Banco di Roma, een groot gedeelte van hun middelen besteedden aan industrieel krediet. Daarbij kwam tijdens de eerste wereldoorlog de Banca italiana di sconto, die echter wegens haar buitensporige immobilisaties de naoorlogse crisis niet te boven kwam en dan ook in 1922 verdween.

De financiering op halflange termijn deed bij het uitbreken van de eerste wereldoorlog een ernstig probleem rijzen en leidde tot de oprichting van een speciale instelling welke tot doel had van de banken de last der industriële financiering over te nemen die ingevolge de eisen der oorlogsproductie zeer zwaar ging worden en die risico's insloot welke niet in overeenstemming waren met de aard der handelsbanken. In 1915 werd, op initiatief der circulatiebanken (Banca d'Italia, Banco di Napoli en Banco di Sicilia), van enkele spaarkassen en van een groep banken, het Consorzio per sovvenzioni su valori industriali opgericht, dat tot doel had alle verrichtingen op handelspapier gewaarborgd door inpandgeving van effecten uit te voeren, kredieten toe te staan aan de scheepsbouw en aan de leveranciers van de Staat en hulp te verlenen aan de kredietinstellingen die wegens de vertrouwenscrisis bij het begin der vijandelijkheden het hoofd te bieden hadden aan uitzonderlijke terugbetalingen van deposito's. Het grootste gedeelte van de middelen vereist voor de uitvoering van die verrichtingen werd verstrekt door het herdisconto bij de circulatiebank. Het Consortium werkte aanvankelijk uitsluitend op korte termijn, doch ging nadien eveneens belang stellen in het krediet op halflange en lange termijn voor de financiering van openbare werken en de grondsanering; het kende een zeer intense bedrijvigheid gedurende de bankcrisis die volgde op het einde van de oorlog, toen het verschillende bankinstellingen redde, en tijdens de tweede wereldoorlog, toen het de financiering verzekerde van de leveringen aan de Staat en de bijstand aan de families van militairen onder de wapens. Het Consortium zette op het einde van 1958 zijn bedrijvigheid stop, daar de gronden aangevoerd voor zijn oprichting niet meer aanwezig waren en inmiddels bijzondere instellingen waren opgericht voor de normale financiering op halflange termijn.

Het eerste eigenlijke instituut voor krediet op roerende goederen werd opgericht in 1919, nl. het Consorzio di credito per le opere pubbliche, dat tot doel had leningen op lange termijn toe te staan door de uitvoering van openbare werken; deze leningen werden gewaarborgd door de cessie van jaarlijkse vorderingen op de Staat of door een volmacht ver-

strekt door de ontvangers van belastingen; de financiële middelen dienden gevonden op de markt via de emissie van obligaties. In 1923 werd een instituut voor de financiering op halflange termijn opgericht, nl. het Istituto nazionale di credito per il lavoro italiano all'estero, ter verlening van steun aan de bedrijven belast met de uitvoering van werken in het buitenland met behulp van Italiaanse arbeidskrachten. Een andere instelling voor krediet op roerende goederen werd opgericht in 1924, nl. het Istituto di credito per le imprese di pubblica utilità, met als opdracht leningen toe te kennen voor de uitvoering van openbare werken en van installaties van openbaar nut (hoofdzakelijk elektrische installaties).

Alhoewel de oprichting van deze gespecialiseerde instituten de banken ontslagen had van lasten die niet binnen het kader van hun bevoegdheid vielen, bleef het grootste gedeelte der industriële financiering verder berusten bij de gewone kredietbanken; de moeilijkheden die in crisisperiodes aan de dag traden, werden overwonnen door een beroep te doen op het Consorzio per sovvenzioni su valori industriali. Tijdens de bankcrisis die volgde op de eerste wereldoorlog en gedurende dewelke de Banca italiana di sconto verdween, werd een reeks kredietverrichtingen op lange termijn overgenomen, vooreerst door het Consortium en nadien (in 1922) door een van zijn autonome secties. De afwikkeling van die verrichtingen nam zo lange tijd in beslag dat de autonome sectie in 1926 omgevormd werd in het Istituto di liquidazione, hetwelk zeven jaar later werd opgeslorpt door het Istituto per la ricostruzione industriale (I.R.I.).

De noodzakelijkheid de banken volledig te ontslagen van de industriële financiering leidde in 1931 tot de oprichting van het Istituto mobiliare italiano (I.M.I.), dat belast werd met het verstrekken van leningen met een maximumlooptijd van tien jaar; deze werden gefinancierd met eigen middelen en met de opbrengst van de emissie van obligaties. Bij het begin van zijn activiteit wijdde het I.M.I. zich uitsluitend aan de consolidatie der kortlopende schulden en aan de terugbetaling van de banken, doch in de loop der daaropvolgende jaren breidde het zijn tussenkomst uit tot de normale financiering der ondernemingen en kende hun zelfs leningen toe op lange termijn (tot twintig jaar). Op dit ogenblik is het I.M.I. het belangrijkste instituut voor krediet op roerende goederen; het dekt ongeveer 60 pct. van de verrichtingen van al de speciale instituten voor krediet aan de nijverheid en aan de openbare werken (1).

Een nieuwe sanering van de banktoestand vond plaats in 1933, toen het I.R.I. werd opgericht, dat de participaties en het vastgelopen gedeelte van de kredieten der grote banken overnam, evenals gans het beheer van het Istituto di liquidazione. Oorspron-

(1) Naast de belangrijkste speciale kredietinstituten werden andere kleinere organismen opgericht voor de kredietverlening aan de mijnen, het hotelwezen, het vreemdelingenverkeer en de cinematografische industrie.

kkelijk omvatte het I.R.I. twee secties : « mobilisatie » en « financiering »; sectie « financiering » werd in 1936 afgeschaft en één jaar later werd het I.R.I. omgevormd in een organisme van duurzame aard (1). Aldus werd van het stelsel der reddingsoperaties, die een nettoverlies voor de Staat lieten, overgeschakeld naar een nieuwe opvatting van de betrekkingen tussen de industrie en de banken ten einde een herhaling van de ernstige moeilijkheden die zich in het verleden voordeden, te vermijden. De controle der drie belangrijkste banken, welke tot nog toe in handen was van industriële ondernemingen, ging over in handen van het I.R.I. Later, toen het I.R.I. werd gereorganiseerd nadat het reeds voor 214 miljard huidige lires andere mobilisatieverrichtingen had uitgevoerd, namen de kredieten aan de industrie (telefoon, bewapening, ijzer- en staalnijverheid, mechanische en elektrotechnische constructies) de vorm aan van participaties (2).

Op het einde van de tweede wereldoorlog hadden de industriële bedrijven, gelet op de wederopbouw, de omschakeling en de modernisering van hun uitrusting, behoefte aan belangrijke kapitalen; om deze behoeften te bevredigen, werd de structuur der reeds bestaande instituten versterkt en werden nieuwe instellingen opgericht, die specifiek tot doel hadden krediet op halflange termijn te verstrekken; zowel aan de ene als aan de andere, verleende de Staat middelen in nationale en vreemde geldsoorten, die zij tegen gunstige voorwaarden moesten aanwenden (3). Aldus ontstonden tussen 1944 en 1947 de secties voor industrieel krediet van de Banco di Napoli en van de Banco di Sicilia, de secties voor kredietverlening aan de middelgrote en kleine bedrijven en aan de coöperatieven van de Banca nazionale del lavoro, de Banca di credito finanziario (Medio-banca), de Banca centrale di credito popolare (Centrobanca) en de Cassa per il credito alle imprese artigiane (Artigiancassa). De Ente finanziamenti industriali (E.F.I.), die aanvankelijk de titels van schuldvorderingen welke leveringen aan de Staat vertegenwoordigden, aankocht om ze te herdisconteren

(1) Het I.R.I. is een publiekrechtelijke financiële instelling die de industriële en bankparticipaties van de Staat beheert. De financiële middelen voor deze verrichtingen worden voor ongeveer één derde verstrekt door de Schatkist en voor het overige door de markt, hoofdzakelijk via emissies van gewone obligaties of van in aandelen omzetbare obligaties.

(2) De immobilisaties door het I.R.I. op zich genomen, beliepen ongeveer 1.000 miljard huidige lires en vertegenwoordigden 85 pct. van het volume der bankdeposito's. Op deze immobilisaties werd een verlies van 400 à 450 miljard voorzien, afgezien van een verlies van 400 miljard dat reeds was geleden tijdens de vorige reddingsverrichtingen uitgevoerd door de zelfstandige sectie van het Consorzio sovvenzioni su valori industriali en door het Istituto di liquidazione. Ingevolge de muntdevaluatie werd het globale verlies op ongeveer 400 miljard huidige lires teruggebracht.

(3) Voor de sector van de mechaniekbouw, waarin de wederopbouw en de omschakeling van de uitrusting belangrijke afmetingen aannam, werd een speciaal organisme opgericht, nl. het « Fondo per il finanziamento dell'industria meccanica » (F.I.M.), dat voor nagenoeg 50 miljard door de Staat verstrekte fondsen heeft uitgedeeld. Deze instelling is thans in liquidatie.

bij het Consorzio sovvenzioni su valori industriali, werd in 1950 tot een kredietinstituut omgezet (thans Efibanca). In 1952 werd een verdere integratie doorgevoerd, toen het Istituto centrale per il credito a medio termine alle medie e piccole industrie (Mediocredito) en enkele daaraan verbonden regionale instellingen werden opgericht. Het centrale Mediocredito handelt niet rechtstreeks met de ondernemingen, doch door bemiddeling van de regionale mediocredito-instituten en van de gemachtigde instituten waaraan het via het herdisconto en de aankoop van obligaties en bons aanvullende middelen verstrekt (1).

In 1953 werden ten slotte de speciale instituten gereorganiseerd, die in Zuid-Italië en op de eilanden hun activiteit uitoefenden : Istituto per lo sviluppo economico dell'Italia meridionale (Isveimer), Istituto regionale per il finanziamento delle medie e piccole imprese in Sicilia (Irfis) en Credito industriale sardo (C.I.S.). Het is via deze instituten dat de Cassa per il Mezzogiorno de projecten in verband met de industrialisatie van het Zuiden door middel van fondsen herkomstig uit de openbare sector en van buitenlandse leningen, financiert.

Ten einde de actie der speciale kredietinstituten te steunen, werd in 1954 het Fondo regionale per partecipazioni azionarie in nuove società industriali opgericht, welk een bijzondere autonome afdeling is van de Banco di Sicilia (2), en, in 1955, het Istituto per lo sviluppo delle attività produttive (Isap), opgericht op initiatief en met participatie van verschillende instellingen voor gewoon krediet en voor krediet op roerende goederen.

Om bovendien de financiering der particuliere bedrijven in het Zuiden en op de eilanden mogelijk te maken, in een minder strakke vorm dan die toegepast door de speciale kredietinstituten, voorziet de wet dat het Isveimer, het Irfis en het C.I.S., mits machtiging van het Comitato del credito, mogen deelnemen aan de oprichting van financiële maatschappijen in hun respectieve zones van territoriale bevoegdheid, ten einde de ontwikkeling van de industrie in die gebieden te bevorderen; zij mogen eveneens inschrijven op gebeurlijke kapitaalsverhogingen van die maatschappijen. Een bedrag gelijk aan maximum 10 pct. van het dotatiefonds en van het speciale fonds mag te dien einde worden aangewend. Dienovereenkomstig werd in 1958 de Società finanziaria siciliana opgericht; zij beschikt over een fonds van 4.750 miljoen, waarvan 2.000 miljoen afkomstig van de Streek, 1.250 miljoen van het Fondo regionale delle partecipazioni azionarie en, ten

(1) De middelen welke het Mediocredito voor zijn verrichtingen aanwendt (en die aanvankelijk 60 miljard bedroegen en geleidelijk werden verhoogd om het Mediocredito toe te laten zijn verrichtingen eveneens uit te breiden tot het uitvoerkrediet), bereikten op het einde van 1958 185 miljard, waarvan nog 93 dienden gestort.

(2) In 1958 werd het Fondo regionale opgenomen in de Società finanziaria siciliana.

slotte, 500 miljoen van de Banco di Sicilia, de Cassa di risparmio di Palermo en het Irfis.

Op het gebied van de financiering der openbare werken vervult de Cassa depositi e prestiti een belangrijke rol. Haar activiteit heeft hoofdzakelijk betrekking op de leningen aan de gemeenten en aan de provincies, de staatsfondsen en de rekening-courant van de Schatkist; haar middelen worden grotendeels gevormd door het spaargeld dat langs de postspaarkassen wordt ingezameld.

De postspaarkassen werden in 1875 opgericht om, naast de gewone spaarkassen, de middelen van de kleine spaarders aan te trekken, vooral in de weinig belangrijke plaatsen die over geen bankklokken beschikken. Deze kassen kenden een merkwaardige ontwikkeling sedert het ontstaan, in 1925, van rentende postbons (1), waaraan bijzondere fiscale faciliteiten zijn verbonden en die een gelijkaardige rol vervullen als de staatsfondsen. De gunstvoorwaarden die door de postkassen worden aangeboden, veroorzaakten een belangrijke toevloeiing van middelen welke die der gewone kassen overschreden en hoofdzakelijk werden aangewend voor de financiering van de Schatkist; zij maakten echter ook een gevoelige toeneming van de verrichtingen van de Cassa depositi e prestiti in de sector der openbare werken mogelijk.

De Cassa depositi e prestiti treedt eveneens op door tussenkomst van haar sectie voor gemeenten en provinciekrediet, welke in 1898 werd opgericht; deze sectie was zeer bedrijvig tijdens de eerste tien jaar van haar bestaan, toen zij aanzienlijke kredieten aan de belangrijkste Italiaanse steden verleende met de opbrengst van de emissie van langlopende obligaties; nadien en vooral sedert de oprichting van het Consorzio di credito per le opere pubbliche, dat een gelijkaardige opdracht heeft, verminderde de sectie haar bedrijvigheid gevoelig en op dit ogenblik is zij nagenoeg inactief.

In de sector der openbare werken dient eveneens de Cassa per il Mezzogiorno vermeld, die door de regering werd opgericht om de economische ontwikkeling in het zuiden van Italië te bevorderen. Tot haar programma behoren openbare werken, grondsaneringswerken, landbouwwerken, krachtbronnen en industrieën. De financiering gebeurt door middel van toelagen die over een periode van vijftien jaar (1950-1965) zijn verspreid en die in het totaal 2.040 miljard lire bedragen.

Bovendien wendt de Cassa de opbrengst van buitenlandse leningen aan : tot nog toe heeft zij voor \$ 310 miljoen geplaatst, incl. een lening van \$ 40 miljoen afgesloten in september 1959 en bestemd voor een atoomfabriek.

(1) De postbons brengen geen interest op indien zij binnen het jaar worden geïncasseerd. De interest wordt om de twee maanden vereffend en ieder jaar gekapitaliseerd. De beginrente bedraagt 3,75 pct. en stijgt geleidelijk tot 5 pct. vanaf het vijftiende jaar.

2. De bankwetgeving.

Afgezien van de wetten op de circulatiebanken, op de spaarkassen en op de instituten voor landbouw- en grondkrediet, waren de banken voor gewoon krediet vóór 1926 aan geen bijzondere beschikkingen onderworpen, afgezien van enkele verspreide bepalingen in het wetboek van koophandel of in speciale wetten, hoewel de ervaring de noodzakelijkheid had aangetoond van studies en ontwerpen voor de wettelijke organisatie en de controle van de bankactiviteit.

De eerste wettelijke maatregelen ter bescherming van het spaarwezen werden in 1926 uitgevaardigd, nadat het emissierecht aan de Banca d'Italia was toevertrouwd (1).

De getroffen maatregelen voorzagen dat :

— de maatschappijen en de andere instellingen welke krediet verlenen door middel van deposito's moesten ingeschreven zijn in een speciaal register bij het Ministerie van Financiën;

— de oprichting van nieuwe instellingen, hun samensmelting en de opening van dochtermaatschappijen dienden onderworpen aan de toelating van het Ministerie van Financiën;

— een minimumkapitaal was vereist voor de oprichting van nieuwe instellingen, nl. 300.000 lire voor provinciale coöperatieven, 5 miljoen voor de andere instellingen van provinciale aard, 10 miljoen voor de instellingen met regionaal karakter en 50 miljoen voor die welke hun bedrijvigheid in verschillende streken uitoefenen;

— wanneer de deposito's meer dan twintigmaal het eigen vermogen overschreden, moest het verschil neergelegd worden in rekening-courant of in de vorm van door de Staat uitgegeven of gewaarborgde effecten bij de Banca d'Italia;

— het krediet toegestaan aan een zelfde geldnemer mocht één vijfde van het kapitaal der kredietinstelling niet overschrijden zonder machtiging van het controleorgaan;

— ten minste 10 pct. der winsten moesten worden opgenomen in de reserves en dit tot 40 pct. van het kapitaal waren bereikt;

— de controle der kredietinstellingen was toevertrouwd aan de Banca d'Italia; deze werd normaal uitgeoefend via het onderzoek der staten en balansen en desnoods via de inspectie der inrichtingen.

Deze bepalingen waren integraal van toepassing op de instellingen voor gewoon krediet. Wat de spaarkassen en de speciale kredietinstituten betreft, die reeds door bijzondere wetten werden beheerst, was alleen het gedeelte van de wet van toepassing dat betrekking had op de inschrijving in het register, de oprichting, de fusie, de dochtermaatschappijen,

(1) De in 1926 getroffen maatregelen waren voorafgegaan van een decreet van 1919 waarbij de vestiging van dochtermaatschappijen van buitenlandse banken aan de toelating van de minister van de Schatkist werd onderworpen.

de kredietbeperking en de mededeling der staten en balansen.

De crisis van 1929 die de banken vóór grote moeilijkheden plaatste, leidde tot de oprichting van verschillende organismen die de immobilisaties van de banken, waarover hierboven reeds werd gehandeld, overnamen. Zij bracht ook een herziening van de wetgeving op gebied van het krediet met zich. Het is in deze gedachtengang dat de wet van 1936 werd gepubliceerd, waarbij de scheiding tussen het krediet op korte termijn en het krediet op halflange en lange termijn werd doorgevoerd (1) en gans het kredietwezen op een eenvormige manier werd geregeld, doordat de controle der kredietinstellingen en die der speciale instituten in één enkel organisme werd gecentraliseerd (2).

Krachtens de nieuwe reglementering werden de kredietorganismen ingedeeld in kredietinstellingen (3) die kortlopend spaargeld en hoofdzakelijk deposito's op zicht of op korte termijn aantrekken (publiekrechtelijke kredietinstellingen, banken van nationaal belang, banken voor gewoon krediet, coöperatieve volksbanken, spaarkassen en landbouwkassen) en in speciale kredietinstellingen die halflange en langlopende spaargelden inzamelen in de vorm van deposito's op termijn of van obligaties (instituten

voor landbouw- en grondkrediet, instituten voor krediet aan de bouwnijverheid, de openbare werken, de industrie, de mijnen, de cinematografische nijverheid en het hotelwezen).

De inzameling van spaargeld in al zijn vormen bij het publiek en het verrichten van krediettransacties werden erkend als verrichtingen waarbij het algemeen belang is gemoeid; de kredietinstellingen en -instituten werden dan ook onderworpen aan de controle van het Ispettorato del credito, dat van een speciaal ministercomité afhing. Aan de ambtenaren van dit Ispettorato werd de hoedanigheid van staatsagent verleend en al de inlichtingen betreffende de kredietorganismen werden beschermd door het beroepsgeheim.

De wet omvat strengere bepalingen voor de publiekrechtelijke kredietinstellingen, de banken van nationaal belang en de spaarkassen. Aldus moet hun statuut bij decreet van het Ministerie van de Schatkist worden goedgekeurd en de benoeming van sommige bestuurders dient gedaan of goedgekeurd door het orgaan belast met de controle van die instellingen. Hoewel deze laatste een openbaar karakter dragen of aan de Staat toebehoren, beschikken zij over geen enkel voorrecht en oefenen zij hun bedrijvigheid uit onder een regime van vrije mededinging met de andere bankinstellingen; de keuze van hun verrichtingen wordt dan ook bepaald in functie van de rentabiliteit en het risico ervan (1).

Belangrijke faciliteiten op het gebied van de procedure werden aan de voornaamste bankinstellingen toegekend. De circulatiebank, de publiekrechtelijke kredietinstellingen, de banken van nationaal belang en de spaarkassen met een eigen vermogen van ten minste 50 miljoen lire kunnen het « decreet van injunctie » aanvragen, dat bij gebrek van verzet uitvoerbaar wordt ten zelfden titel als een vonnis, zelfs op basis van het rekeninguittreksel dat eensluidend met de boekingen is verklaard door een van de bestuurders van het betrokken organisme, welk eveneens moet verklaren dat het om een werkelijk en liquide krediet gaat.

De nieuwe instellingen voor gewoon krediet en de coöperatieven moeten worden opgericht in de vorm van aandelenvennootschappen of van commanditaire vennootschappen op aandelen. De bankwet die werd uitgevaardigd toen de aandelen aan toonder bestonden, schreef voor dat de aandelen der kredietinstellingen op naam moesten zijn, doch dat het controleorgaan aandelen aan toonder mocht toestaan ten belope van ten hoogste 45 pct. van het totaal. Deze

(1) De publiekrechtelijke kredietinstellingen (incl. de Banca nazionale del lavoro, waarvan het kapitaal bijna uitsluitend in handen is van de Staat) en de spaarkassen zijn stichtingen zonder winstoogmerk; de winsten die na de normale afnemingen voor de reserves nog overblijven, worden voor filantropische en culturele doeleinden aangewend. De banken van nationaal belang zijn de drie belangrijkste handelsbanken; zij hebben dochtermaatschappijen in ten minste 30 provincies; ze worden onrechtstreeks door de Staat gecontroleerd langs het I.R.I., dat de meerderheid van hun aandelen bezit.

(1) De scheiding tussen beide sectoren was niet zo scherp dat de verrichtingen der kredietinstellingen tot de korte termijn alleen beperkt bleven. De kredietinstellingen en in het bijzonder de spaarkassen en de publiekrechtelijke instituten verstrekken inderdaad, hoewel in beperkte mate en mits zekere speciale voorwaarden, leningen op lange en halflange termijn. Het totale bedrag van de beleggingen der kredietinstellingen bereikte op het einde van 1958 5.286 miljard; 548 miljard hadden betrekking op verrichtingen op halflange en lange termijn, waarvan 416 miljard uitsluitend voor rekening kwamen van de spaarkassen en in het bijzonder leningen ten gunste van de gemeenten en van de openbare instellingen vertegenwoordigden.

Naast de vermelde verrichtingen op halflange termijn nemen de kredietinstellingen vaak participaties in het kapitaal der speciale instituten of richten zelfs eigen secties op; bovendien verstrekken zij voorlopig middelen aan die instellingen in afwachting dat deze hun obligaties op de markt plaatsen, en zij slorpen die obligaties in ruime mate op. Anderzijds verrichten de instituten voor krediet op roerende goederen sommige transacties op korte termijn wanneer zij het karakter van vóórfinanciering dragen, terwijl de instituten voor landbouwkrediet kortlopend krediet verlenen, vooral wat het exploitatiekrediet en de financiering der graanvoorraden betreft, en daarbij in ruime mate een beroep doen op de circulatiebank.

(2) De bankwet van 1936, die algemene bepalingen omvat ter bescherming van het spaarwezen en de reglementering van krediet, dient gecoördineerd met de speciale wetten op de circulatiebank, de spaarkassen en banken van lening, de volksbanken, de landbouw- en ambachtsskassen evenals op de instituten die krediet op halflange en op lange termijn toestaan. Slechts enkele beschikkingen van de wet van 1936 hadden betrekking op deze laatste, doch bij een decreet van 1946 werden zij onderworpen aan de bepalingen van de bankwet, voor zover deze toepasselijk zijn.

(3) Op initiatief van sommige kredietinstellingen werden centrale organen opgericht die de kredietinstellingen volgens hun activiteit groeperen: Istituto di credito delle casse di risparmio, Istituto centrale delle banche popolari en Istituto centrale di banche e banchieri. Deze organen treden voor rekening van de leden als bemiddelaars op, hoofdzakelijk door de middelen die hun door de leden ter beschikking worden gesteld, te beleggen in effecten en aan te wenden voor kredietverrichtingen. Van deze drie centrale organen is het eerstgenoemde het belangrijkste.

uitzondering geldt niet voor de aandelen van de banken van nationaal belang die steeds nominatief moeten zijn en, indien zij op naam zijn van buitenlandse burgers of vennootschappen, is er geen stemrecht aan verbonden. Sedert 1941 zijn aandelen aan toonder niet meer toegelaten en moeten alle aandelen nominatief zijn.

De oorlogsverrichtingen bemoeilijkten de werking van sommige organismen en in 1944 werden het Ispettorato en het Comitato del credito afgeschaft; hun macht en hun bevoegdheid op gebied van het krediet evenals die van het regeringshoofd en van de chef van het Ispettorato werden aan het Ministerie van de Schatkist toevertrouwd, terwijl het toezicht over de instellingen voor kortlopend krediet (met uitsluiting van de speciale instituten voor verrichtingen op halflange en lange termijn) aan de Banca d'Italia werd toevertrouwd.

De reorganisatie der verschillende controleorganen vond slechts plaats in 1947, toen opnieuw het huidige Comitato interministeriale per il credito ed il risparmio werd opgericht, dat belast is met het hoger toezicht op de bescherming van het spaarwezen, de kredietverlening en de wisselverrichtingen. Al de bepalingen van de bankwet betreffende de bevoegdheid, de macht en de rol van het vroegere Comité zijn eveneens van toepassing op dit nieuwe Comité. Dit is samengesteld uit de minister van de Schatkist, die voorzitter is, en de ministers van Openbare Werken, van Land- en Bosbouw, van de Industrie en van de Handel, van de Buitenlandse Handel, van de Begroting, van Rijksparticipaties en, zo de President van de Raad zulks beslist, eveneens de minister zonder portefeuille, voorzitter van het interministerieel prijzencomité. De minister van de Schatkist mag op de vergaderingen andere betrokken ministers uitnodigen; aldus wordt normaal de minister van Financiën uitgenodigd. Het Comité vergadert gewoonlijk om de maand.

De gouverneur van de Banca d'Italia, aan wie de macht en de bevoegdheid van de chef van het Ispettorato werden toevertrouwd, neemt deel aan de vergadering van het Comité.

De functies van het Ispettorato werden overgedragen aan de Banca d'Italia, die de verificaties welke binnen haar bevoegdheid vallen, verricht en de besluiten van het Comité uitvoert.

Krachtens de op dit ogenblik vigerende bepalingen oefent de Banca d'Italia haar bevoegdheden op het gebied van het krediet uit overeenkomstig de richtlijnen van het Interministerieel comité voor het krediet. De Banca d'Italia :

— houdt het register der kredietinstellingen (1);

(1) Krachtens verschillende bepalingen uit de bankwetgeving dient de Banca d'Italia nog twee andere registers bij te houden : a) bij het Hoofdbestuur, voor de financiële maatschappijen die recht hebben op de vermindering van de belasting op de vennootschappen, welke o.m. aandelen moeten bezitten voor een waarde gelijk aan 60 pct. van de op de balans ingeschreven middelen; b) bij de zetels, voor de

— machtigt de oprichting van nieuwe instellingen en de opening van dochtermaatschappijen;

— bepaalt het bedrag van het kapitaal of van het dotatiefonds der nieuwe instellingen (1);

— machtigt de emissie van aandelen en van obligaties (met uitsluiting van de hypothecaire obligaties), wanneer zij betrekking hebben op kredietinstellingen en -instituten, of wanneer het gaat om effecten die door tussenkomst van kredietinstellingen dienen geplaatst of nog wanneer zij genoteerd zijn of men ze op de beurs wil laten noteren (2);

— schrijft de normen voor in verband met de verhouding vermogen/deposito's evenals met het evenredige aandeel der verschillende investeringsvormen;

— bepaalt de rentevoeten, de commissielonen en de praktische voorwaarden voor de bankverrichtingen (3);

— schrijft de kredietgrenzen voor evenals de aangiften der kredietnemers en de waarborgen van de bankbestuurders;

— bepaalt de technische normen in verband met de opstelling van de staten en balansen, schrijft de voorlegging van documenten en akten voor en oefent de inspectie uit (4).

Het staat de Banca d'Italia bovendien vrij :

— de bijeenroeping van de bestuursorganen te verordenen;

— de toepassing van de executoriale procedures tegenover de debiteuren te eisen en de modaliteiten

kredietinstellingen en de financiële maatschappijen die de speciale gedwongen liquidatie der beurscontracten mogen aanvragen.

Ook volgt de Banca d'Italia de activiteit van verschillende instellingen die opgenomen zijn op een speciale lijst en inzonderheid : a) instellingen die krediet verlenen en die beurs- of wisseloperaties verrichten, doch geen beroep doen op het publieke spaarwezen; b) industriële, commerciële of financiële ondernemingen die deposito's ontvangen van de beheerders, het personeel, de vennoten, de bijhuizen, de dochtermaatschappijen of aanverwante instellingen.

(1) In 1945 bepaalde de minister van de Schatkist de volgende minimumkapitalen : 200 miljoen voor de interregionale instellingen; 50 miljoen voor de regionale; 25 miljoen voor de provinciale en 10 miljoen voor de plaatselijke. De coöperatieve banken mochten zich een kapitaal vormen van 5 miljoen indien ze in één enkele provincie en van 10 miljoen indien ze in verschillende provincies bedrijvig waren.

(2) Behoudens deze machtiging die geen enkele beperking inhoudt wat het bedrag betreft, is de toelating van het Ministerie van de Schatkist, nadat het Kredietcomité is gehoord, vereist voor de oprichting van instellingen, voor de kapitaalverhogingen tegen betaling en voor de emissies van obligaties, wanneer zij 500 miljoen overschrijden. Deze beschikking, die van bestendige aard is, vloeit voort uit een gelijkaardige voorlopige bepaling welke in 1935 werd uitgevaardigd en achtereenvolgens werd verlengd. Wanneer beide machtigingen vereist zijn, moet een aanvraag ingediend worden bij de Banca d'Italia en bij het Ministerie; het gevolg dat aan het verzoek wordt gegeven, wordt door het Ministerie medegedeeld. Bovendien wordt de toelating om buitenlandse effecten in de Republiek te plaatsen, verleend door het Ministerie van de Schatkist, na de Banca d'Italia te hebben gehoord.

(3) De Banca d'Italia dient gehoord door het Ministerie van de Schatkist voor de vaststelling van de rentevoet op de boekjes en op de postbons.

(4) De inspectie wordt normaal beperkt tot de hoofdzetel van de instelling.

vast te stellen voor de tegeldemaking der immobilisaties;

— haar advies uit te brengen over de bijeenroeping der schuldeisers, ten einde een voorkomend concordaat voor te stellen.

De afgevaardigden-beheerders, de bestuurders, de ambtenaren en de bedienden der kredietinstellingen en -instituten mogen het ambt van beheerder, revisor en directeur in andere instellingen niet waarnemen, behalve mits machtiging van de Banca d'Italia. De ambtenaren van de Staat en van de parastatale instellingen mogen de functie van beheerder en directeur in de kredietinstellingen en -instituten niet vervullen zonder de toelating van het Kredietcomité. Behoudens afwijking, zijn de bezoldigingen aan die functies verbonden ten laste van de organismen waarvan de gemachtigde personen afhangen.

De directeurs der spaarkassen moeten gekozen worden onder de ambtenaren van die instituten, van andere kredietinstellingen of van openbare besturen; de benoemingen dienen vooraf door de Banca d'Italia goedgekeurd.

De bankwet voorziet eveneens een speciale procedure voor de samensmelting, de buitengewone administratie en de liquidatie der kredietinstellingen.

De beschikkingen op gebied van het krediet- en het spaarwezen evenals die in verband met de controle en het toezicht worden getroffen bij decreet van de Minister van de Schatkist, na raadpleging van het Kredietcomité, behalve om bijzonder dringende redenen. Dit geldt voor de belangrijkste bepalingen; de minder belangrijke beschikkingen worden getroffen bij eenvoudige beraadslaging van het Kredietcomité of bij decreet van de gouverneur van de Banca d'Italia.

3. De administratieve bepalingen.

Krachtens de macht die bij de wet aan het controleorgaan werd verleend, zijn bijzondere voorschriften uitgevaardigd wat de boekhoudkundige en statistische inlichtingen betreft, evenals in verband met de kredietverlening, het krediet op halflange termijn, de muntherwaarderingen, de voorwaarden en de normen voor de bankverrichtingen, de loketten en de verplichte reserves.

De kredietinstellingen moeten aan de Banca d'Italia de periodieke staten en de jaarlijkse balansen mededelen. De staten die eerst maandelijks, nadien tweemaandelijks verschenen en thans trimestrieel bekendgemaakt worden, werden tot in 1936 gepubliceerd in het Tijdschrift der aandelenvenootschappen en, later, in het speciaal bijvoegsel van het Tijdschrift van het Ispettorato del credito, doch in de loop van de tweede wereldoorlog werd de publikatie geschorst. Na de oorlog werd de publikatie der gegevens, gegroepeerd per grote categorieën van instellingen, hernomen in het Tijdschrift van de Banca d'Italia. Naast gegevens uit de boekhouding vindt men daarin verschillende statistische inlich-

tingen aan de hand waarvan de evolutie van de kredietbedrijvigheid (effecten, deposito's, leningen) kan gevolgd worden.

Behalve de staten, balansen en statistische gegevens, moeten de processen-verbaal der revisors, wanneer zij geschillen of voorstellen omvatten, evenals de processen-verbaal der vergaderingen naar het controleorgaan gezonden worden binnen de vijf dagen na de respectieve vergaderingen. Wanneer de kredietinstellingen het inzicht hebben bijzondere voorstellen (wijziging van de statuten of van het kapitaal, enz.) aan de vergaderingen voor te leggen, dienen zij vooraf de Banca d'Italia te verwittigen ten einde deze toe te laten de voorstellen te onderzoeken en de nodige aanduidingen of opmerkingen te verstrekken.

Wat de kredieten betreft, werd de grens die in 1926 was vastgesteld, gehandhaafd (één vijfde van de eigen middelen der Bank). In verband met de kredietaanvragen die een half miljoen overschrijden, werd echter de verplichting ingevoerd, ten minste eens per jaar, een verklaring in te dienen over de economische toestand en het patrimonium der aanvragers. De banken moeten eveneens een register bijhouden waarin zij de kredieten aantekenen die een bepaald bedrag (50.000 tot 5 miljoen lire) bereiken. Dit bedrag is vastgesteld in verhouding tot het eigen vermogen.

Aangezien de kredietbeperking de solvabiliteit van de kredietinstellingen tot doel heeft, zijn de voorafgaande voorschriften niet van toepassing op de verrichtingen waaraan een voldoende waarborg van goede afloop is verbonden. Dit is het geval met de voorschotten, de prolongaties, het disconto van de jaarlijkse staatsrenten en de cessie van het vijfde der bezoldigingen.

Ingevolge de muntdevaluatie en de onvoldoende aanpassing van de eigen middelen der kredietinstellingen aan de nieuwe waarde van de munt, steeg het aantal der excedentaire kredieten gevoelig, wat een selectief hoewel beperkt ingrijpen bij de kredietverlening heeft mogelijk gemaakt. Deze selectie biedt echter het nadeel niet eenvormig uitgeoefend te worden op al de kredieten die een bepaald bedrag overtreffen (1). Aangezien de kredietgrens gelijk is aan één vijfde van de eigen middelen der kredietinstellingen, liggen de limieten tussen enkele miljoenen en ruim 1 miljard lire; hieruit vloeit voort dat middelmatige kredieten toegestaan door kleine banken gecontroleerd worden, terwijl zeer grote kredieten toegestaan door de grote banken aan de controle ontsnappen. Er dient echter rekening gehouden met het feit dat het bedrag van de verrichtingen der kleine banken niet dikwijls de voorziene grens bereikt, zodat het volume der gecontroleerde kredieten uiteindelijk groter is voor de grote banken dan voor de kleine banken.

(1) Het bedrag der toegelaten excedentaire kredieten bedroeg in 1958 ongeveer 30 pct. van de kredieten der banken op het einde van hetzelfde jaar.

De kredietinstellingen mogen hun bedrijvigheid niet uitoefenen buiten hun eigen zone (de provincie, indien de dochtermaatschappij zich in een hoofdplaats bevindt, de gemeente, in de andere gevallen) en ze mogen geen effecten in bruikleen nemen (1) of ze in rekening-courant ontvangen. Bijzondere inlichtingen zijn vereist wat de investeringen in onroerende goederen betreft (over het algemeen slechts toegelaten voor de activiteit van de instelling) evenals de participaties (meestal toegestaan wanneer het gaat om instellingen opgericht of gesteund door de Staat, organismen van openbaar nut of financiële instellingen). De investeringen in vast rentende effecten (hoofdzakelijk staatsfondsen) zijn vrij, terwijl het aankopen van aandelen beperkt is tot de hoeveelheden die voor de normale gang van de verrichtingen voor rekening van de cliënt vereist zijn. Het is aan de kredietinstellingen verboden deposito's aan te houden bij andere kredietorganismen; een uitzondering maken de wederzijdse rekeningen-courant voor bewezen diensten, de deposito's van liquide middelen der landbouw- en ambachtskassen en de deposito's gevormd bij de centrale organen welke de kredietinstellingen groeperen.

De bestuurders der banken moeten een waarborg neerleggen bij de Banca d'Italia, waarborg die een minimum van 5.000 lire tot een maximum van 50.000 lire bedraagt volgens de omvang van de kredietinstelling en de verantwoordelijkheid van de bestuurder. Gelet op het geringe bedrag van de geëiste waarborgen, hebben deze slechts een symbolische waarde.

In verband met het halflange krediet dat door de privaatrechtelijke instellingen wordt verleend, gaf het Comité enkele principiële richtlijnen met als doel : te verzekeren dat de inzameling der spaarmiddelen uitsluitend gebeurt in de vorm van rentende bons (met een looptijd van achttien tot zestig maanden) in plaats van via depositoboekjes (2); het bedrag van de ingezamelde en niet door obligaties vertegenwoordigde middelen te beperken tot een maximum van vijftienmaal het eigen vermogen; voor de actieve verrichtingen een kredietbeperking gelijk aan één vierde van de eigen middelen vast te stellen; een globaal bedrag voor de kaskredieten te bepalen op een maximum van vijfmaal het vermogen, de vaste belegging of de pandgeving der aandelen en obligaties, op de helft van het eigen vermogen

(1) Het bruikleen was bij de banken, na de eerste wereldoorlog, sterk verspreid, doch gaf aanleiding tot ernstige verliezen ingevolge het faillissement van de Banca nazionale di sconto, welke op die wijze voor belangrijke bedragen staatsfondsen had ontvangen : een commissie werd aan de cliënt betaald en de Bank behield zich het recht voor de effecten naar goeddunken aan te wenden (normaal werden zij als waarborg voor verrichtingen verstrekt). De cliënten kenden niet altijd de ware aard van de verrichting, noch het daaraan verbonden risico, vandaar de verliezen veroorzaakt door de kracht van de Banca nazionale di sconto, welke een grote weerklink had.

(2) De rentevoet schommelt van een minimum van 3,75 pct. tot een maximum van 5 pct.

voor elke verrichting, de participaties en het aankopen van effecten op 50 pct. van het patrimonium met een individueel maximum van 10 pct. van de eigen middelen en van 10 pct. van het kapitaal van de onderneming waarin de participatie wordt genomen indien het kapitaal van deze laatste 100 miljoen overschrijdt.

Het halflange krediet ten gunste van de middelgrote en kleine bedrijven (waarvan het maximumbedrag voor iedere instelling op 50 miljoen is bepaald, grens die door het Kredietcomité op 300 miljoen werd gebracht voor het Isveimer, het Irfis en het C.I.S.) mag een looptijd hebben die schommelt tussen één en tien jaar volgens de vorm van de verrichting (met een limiet van drie jaar voor de rekeningen-courant en van vijf jaar voor de wissels). Als middelgrote en kleine ondernemingen worden beschouwd alle instellingen (met uitzondering van de ambachtsnijverheid) die niet meer dan 500 personen in dienst hebben en waarvan het geïnvesteerde kapitaal (immobilisaties + bedrijfskapitaal) anderhalf miljard lire niet overschrijdt (1).

Gelet op de sterke waardevermindering van de lire, werd wettelijk bepaald wat mocht herwaardeerd worden. Deze herwaarderingen, welke tijdens het jaar 1954 dienden doorgevoerd, hadden betrekking op enkele vermogensposten en in het bijzonder op de onroerende goederen en de uitrusting, wegens de invloed welke de herwaardering van deze laatste uitoefende op de van belasting vrijgestelde afschrijvingen. De herwaarderingscoëfficiënten werden naar gelang van het basisjaar vastgesteld (veertigmaal voor 1938) en de overdracht der nettosaldi naar de post « kapitaal » werd aan sommige beperkingen onderworpen.

De herwaarderingen zijn van grote betekenis, niet alleen voor de instellingen die belangrijke bedragen hebben geïnvesteerd in onroerende goederen en uitrusting, doch ook voor de kredietorganismen, aangezien de verplichte reserves, de waarborgen voor de circulaire cheques, de grens van het krediet en van de emissie der obligaties evenals de belasting op de vennootschappen bepaald worden in verhouding tot de eigen middelen (2). Wat de kredietinstellingen betreft, werden echter door het Kredietcomité bijzon-

(1) Een voorstel is ter studie om het bedrag van die verrichtingen op 500 miljoen en dat van het geïnvesteerde kapitaal op 3 miljard te brengen.

(2) De belasting bedraagt 0,75 pct. van het kapitaal plus 15 pct. van het gedeelte van het inkomen dat 6 pct. van het kapitaal overschrijdt. De belasting wordt verminderd met 40 pct. voor de financiële maatschappijen met staatsparticipatie en met 25 pct. voor de gewone financiële maatschappijen en voor de speciale kredietinstellingen en -instituten. Hetzelfde decreet voerde een belasting in van 5 p.m. op de vast rentende effecten in omloop, met uitsluiting van de staatsfondsen. De belasting is van toepassing op het gemiddelde van de in compensatie toegepaste prijzen tijdens de twaalf maanden van het dienstjaar of, bij ontstentenis, op de nominale waarde. De maatschappijen en organismen met staatsparticipatie, de kredietinstellingen en -instituten, de streken, de provincies en de gemeenten betalen 1,25 p.m. Voor de grondobligaties, de obligaties die betrekking hebben op de bouwnijverheid en op de verbetering van de landbouw, is de belasting van toepassing

dere beschikkingen uitgevaardigd : de transfer van de herwaarderingsaldi is begrensd tot een bedrag gelijk aan de kapitaalsverhogingen die vanaf 1 januari 1947 tegen contante volstorting werden verricht. Voor de spaarkassen en voor de publiekrechtelijke kredietorganismen die de mogelijkheid niet hebben hun kapitaal te verhogen door inbreng van derden, berekent men de nettowinsten bestemd tot verhoging van het dotatiefonds of van het reservefonds.

Toen het Interministerieel comité voor het krediet- en het spaarwezen in maart 1957 vaststelde dat de bankklokken niet voldoende en nog minder rationeel verspreid waren, stelde het volgende beginselen vast : voor de plaatsen waarin geen bankklokken bestonden, en vooral in het Zuiden, gelden vrij ruime criteria tegenover de kredietinstellingen van plaatselijke of regionale aard; voor de stedelijke agentschappen, dienen de concessies beperkt en moet de voorkeur gegeven worden aan de randgemeenten; voor de plaatsen die reeds over bankinstellingen beschikken, mag de machtiging voor de vestiging van andere bankinstellingen slechts verleend worden wanneer die instellingen een ruimere kredietverlening, in het bijzonder aan de middelgrote en kleine bedrijven, kunnen met zich brengen.

Aangezien voor de rationele vestiging van nieuwe loketten, eensdeels, stelselmatige economische en topografische onderzoeken zijn vereist ten einde de werkelijke behoeften te bepalen van de plaatsen die in aanmerking kunnen komen voor de oprichting van banken, en anderdeels, een gezamenlijk overzicht van de aanvragen der kredietinstellingen noodzakelijk is, besloot het Comité dat de kwestie van de installatie van nieuwe bankklokken slechts eens per jaar zou onderzocht worden. De Italiaanse bankvereniging werd belast met de coördinatie van de verschillende aanvragen tot opening van nieuwe loketten alvorens ze aan het Comité te onderwerpen.

Wat het krediet op afbetaling betreft, zijn geen bijzondere beschikkingen voorzien, daar de banken over het algemeen niet rechtstreeks betrokken zijn bij de financiering van die verrichtingen (1).

(overvolg noot van vorige blz.)

met vermeerdering van de fiscale rechten met 10 centime per schijf van 100 lire nominale waarde. De emittenten kunnen zich laten terugbetalen door de houders der obligaties, doch normaal zien zij af van de compensatie en nemen de belasting te hunnen laste. Om van de fiscale faciliteiten te genieten, moeten de financiële maatschappijen ingeschreven zijn in een speciaal register bij de Banca d'Italia.

(1) In Italië heeft het verschijnsel van de verkoop op afbetaling nog niet zo grote betekenis verkregen als in het buitenland en er bestaat dan ook geen enkele wettelijke of administratieve reglementering ter zake. Weinige instellingen zijn gespecialiseerd in de financiering van de verkoop op afbetaling en het grootste gedeelte van de financiering valt dan ook ten laste van de leveranciers en indirect van het bankwezen.

Onlangs werd een enquête gehouden door het Ministerie van Industrie en Handel met betrekking tot de verkoop op afbetaling van duurzame verbruiksgoederen en een andere betreffende de uitrustingsgoederen; bepaalde voorstellen werden gedaan om deze verrichtingen te reglementeren, doch zij werden tot nu toe niet van kracht.

De verkopen op afbetaling nemen uitbreiding, vooral wat de machines, de meubelen, de elektrische huishoudapparaten, de

4. De verplichte reserves.

De belangrijkste naoorlogse nieuwigheid op het gebied van het krediet bestaat in de nieuwe reglementering inzake verplichte reserves, reglementering welke de doeltreffendheid van de geldpolitiek moet verhogen. Reeds sedert 1926 bestond de verplichting tegoeden in rekening of bij de Banca d'Italia door de Staat uitgegeven of gewaarborgde effecten aan te houden voor het gedeelte van de deposito's dat twintigmaal de eigen middelen overtrof. Deze bepaling bleef praktisch zonder uitwerking, daar in die periode de banken over een eerder belangrijk eigen vermogen beschikten, nl. gemiddeld 15 pct. van de deposito's, daar waar deze verhouding tot beneden 5 pct. moest dalen om de verplichting van het aanhouden van deposito's bij de Banca d'Italia met zich te brengen. Een voorlopige maatregel werd tijdens de oorlog getroffen om de overtollige liquiditeiten die ten gevolge van de kredieten aan de Schatkist ontstonden, uit de omloop te nemen; vanaf 15 februari 1943 verplichtte het Ispettorato del credito de kredietinstellingen die meer dan 100 miljoen deposito's aanhielden, bij de circulatiebank 75 pct. te storten van de toeneming der deposito's, onder aftrek van de bedragen bestemd voor beleggingen en investeringen die rechtstreeks de oorlogseconomie ten goede kwamen; deze maatregel bleef van kracht tot einde april 1945.

Ten gevolge van de muntdevaluatie namen de deposito's een uitzonderlijke uitbreiding, terwijl de eigen middelen nagenoeg op hetzelfde peil bleven en in verhouding tot de deposito's tot beneden 1 pct. daalden. Hierdoor ontstonden belangrijke overschotten die slechts voor een gering gedeelte bij de Banca d'Italia werden gestort, aangezien ze een groot deel der deposito's zouden opgeslorpt hebben. Men slaagde er dan ook niet in deze maatregel te doen naleven, zelfs toen in februari 1946 de limiet van twintig- op dertigmaal de eigen middelen werd gebracht. Gelet op die toestand, schreef het in augustus 1947 heropgerichte Kredietcomité, tijdens zijn eerste vergadering, een nieuw stelsel van verplichte reserves voor dat tot op zekere hoogte rekening hield met de eigen middelen, doch grote betekenis hechtte aan de deposito's.

professionele werktuigen en de woningen betreft. Er bestaan geen eenvormige voorschriften in verband met de kassastorting, met het aantal en het bedrag der stortingen en de verhoging van de prijs en er wordt niet veel publiciteit gemaakt rond de voorwaarden die door de verkopers worden aangeboden.

Een raming van de globale waarde der op afbetaling verkochte goederen werd opgemaakt door S. Guidotti ter gelegenheid van het Congres dat te Milaan werd gehouden; zij werd gepubliceerd in het tijdschrift *Bancaria* van de maand april 1958. Uit die raming blijkt dat de totale waarde van de verkopen op afbetaling 350 miljard bereikt voor de verbruiks- goederen, 300 miljard voor de uitrustingsgoederen, 300 miljard voor de woningen en 150 miljard voor de automobielen. Speciale wettelijke voorschriften zijn slechts voorzien voor de woningen die gefinancierd worden door de instituten voor grondkrediet en voor de landbouwmachines die gefinancierd worden door de instituten voor landbouwkrediet; die verrichtingen worden ten dele gedekt door tegen gunstrente toegestane staatsfondsen.

De verplichte reserves werden als volgt vastgesteld :

a) 20 pct. van het overschot der deposito's boven het tienvoud van het op 30 september 1947 bestaande eigen vermogen, met een maximum van 15 pct. der deposito's.

b) 40 pct. van de toeneming der deposito's t.o.v. het bedrag ervan op 30 september 1947, onder aftrek, in geval van toeneming van het eigen vermogen, van het vrijgestelde gedeelte gelijk aan tienmaal het eigen vermogen;

c) de aangelegde reserves mogen 25 pct. van de toeneming der deposito's niet overtreffen.

De percentages zijn dezelfde voor spaardeposito's of rekeningen-courant en voor instellingen gevestigd in grote centra of in kleine. Daar de bovengrens vlug was bereikt, mag *grosso modo* worden beweerd dat de banken 25 pct. der deposito's als verplichte reserves moeten aanhouden.

Om de reserves te berekenen, dienen de rekeningen in deviezen en de tegoeden welke de banken bij elkaar aanhouden, buiten beschouwing gelaten. De eigen middelen der banken worden gevormd door het gestorte kapitaal of het dotatiefonds en door de gewone en buitengewone reserves die geen speciale bestemming hebben gekregen.

Alvorens de nieuwe maatregelen in verband met de reserves uit te vaardigen, werden de banken geraadpleegd en zij waren het eens, zowel over de noodzakelijkheid maatregelen te treffen als over hun uitvoeringsmodaliteiten. Deze beschikkingen werden door de banken gunstig onthaald, aangezien zij hen in staat stelden te weerstaan aan buitensporige financieringsaanvragen in het kader van een voor iedereen verplichte reglementering; zij dienden niet meer te vrezen dat een cliënt, die zijn aanvraag voor krediet geweigerd zag, bij andere banken een gunstiger onthaal genoot.

De reserves werden zodanig vastgesteld dat zij lager bleven dan het gezamenlijke bedrag der deposito's welke de banken bij de Banca d'Italia en bij de Schatkist aanhielden, en der effecten waarover zij vrij konden beschikken, zodat de invoering der reserves geen enkele inkrimping van het bankkrediet met zich bracht. En, op het einde van 1947, waren de beschikbare middelen nog toegenomen en lieten een ruime liquiditeitsmarge, zonder dat de kredieten werden verminderd. De reglementering had de verdienste het snelle tempo van de stijging der kredieten, die ten dele aan speculatieve activiteiten was toe te schrijven, te temperen en de grondslagen te leggen voor de muntstabilisatie die weldra werd tot stand gebracht.

De berekening van de reserves en de storting in verband ermee gebeuren in de eerste veertien dagen van iedere maand, op basis van de toestand op het einde van de voorafgaande maand.

De verplichte reserves mogen gestort worden op een speciale rekening-courant die rente afwerpt bij

de circulatiebank of belegd worden in gewone schatkistbons (vóór 10 januari 1953 mochten zij eveneens belegd worden in andere door de Staat uitgegeven of gewaarborgde effecten) die bij de centrale bank moeten neergelegd worden.

Het staat de banken vrij de ene of de andere vorm van reserves (tegoed in rekening of effecten) te kiezen naar gelang van hun beschikbare middelen en volgens de omvang van hun effectenportefeuille. De samenstelling van de reserves mag veranderen, zelfs nadat zij zijn aangelegd, mits het akkoord van de Banca d'Italia, of wel mogen de banken effecten neerleggen en tegoeden terugtrekken, en omgekeerd. De aanwending door de Banca d'Italia van de reserves aangehouden in de vorm van tegoeden voor verrichtingen ten gunste van de Schatkist hangt af van de thesauriebehoeften van de Staat.

De opgelegde verplichting inzake reserves betrof uitsluitend de banken voor gewoon krediet, die ongeveer 80 pct. van de bankdeposito's inzamelen. De spaarkassen en de banken van lening evenals de landbouw- en ambachtskassen (1), die gewoonlijk in staatsfondsen investeren en hoofdzakelijk leningen toestaan aan de overheid en waarvan de verrichtingen een grotere stabiliteit bieden, werden evenals in het verleden ontslagen van de verplichting reserves aan te leggen.

Aangezien de toestand der spaarkassen en der banken van lening van eerste categorie in de jongste jaren werd gewijzigd ten gevolge van hun talrijke betrekkingen met de commerciële en industriële ondernemingen en de geringere omvang van hun portefeuille staatsfondsen, heeft het Kredietcomité, krachtens een beslissing van 7 augustus 1958, de verplichting van reserves aan te leggen ook uitgebreid tot deze kassen, doch in een beperktere mate en slechts ten belope van de stijgingen der deposito's die zich sedert 1 september 1958 hebben voorgedaan; de in acht te nemen verhouding bedraagt 20 pct. en werd verlaagd tot 10 pct. indien de reserve gestort wordt bij het Istituto di credito delle casse di risparmio, hetwelk verplicht is bepaalde voorschriften in verband met de investering der overblijvende 10 pct. te eerbiedigen.

Op het ogenblik van de invoering der verplichte reserves gaf het gedeelte aangehouden in de vorm van tegoeden in rekening recht op een rentevoet gelijk aan die der gewone schatkistbons op één jaar, verminderd met 25 centime. In de eerste maanden van 1949 was de toegestane rentevoet gelijk aan die der schatkistbons, doch vanaf de maand april van hetzelfde jaar werd de rentevoet met 25 centime verhoogd, zowel op de tegoeden in rekening als op de effecten (aangezien de interest op de gewone

(1) Voor de landbouwkassen schreef de enige wettige maatregel ter zake voor ten minste 10 pct. van de ontvangen deposito's in staatsfondsen of in effecten van speciale kredietinstellingen te beleggen en ze bij de Banca d'Italia en andere toegelaten instellingen neer te leggen. Een wet van 1955 bracht het verplichte minimum op 20 pct. van de deposito's voor de kassen opgericht in de vorm van coöperatieve vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid.

schatkistbons vooraf wordt gestort en die op de deposito's in rekening-courant slechts na afloop van de termijn, bestaat er een licht verschil ten gunste van de reserves in effecten). Krachtens een decreet van september 1944 zijn de interesten op de verplichte reserves en op de andere verplichte deposito's der kredietinstellingen ten laste van de Schatkist, die zich nochtans de interesten op de gewone schatkistbons, waarop met die deposito's werd ingeschreven, voorbehoudt.

Het percentage der reserves bleef sedert de invoering van het stelsel onveranderd, doch in feite schommelen zij volgens de politiek die door de Banca d'Italia wordt gevolgd op gebied van herdisconto en voorschotten; langs deze weg wordt een gedeelte der reserves opnieuw ter beschikking van de banken gesteld; het percentage verandert dus volgens het beroep dat door de banken op de circulatiebank wordt gedaan.

Een gelijkaardige maatregel als die in verband met de verplichte reserves, betreft de waarborg die van de banken wordt geëist voor de circulaire cheques; deze vertegenwoordigen een speciale vorm van aantrekking van middelen welke van het ogenblik van uitgifte tot dat van uitbetaling ter beschikking van de bank blijven.

De waarborg die voor de emissie van de cheques wordt geëist, werd in 1923 bepaald op 40 pct. van de omloop, doch bedroeg 100 pct. voor het gedeelte der cheques dat het bedrag van het kapitaal en van de reserves overschreed. In 1947 werd de waarborg voor het surplus teruggebracht op 60 pct. (d.i. nagevoegde verhouding die op dat ogenblik tussen de waarborgen en de cheques bestond); vanaf 1953 werd de waarborg echter opnieuw op 100 pct. gebracht en moest hij uitsluitend gevormd worden door gewone schatkistbons en niet meer, zoals vroeger, door om het even welk door de Staat uitgegeven of gewaarborgde effect.

De circulaire cheque is een typisch Italiaans kredietmiddel, uitgegeven door de erkende banken voor bedragen die bij hen op het ogenblik van de emissie beschikbaar zijn en op zicht betaalbaar bij al de door de emittent aangeduide loketten. Op dit ogenblik zijn 39 instellingen gemachtigd circulaire cheques uit te geven (incl. het Istituto di credito delle casse di risparmio en het Istituto centrale delle banche popolari). De Banca d'Italia en de vroegere circulatiebanken: Banco di Napoli en Banco di Sicilia, geven, in plaats van de circulaire cheques, een speciaal effect uit, dat gewoonlijk « *vaglia cambiario* » wordt genoemd en een gelijkaardige rol vervult als die der circulaire cheques (1).

De circulaire cheques en de « *vaglia cambiari* » worden niet alleen als betaalmiddel, doch ook voor transfers van de ene plaats naar de andere gebruikt.

(1) Voor dit effect welk vroeger, evenals de biljetten, door de goudvoorraad werd gedekt, is geen waarborg vereist.

5. Het interbankakkoord.

De oprichting van het bankkartel is de belangrijkste stap die de banken hebben gezet om de mededinging te verminderen en de rentestand te verlagen.

Het eerste kartel dagteekent van 1919; het werd opgericht door de vier belangrijkste kredietinstellingen van dat ogenblik, die trouwens reeds voordien enkele gedeeltelijke minder plechtige akkoorden hadden afgesloten. Mettertijd zijn ook andere banken toegetreden. Het kartel stelde de rentevoet op de deposito's vast, de rentevoet van de verschillende verrichtingen evenals de voorwaarden van uitvoering der transacties. In 1929 hield het kartel op de debeten creditrente te bepalen, doch in 1932 stelde het, onder de auspiciën van de Banca d'Italia en van het Ministerie van Financiën, opnieuw de creditrente vast.

In toepassing van de bankwet hervormde het Ispettorato del credito het kartel, dat verplichtend werd voor al de kredietinstellingen; het nieuwe kartel van 1937 voorzag, in een ruimere en meer omstandige vorm dan voorheen, de voorwaarden en de normen die bij het uitoefenen van de bankbedrijvigheid dienden geëerbiedigd.

De muntdevaluatie die op de oorlog volgde, bracht met zich dat een gedeelte van het bankkartel zonder uitwerking bleef en een herziening drong zich op ten einde het aan de gewijzigde toestand aan te passen. De overheid belast met de controle, gaf er zich rekenschap van dat het vroegere kartel niet meer toepasselijk was, doch raadde geen eenvoudige herziening aan (1), maar drong er bij de kredietinstellingen op aan zelf een overeenkomst te sluiten die een snellere aanpassing aan de gewijzigde toestand en een strengere naleving van de gemeenschappelijk vastgestelde normen waarborgde. Een eerste interbankakkoord kwam in 1948 tot stand. Het voorzag geen enkele wijziging van de creditrente en bleef slechts korte tijd van kracht, aangezien het reeds op het einde van hetzelfde jaar werd opgezegd. De moeilijkheden die uit de overtreding van de door het kartel speciaal op het gebied van de creditrente vastgestelde regelen voortvloeiden, groeiden steeds aan wegens het feit dat de jacht op nieuwe deposito's de rentevoet tot boven 5 pct. had opgevoerd.

De gevoelige stijging van de rentestand die daaruit voortvloede, zette de kredietinstellingen ertoe aan een nieuw interbankakkoord af te sluiten, dat op 1 februari 1954 van kracht werd en waarbij de creditpercentages werden vastgesteld op een hoger peil dan in het vroegere kartel, doch beneden die

(1) Er bestond een uitzondering voor sommige vormen van deposito's der spaarkassen, die in juli 1949 gemachtigd werden nominatieve kasbons uit te geven met een vaste looptijd van 12, 18 en 24 maanden tegen een rentevoet van resp. 3, 3,25 en 3,50 pct. voor een totaal dat het globale cijfer van de door de statuten toegelaten langlopende verrichtingen niet overtrof.

Ten gevolge van het nieuwe akkoord van 1954 werden de rentepercentages op 4, 4,50 en 4,75 pct. gebracht. Deze bons mogen evenals die uitgegeven door de banken, niet aan toonder zijn; vanaf 1 januari 1959 werd de rente met $\frac{1}{4}$ pct. verlaagd.

welke in feite werden toegepast : dit akkoord wordt ieder jaar herzien en vernieuwd.

De door het kartel vastgestelde percentages zijn maxima voor de passieve en minima voor de actieve verrichtingen; de eerste zijn onafhankelijk van de officiële discontovoet, terwijl de tweede op basis daarvan worden berekend.

De verhouding tussen de debetrente van het kartel en de officiële discontovoet is echter niet van die aard dat de schommelingen van de officiële rentevoet automatisch en onmiddellijk een daling of een stijging van de kosten van het bankkrediet met zich brengen; aangezien het om minimumpercentages gaat die steeds hoger liggen dan de officiële rentevoet, dient de afwijking tussen de werkelijk toegepaste rentevoet en het door het kartel vastgestelde minimum in aanmerking genomen; dit hangt ook af van de positie van de banken tegenover de Banca d'Italia en de markt over het algemeen.

6. De Banca d'Italia.

De centrale plaats in het kredietwezen wordt ingenomen door de Banca d'Italia, die als bank der banken belast is met de controle van al de kredietinstellingen en, ten dele, van de financiële markt.

De Banca d'Italia werd in 1893 opgericht (1). Op het ogenblik van haar oprichting bestonden er zes circulatiebanken : de Banca nazionale del Regno d'Italia (2), de Banca nazionale toscana, de Banca toscana di credito, de Banca Romana, de Banco di Napoli en de Banco di Sicilia. Ingevolge de reorganisatie en de liquidatie van de Banca Romana, werd het aantal circulatiebanken tot drie herleid : de Banca d'Italia (ontstaan uit de fusie van de Banca nazionale del Regno d'Italia, van de Banca nazionale toscana en van de Banca toscana di credito), de Banco di Napoli en de Banco di Sicilia. In 1926 verloren deze beide laatste het recht biljetten uit te geven en de Banca d'Italia werd de enige circulatiebank; zij bleef echter een vennootschap, waarvan de aandelen in handen van particuliere kapitalisten waren.

Bij de bankwet van 1936 werd de Banca d'Italia een publiekrechtelijke instelling, waarvan het kapitaal werd gevormd door participaties van kredietorganismen en verzekeringsinstellingen (3). De

(1) Op het ogenblik van haar oprichting nam de Bank van de verdwijnende banken ruim 500 miljoen immobilisaties over, d.i. nagenoeg één vierde van haar activa en ruim de helft van de biljettenomloop. Dank zij een voorzichtig beleid werd de toestand in enkele jaren gesaneerd en haar structuur geconsolideerd. Het beheer van de verrichtingen op onroerende goederen werd aan andere organismen toevertrouwd. Haar reserves stegen in een stelsel van vrije convertibiliteit tot 80 pct. van de circulatie in 1908.

(2) Dit is de benaming die in 1861 was gegeven aan de Banca nazionale degli Stati Sardi, opgericht in 1849 door de fusie van de Banca di Torino en van de Banca di Genova.

(3) De participaties behoren voor 59,3 pct. aan de spaarkassen, voor 18,2 pct. aan de publiekrechtelijke kredietinstellingen, voor 7 pct. aan de banken van nationaal belang en voor 15,5 pct. aan pensioen- en verzekeringsinstellingen.

vroegere aandeelhouders werden terugbetaald naar rato van 1.300 lire per aandeel, d.i. het gestorte kapitaal en het gedeelte in de reserves dat ieder aandeel toekwam. Vanaf dat ogenblik moest de Bank een einde maken aan haar discontoverrichtingen met particulieren, aan wie zij slechts voorschotten op effecten mag toestaan. De activiteit van de Bank wordt geregeld door de statuten, die bij decreet van het Staatshoofd zijn goedgekeurd.

De Banca d'Italia is de enige circulatiebank. Zij bezit dochtermaatschappijen in al de hoofdplaatsen der provincies ten einde er de provinciale thesauriedienst te verzekeren; de dochtermaatschappijen zijn volgens hun belangrijkheid ingedeeld in zetels, bijbanken en agentschappen.

De macht van de instelling wordt uitgeoefend door :

a) de vergadering van de houders der deelbewijzen; zij komt ten minste eens per jaar bijeen;

b) de Hoge Raad, die samengesteld is uit de gouverneur en twaalf adviseurs benoemd door de algemene vergaderingen, gehouden in de zetels, naar rato van één adviseur per zetel. De adviseurs blijven drie jaar in functie; zij worden om het jaar voor één derde hernieuwd. De directeur-generaal neemt, met raadgevende stem, deel aan de bijeenkomsten van de Raad; de vice-directeur-generaal neemt de functie van secretaris waar. De Raad vergadert ten minste eens per trimester;

c) het Comité van de Hoge Raad omvat vier hogere adviseurs en de gouverneur; de directeur-generaal en de vice-directeur-generaal nemen er eveneens aan deel met dezelfde bevoegdheid als hierboven. Het Comité komt ten minste eens in de maand bijeen;

d) de gouverneur, de directeur-generaal en de vice-directeur-generaal.

De Hoge Raad benoemt en ontslaat de gouverneur, de directeur-generaal en de vice-directeur-generaal; de benoeming en het ontslag moeten goedgekeurd worden bij decreet van de President van de Republiek, op voordracht van de President van de Ministerraad in akkoord met de minister van de Schatkist na de Ministerraad te hebben gehoord. De Hoge Raad is belast met het algemeen bestuur van de Bank; hij heeft geen recht van toezicht op al wat binnen de bevoegdheid valt van het Interministerieel Comité voor het krediet en het spaarwezen.

De dochtermaatschappijen worden bestuurd door directeurs, bijgestaan door regenten, wanneer het gaat om zetels, en door adviseurs, wanneer het gaat om bijbanken en agentschappen; de agentschappen hangen af van een zetel of van een bijbank. De regenten en de adviseurs worden benoemd door de Hoge Raad; de eersten blijven gedurende zes jaar in functie, de laatsten gedurende twee jaar; in het midden van elke periode worden zij voor de helft hernieuwd.

De directeurs beleggen de middelen die hun door de Hoge Raad werden ter beschikking gesteld vol-

gens de richtlijnen van de gouverneur voor de verschillende categorieën van verrichtingen.

De interne controle van het bestuur van de Bank wordt uitgeoefend door revisors benoemd door de vergadering, die kunnen bijgestaan worden door censoren (gekozen door de Hoge Raad onder de regenten en de adviseurs der dochtermaatschappijen) bij de zetels en de bijbanken.

De leden van het Parlement mogen in de Banca d'Italia geen enkele functie uitoefenen. De beheerders, commissarissen-revisors, bestuurders en bedienden der speciale kredietinstellingen en -instituten kunnen niet benoemd worden tot hoger adviseur, regent of adviseur der dochtermaatschappijen.

De maandelijksse toestand van de Bank wordt gepubliceerd in de *Gazetta Ufficiale* en in het *Bolletino della Banca d'Italia*; bovendien verstrekt een uitgebreid jaarverslag van de gouverneur een overzicht van de binnenlandse en internationale gebeurtenissen die het economische leven van het land hebben beïnvloed en zich in de ontwikkeling van het krediet hebben weerspiegeld.

De controle over de Banca d'Italia is toevertrouwd aan het Ministerie van de Schatkist, dat wordt bijgestaan door een Bijzondere commissie samengesteld uit parlementairen en ambtenaren en voorgezeten door de minister van de Schatkist. De rechtstreekse controle wordt uitgeoefend door de algemene inspectie van hetzelfde ministerie, eensdeels in de persoon van een inspecteur die de bijeenkomsten van de Hoge Raad en de vergadering van de houders van deelbewijzen bijwoont en anderdeels via het onderzoek van de documenten en van de boekhouding evenals bij wege van periodische inspecties (1).

Aan de minister van de Schatkist moet te geleger tijd de bijeenroeping van de Vergadering en van de Hoge Raad evenals de agenda bekendgemaakt worden. De inspecteur van de regering brengt binnen de twee dagen na iedere vergadering verslag uit en binnen dezelfde termijn stuurt de directie van de Bank een samenvatting van de beraadslagingen evenals de processen-verbaal, na hun goedkeuring. De besluiten worden definitief, indien de minister van de Schatkist de uitvoering ervan binnen de vijf dagen niet schorst.

De minister van de Schatkist biedt ieder jaar aan het Parlement een verslag aan over de gang van zaken bij de circulatiebank en over de biljettenomloop en de hoeveelheid schatkistgeld.

Tot in 1928 was de emissie der bankbiljetten ten belope van 40 pct. gewaarborgd door een goud- en deviezenvoorraad. De uitgifte was bovendien beperkt tot een bij de wet vastgesteld plafond. Bij de reorganisatie van de omloop na de unificatie van het emissierecht, werd het plafond in 1928 afgeschaft en in 1935 werd, voor onbepaalde duur, de verplichting een reserve aan te houden opgeheven ten gevolge van de

(1) De verificatie van de kas heeft om het jaar tegelijkertijd in al de dochtermaatschappijen plaats.

aanwending, tijdens de voorafgaande jaren, van belangrijke hoeveelheden goud voor de betalingen aan het buitenland. Op dit ogenblik is de chartale geldomloop dus aan geen enkele emissiegrens, noch aan een gouddekking onderworpen, doch een ministerieel decreet is vereist voor de vaststelling van de hoeveelheid, de vorm en de kenmerken der in omloop te brengen biljetten (1).

Er bestaat een speciale taks gelijk aan één tiende van de officiële discontovoet met een minimum van 0,50 pct. op het bedrag der biljetten in omloop, met uitzondering van het bedrag dat overeenstemt met de voorschotten aan de Staat (2).

De pariteit van de lire, die in 1862 werd vastgesteld op 0,2903 gram fijn goud, werd vooreerst in 1927 verlaagd tot 0,07919 gram en nadien in 1936 tot 0,04677 gram. Ten gevolge van de inflatie werd de koopkracht van de lire teruggebracht tot iets minder dan 2 centime van de koopkracht van 1938, en hoewel de waarde van de lire sedert verschillende jaren stabiel bleef en de koers ervan sedert september 1949 nagenoeg ongewijzigd op ongeveer 625 lire voor één dollar en op ongeveer 1.750 lire voor één pond sterling gehandhaafd werd, is de nieuwe goudpariteit van de lire nog niet vastgesteld.

De belangrijkste actieve verrichtingen van de Bank bestaan in het disconto van wissels, die ten minste twee handtekeningen dragen en betaalbaar zijn in een plaats waar de bank een dochtermaatschappij of een bijbank bezit, en in het verlenen van voorschotten op onderpand ten belope van 85 pct. van de waarde der in pand gegeven effecten en goederen; de looptijd van die verrichtingen mag vier maanden niet overschrijden. Het disconto wordt slechts toegestaan ten gunste van de kredietinstellingen en -instituten, terwijl de voorschotten op onderpand eveneens aan de particulieren kunnen verleend worden. De rentevoet op de discontoverrichtingen, de voorschotten en de deposito's worden bij ministerieel decreet bepaald, op voorstel van de gouverneur.

De Bank mag eveneens middelen beleggen in door de Staat uitgegeven of gewaarborgde effecten en in

(1) De biljettenomloop van de Banca d'Italia bestaat thans uit coupures van 500 (die thans worden ingetrokken), 1.000, 5.000 en 10.000 lire. Biljetten van 25.000 lire zijn eveneens voorzien, doch hun emissie werd tot nog toe niet toegestaan. De muntcirculatie is aan de Staat toevertrouwd en wordt gevormd door stukken van verschillende legeringen van 1, 2, 5, 10, 20, 50 en 100 lire en door zilverstukken van 500 lire.

De relatieve betekenis van de biljettenomloop der Banca d'Italia steeg in verhouding tot vóór de oorlog: zij vertegenwoordigt thans 98 pct. van de totale biljetten- en muntcirculatie tegen 86 pct. in 1938.

(2) De Schatkist heft de gewone taksen en de circulatietaks en ontvangt bovendien een aandeel in de winsten van de Bank ten belope van ongeveer 50 pct., aangezien haar toekomst wat overblijft na de vereiste afnemingen voor de reserves (maximum 40 pct. van de winsten) en voor de houders van deelbewijzen (maximum 10 pct. van het kapitaal). Deze laatste kunnen, naast hun aandeel in de winst, een gedeelte ontvangen van de inkomsten voortvloeiend uit de geïnvesteerde reserves, op voorwaarde dat het uit dien hoofde toegekende bedrag geen 4 pct. van de bedoelde reserves overschrijdt.

goud, buitenlandse waarden en deviezen. Deze verrichtingen zijn slechts weinig omvangrijk, enerzijds, omdat de Bank, wat de aankoop van effecten betreft, geen verrichtingen doet op de financiële markt en met andere middelen voorziet in de financiering van de Schatkist en in de reglementering van de omloop en, anderzijds, omdat het monopolie in de sector van het goud, de deviezen en buitenlandse waarden toevertrouwd is aan een speciaal organisme (gefinancierd door de Bank en waarover verder zal worden gehandeld) en de gouddekking voorlopig is opgeheven.

Naast de emissie van biljetten en cheques ontvangt de Bank deposito's van de kredietinstellingen, van de verzekerings- en pensioenorganismen, van rechtspersonen en van particulieren en verricht eveneens bepaalde diensten voor rekening van derden. Het grootste gedeelte van de deposito's is afkomstig van de kredietinstellingen vooral ten gevolge van de verplichte reserves; deze deposito's werpen rente af; de deposito's der particulieren zijn daarentegen van weinig betekenis en renteloos.

De belangrijkste activiteit van de Bank is de dienst van de Schatkist, d.i. de incasseringen en betalingen voor rekening van de Staat. Vroeger liet de Schatkist aan de Bank een bestendige dotatie als kasfonds voor de gewone thesauriedienst, doch de Bank moest binnen zekere grenzen voorlopige voorschotten aan de Schatkist toestaan. Het kasfonds werd in 1936 afgeschaft en de grens van de voorschotten opgeheven. Daar tijdens en onmiddellijk na de oorlog de voorschotten aan de Schatkist belangrijk waren gestegen, werd in december 1947 besloten dat geen enkel nieuw buitengewoon voorschot nog mocht worden toegestaan zonder bijzondere wettelijke maatregel; een plafond van 100 miljard werd voor de voorlopige voorschotten vastgesteld, terwijl een limiet van 50 miljard werd bepaald voor de voorschotten in rekening-courant. Sedert mei 1948 werd de grens van die laatste gebracht op 15 pct. van de werkelijke uitgaven voorzien op de begroting (ongeveer 480 miljard op basis van de cijfers van het laatste dienstjaar), doch tot nog toe bleef het voorschot ten laste van de Schatkist steeds beneden 200 miljard; de limiet van het ongedekte voorschot stemt *grosso modo* overeen met de uitgaven van twee maanden.

De thesauriebehoeften welke voortvloeien uit het tijdsverschil tussen de ontvangsten en de uitgaven worden door de Schatkist gedekt, niet alleen door middel van de voorschotten van de Banca d'Italia, doch eveneens door middel van de doorlopende emissie van gewone schatkistbons (van 1 tot 12 maanden) tegen een iedere maand vastgestelde rentevoet, die echter niet vaak wijzigingen ondergaat.

7. Het wisselregime.

Op gebied van de wisselpolitiek vervult de Banca d'Italia een belangrijke rol wegens de nauwe betrek-

kingen welke zij onderhoudt met de Italiaanse wisseldienst (Ufficio italiano dei cambi), waaraan, zolang het in 1934 ingevoerde wisselmonopolie zal blijven bestaan, de handel in deviezen en in alle andere middelen die voor betaling aan het buitenland kunnen aangewend worden, voorbehouden is. Het Ufficio italiano dei cambi is onderworpen aan de controle van de minister van de Schatkist aan wie het de balans en het jaarverslag moet voorleggen. Het wordt voorgezeten door de gouverneur van de Banca d'Italia; zijn dotatiefonds en de voor de verrichtingen vereiste middelen worden door de Banca d'Italia verstrekt.

Het Ufficio italiano dei cambi verricht de transacties die onder zijn bevoegdheid vallen door bemiddeling van de Banca d'Italia, waarvan de dochtermaatschappijen als vertegenwoordigers van het Ufficio optreden. Er bestaan eveneens een zeker aantal « banche agenti » (d.i. banken die toelating hebben om de functie van agenten van de Banca d'Italia te vervullen) en « banche aggregati » (of erkende banken), die in eigen naam optreden, evenals « banche delegate » (afgevaardigde banken), die als tussenpersonen van de Banca d'Italia handelen. Er bestaan bovendien instellingen die gemachtigd zijn deviezen voortvloeiend uit het vreemdelingenverkeer aan te kopen en financiële transfers te verrichten (emigranten of Italiaanse ingezetenen die van een inkomen genieten dat betaald wordt door de Amerikaanse Schatkist).

Het wisselmonopolie werd in 1934 ingesteld ten einde de aderlating der wisselreserves te stoppen, die ten dele te wijten was aan de toenemende invoer en ten dele aan de kapitaalvlucht. De voorschriften in dit verband werden in de daaropvolgende jaren verscherpt; na de oorlog werden, althans de strengste ervan, geleidelijk afgeschaft en de liberalisatie moest uiteindelijk leiden tot een volledige opheffing van alle beperkingen.

De restricties werden een eerste maal verzacht in 1946, toen het stelsel der rekeningen in deviezen 50 pct. werd ingevoerd, krachtens hetwelk de helft der deviezen onmiddellijk diende afgestaan, terwijl de andere helft aanvankelijk binnen de negentig dagen en nadien binnen de zestig dagen vrij verhandelbaar bleef. Zo de deviezen binnen die termijn niet werden aangewend, moesten ze afgestaan worden aan het Ufficio italiano dei cambi tegen een prijs die 20 pct. beneden de officiële koers lag. Aldus werd een semi-vrije deviezenmarkt in het leven geroepen, waarbij geleidelijk het bestaande verschil tussen de officiële markt (uitvoerkoers) en de vrije markt werd verminderd.

In augustus 1955 werd een tweede stap gezet naar de vrijmaking van de wisselmarkt. In juni 1956 volgde daarop een verdere versoepeling en de oprichting van de vrije biljettenmarkt. Krachtens de nieuwe voorschriften met betrekking op de verhandeling en de cessie van deviezen, blijft het integrale bedrag der deviezen ter beschikking van de houders die ze binnen de zeven dagen na de verwerving

dienen aan te geven en ze binnen de daaropvolgende veertien dagen mogen aanwenden of verhandelen; indien zulks niet is gebeurd, moeten zij aan het Ufficio italiano dei cambi worden afgestaan tegen de zwakste koers die tussen de datum van de verwerking en die van de cessie werd toegepast (1).

De deviezen worden geboekt op het credit van een rekening bij de Banca d'Italia of bij de kredietinstellingen die als agenten van de Banca d'Italia mogen optreden. Zij mogen aan de banken, incl. de buitenlandse banken, ter verhandeling worden afgestaan en zij worden op de beurs genoteerd. Die deviezen kunnen worden aangewend voor de commerciële of financiële betalingen aan het buitenland, overeenkomstig de vigerende wetgeving en, gebeurlijk, de ministeriële machtigingen. De banken waarbij de rekeningen in buitenlandse deviezen werden geopend, hebben de verplichting erover te waken dat de gecrediteerde bedragen worden aangewend overeenkomstig de vigerende bepalingen en dat die deviezen, in geval van verstrijken van de termijn, aan het Ufficio italiano dei cambi worden afgestaan.

De ingezetenen mogen alle daden stellen waarbij tussen hen en de niet-ingezetenen verplichtingen kunnen ontstaan, indien die verplichtingen de verstreking tot voorwerp hebben van verbruiksgoederen en van diensten aan niet-ingezetenen uit hoofde van hun verblijf in Italië, en zij mogen buitenlandse biljetten of cheques in buitenlandse deviezen in betaling ontvangen. De Banca d'Italia en de kredietinstellingen die als agenten optreden, mogen de buitenlandse biljetten aan de ingezetenen en niet-ingezetenen verhandelen mits eerbiediging van bepaalde voorschriften uitgevaardigd door het Ministerie van Buitenlandse Handel.

Op het einde van 1958 werden de beperkingen betreffende de niet-ingezetenen bijna volledig opgeheven. Bovendien werden de rekeningen in vrije lires en de multilaterale rekeningen in lires gegroepeerd in een categorie « buitenlandse rekeningen ». De rekeningen in vrije deviezen en de multilaterale rekeningen in deviezen werden gegroepeerd in een categorie « buitenlandse rekeningen in deviezen ».

Naarmate van de vrijmaking van de deviezenhandel werd het grootste gedeelte van de verrichtingen waarvoor vroeger de tussenkomst van het Ufficio italiano dei cambi vereist was, bij de banken gedecentraliseerd. Deze laatste bezitten een ruime zelfstandigheid voor de handelsverrichtingen. Zelfs op gebied van de diensten is de bevoegdheid van de banken zeer uitgebreid (voor reizen in het buitenland mogen de banken een bedrag in deviezen toekennen tot een tegenwaarde van 500.000 lire).

De koers op de wisselmarkt wordt bepaald door vraag en aanbod; de schommelingen, wat de dollar

betreft, mogen de grenzen van 629,50 (verkoop) en 620,50 (aankoop) niet overschrijden; dit stemt overeen met 0,72 pct. boven of beneden de gemiddelde koers van 625 lire; het Ufficio italiano dei cambi heeft zich ertoe verbonden zijn aankopen of verkopen zodanig te regelen dat de koers binnen die limieten blijft; voor de andere deviezen zijn de marges groter.

Ten einde de aanvoer van particulier buitenlands kapitaal in de hand te werken, werden bij een in 1948 uitgevaardigde wet de verplichte machtiging van de regering afgeschaft, die in 1942 werd opgelegd voor de aankoop door vreemdelingen van onroerende goederen, aandelen of participaties in handelsondernemingen, en werden bijzondere voorschriften voorzien om de investeringen van buitenlands kapitaal te vergemakkelijken.

Krachtens deze beschikkingen, mochten de vreemdelingen of de in het buitenland verblijvende Italiaanse burgers die in Italië investeerden, naar het buitenland de inkomsten overdragen tot een bedrag van 6 pct. van die investeringen.

Wat de kapitaaltransfer voortvloeiend uit de realisatie van de investering betreft, was een verschillende reglementering voorzien naargelang het ging om investeringen in buitenlandse geldsoorten of in de vorm van inbreng van materieel (machines); voor de deviezen mocht de transfer niet plaatshebben binnen de eerste twee jaar en mocht nadien binnen een termijn van twee jaar geen 50 pct. van de investering overschrijden; voor de machines mocht de waarde de helft van het ingevoerde kapitaal niet overtreffen en de transfer mocht slechts plaatshebben na vijf jaar. De bedragen die niet mochten overgedragen worden, werden op het credit van een speciale buitenlandse rekening geboekt en mochten in Italië worden afgestaan en aangewend.

Deze bepalingen werden versoepeld bij de wet van 7 februari 1956, waarbij een onderscheid werd gemaakt tussen de investeringen bestemd voor de oprichting van nieuwe bedrijven of voor de uitbreiding van bestaande ondernemingen, en de andere investeringen.

Wat de kapitaalinvesteringen in produktiebedrijven betreft, is op de transfer der interesten en werkelijk ontvangen dividenden geen enkele beperking voorzien; dit is ook het geval met het kapitaal afkomstig van latere realisaties, op voorwaarde dat de schulden op halflange en lange termijn of de obligatieschulden geen 50 pct. van het in Italië ingevoerde kapitaal overschrijden. Indien de deelneming van het Italiaanse kapitaal lager is dan 70 pct., mogen de schulden 50 pct. van het totale aandelenkapitaal overtreffen, op voorwaarde dat de ondernemingen, voor het overblijvende gedeelte, van het buitenland kredieten ontvangen evenredig met de participatie van het buitenlandse kapitaal. De aandelenparticipaties van die ondernemingen in andere Italiaanse of buitenlandse bedrijven moet bij

(1) Het Ministerie heeft onlangs nieuwe rekeningen in « deviezen voorlopige invoer » met een looptijd van zes maanden toegelaten; zij kunnen verlengd worden. Deze maatregel zal waarschijnlijk tot de andere deviezenrekeningen worden uitgebreid.

ministerieel decreet toegelaten worden. Indien de kapitaalimport plaatsheeft in de vorm van machines, mag het gerealiseerde bedrag niet vóór twee jaar naar het buitenland worden overgedragen.

Voor de andere investeringsvormen is de transfer van de inkomsten toegelaten tot een beloop van 8 pct. van het geïnvesteerde kapitaal evenals van het kapitaal ten belope van de oorspronkelijk ingevoerde waarde, doch slechts twee jaar na de investering.

De transfer is onderworpen aan de betaling der directe belastingen of aan de overlegging van waarborgen en mag gebeuren in een andere geldsoort dan die welke oorspronkelijk werd ingevoerd, mits het akkoord van het Ufficio italiano dei cambi (1).

De gebeurlijke niet overdraagbare overschotten zullen gecrediteerd worden in buitenlandse kapitaalrekeningen die in Italië mogen aangewend worden of naar het buitenland kunnen overgedragen worden langs de biljettenmarkt.

8. De kapitaalmarkt.

Naast de tot nu toe besproken functies, oefent de Banca d'Italia haar activiteit eveneens uit op de kapitaalmarkt, aangezien de emissies van particuliere effecten aan haar machtiging zijn onderworpen en zij de compensatiekamers en -diensten beheert; de kamers zijn verbonden aan de effectenbeurzen, terwijl de diensten werkzaam zijn in de belangrijkste steden waar geen kamer bestaat. Door de geldverhandelingen tot geringe bedragen te herleiden, vereenvoudigt het verrekensysteem de liquidaties van talrijke verrichtingen waarbij anders hoge bedragen zijn gemoeid en die uitgevoerd worden door de speciale kredietinstellingen en -instituten, de beursmakelaars en belangrijke handelsvennootschappen.

De kamers werden opgericht in 1881 en hun ontwikkeling houdt grotendeels verband met de werking van de financiële markt, terwijl de compensatiediensten van een meer recente oorsprong zijn, vermits ze in 1942 werden opgericht; zij worden meer rechtstreeks beïnvloed door de betrekkingen tussen de banken onderling.

Op dit ogenblik bestaan er elf kamers en vierenzeventig verrekendiensten; in 1958 bereikte het volume der door de kamers vereffende verrichtingen 75.253 miljard, dat der door de diensten afgewikkelde transacties 15.388 miljard.

In 1947 werden aan de Banca d'Italia, die alleen sedert 1926 de verrekenskamers beheert, ook de functies toevertrouwd welke tot in 1936 aan de ministeries van Financiën en van de Corporaties en

(1) In tegenstelling met vroeger, is het buitenlandse kapitaal aan de normale fiscale heffingen onderworpen. Volgens een wet van 1937, die tot in 1943 van kracht bleef, waren de buitenlandse kapitalen vrij van belasting op het inkomen, van de aanvullende belasting, van de belasting op de coupons en van de successierechten; zij betaalden slechts een zeer geringe vaste registratietaak.

vervolgens aan het Ispettorato del credito waren opgedragen. Aldus werden al de bevoegdheden en functies met betrekking tot verrekeringen in één enkel organisme gecentraliseerd, wat een gunstige invloed had op de afwikkeling der transacties.

De Bank mag, in verband met de tekorten in de dagelijkse verrekeringen, prolongaties verrichten op die categorieën van effecten welke voor voorschotten in aanmerking komen en bij de kamers zijn neergelegd. De verrichtingen moeten dagelijks worden afgewikkeld en mogen in geen enkel geval tot na de vierde dag verlengd worden; zij mogen beschouwd worden als de enige zeer kortlopende verrichtingen op de Italiaanse markt en kunnen vergeleken worden met de leningen « on call » der Engelse en Amerikaanse markten. Op die verrichtingen wordt de rentevoet der voorschotten toegepast.

Een werktuig dat van groot nut zou kunnen zijn, vooral voor de liquidatie van de effecten bij de kamers, is voorzien door het beursreglement. Krachtens dat reglement, kan de verkoper die verhandelde effecten bij de circulatiebank beschikbaar heeft, er door middel van een bankcheque over beschikken, en de remise van de cheque staat gelijk met de overhandiging van de verkochte effecten, op voorwaarde dat de circulatiebank verklaart dat zij ze ter beschikking van de houder van de cheque houdt. Deze gemakkelijke methode van circulatie der effecten, waarbij kostbare en ingewikkelde transfers vermeden worden, kende de verspreiding niet welke ze verdient: wegens de weinig ontwikkelde kapitaalmarkt wat het verleden betreft en wegens het feit dat de aandelen thans op naam zijn.

De effectenbeurzen vormen de kapitaalmarkt, waarop de middelen voor duurzame investeringen toestromen en vullen aldus gepast de geldmarkt aan, waarop de beschikbare geldmiddelen op korte termijn worden geplaatst; de beurzen mobiliseren rechtstreeks de spaarmiddelen voor de financiering van de oprichting en van de uitrusting van industrieën en zij werken de circulatie van de effecten in de hand. De goede werking der beurzen is eveneens van betekenis voor de speciale kredietinstituten en voor de kredietinstellingen: voor de eerste, omdat de beurzen de belegging en de verhandeling van hun effecten vergemakkelijken; voor de tweede, omdat zij er belang bij hebben in hoedanigheid van bezitters van grote hoeveelheden effecten en van houders van in waarborg ontvangen effecten (prolongaties en voorschotten) evenals van bemiddelaars in de verrichtingen voor rekening van de cliënteel. Om die redenen, beschikken de banken over goed georganiseerde diensten die zich bezighouden met de effecten; hun beursdiensten worden steeds omvangrijker en vormen de belangrijkste markt voor de vast rentende effecten; op dit gebied kent de beurs slechts een beperkte activiteit; zij stelt officieel de koersen vast die van toepassing zijn op de belangrijkste bij de kredietinstellingen afgesloten verrichtingen.

Op het gebied van de effecten, is de bedrijvigheid van het kredietwezen aan beperkingen onderworpen, zowel wat de belegging als wat het aanhouden van effecten betreft. De kredietinstellingen mogen inderdaad niet in aandelen investeren, noch participaties nemen, behalve in de door het controleorgaan toegelaten gevallen. Bovendien mogen de speciale instituten, met uitzondering van de instituten voor grondkrediet, geen obligaties uitgeven zonder de voorafgaande toelating van de Banca d'Italia. Ten slotte mogen de kredietinstellingen en -instituten geen deel uitmaken van syndicaten voor de emissie van effecten die niet zijn uitgegeven of gewaarborgd door de Staat, noch hun inrichting ter beschikking stellen voor de belegging in effecten, indien de emissie niet door de Banca d'Italia werd toegelaten.

Hoewel de activiteit van de kredietinstellingen in de sector der effecten beperkt en van uiteenlopende aard is in vergelijking met de bedrijvigheid van de vroegere gemengde banken, is zij nochtans van vrij grote betekenis en neemt nog voortdurend uitbreiding. Zij is een bron van winsten in de vorm van commissielonen op de transacties en van rechten geheven voor de bewaarneming en voor het beheer van de effecten der cliëntele.

Het aanbod van staatsfondsen ter openbare inschrijving gebeurt via een speciaal consortium, dat is voorgezeten door de Banca d'Italia, welke rekening houdt met de liquiditeit van de financiële markt en met het volume der deposito's van iedere kredietinstelling om het totale bedrag van de emissie en het aan iedere lid van het consortium toe te kennen aandeel, vast te stellen. Om de inschrijvingen aan te moedigen, worden soms kredietfaciliteiten toegestaan waarbij de storting van het bedrag in verschillende betalingen binnen een vrij korte termijn mogelijk gemaakt wordt.

Bij de emissie van effecten, lenen de kredietinstellingen hun diensten voor het welslagen van de verrichting; zij blijven echter beperkt tot de loketdienst, wanneer het gaat om obligaties van de instituten voor krediet op roerende goederen, terwijl de bedoelde instellingen in de andere gevallen deel uitmaken van emissie- en waarborgsyndicaten.

De emissies van private aandelen en obligaties hebben normaal plaats door bemiddeling van consortiums voorgezeten door de in die sector gespecialiseerde kredietorganismen. Naast het in ontvangst nemen van de inschrijvingen aan de bankklokken, vergemakkelijkt het consortium de verrichtingen door de nodige aanvullende middelen te verstrekken om het bedrag af te ronden en door termijnen toe te staan voor de totale volstorting der effecten.

Op een zo weinig ontwikkelde financiële markt als de Italiaanse, waarop geen investment trusts bedrijvig zijn en waar de andere gespecialiseerde instituten die zo doeltreffend de meer ontwikkelde markten ondersteunen, nog in hun beginstadium zijn, is het optreden der kredietinstellingen (inlichtingen over de bedrijven en de effecten, tussenkomst bij de

contracten, bewaarneming en beheer van effecten) van grote betekenis, aangezien zij de spreiding van de effecten (in het bijzonder van de aandelen) over steeds ruimere lagen van spaarders in de hand werken en aldus bijdragen tot de evolutie en de ontwikkeling van de financiële markt.

Door hun optreden begunstigen de kredietinstellingen de plaatsing van de effecten onder hun eigen cliëntele en, in de mate waarin de spaarders rechtstreeks deelnemen in de financiering van de ondernemingen via het aankopen van aandelen en obligaties, wordt een beter beleid van het gewone krediet bereikt, aangezien de banken aldus ontslaan worden van de last en van het risico verbonden aan de niet kortlopende financiering van het bedrijfsleven. Anderzijds brengt de investering in effecten geen gevaarlijke immobilisatie voor de spaarders met zich, aangezien zij de bestemming van hun spaargeld kennen evenals de risico's welke zij op zich nemen en de mogelijkheid waarover ze beschikken om hun effecten op de financiële markt te gelde te maken.

De beurzen worden opgericht bij decreet van de President en worden beheerd door de Kamers van koophandel. Zij staan onder toezicht van het ministerie van de Schatkist, van de beursdeputaties en van de directiecomités der effectenmakelaars (1).

Een afgevaardigde van de minister van de Schatkist is tegenwoordig op de beurs en woont de vergaderingen van het directiecomité der effectenmakelaars bij. De beursdeputatie, die jaarlijks bij ministerieel decreet wordt benoemd, heeft tot taak toezicht te houden over het verloop van de transacties en de wetten en reglementen te doen eerbiedigen. Het directiecomité waakt erover dat de effectenmakelaars bij de uitvoering van hun taak de vastgestelde grenzen niet te buiten gaan. Het beslist in der minne over de voorgelegde problemen en het gaat over tot de gedwongen liquidatie der contracten wanneer een der partijen in gebreke blijft. Het houdt zich ook bezig met de opstelling en de publikatie van de officiële beursnoteringen. De leden van het Comité worden om de twee jaar benoemd door de algemene vergadering van de effectenmakelaars, waarop een afgevaardigde van de minister tegenwoordig is.

De minister van de Schatkist mag bepalen dat de affaires met levering op termijn fixe of de premieaffaires en de prolongaties tegen effecten niet mogen verricht worden dan mits neerlegging van die effecten of van de dekking voor de noodzakelijk geachte periode. De minister van de Schatkist heeft van deze mogelijkheid reeds verschillende malen gebruik gemaakt op ogenblikken van buitensporige activiteit van de markt, doch sedert 1949, jaar waarin de tot dan toe verplichte neerlegging van 25 pct. werd

(1) De bankwet van 1936 voorzag de toekenning aan het Kredietcomité van de ministeriële bevoegdheden op gebied van de beurzen, doch aangezien nog geen enkele beschikking werd uitgevaardigd om deze maatregel in toepassing te brengen, bleven de beurzen tot de bevoegdheid van het ministerie van de Schatkist behoren.

afgeschaft, werd geen enkele beperking op de beurs-transacties meer opgelegd.

De voorafgaande neerlegging die door de minister kan worden opgelegd, mag niet verward worden met de neerlegging van de waarborg (over het algemeen 25 pct. van het bedrag der verrichting), die door de effectenmakelaars en de banken wordt gevraagd voor de uitvoering van orders vanwege hun cliënten, noch met de dekking van het risico (normaal 40 pct. van de waarde), die wordt toegepast voor de voorschotverrichtingen (en ook soms voor de prolongaties), onafhankelijk van de beurs-transacties, om zich te dekken tegen het risico van daling van de koers der als waarborg ontvangen effecten. De betekenis van de door de betrokkenen vastgestelde neerlegging en van de dekking hangt af van de toestand op de financiële markt en neemt toe tijdens de periodes waarin de koersen vaak en omvangrijke schommelingen ondergaan.

Een ander instrument dat in het verleden werd aangewend om de beurs-speculatie te remmen, is het recht van disconto dat tijdens het jaar volgend op de crisis van 1906 werd ingevoerd; het discontorecht verleende aan de aankoper op termijn de mogelijkheid de uitvoering van het contract vóór de vastgestelde vervaldag te eisen. Dit recht waarbij voor een der partijen (de verkoper) het voordeel van de termijntransactie verloren ging, heeft tot langdurige discussies aanleiding gegeven en tal van nadelen met zich gebracht, zodat het in 1932 werd afgeschaft; aan de minister van de Schatkist werd echter de mogelijkheid gelaten het voor bepaalde effecten uitzonderlijk opnieuw in te voeren. In feite werd het recht van disconto nooit opnieuw hersteld.

De effectenmakelaar is een publiek ambtsdrager; hij wordt, na een vergelijkend examen, bij decreet van de President benoemd en hij mag geen belangen hebben in firma's die zich uitsluitend met beurs-operaties inlaten. Voor hun tussenkomst als bemiddelaars, ontvangen de wisselagenten een commissie-loon vastgesteld volgens een bij ministerieel decreet goedgekeurd tarief.

De openbare verkopen op de beurs worden uitsluitend verricht door de effectenmakelaars of hun vertegenwoordigers. De belangrijkste banken mogen hun eigen waarnemers sturen naar de vergadering der contracterende partijen, ten einde de transacties door bemiddeling van de effectenmakelaars te doen uitvoeren. De gewone operateurs, die in het bezit zijn van een speciale door de Kamers van koop-handel afgeleverde kaart, hebben toegang tot de beurs, maar niet tot de ruimte voorbehouden aan de contracterende partijen.

Sommige effecten zijn van rechtswege op de beurs genoteerd: het zijn de effecten van de Staat, de gemeenten en de provincies, de hypothecaire obligaties en gelijkaardige effecten. De particuliere obligaties en de aandelen (van vennootschappen met

ten minste twee goedgekeurde jaarbalansen), zowel nationale als buitenlandse, worden tot de notering toegelaten, na beraadslaging van de bevoegde Kamer van koop-handel en goedkeuring door de minister van de Schatkist; de machtiging van de regering is vereist om effecten van de schuld van buitenlandse Staten tot de notering toe te laten (1). De buitenlandse effecten worden thans op de Italiaanse beurzen niet genoteerd; met sommigen is dat in het verleden wel het geval geweest en het is niet uitgesloten dat zulks in een nabije toekomst opnieuw zal gebeuren. Dit blijft echter onmogelijk zolang een bepaling van 1935 van kracht is, waarbij aan de Italiaanse burgers verboden werd buitenlandse effecten of in het buitenland uitgegeven Italiaanse effecten te bezitten. Dit verbod werd bij de decreten van juni 1956 betreffende het deviezenverkeer bekrachtigd, doch kan bij ministeriële machtiging worden opgeheven (2).

De ingezetenen die eigenaar worden van effecten in buitenlandse geldsoorten, moeten deze aan de Banca d'Italia aangeven; de minister van Buitenlandse Handel mag de neerlegging ervan bij de Banca d'Italia of bij haar agenten eisen. De verkoop van die effecten tussen ingezetenen en niet-ingezetenen mag slechts plaatshebben, mits ministeriële machtiging.

De verkoop van effecten is op het grondgebied van de Republiek slechts toegelaten met het Ufficio italiano dei cambi, de Banca d'Italia, de banken die als agenten mogen optreden, of wel volgens andere bij ministeriële machtiging vastgestelde modaliteiten. De effecten in lires, waarvan niet-ingezetenen eigenaar geworden zijn, moeten in open bewaarneming geplaatst worden bij de Banca d'Italia of bij de banken-agenten en hun aanwending kan aan bepaalde beperkingen worden onderworpen. Deze effecten kunnen worden uitgevoerd, mits naleving van de door de minister van Buitenlandse Handel voorgeschreven formaliteiten.

De toelating om leningen in het buitenland aan te gaan en buitenlandse effecten in de Republiek te plaatsen, wordt verleend door de minister van de Schatkist.

De organismen en de maatschappijen waarvan de effecten op de beurs zijn genoteerd, moeten aan de Kamer van koop-handel een afschrift zenden van hun balans en van hun financieel verslag, evenals de lijst van de uitgeloten effecten. Zij moeten zich er eveneens toe verbinden alle wijzigingen aan hun statuten mede te delen en op ieder ogenblik de ge-

(1) Onafhankelijk van de notering, moet de belegging van buitenlandse staatsfondsen of particuliere effecten door de minister van de Schatkist worden toegelaten.

(2) Krachtens een beschikking van de maand augustus 1959, mogen de rechtspersonen die hun zetel in Italië hebben, participaties nemen in het buitenland en in het buitenland uitgegeven aandelen aankopen. Deze verrichtingen moeten betrekking hebben op maatschappijen met hetzelfde voorwerp als die welke de aandelen of de deelbewijzen aankopen. De rechtspersonen mogen hun buitenlandse participaties vrij afstaan, welke ook het maatschappelijk voorwerp zij.

vraagde inlichtingen verstrekken betreffende hun werking en hun financiële toestand. In weerwil van deze mogelijkheid, vragen de Kamers zelden inlichtingen en de vennootschappen, behoudens zeldzame uitzonderingen, verstrekken er geen op eigen initiatief, zodat het publiek slechts zeer weinig wordt ingelicht.

Volgens het wetboek van 1942 mogen de Italiaanse aandelen aan toonder of op naam zijn, doch krachtens een bijzondere wet van 1941 dienen zij verplicht op naam te zijn. Krachtens een bijzonder voorschrift van de Siciliaanse Streek van 1948 mogen de aandelen van de nieuwe maatschappijen met betrekking op nieuwe industriële vestigingen of wapenbedrijven in de Streek, aan toonder zijn. Een gelijkaardige maatregel werd in april 1957 getroffen in Sardinië en in juli 1959 in de Streek van Trentino en Hoog-Adige. Ingevolge deze initiatieven, gaan steeds meer stemmen op om de afschaffing te vragen van de verplichting slechts nominatieve aandelen uit te geven.

De bijzondere wet van 1941 voorzag de aangifte aan de algemene « Schedario » der aandelen slechts voor de transfers uitgevoerd door bemiddeling van de emitterende maatschappijen, de notarissen, de effectenmakelaars, de kredietinstellingen en de verrekamers, zonder de aanduiding van hun prijs. Dit voorschrift werd volledig gewijzigd door de wet van 1956 op de fiscale preekwatie, waarbij (art. 17) aan de cambisten, de effectenmakelaars, de commissionairs, de kredietinstellingen en -instituten en aan de financiële maatschappijen de verplichting werd opgelegd alle termijnverrichtingen en de prolongaties op aandelen uitgevoerd tijdens de maand mede te delen (zelfs indien zij geen aanleiding geven tot transfers) met de aanduiding van de prijs. Deze laatste is eveneens vereist in de mededelingen welke de emitterende maatschappijen, de notarissen en de verrekamers moeten doen voor de prolongaties en de termijncontracten die afgesloten worden met de overdracht der aandelen. Voor de termijntransacties en de prolongaties is de aanwending van de gezegelde bladen uit de door de inspecteurs van de Schatkist gecontroleerde en geïllustreerde boekjes, verplichtend.

Na het van kracht worden van deze voorschriften, werd een sterke inkrimping van de beurstransacties waargenomen; deze blijven thans bijna uitsluitend beperkt tot de contantverrichtingen, daar zij niet onder toepassing vallen van de nieuwe bepalingen van 1956, doch uitsluitend onder die van 1941, waarbij de aangifte zonder aanduiding van prijs slechts is opgelegd voor de transfers met wijziging van inschrijving.

De beursverrichtingen hebben plaats van 10 u. 15' tot 12 u. 45', behalve op de zaterdagen en de feestdagen en tijdens de zomervacaties (twee weken in augustus). Het uurrooster en de beurskalender worden ieder jaar bij ministerieel decreet vastgesteld.

Op de Italiaanse beurzen worden de volgende contracten afgesloten : contantverrichtingen, termijnverrichtingen en premieaffaires. Tot in 1956 hadden de contantcontracten bijna uitsluitend betrekking op de vast rentende effecten, terwijl de termijncontracten betrekking hadden op de aandelen. Na de nieuwe voorschriften in verband met de aangifte aan de algemene « Schedario », zijn de termijntransacties zeldzaam geworden. Op aandelen worden ook vrij vaak premieaffaires verricht; andere premieaffaires komen zelden voor.

De aandelen, de effecten van de eeuwigdurende schuld en de terugbetaalbare schuld van de Staat, evenals enkele andere effecten worden « tel quel » genoteerd, d.i. tegen de beurskoers, terwijl de vast rentende effecten, behalve de hoger vermelde uitzonderingen, « netto » worden genoteerd, d.i. tegen de beurskoers verminderd met de lopende interest vanaf de laatst uitgekeerde coupon.

De contantcontracten worden twee werkdagen na de afsluiting geliquideerd; de jongste tijd kende de « comptant à jours » verspreiding, waarbij praktisch om de twee weken een liquidatie plaatsheeft; de termijntransacties worden op het einde van elke maand afgewikkeld.

Indien een der partijen binnen de vier dagen volgend op de vervaldag het contract niet uitvoert, mag de andere partij aan het Directiecomité der effectenmakelaars de gedwongen liquidatie van de verrichtingen vragen. Het Comité voert de liquidatie uit en levert een bewijs van vordering af, dat uitvoerbaar is op dezelfde wijze als een vonnis. Die speciale procedure voor de gedwongen vereffening der beursverrichtingen, voorzien ten voordele van de effectenmakelaars, strekt zich eveneens uit tot de kredietinstituten en tot de financiële organismen welke ingeschreven zijn in het speciale register dat bij de zetels van de Banca d'Italia wordt bijgehouden. De inschrijving in het register is afhankelijk van sommige voorwaarden in verband met de eigen middelen en de bedrijvigheid, en zij geldt voor één jaar. Zij kan worden hernieuwd.

9. De kredietontwikkeling.

De ontwikkeling van de verrichtingen der kredietinstellingen en -instituten blijkt uit de statistische tabellen in de bijlage; zij vergen een korte commentaar (1).

De gewone verrichtingen van de Banca d'Italia (excl. deviezen en Schatkist) geschieden hoofdzakelijk met de kredietinstellingen en met de speciale kredietinstituten. Haar verrichtingen met de particulieren beperken zich tot voorschotten op effecten

(1) Een zeer diepgaande analyse van de monetaire verschijnselen in de diverse fasen van de Italiaanse economie in het laatste kwart eeuw komt voor in het artikel van P. Baffi, « Monetary Developments in Italy from the War Economy to Limited Convertibility (1935-1958) », verschenen in *Quarterly Review* van de Banca nazionale del lavoro, 1958, n° 47.

(grotendeels van de Staat) voor weinig omvangrijke bedragen (Tabel I).

De kredietverlening aan de kredietinstellingen en -instituten bestaat grotendeels uit voorschotten aan de banken, die zich van dit bijkomend middel bedienen ter dekking van hun tijdelijke kasbehoeften, ontstaan hetzij wegens opvraging van deposito's, hetzij wegens aanwending van krediettoezeggingen aan de cliënteel. Houdt men rekening met de deposito's (incl. de verplichte reserves), dan sloten de verichtingen van de kredietinstellingen met de Banca d'Italia met een nettosaldo ten gunste van de kredietinstellingen, behalve in 1950 (Koreaorlog) en in 1956 (Suezcrisis). Met andere woorden, de Banca d'Italia heeft in de beschouwde periode in haar geheel, liquiditeiten van de kredietinstellingen weggetrokken, niettegenstaande deze laatste liquiditeiten ontvingen die door tussenkomst van de Schatkist en van het Ufficio italiano dei cambi werden geschapen.

Het herdisconto van wissels voor de financiering van de graanvoorraden steeg voortdurend; het kan als een bijzondere financiering van de Schatkist worden beschouwd, aangezien het grotendeels de verliezen dekt welke voortvloeien uit het beheer van de graanvoorraden, en die door de Staat worden gedragen.

Het voornaamste kanaal waarlangs de markt liquiditeiten ontving, is dat van het deviezenverkeer. De politiek gericht op de aanvulling en de versteviging der valutareserves beïnvloedde de ontwikkeling der posten die op het Ufficio italiano dei cambi, het goud en de deviezen betrekking hebben. De voornaamste veranderingen deden zich voor in 1948-1949 en in 1957-1958, toen de deviezenreserves sterk aangroeyden, niet alleen ten gevolge van de lopende transacties, doch ook van de internationale hulpverlening, de leningen van het buitenland en de investeringen van vreemdelingen. In 1958 was de verandering buitengewoon groot wegens de stijging van de uitvoer en de vermindering van de invoerwaarde in verband met de daling van de grondstoffeprijzen.

Het tweede kanaal waarlangs de biljetten van de Banca d'Italia wegvloeien, is de financiering van de Schatkist, die in de eerste naoorlogsjaren een vrij grote omvang had aangenomen, doch die geleidelijk inkromp en in de laatste jaren nog slechts zeer geringe stijgingen en zelfs verminderingen te zien gaf, naarmate de belastinginstrumenten heringericht werden en doelmatiger hun rol vervulden.

Onder de rekeningen van de Schatkist komen voor de hulpverlening van het buitenland, de financiering van het Ufficio italiano dei cambi voor de deviezen welke ter beschikking van de Schatkist worden gesteld en het deel der bankreserves dat in gewone schatkistbons is belegd. De hulpverlening van het buitenland heeft de schuld van de Schatkist sterk geremd. Tot 1958 beliep zij 1.068 miljard in rekening bij de Bank (excl. een 120 miljard lire, die door de

centrale Schatkist van de Staat zijn geboekt), waarvan ca. 600 miljard lire in de drie jaren 1950, 1951 en 1952 werden aangewend. De door het Ufficio italiano dei cambi aan de Schatkist beschikbaar gestelde deviezen bedroegen ruim 300 miljard lire en dienden tot de vorming van staatsvoorraden en tot kredietverlening door tussenkomst van de speciale kredietinstituten.

De investering van een deel der verplichte reserve in gewone schatkistbons geschiedde in ruime mate in de eerste jaren waarin er een overdracht van de gewone rekeningen naar de speciale rekeningen van de kredietinstellingen plaatsvond. Behalve in 1951 en in de laatste twee jaar, toen de geldruimte een sterke stijging der gewone deposito's met zich bracht, heeft het grootste deel van de vermeerdering gedurende het overige deel van de beschouwde periode betrekking op de verplichte reserves die zich aan de toeneming der bankdeposito's aanpasten. Naast de verplichte reserve in de vorm van tegoeden in rekening, houdt de Banca d'Italia eveneens de effecten aan waarop direct door de banken uit hoofde van de verplichte reserve werd ingeschreven en die niet voorkomen in de gewone rekeningen van de balans, doch in de orderekeningen, onder de rubriek « Bewaargevers van effecten en waarden ».

Ten gevolge van de verrichtingen van de Banca d'Italia met de kredietorganismen, de Schatkist en het Ufficio italiano dei cambi, steeg de biljettenomloop, vooral in 1947, wegens de financiering van het tekort van de Staat en de voorschotten aan de kredietorganismen, alsook in 1948, wegens de behoeften van de Staat en van het Ufficio italiano dei cambi. In de loop van de andere jaren groeide de circulatie gemiddeld met ca. 8 pct. per jaar aan, d.w.z. omtrent in dezelfde mate als het nationale inkomen.

De verhouding van de biljetten tot het totaal der betaalmiddelen (biljetten, munten, cheques en rekeningen-courant), die in 1938 50 pct. overtrof en gedurende de oorlog 70 pct. te boven ging, daalde de laatste jaren en handhaaft zich thans om en bij de 40 pct. Ten gevolge van de groeiende betekenis der rekeningen-courant bij de banken, ontwikkelde zich het totaal der betaalmiddelen in een sneller tempo (12 pct. per jaar) dan dat van de biljettenomloop, doch het bleef de laatste jaren stabiel op ongeveer één derde van het nationale inkomen, d.w.z. nagenoeg de verhouding die vóór de oorlog werd bereikt (Tabel II).

Wegens het uitblijven van de vraag naar bedrijfskrediet (bij het einde van 1945 was de verhouding beleggingen/deposito's gedaald tot 40 pct., d.i. drie vijfden van het cijfer van 1938) en het tekort van de Staat, hadden de kredietinstellingen tijdens de oorlog sterke liquiditeitsreserves aangelegd, die bij de Banca d'Italia en de Schatkist werden neergelegd of in overheidsfondsen werden belegd (Tabel III).

Na het stopzetten der vijandelijkheden namen de bankkredieten snel toe in verband met de normale

herneming van het zakenleven en speculatieve verichtingen, zodat een spanning in de beschikbare middelen van de kredietinstellingen en derhalve in de biljettencirculatie ontstond. De sterkste spanning deed zich voor in 1947, toen vele achterstallige kredietaanvragen dienden bevredigd, in 1950, ten gevolge van het conjunctuurverloop (Koreaoorlog), en in 1956, in verband met de toeneming van de produktie en de Suezcrisis. De uitbreiding van de kredietverlening in die jaren is deels toe te schrijven aan voorfinanciering van de ondernemingen, waardoor deze laatste in staat gesteld werden te wachten totdat de middelen op de kapitaalmarkt werden opgenomen of totdat kredieten van de speciale kredietinstellingen konden worden verkregen. De nieuwe verrichtingen stegen sneller dan de deposito's (minus de reserve) en de kredietinstellingen moesten dan ook een beroep op de circulatiebank doen om de vraag vanwege de cliënteel te dekken. In 1958 verminderde het bankkrediet t.o.v. de vorige jaren ten gevolge van de ontwikkeling van andere kredietvormen (speciale instellingen en kapitaalmarkt); de verhouding leningen/deposito's, die zich op een eerder hoog peil had gehandhaafd, daalde met ca. 7 punten, hetgeen de grote liquiditeit bevestigt die reeds in de ruime middelen van de kredietinstellingen tot uiting was gekomen.

De effectenportefeuille van deze laatste groeide zowel wegens de vorming van verplichte reserves als uit hoofde van de normale investeringen. Het deel der investeringen in effecten verandert volgens de omvang van de kredietvraag vanwege bedrijven en particulieren en vermeerderd in tijden van grote geldruimte; bij het einde van 1958 bestonden de drie vierden der effecten uit staatsfondsen, waarvan twee derden gewone schatkistbons op één jaar; het andere vierde was vooral samengesteld uit obligaties van de speciale kredietinstellingen. De investeringen in effecten slorpten 26 pct. der bankdeposito's op; dit cijfer stijgt tot 37 pct. zo rekening wordt gehouden met de verplichte reserves in de vorm van tegoeden in rekening, die met de effecten kunnen gelijkgesteld worden.

In de periode die onmiddellijk op de oorlog volgde, namen de bankdeposito's sterk toe, zodat de spaardeposito's welke door de inflatie ernstig waren aangetast, terug aangevuld konden worden en de rekeningen-courant aangepast aan de ontwikkeling van de produktie en aan de nieuwe toestand die door de steeds sterkere penetratie van het bankwezen in 's lands economisch leven wordt gekenmerkt (Tabel IV). De jaarlijkse stijgingspercentages verminderden geleidelijk en benaderen de normale vooroorlogse cijfers, want na de aanpassing der deposito's aan de behoeften der deposanten, werden de geleidelijk ontstane liquiditeiten tot directe investeringen aangewend.

Wat de samenstelling der deposito's betreft, kon er een sterke verschuiving van de spaardeposito's naar de rekeningen-courant worden opgemerkt: terwijl in 1938 deze laatste ongeveer de twee derden

van de eerste bedroegen, vertegenwoordigden zij in 1958 ca. zeven achtsten van de spaardeposito's. De huidige verhouding weerspiegelt de grotere liquiditeitsvoorkeur; die ontwikkeling maakt de bankdeposito's beweeglijker en vereist een grotere voorzichtigheid in de keuze der kredieten die daarentegen minder liquide worden.

De verplichte reserves, welke op 40 pct. van de toeneming der deposito's (boven de ca. 15 pct. van het totaal der deposito's in september 1947) zijn vastgesteld, slorpten ieder jaar kleinere percentages op, ten gevolge van de samengevoegde invloed van de stijging der eigen middelen van de banken en van het feit dat vele instellingen de maximumgrens van 25 pct. der deposito's bereikten; thans blijft het gemiddelde percentage iets beneden deze limiet gehandhaafd.

Blijkens de bankstaten, bestaan de reserves uit effecten of worden in de vorm van tegoeden in rekening aangehouden. Behalve in 1956 en 1957, vertegenwoordigden de tegoeden in rekening steeds het grootste bedrag. Per einde 1958 waren de verplichte reserves voor 45 pct. samengesteld uit effecten en voor 55 pct. uit tegoeden; ruim 40 pct. van deze laatste waren door de Banca d'Italia in gewone schatkistbons belegd.

Het aantal kredietinstellingen vermindert wegens de schrapping uit het register van kleine kredietinstellingen die niet meer op eigen krachten kunnen werken en door de beter ingerichte instellingen werden opgeslorpt. Hieruit ontstond een versteviging van het bankapparaat zonder vermindering van het aantal loketten, daar de opgeslorpte instellingen dochtermaatschappijen worden van de banken waarin zij werden opgenomen. De afnemering van het aantal instellingen ging gepaard met een vermeerdering van het aantal loketten en van de plaatsen die over de diensten van het bankwezen beschikken, hetzij door de omvorming van kleine instellingen in dochtermaatschappijen, hetzij wegens het toekennen van nieuwe vergunningen voor het openen van loketten op de plaatsen waar de ontwikkeling van de economie zulks vereiste (Tabel V). Ondanks het groot aantal kredietorganismen, is het Italiaanse bankwezen sterk gecentraliseerd: de acht voornaamste publiekrechtelijke kredietinstellingen en van nationaal belang beheren 41 pct. der deposito's, terwijl negenhonderd kleine instellingen er slechts 2 pct. beheren.

Buiten de kredietinstellingen die krediet op korte termijn verlenen, bestaan er speciale instellingen voor krediet op halflange en lange termijn ten behoeve van de nijverheid en de openbare werken, alsook voor de onroerende eigendom. Die verrichtingen belopen ongeveer 50 pct. van die der kredietinstellingen. De door de speciale instellingen aangewende middelen zijn thans voor nagenoeg de helft van de markt afkomstig, voor ongeveer één vierde van de Schatkist, voor één vierde van de kredietinstellingen en voor minder dan één tiende van de circulatiebank. De gelden verstrekt

door de kredietinstellingen aan de speciale instituten door middel van participaties in hun kapitaal, voorschotten in rekening-courant en aankoop van obligaties, bedragen nagenoeg 10 pct. van de deposito's. Wat de middelen afkomstig van de Schatkist betreft, werd tot in 1953 een snelle expansie opgemerkt, doch naderhand verzwakte het stijgingstempo (met een geleidelijke vermindering der middelen in deviezen) ten gevolge van de gemakkelijker toegang tot de kapitaalmarkt.

De kredietverlening ten behoeve van de nijverheid en van de openbare werken nam na de oorlog snel uitbreiding wegens de financiering der bedrijven die herstellingswerken, veranderingen en vergrotingen aan de door de oorlog beschadigde of verouderde gebouwen uit te voeren hadden (Tabel VI). De instituten dekten ten dele die behoeften door uitgifte van obligaties op de kapitaalmarkt, doch die middelen dienden, vooral in de eerste jaren, aangevuld door gelden die rechtstreeks werden verstrekt door de Schatkist en door middelen in deviezen welke door een staatswaarborg werden gedekt (E.R.P., Eximbank, Financiering sterlingzone).

Het Consortium voor de kredietverlening aan de openbare werken moest niet alleen de gewone behoeften van de ondernemingen in de sector der openbare werken dekken, doch ook in de plaats van de Staat de wederopbouw der inrichtingen en de uitrusting van het spoorwegnet van de Staat financieren. Hiertoe werden verscheidene speciale reeksen obligaties uitgegeven voor een totaal bedrag van 210 miljard lire, nl. 25 miljard lire per jaar in 1948 en 1950, 40 miljard lire in 1952 en 1953 en 80 miljard lire in 1955.

De instituten voor grondkrediet en bouwkrediet kenden, na een lange periode van nagenoeg gehele non-activiteit waarin zij zich beperkten tot het beheer van de oude leningen waarvan de reële waarde door de inflatie sterk was verminderd, een krachtige herleving wegens de drukke bedrijvigheid in de bouwnijverheid. De nodige gelden werden verkregen door uitgifte van obligaties die door hypothecaire waarborg werden gedekt. Eerst in de laatste jaren en dan nog slechts in geringe mate, werden de financiële middelen van deze instituten aangevuld door gelden van de Schatkist, die overigens rechtstreeks de bouw van volkswoningen in ruimere mate subsidieert dan de instellingen voor grondkrediet en buiten deze laatste (Tabel VII).

De instituten voor landbouwkrediet verstrekken aan de landbouwers bedrijfskredieten (op korte termijn) en « verbeterings »-kredieten (half lange en lange termijn) en dragen met de kredietinstellingen bij tot de financiering van de graanvoorraden. De financiële middelen zijn grotendeels afkomstig van de voorschotten der kredietinstellingen, waarvan die instituten over het algemeen speciale secties vormen, alsook van het herdisconto bij de circulatiebank der wissels voor financiering van de graanvoorraden. In de laatste vijf jaar werden meer geldmiddelen door de Schatkist verstrekt en deze vermeerderden ingevolge nieuwe toewijzingen (Tabel VIII).

De kapitaalmarkt, die tijdens de oorlog slechts een geringe bedrijvigheid aan de dag legde, was het meest gevoelig aan de hevige inflatie van 1947; het indexcijfer der aandelennoteringen vertienvoudigde in één jaar tijds. De tendens omgekeerd werd veroorzaakt door de wederinvoering van de beursbelasting en door de toepassing van de vermogensbelasting, waarbij enkele maanden later de maatregelen ter bestrijding van de inflatie kwamen. De noteringen vielen snel en het beursjaar sloot op één vierde van het maximum dat in mei bereikt werd. In de daaropvolgende jaren gingen de noteringen, afgezien van enkele dalingen of onderbrekingen, verder stijgen. Het jaarlijkse stijgingstempo bedroeg 12 pct. in het laatste decennium (Tabel IX).

De stijging van de noteringen ging gepaard met de toeneming van de produktie en van de ondernemerswinsten. Het rendement der aandelen, dat kort na de oorlog beneden één procent was gevallen, steeg geleidelijk opnieuw ten gevolge van de herneming der dividenduitkeringen bij zover dat het rendement der staatseffecten werd overtroffen; in de laatste jaren daalde het rendement der aandelen opnieuw beneden dat van de staatsobligaties en het bleef op dit peil, zelfs na de sterke stijging der noteringen van beide categorieën effecten in de loop van vorig jaar, welke een daling van die percentages met ca. 2 punten met zich bracht (in juli 1959 bereikten zij resp. 3,37 en 5,52 pct.).

Nadat de inflatie was tot staan gebracht en de markt tot een normale toestand was teruggekeerd, breidden zich de effectenemissies uit; de eerste uitgiften betroffen de staatsfondsen en de obligaties van de speciale instituten, doch de aandelen haalden naderhand de bovenhand. Ten overstaan van vóór de oorlog werd de ontwikkeling van de kapitaalmarkt gekenmerkt door een ruimere verspreiding der effecten in het algemeen en der aandelen in het bijzonder; de belangstelling voor deze laatste groeit voortdurend bij de particuliere spaarders, welke voor die vorm van rechtstreekse belegging blijkbaar veel belangstelling betonen.

De vooruitgang van de kapitaalmarkt is merkwaardig, vooral indien men bedenkt dat er in Italië geen investment trusts bestaan om de besparingen naar de investeringen en de aandelen te richten, dat de pensioenfondsen en de organen die de spaargelden aantrekken geen belangstelling hebben voor beleggingen in aandelen en dat de bedrijvigheid van de verzekeringsmaatschappijen in die sector onbeduidend is.

10. Het kredietbeleid.

Bij het einde van de oorlog maakte de Italiaanse economie een tamelijk ernstige crisis door ten gevolge van de vernielingen veroorzaakt door de oorlog. De behoeften waren groot en de binnenlandse hulpbronnen gering; de buitenlandse handel was weinig actief; de staatsfinanciën verkeerden in een bedenkelijke toestand; de liquiditeit van het bankwezen was

ruim; de bedrijven waren hard door de oorlog getroffen geworden en de produktie was tot een zeer laag peil gevallen; de programma's voor wederopbouw waren wegens gebrek aan deviezenreserves moeilijk te verwezenlijken.

De spanning in de geldeirculatie werd zowel door de Schatkist als door de particuliere sector teweeggebracht, en de wanverhouding tussen het aanbod van en de vraag naar goederen veroorzaakte een stijging der prijzen, waarvan het indexcijfer (1938 = 1) van 26 in juni 1946 tot 62 in september 1947 steeg. Om die voorthollende inflatie te stuiten, werden bepaalde maatregelen op gebied van het krediet getroffen, tegelijk met economisch en financieel politieke maatregelen. Nadat de controle van het gehele kredietwezen bij de Banca d'Italia was gecentraliseerd geworden, werd in 1947 overgegaan tot de reorganisatie van de verplichte reserves om dit toezicht doeltreffender te maken. Die reserves dienden om liquiditeiten aan de banken te onttrekken; ze droegen ertoe bij de inflatie tot staan te brengen en de vereiste voorwaarden voor een gezonde ontwikkeling van de economie te scheppen. Toen de stabilisatie verwezenlijkt was, begunstigde de uitbreiding van de geldomloop en van het krediet de expansie van het inkomen in een stelsel van muntstabiliteit en maakte het mogelijk de deviezenreserves terug op peil te brengen.

De gevolgen van die nieuwe maatregelen deden zich onmiddellijk gevoelen in de sector van de prijzen, die in negen maanden tijds van het indexcijfer 62 tot het indexcijfer 51 daalden; zij bleven tot nu toe ongeveer op dat peil, althans zo uitzondering wordt gemaakt voor enkele zwakke schommelingen in beide richtingen.

Om het kredietvolume te regelen werden, buiten de discontovoet en de verplichte reserves, nog andere maatregelen getroffen. Vermelding verdienen de min of meer ruime financiering in deviezen, de verplichting voor de banken toelating te vragen om de hun beschikbaar gestelde buitenlandse kredietmarges te mogen aanspreken en om kredieten te verlenen die bepaalde grenzen overschreden, de toewijzing van schatkistmiddelen, de uitgifte van overheidsfondsen en particuliere effecten; al die maatregelen werden genomen in het kader van een nauwe samenwerking tussen de bankleiders en de monetaire overheid (1).

De samenwerking tussen de Centrale bank en de handelsbanken, die samen met de hervorming van de verplichte reserves de belangrijkste nieuwigheid sedert het einde van de oorlog was, bleek zeer nuttig te zijn, niet alleen omdat zij een ingrijpen vermeed om bepaalde bijkomstige moeilijkheden te

overwinnen, doch ook omdat zij de aangenomen maatregelen doeltreffender maakte; in alle gevallen pasten de particuliere banken zich aan de markttoestand aan en gedroegen zij zich overeenkomstig de opvattingen en de politiek van de monetaire overheid.

De samenwerking tussen de particuliere banken en de Centrale bank alsook de aanwending van minder opvallende doch soepelere instrumenten verklaren de schijnbare onbeweeglijkheid van de kredietpolitiek en het geringe gebruik van de klassieke instrumenten zoals de discontovoet, de verplichte reserves en de open-markttransacties. Anderzijds dient rekening gehouden met het feit dat de starre rentetarieven, een gevolg van het ontbreken van een geldmarkt op zeer korte termijn, en de renteuitkering op de verplichte reserves en op de beschikbare middelen van de ondernemingen het kredietbeleid bemoeilijken en het proces van aanpassing van de verschillende verschijnselen aan de conjunctuurschommelingen vertragen.

De officiële discontovoet bleef van maart 1936 tot september 1944 op 4,5 pct. ongewijzigd; op laatstgenoemd tijdstip werd hij tot 4 pct. verlaagd. In september 1947 werd hij tot 5,5 pct. verhoogd en naderhand terug verminderd tot 4,5 pct. in april 1949, 4 pct. in april 1950 en 3,5 pct. in juni 1958. De rentevoet op de voorschotten onderging in die periode evenmin grote veranderingen, behalve van 4,5 tot 4 pct. in april 1949 en tot 3,5 pct. in juni 1958. De manipulatie van die rentepercentages oefent echter geen beslissende invloed uit op het kredietvolume, vermits de Banca d'Italia de door de banken gevraagde voorschotten kan verlenen of weigeren; de reden van die discretionaire macht ligt niet alleen in de bijzondere structuur van het Italiaanse kredietwezen, doch ook in het feit dat de officiële discontovoet steeds aanmerkelijk lager ligt dan de door de banken toegepaste rentevoet.

Slechts twee wijzigingen werden aan het in 1947 ingevoerde stelsel der verplichte reserves aangebracht; in januari 1953, toen bepaald werd dat de reserve in effecten alleen uit gewone schatkistbons mocht bestaan met uitsluiting van effecten op half-lange en lange termijn, en, in september 1958, toen de verplichte reserve, mits zekere aanpassingen, tot de spaarkassen werd uitgebreid. Met eerstgenoemde maatregel wilde men vermijden dat overheidsfondsen door middel van de reserves zouden te gelde gemaakt worden; de tweede maatregel had tot doel de reglementering van de spaarkassen aan die van de banken aan te passen. Wat het reservepercentage betreft, werd geen enkele wijziging ingevoerd; doch het wordt rechtstreeks beïnvloed door de verhoging van de eigen middelen der banken (die aan de goedkeuring van de Banca d'Italia is onderworpen) en door de mate waarin de Banca d'Italia het herdisconto en de voorschotten aan die banken verleent.

De toelating die de kredietinstellingen aan de Centrale bank moeten vragen om een hogere lening toe te kennen dan het vijfde van hun vermogen, is

(1) Voor een nadere uiteenzetting van het kredietbeleid, zie: « De Italiaanse ervaringen betreffende de medewerking van de banken in de totstandbrenging van het monetair evenwicht en van de economische stabiliteit », voordracht gehouden door de h. D. Menichella, Gouverneur van de Banca d'Italia, op 15 februari 1956, in het Staatshuishoudkundig Genootschap te Zurich en gepubliceerd in *Bancaria*, januari 1956, en in *Quarterly Review*, Banca nazionale del lavoro, 1956, n° 36.

een middel om het kredietvolume te regelen door het toepassen van min of meer beperkende criteria naargelang men de bedrijvigheid van de banken wil beperken of verruimen. Dit kwantitatieve controle-middel kan, onder zekere omstandigheden, kwalitatief worden. Er bestaat geen enkele kwalitatieve kredietcontrole, doch deze laatste geschiedt indirect via de excedentaire leningen en de speciale instituten die bedrijvig zijn in de verschillende sectoren waaraan gelden met een bijzondere bestemming kunnen verstrekt worden.

De open-marktverrichtingen, zoals zij in andere landen worden gedaan, bestaan niet in Italië, doch andere verrichtingen vervullen een soortgelijke rol. De periodieke uitgften van overheidsfondsen vervangen inderdaad de verkoop van papier door de Banca d'Italia, zoals het verlenen van voorschotten aan de kredietinstellingen de aankopen vervangt; evenzo kunnen de investeringen van de verplichte reserves in gewone schatkistbons met open-markt-operaties worden gelijkgesteld. Naast de Lening voor de wederopbouw in 1946 en de Lening voor Triest in 1954, werden schatkistbons met negen jaar looptijd bij het begin der jaren 1951 tot 1957 uitgegeven, terwijl de in 1950 en in 1958 vervallen bons werden vernieuwd; in juli 1959 werd een reeks bons op zeven jaar uitgegeven.

De middelen van de kredietinstellingen werden, naast die welke verkregen werden door het herdisconto en de voorschotten, aangevuld met de deviezen die hun door het Ufficio italiano dei cambi (gefinancierd door de Banca d'Italia) werden beschikbaar gesteld en met de aanwending van kredietmarges van de buitenlandse banken. Zulks deed zich voor in de jaren 1950-1952, ten einde de invoer van grondstoffen en machines te bevorderen.

Onder zekere omstandigheden, nl. in de periode 1948-1952, verstrekke de Staat geldmiddelen aan de speciale kredietinstellingen die ze tegen gunstvoorwaarden aan de productiebedrijven overdroegen, of versnelde hij de uitvoering van sommige openbare werken, zoals in 1952 en in 1958, op andere tijdstippen vergemakkelijkte hij het beroep van de ondernemingen op het kapitaal door uitgifte van obligaties en aandelen. Dank zij die maatregelen konden de financiële behoeften van de bedrijven worden verminderd; hierdoor kon de Centrale bank een doelmatigere invloed uitoefenen op het beperkte kredietvolume dat door tussenkomst van de banken wordt gedekt.

In de huidige fase van ruime liquiditeit, die in het vierde kwartaal van 1957 met de eerste tekenen van teruggang van de produktie begon, werd het verkieslijker geacht die liquiditeit te behouden, zowel om de herneming te bevorderen als om de daling der rentepercentages op de geld- en kapitaalmarkt aan te wakkeren.

Inderdaad, om de cliëntele ertoe aan te zetten sterker de haar toegezegde kredieten aan te wenden, verlaagden de banken de debetrente. De overtollige liquiditeiten werden door de banken vrijwillig in gewone schatkistbons belegd en lieten toe de Staat tegen een lagere rentevoet dan die van de effecten op halflange en lange termijn te financieren. Het uitblijven van staatsmissies en de ruimte aan belegging zoekende middelen deden het rendement der vast rentende effecten en dat van de aandelen dalen. Aldus werden gunstige voorwaarden geschapen voor een sterker beroep op de kapitaalmarkt; die toestand kwam ten goede aan de bedrijven en aan de speciale kredietinstellingen die belangrijke emissies tegen lagere rente en tegen hogere prijzen konden plaatsen dan die welke in het verleden golden; de operaties werden met succes in een recordtijd afgesloten en in vele gevallen gingen de inschrijvingen ruim de vereiste bedragen te boven.

De Staat haalde eveneens voordeel uit die toestand en wel door uitgifte, in juli jl., van een anticyclische lening van 300 miljard lire; de opbrengst ervan is bestemd voor het wetenschappelijk onderzoek, de bodemverbetering, de openbare werken (meer bepaald wegen en spoorwegen) en de kredietverlening aan kleine en middelgrote industrieën.

Het buitenlands kapitaal uit talrijke landen, vooral uit de Verenigde Staten, Duitsland en Zwitserland, droeg bij tot de daling van de rentepercentages op de kapitaalmarkt; die kapitaalstroom werd begunstigd door de rendementsverschillen in Italië en in het buitenland, welke verschillen thans niet meer of nog slechts in sterk verminderde mate bestaan.

De invloed van de verlaging van de geldrente kwam duidelijker tot uiting in het eerste semester van dit jaar. Hoewel de toeneming der deviezenreserves, der rekeningen-courant, der bankreserves en der effectennoteringen in die periode aanhield, kon er een herleving van de produktie en van de bankkredieten worden waargenomen en dit in een sneller tempo dan in de overeenkomstige periode van 1958.

*
* *

Tabel I.

Belangrijkste posten uit de staat van de Banca d'Italia

(Gegevens op het einde van het jaar, in miljarden lires)

Jaar	Gewone leningen 1		Herdisconto van wissels ter financiering der graanvoorraden	Rekening van de Schatkist 2	Ufficio italiano dei cambi (goud en deviezen) 3	Biljetten-omloop	Cheques en andere schulden op zicht	Verplichte reserves der banken in tegoeden	Gewone bank-deposito's
	Particulieren	Kredietinstellingen en -instituten							
1946	3,7	17,5	33,2	560,9	36,1	505,1	15,1	2,2	116,4
1947	10,6	66,1	100,3	708,4	44,1	788,1	16,2	73,3	42,9
1948	10,5	75,3	100,5	846,0	173,7	963,0	17,9	147,7	36,4
1949	12,2	80,5	143,0	750,9	420,2	1.048,2	14,7	246,4	40,9
1950	16,4	117,3	152,3	769,3	434,3	1.165,2	18,7	238,0	33,5
1951	18,1	106,7	151,6	860,6	565,4	1.291,8	14,7	285,4	60,5
1952	16,8	135,9	180,9	1.069,7	470,8	1.381,5	19,9	352,1	47,0
1953	16,1	126,1	237,8	1.183,4	417,8	1.449,3	20,2	387,8	40,0
1954	14,1	116,9	290,3	1.298,6	425,2	1.538,4	17,0	444,9	48,3
1955	11,3	87,8	318,4	1.467,3	481,5	1.671,4	21,0	508,1	53,2
1956	8,8	131,9	396,5	1.423,2	564,4	1.818,3	20,9	500,5	53,0
1957	7,0	104,5	379,7	1.465,3	767,0	1.913,7	26,5	545,2	71,0
1958	4,5	92,9	382,6	1.421,3	1.351,2	2.060,9	26,6	770,0	113,4

1 Handelsportefeuille (met uitzondering van wissels ter financiering der graanvoorraden), voorschotten en prolongaties.

2 Incl. de hulp aan het buitenland, de kredieten van het Ufficio italiano dei cambi en het geïnvesteerde gedeelte van de tegoeden in rekening.

3 Met uitzondering van de kredieten toegestaan aan de Schatkist door het Ufficio italiano dei cambi.

Tabel II.

Betaalmiddelen

(Jaargemiddelden, in miljarden lires)

Jaar	Biljetten, munten en cheques in omloop			Rekeningen-courant der kredietinstellingen	Totaal
	Biljetten en munten	Cheques	Totaal		
1948	837,6	130,5	968,1	734,6	1.702,6
1949	933,7	132,4	1.066,1	973,5	2.039,7
1950	1.022,3	124,6	1.146,9	1.143,3	2.290,2
1951	1.128,3	131,4	1.259,7	1.323,6	2.583,3
1952	1.256,2	138,0	1.394,2	1.652,3	3.046,5
1953	1.326,9	143,9	1.470,8	1.959,3	3.430,2
1954	1.419,3	149,0	1.568,3	2.183,4	3.751,7
1955	1.513,4	156,4	1.669,8	2.465,5	4.135,3
1956	1.626,0	162,8	1.788,8	2.719,5	4.508,4
1957	1.729,9	166,7	1.896,6	2.911,5	4.808,1
1958	1.851,0	175,6	2.026,6	3.185,7	5.212,3

Tabel III.

Belangrijkste posten uit de staat der kredietinstellingen 1

(Gegevens op het einde van het jaar, in miljarden lires)

Jaar	Incasso in baar geld	Gewone deposito's bij de Banca d'Italia	Verplichte reserves			Staatsfondsen (excl. de reserve)	Obligaties en aandelen (excl. de reserve)	Leningen in lires 2	Deposito's	Leningen in deviezen en leningen aan het buitenland	Rekeningen in deviezen en rekeningen met het buitenland	Voorschotten en herdisconto bij de Banca d'Italia	Verhouding der leningen tot de deposito's in pct.
			in tegoeden	in effecten	Totaal								
1948	35,4	34,8	147,7	114,3	262,0	279,1	54,0	1.057,1	1.520,3	29,7	146,6	82,5	69,5
1949	40,3	40,3	246,4	107,4	353,8	293,6	86,3	1.369,2	1.948,7	33,6	130,8	112,3	70,3
1950	52,6	34,5	238,0	171,8	409,8	339,6	108,3	1.613,8	2.234,9	73,5	211,4	157,3	72,2
1951	65,8	57,1	285,4	207,4	492,8	397,4	121,3	1.898,7	2.688,0	112,7	299,4	156,1	70,6
1952	66,8	45,6	352,1	272,9	625,0	405,0	187,9	2.390,1	3.335,4	59,0	236,9	196,4	71,7
1953	66,6	41,4	387,8	343,5	731,3	422,1	248,0	2.886,3	3.914,6	60,1	255,0	212,2	73,7
1954	65,6	44,3	444,9	392,3	837,2	460,3	264,9	3.316,7	4.473,2	95,3	313,9	242,5	74,1
1955	74,0	46,4	508,1	448,6	956,7	493,0	312,3	3.832,5	5.153,8	123,1	360,8	231,0	74,4
1956	93,4	50,1	500,5	555,8	1.056,3	528,4	322,5	4.458,0	5.814,4	156,3	424,1	315,0	76,7
1957	97,8	65,2	545,2	618,7	1.163,9	553,8	361,2	4.882,3	6.496,0	206,1	471,3	286,8	75,2
1958	104,8	114,4	770,0	617,7	1.387,7	913,0	464,7	5.174,6	7.551,7	266,5	554,1	245,8	68,5

1 De gegevens betreffen 305 instellingen die ongeveer 99 pct. van het totaal der deposito's inzamelen.

2 Handelsportefeuille, bij de circulatiebank herdisconteerbare wissels, prolongaties, voorschotten, rekeningen-courant, leningen op onderpand en tegenpandgeving, onderhandse vorderingen, hypotheaire leningen, rekeningen-courant met de speciale secties en participaties.

Tabel IV.

Bank- en postdeposito's
(Gegevens op het einde van het jaar, in miljarden lires)

Jaar	Spaardeposito's			Deposito's op boekjes en rentende postbons	Spaardeposito's, deposito's op boekjes en rentende postbons	Rekeningen-courant	Bankdeposito's 1	Bank- en postdeposito's
	Banken	Spaarkassen	Totaal					
1947	272,3	143,1	415,4	198,6	614,0	598,5	1.013,9	1.212,5
1948	422,2	228,7	650,9	342,0	992,9	869,4	1.520,3	1.862,3
1949	540,9	300,8	841,7	522,7	1.364,4	1.107,0	1.948,7	2.471,4
1950	640,2	349,1	989,3	689,9	1.679,2	1.245,6	2.234,9	2.924,8
1951	765,7	394,9	1.160,6	798,0	1.958,6	1.527,4	2.688,0	3.486,0
1952	978,1	474,5	1.452,6	965,6	2.418,2	1.882,8	3.335,4	4.301,0
1953	1.195,2	560,2	1.755,4	1.150,5	2.905,9	2.159,2	3.914,6	5.065,1
1954	1.405,4	688,1	2.093,5	1.267,7	3.361,2	2.379,7	4.473,2	5.740,9
1955	1.642,4	822,2	2.464,6	1.362,5	3.827,1	2.689,2	5.153,8	6.516,3
1956	1.925,6	977,2	2.902,8	1.456,2	4.359,0	2.911,6	5.814,4	7.270,6
1957	2.239,1	1.148,1	3.387,2	1.562,3	4.949,5	3.108,8	6.496,0	8.058,3
1958	2.695,4	1.376,4	4.071,8	1.693,6	5.765,4	3.479,9	7.551,7	9.245,3

1 De gegevens betreffen 375 instellingen die ongeveer 90 pct. van het totaal der deposito's inzamelen.

Tabel V.

Kredietinstellingen en bankklokken
(Gegevens op het einde van het jaar)

Jaar	Kredietinstellingen	Bankklokken	Plaatsen waar een bankklok bestaat
1946	1.393	7.237	3.286
1947	1.360	7.508	3.375
1948	1.294	7.403	3.303
1949	1.278	7.592	3.416
1950	1.261	7.773	3.492
1951	1.240	7.826	3.487
1952	1.243	7.842	3.488
1953	1.236	7.874	3.498
1954	1.237	7.910	3.509
1955	1.243	7.964	3.528
1956	1.237	8.269	3.619
1957	1.234	8.631	3.744
1958	1.247	8.651	3.755

Tabel VI.

Instituten voor krediet aan de nijverheid en aan de openbare werken
(Gegevens op het einde van het jaar, in miljarden lires)

Jaar	Leningen			Middelen							
	Staats-spoorwegen	Andere	Totaal	Obligaties 1		Deposito's in rekening-courant en rentende postbons	Schatkist		Buitenlandse leningen	Andere middelen	Totaal
				van de spoorwegen	Andere		middelen in lires	middelen in deviezen			
1946	0,5	37,0	37,5	0,5	27,7	2,4	3,8	—	—	8,1	42,5
1947	0,5	97,3	97,8	0,5	38,5	5,4	25,6	—	—	22,8	92,8
1948	25,0	185,2	210,2	25,0	75,6	10,6	60,8	—	24,3	25,2	221,5
1949	24,1	280,6	304,7	24,1	111,0	17,9	70,4	9,3	53,9	32,7	319,3
1950	48,2	431,3	479,5	48,2	141,0	28,0	97,6	88,8	53,7	41,0	498,3
1951	46,7	566,2	612,9	46,7	171,8	31,1	105,5	168,1	44,8	50,7	618,7
1952	85,0	696,8	781,8	85,0	249,7	39,7	127,0	209,7	35,3	58,8	805,2
1953	122,3	799,3	921,6	122,3	324,9	51,0	144,3	216,4	31,5	68,6	959,0
1954	118,3	912,4	1.030,7	120,8	410,3	67,7	163,6	211,3	23,0	79,2	1.075,9
1955	194,2	1.063,8	1.258,0	197,0	509,9	79,8	191,3	206,5	41,0	91,0	1.316,5
1956	187,5	1.196,8	1.384,3	191,5	598,3	104,0	215,8	194,7	50,0	105,3	1.459,6
1957	180,4	1.334,1	1.514,5	185,0	679,9	113,5	247,1	179,9	68,3	128,1	1.601,8
1958	172,8	1.523,6	1.696,4	177,8	831,5	140,2	259,0	161,2	95,6	155,2	1.820,5

1 Incl. de te leveren obligaties en de terug te betalen uitgelote obligaties.

Tabel VII.

Instituten voor krediet aan de bouwnijverheid
(Gegevens op het einde van het jaar, in miljarden lires)

Jaar	Leningen	Middelen			Totaal
		Obligaties	Schatkist	Andere middelen	
1946	6,5	6,3	—	0,8	7,1
1947	9,6	9,3	—	1,3	10,6
1948	14,8	14,7	—	1,3	16,0
1949	28,3	27,7	—	1,7	29,4
1950	54,7	55,1	—	2,9	58,0
1951	74,4	74,5	0,5	3,2	78,2
1952	99,2	96,1	5,2	4,2	105,5
1953	142,2	133,5	14,8	6,3	154,6
1954	201,1	183,4	23,6	8,3	215,3
1955	264,3	241,5	28,1	11,4	281,0
1956	328,3	299,3	31,7	15,3	346,3
1957	400,6	369,2	34,6	19,0	422,8
1958	480,6	448,3	38,6	21,7	508,6

Tabel VIII.

Instituten voor landbouwkrediet ¹
(Gegevens op het einde van het jaar, in miljarden lires)

Jaar	Verleende kredieten	Middelen					Totaal
		Herdisconteerde wissels	Rekeningen-courant van de kassen voor landbouwkrediet en van de kredietinstellingen	Schatkist	Obligaties	Andere middelen	
1949	140,9	87,5	40,5	0,2	3,7	12,4	144,3
1950	139,5	86,9	37,4	1,2	5,5	13,7	144,7
1951	153,2	80,3	59,7	1,7	8,2	14,2	164,1
1952	175,1	93,9	73,0	2,5	10,5	18,8	198,7
1953	227,9	123,7	79,4	11,6	13,9	22,3	250,9
1954	270,0	139,2	87,5	26,1	17,1	26,4	296,3
1955	355,2	155,7	116,3	44,8	23,0	28,1	367,9
1956	412,0	185,8	126,5	64,5	28,9	32,7	438,4
1957	430,8	173,1	139,7	80,1	36,1	31,1	460,1
1958	499,3	148,8	220,5	95,9	44,8	33,8	543,8

¹ Met uitsluiting van de Banco di Sardegna, die reeds in de kredietinstellingen werd opgenomen.

Tabel IX.

Economische indicators
(Jaargemiddelden - 1938 = 100)

Jaar	Nationaal inkomen	Productie		Koersen der effecten		Groothandels-prijzen
		Landbouw	Nijverheid	Staatsfondsen	Aandelen	
1945	821	62	22	92	753	2.060
1946	1.954	77	50	93	742	2.884
1947	3.922	80	95	85	2.248	5.159
1948	4.626	87	102	88	1.319	5.443
1949	4.983	96	110	96	1.568	5.169
1950	5.525	101	126	94	1.528	4.897
1951	6.382	106	144	89	1.676	5.581
1952	6.709	110	150	91	1.988	5.270
1953	7.310	122	164	88	2.362	5.250
1954	7.775	115	179	88	2.596	5.203
1955	8.505	122	196	85	3.654	5.250
1956	9.123	121	209	79	3.557	5.339
1957	7.793	124	224	76	4.003	5.392
1958	10.390	136	230	88	4.019	5.297

RECENTE WETGEVENDE MAATREGELEN VOOR DE BEVORDERING VAN DE ONTWIKKELING DER PRIVATE ONDERNEMINGEN

Sedert het begin van het lopende jaar werden een aantal wetgevende maatregelen getroffen of aan het Parlement voorgesteld om de ontwikkeling van de private investeringen te bevorderen.

Het zijn :

1) de wet van 24 mei 1959 tot verruiming van de mogelijkheden inzake de beroeps- en ambachtskredietverlening aan de middenstand;

2) de wet van 15 juli 1959 tot tijdelijke wijziging van het aanslagregime der meerwaarden met het oog op de bevordering van de beleggingen;

3) de wet van 15 juli 1959 tot invoering van tijdelijke fiscale ontheffingen met het oog op het begunstigen van aanvullende beleggingen;

4) de wet van 15 juli 1959 tot bevordering van de opslorping of de fusie van vennootschappen en de inbreng van bedrijfstakken;

5) de wet van 17 juli 1959 tot invoering en ordening van maatregelen ter bevordering van de economische expansie en de oprichting van nieuwe industrieën;

6) de wet van 18 juli 1959 tot invoering van bijzondere maatregelen ter bestrijding van economische en sociale moeilijkheden in sommige gewesten;

7) het wetsontwerp betreffende de inrichting van een Nationale Investeringsmaatschappij en van gewestelijke investeringsmaatschappijen.

Die verschillende wetgevende maatregelen beogen :

1) bij te dragen tot de economische expansie van het land en de structurele werkloosheid te bestrijden;

2) het concurrentievermogen van de Belgische economie met het oog op haar integratie in de gemeenschappelijke markt te verstevigen;

3) de ontwikkeling te bevorderen van sommige landstrekken die onvoldoende geïndustrialiseerd zijn of waarvan de economische bedrijvigheid vervalst;

4) het economisch herstel te begunstigen.

Om die verschillende doeleinden te verwezenlijken, beogen de desbetreffende wetsbepalingen de private investeringen aan te moedigen en de opslorping en de fusie van vennootschappen te vergemakkelijken.

Verscheidene middelen worden aangewend om de private investeringen aan te moedigen : fiscale vrijstellingen, renteverlagingen, toekenning van de staatswaarborg en een directe financiering door de overheid (oprichting van gebouwen, participaties, renteloze voorschotten, toelagen).

De opslorping en de fusie van vennootschappen worden door fiscale vrijstellingen vergemakkelijkt.

Het leek belangwekkend hieronder enkele inlichtingen omtrent bovengenoemde wetgevende maatregelen te verstrekken. Eerst zal gehandeld worden over de maatregelen ter bevordering van de private investeringen, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen de maatregelen welke op het gehele grondgebied toepasselijk zijn en die welke tot de zogenaamde ontwikkelingsgebieden zijn beperkt; daarna zal onze aandacht gaan naar de maatregelen die de opslorping en de fusie van vennootschappen willen vergemakkelijken.

I. MAATREGELEN TOT AANMOEDIGING VAN DE PRIVATE INVESTERINGEN

A. Maatregelen op het gehele grondgebied toepasselijk.

1. *Wet van 24 mei 1959 tot verruiming van de mogelijkheden inzake de beroeps- en ambachtskredietverlening aan de middenstand* (1).

Om de bedrijfskredieten aan middenstanders te vergemakkelijken, heeft de wet van 24 mei 1959 (2) een Waarborgfonds in de schoot van de Nationale Kas voor Beroepskrediet opgericht. Dit Fonds waarborgt de terugbetaling in hoofdsom, rente en bijkomende kosten der kredieten welke worden verstrekt aan ambachtsbedrijven, kleine en middelgrote handelsbedrijven alsook aan personen die een vrij beroep uitoefenen. De kredieten kunnen voor zeer uiteenlopende doeleinden worden verleend zoals de oprichting, de uitbreiding, de overschakeling der hierboven vernoemde bedrijven.

De kredietinstellingen die een beroep op het Fonds mogen doen, zijn niet beperkt tot de Nationale Kas

(1) Kamer der Volksvertegenwoordigers, parlementaire documenten, 132 (Zittijd 1958-1959), n^{rs} 1 tot 4. Senaat, parlementaire documenten (Zittijd 1958-1959), n^{rs} 135 en 145. *Belgisch Staatsblad* van 6 juni 1959.

(2) Voor de uitvoeringsbesluiten, zie :
— ministerieel besluit van 4 september 1959 waarbij de bedragen en de modaliteiten bepaald worden voor het innen van de bijdrage te storten bij het Fonds in uitvoering van de bepalingen van voornoemde wet;
— ministerieel besluit van 23 september 1959 tot goedkeuring van het reglement waarbij de regelen en richtlijnen betreffende de tussenkomst van het Fonds vastgesteld worden;
— koninklijk besluit van 12 september 1959 houdende uitvoering van voornoemde wet.

en tot de particuliere instellingen die in het raam van haar statuut werden erkend. Al de banken, alsook de plaatselijke maatschappijen voor kredietverlening ten behoeve van de uitrusting der ambachtsbedrijven, mogen eveneens optreden.

De wet voorziet de instelling, in de schoot van de Nationale Kas voor Beroepskrediet — doch geheel onafhankelijk van deze laatste —, van een Werkcomité dat binnen het kader van een verdeling der verplichtingen tussen vertegenwoordigers der kredietinstellingen en vertegenwoordigers der kredietaanvragers, de verantwoordelijkheid draagt voor de tussenkomst en de aanwending der middelen van het Fonds voor de beschouwde doeleinden. Nochtans berust het materiële en financiële beheer van het Fonds bij de Nationale Kas.

Het Comité moet, na goedkeuring door de Minister van de Middenstand, de regelen en richtlijnen bepalen van de tussenkomst van het Fonds waarvan de bedrijvigheid aan het toezicht van twee regeringscommissarissen blijft onderworpen.

Het Fonds mag niet dienen tot het nemen van participaties, noch tot de betaling van diverse toelagen en kosten; het beoogt alleen een bijkomende waarborg te verschaffen en eventueel de verliezen voortvloeiend uit borgstellingsverrichtingen te dragen. Behalve in bepaalde door de Minister van de Middenstand toegelaten gevallen, mag het Fonds trouwens niet het gehele risico dragen. De kredietinstelling moet er een deel van verzekeren en de kredietaanvrager moet ten minste een deel van de te leen genomen som waarborgen.

De verplichtingen van het Fonds genieten van de waarborg van goede afloop van de Staat; zij mogen in totaal niet meer dan fr. 500 miljoen bedragen. Het Fonds wordt gestijfd door verschillende bijdragen der instellingen die gewaarborgde kredieten verlenen, door de Nationale Kas voor Beroepskrediet en door de kredietnemers waarvan de verplichtingen gewaarborgd zijn.

2. *Wet van 15 juli 1959 tot tijdelijke wijziging van het aanslagregime der meerwaarden met het oog op de bevordering van de beleggingen* (1).

Die wet voorziet hetzij de gehele, hetzij de gedeeltelijke fiscale vrijstelling voor de meerwaarden verwezenlijkt in de jaren 1959 tot 1963 of in de van 1960 tot 1964 afgesloten boekjaren.

De wet wil ertoe komen dat de onderneming aan de economie die activa terugschent welke niet meer voor haar bedrijvigheid onontbeerlijk zijn. Voordien werden die activa niet vervreemd wegens de al te zware belastingdruk die op de meerwaarden wog: iedere vervreemding van activa voor een waarde die groter was dan het bedrag voorkomend in de balans

of iedere herwaardering die in de boekhouding tot uiting kwam, gaf aanleiding tot een belastingaanslag. Voortaan kan de vrijstelling verleend bij de wet van 15 juli 1959, naargelang het geval, de vier vijfden of de vijf vijfden van de belastbare basis dekken.

De bedoelde meerwaarden zijn die welke tijdens de uitbating van het bedrijf voortvloeien uit de vervreemding door industriële, handels- en landbouwondernemingen die regelmatig boekhouden, hetzij van bedrijfsimmobiliën of -uitrusting, hetzij van participaties en effecten die zich in het vermogen van de onderneming sedert meer dan vijf jaar bevinden.

Vóór de inwerkingtreding van de wet van 15 juli 1959 waren die meerwaarden vrijgesteld zolang zij niet als winsten werden beschouwd (cf. artikel 27, § 2bis van de samengeordende wetten betreffende de inkomstenbelastingen) in de mate waarin zij de geldontwaarding vertegenwoordigden van de bedragen welke aan de aanschaffing of het aanleggen van de te gelde gemaakte bestanddelen werden besteed. Het deel dat de « monetaire meerwaarde » te boven ging, werd beschouwd als eigenlijke bedrijfswinst.

Welke draagwijdte heeft de nieuwe wet ?

Wat het deel betreft dat men « monetair » zou kunnen noemen van de meerwaarden te gelde gemaakt in de jaren 1959 tot 1963, werd niets gewijzigd. Daarentegen voorziet de wet voor het « excedentaire » deel een vrijstelling van vier vijfden of van de totaliteit in zover die vier of vijf vijfden beantwoorden aan de in art. 27, § 2bis der samengeordende wetten gestelde voorwaarden, d.w.z. dat zij in het vermogen van de onderneming werden gehouden. Verder is het vereist dat een som gelijk aan de prijs der tegeldemaking der vervreemde vermogens in België in de onderneming geïnvesteerd wordt en dat de investering geschiedt binnen een termijn die ingaat zes maanden vóór het begin van de belastbare periode waarin de meerwaarde werd te gelde gemaakt en eindigt twaalf maanden na het einde van die periode. Tevens moet de investering plaatsvinden in bedrijfsimmobiliën en -uitrusting of in aandelen waarop werd ingeschreven bij de oprichting of bij de kapitaalsverhoging van een bedrijf waarvan de maatschappelijke zetel of zijn voornaamste vestiging in België, in Belgisch-Kongo of in de Belgische mandaatgebieden gelegen is.

De investering in bedrijfsimmobiliën of -uitrusting in de onderneming van de belastingplichtige geniet van een nieuwe vrijstelling, die normaal slaat op de vier vijfden van het « excedentaire » deel van de te gelde gemaakte meerwaarde. Nochtans zal de vrijstelling op het gehele bedrag van dit deel betrekking hebben indien de investering onder de voorwaarden bepaald in art. 27, § 2bis der voornoemde samengeordende wetten plaatsvindt in een der ontwikkelingsgebieden bedoeld bij de wet tot invoering van maatregelen ter bestrijding van de economische en sociale moeilijkheden in sommige gewesten. Een Ministeraad heeft onlangs die gewesten bepaald. Het gaat

(1) Kamer der Volksvertegenwoordigers, parlementaire documenten, 6, (B.Z. 1958), n°s 1 tot 16. Senaat, parlementaire documenten (Zittijd 1958-1959), n°s 275 en 303.

Belgisch Staatsblad van 28 juli 1959.

hier, voor het zuiden van het land, om de Borinage, het Centrum, een deel van Luxemburg, de streek van Verviers, die van Hoei en Aat-Doornik, en, voor het noorden, om : Hageland - Zuiderkempen, de streek van Gent-Eeklo, Dendermonde, Sint-Niklaas, Veurne-Tielt-Brugge, Kortrijk, Aalst, Ieper-Poperinge, Geraardsbergen en Ronse-Oudenaarde.

Wat de investering in aandelen betreft, bereikt de vrijstelling de vier vijfden van het excedentaire deel, indien de oprichting van de maatschappij, waarvan de aandelen ter inschrijving worden aangeboden of de verhoging van haar kapitaal tot doel hebben de industriële, handels- of landbouwbedrijvigheid in België, Belgisch-Kongo of in de gebieden onder Belgisch mandaat, te scheppen of te ontwikkelen. De vrijstelling zal volledig zijn indien de ingeschreven en in het vermogen van de onderneming aangehouden aandelen uitgaan hetzij van een nationale investeringsmaatschappij of van erkende gewestelijke maatschappijen, hetzij van een maatschappij die de industriële, handels- of landbouwbedrijvigheid in de hierboven vernoemde ontwikkelingsgebieden zal scheppen of ontwikkelen.

3. *Wet van 15 juli 1959 tot invoering van tijdelijke fiscale ontheffingen met het oog op het begunstigen van aanvullende beleggingen (1).*

Die wet verleent, zoals de vorige, vrijstellingen van tijdelijke aard om de investeringen aan te wakkeren en tot de economische ontwikkeling van het land bij te dragen.

Krachtens die wetsbepalingen zullen de winsten gemaakt door industriële of ambachtsbedrijven van de bedrijfsbelasting worden vrijgesteld ten belope van 30 pct. van de waarde der aanvullende investeringen in bedrijfsimmobilien en -uitrusting in de Belgische onderneming van de belastingplichtige gedaan in elk der jaren 1959 of 1960 of in elk der boekjaren afgesloten in de jaren 1960 of 1961. Die 30 pct. worden niet ineens toegekend, doch over drie jaar verdeeld : 10 pct. voor de periode waarin de investering gedaan wordt en 10 pct. voor elk der daaropvolgende twee belastingperiodes.

De vrijstelling wordt niet op basis van de totale waarde der investeringen, doch van de waarde der aanvullende investeringen berekend. Onder aanvullende investeringen verstaat de wet het verschil tussen de afschrijfbaar waarde der bedrijfsimmobilien en -uitrusting in de beschouwde belastbare periode verkregen of tot stand gebracht en het totaal gevormd uit : de opbrengst in de beschouwde periode van de tegeldemaking van bedrijfsimmobilien en -uitrusting en van in de onderneming belegde participaties en effecten in portefeuille en het bedrag der fiscaal toegelaten afschrijvingen betreffende dezelfde

periode voor het geheel der bedrijfsimmobilien en -uitrusting die bij het einde van de vorige belastbare periode in het bedrijf waren geïnvesteerd.

Het hierna volgende voorbeeld zal duidelijker de draagwijdte der getroffen maatregelen doen uitschijnen :

Een onderneming, die op 31 december haar boekhouding afsluit, investeert in 1959 voor fr. 6 miljoen in immobilien en voor fr. 4 miljoen in uitrusting, d.i. in totaal voor fr. 10 miljoen.

In haar balans per 31 december 1959 schrijft zij een afschrijvingsdotatie in van fr. 7 miljoen, waarin fr. 580.000 afschrijvingen, betrekking hebbend op nieuwe aankopen in 1959, begrepen zijn.

De aanvullende investering die van de bedrijfsbelasting ten belope van 30 pct. wordt vrijgesteld, zal gelijk zijn aan :

Investeringen van 1959	fr. 10.000.000
Aflossingsdotatie van 1959 :	
a) op de gezamenlijke investeringen	7.000.000
b) op de investeringen van 1959	— 580.000
	— 6.420.000
	fr. 3.580.000

Het vrijgestelde bedrag : 3.580.000 x 30 pct. = 1.074.000, zal ten belope van één derde, d.i. fr. 358.000, op de winsten van elk der jaren 1959, 1960 en 1961 worden aangerekend.

In beginsel zullen de investeringen in immobilien en uitrusting van een nieuwe onderneming in hun geheel als aanvullende investeringen beschouwd worden. Nochtans worden de immobilien en uitrusting overgenomen ter gelegenheid van een opsorping of van een fusie of van de inbreng van een bedrijfstak, die onder vrijstelling van belasting gedaan werden, niet als aanvullende investering beschouwd in hoofde van de opslopende of uit de fusie ontstane maatschappij of van de maatschappij waarin de bedrijfstak wordt ingebracht. Bovendien moet het bedrag der aanvullende investering, om van de fiscale ontheffingen te genieten, ten minste fr. 50.000 per belastbare periode bedragen.

4. *Wet van 17 juli 1959 tot invoering en ordening van maatregelen ter bevordering van de economische expansie en de oprichting van nieuwe industrieën (1).*

De wet berust op een reeks beschouwingen die als volgt kunnen worden samengevat :

De economie dient terug op dreef gebracht en, op langere termijn, de structurele werkloosheid bestreden, de rationalisatie van de bedrijven voortgezet

(1) Kamer der Volksvertegenwoordigers, parlementaire documenten, 238 (Zittijd 1958-1959), n^{rs} 1 tot 5. Senaat, parlementaire documenten (Zittijd 1958-1959), n^{rs} 276 en 304. *Belgisch Staatsblad* van 28 juli 1959.

(1) Kamer der Volksvertegenwoordigers, parlementaire documenten, 162 (Zittijd 1958-1959), n^{rs} 1 tot 16. Senaat, parlementaire documenten (Zittijd 1958-1959), n^{rs} 232 en 273. *Belgisch Staatsblad* van 29 augustus 1959.

en de produktiviteit verhoogd, de Belgische produktie aangepast aan de nieuwe vooruitzichten die door de gemeenschappelijke markt worden geopend, nieuwe initiatieven aangewakkerd om de tot ondergang gedoemde ondernemingen te vervangen. Het is eveneens wenselijk de gedane investeringen derwijze te heroriënteren dat de Belgische nijverheid niet al te eenzijdig haar inspanningen op de traditionele sectoren zou richten, waar de mededinging het scherpst is en waar de groeicoëfficiënten het kleinst zijn. Ten slotte is de relatieve betekenis van de grote industriële ondernemingen in de Belgische economie kleiner dan die in de voornaamste concurrerende landen. Nieuwe concentraties zijn aan de vooravond van de gemeenschappelijke markt gewenst.

De wet van 17 juli 1959 voorziet drie vormen van tegemoetkoming : een algemene, een bijzondere en een bijkomende tegemoetkoming.

De *algemene tegemoetkoming* bestaat in een rentevergoeding die van toepassing is op leningen afgesloten of af te sluiten met het oog op de oprichting, de uitbreiding of de modernisering van industriële of ambachtsbedrijven, in de mate waarin de nieuwe investeringen aan het algemeen economisch belang beantwoorden. De Staat verleent zijn tussenkomst door middel van toelagen aan de hiertoe erkende kredietinstellingen om hen in staat te stellen leningen tegen lagere rentevoet te verstrekken. Het deel van de rente dat hij te zijnen laste neemt, mag nochtans geen 2 pct. te boven gaan.

De wet beperkt noch de grootte, noch het voorwerp van de investeringen. Doch buiten bovenvermelde voorwaarden is het vereist dat de aangevraagde lening de verwezenlijking van ten minste een der hierna volgende doeleinden beoogt :

— de rechtstreekse financiering van investeringen in gebouwen, uitrusting of materieel;

— de wederaanlegging van het vereiste bedrijfskapitaal dat voor vroegere investeringen werd aangesproken;

— de rechtstreekse financiering van niet fysieke investeringen (organisatiestudies, spoorwerk voor nieuwe produkten en nieuwe fabricageprocédés, ...);

— het vormen van bedrijfskapitaal dat voor de omschakeling der activiteiten van de industriële ondernemingen onontbeerlijk is.

De *bijzondere tegemoetkoming* bestaat in een aanvullende verlaging met 2 pct. van de rentevoet — de totale verlaging, d.w.z. algemene tegemoetkoming + bijzondere tegemoetkoming, bereikt aldus 4 pct. — zonder dat de aldus verlaagde rentevoet lager dan 1 pct. mag zijn. Dit voordeel zal slechts worden verleend voor belangrijke investeringsplannen van ten minste fr. 10 miljoen, die de bestaande ondernemingen in staat stellen zich weder in te richten om de nieuwe voorwaarden van de internationale mededinging het hoofd te bieden.

De *bijkomende tegemoetkoming* zal in tijden van economische teruggang kunnen verstrekt worden. Zij zal het mogelijk maken de voorziene rentepercentages voor de algemene en bijzondere tegemoetkoming tot de respectieve minima van 3 pct. en 1 pct. te verminderen.

De wet van 17 juli 1959 machtigt de Staat, onder zekere voorwaarden, zijn waarborg te hechten aan de terugbetaling van leningen tegen verlaagde rentevoet. Het totale bedrag ten belope waarvan die waarborg mag worden toegestaan, is vastgesteld op fr. 6 miljard, dat bij koninklijk besluit eventueel op 7 miljard kan gebracht worden. In dit totaal van 6 of 7 miljard mogen de waarborgen gehecht aan kredieten door particuliere kredietinstellingen verleend, het miljard niet te boven gaan, behalve in geval van wijziging van dit plafond bij koninklijk besluit.

In buitengewone, dringende en aan het algemeen belang beantwoordende gevallen, voorziet de wet de oprichting van gebouwen of het aanschaffen van onroerende goederen ten laste van de Staat, die ze aan een industrieel of ambachtsbedrijf zal mogen verkopen of verhuren.

Bovendien wil de wet eveneens het wetenschappelijk onderzoek aanwakkeren. Inderdaad, om de ontdekking of de afwerking van prototypes, van nieuwe produkten of van nieuwe fabricageprocédés te bevorderen, laat zij toe dat renteloze voorschotten ten belope van ten hoogste 50 pct. der hiertoe gedane uitgaven worden verleend.

Ten slotte worden de ondernemingen die de bijzondere of bijkomende tegemoetkoming hebben verkregen om een investering in bebouwde onroerende goederen te verwezenlijken, gedurende vijf jaar vrijgesteld van de grondbelasting op die gebouwen.

De investeringen die met ingang van 1 januari 1959 worden verricht, kunnen van die verscheidene bepalingen genieten.

5. *Wetsontwerp betreffende de organisatie van een Nationale Investeringsvennootschap en van Gewestelijke investeringsvennootschappen (1).*

De industriële investeringen die naar de nieuwe sectoren worden gericht, zijn onontbeerlijk om de langdurige werkloosheid uit te schakelen en een stabiele werkgelegenheid te verschaffen aan arbeiders die wegens rationalisatie in andere sectoren werden getroffen, alsook om de produktiviteit van de werkrachten te verhogen en het relatief hoge peil der Belgische kostprijzen te verlagen. De inspanning die voor een dergelijke ontwikkeling van de investeringen vereist is, moet zonder verwijl en tegelijkertijd met de totstandkoming van de douaneunie onder de Staten van de gemeenschappelijke markt worden geleverd; zij onderstelt een verbetering van 's lands financiële structuur. Uitgaande van die leidende

(1) Kamer der Volksvertegenwoordigers, parlementair document, 300 (Zittijd 1958-1959), n° 1.

gedachte wil het wetsontwerp, naast de kapitaalmarkt en de bestaande kredietinstellingen, een financieringstechniek invoeren die de ondernemingen met risicodragend kapitaal kan voorzien.

De maatregelen voor een dergelijke aanpassing van de financiële structuur zijn in wezen gekenmerkt door de samenwerking tussen de openbare en particuliere sectoren en de decentralisatie van de financiële steun ten bate van de bedrijven.

Het nemen van participaties in maatschappijen die zich in een ontwikkelingsstadium bevinden, bergt gevaren in zich wegens de risico's die de hierin vastgelegde kapitalen lopen. De nieuwe vorm van samenwerking tussen de overheidsorganen en de particuliere belangen, die in het wetsontwerp wordt voorgesteld, wil een betere verdeling der risico's tot stand brengen en de industriële ondernemingen die zulks inzien, een financiële steun verlenen, welke hoofdzakelijk berust op de wil om de snelle expansie van hun bedrijf te bevorderen. Dank zij de tussenkomst van de openbare sector zou een groter deel van de nationale besparingen naar rechtstreeks produktieve investeringen kunnen gericht worden. De veranderingen die in de samenstelling van deze laatste zijn ingetreden, maakten overigens die aanpassing noodzakelijk. Naar de geest van het ontwerp zou de samenwerking tussen de openbare en particuliere sectoren zich op het nationale vlak in het kader van een gemengde vennootschap, de Nationale Investeringsvennootschap (N.I.V.), dienen te ontwikkelen. De decentralisatie van het financiële apparaat maakt het mogelijk de industriële kringen en de bankinstellingen van de streek bij de bevordering van de investeringen te betrekken. Zij verschaft hen ook gemakkelijker de steun van de plaatselijke en provinciale overheid. Daarom voorziet het onderhavige wetsontwerp dat de participaties in de bedrijven in beginsel zullen genomen worden door Gewestelijke investeringsvennootschappen (G.I.V.), waarvan de werkmiddelen voornamelijk door de N.I.V. zullen verstrekt worden.

Laten we nu ietwat nader nagaan welke, volgens het wetsontwerp, het rechtsstatuut, de werkmiddelen en de verrichtingen van de N.I.V. en de G.I.V. zullen zijn.

De Nationale Investeringsvennootschap zal worden opgericht in de vorm van een naamloze vennootschap met een aanvangskapitaal van fr. één miljard, dat door één miljoen aandelen van fr. 1.000 zal worden vertegenwoordigd. Die aandelen zullen in twee categorieën verdeeld worden: de A-aandelen, waarop door de Staat en de hiertoe bij de wet gemachtigde openbare kredietinstellingen zal worden ingeschreven; de B-aandelen, waarop door elke natuurlijke of privaatrechtelijke persoon mag worden ingeschreven; 50 pct. van het aandelenkapitaal zullen aan de private sector ter inschrijving worden aangeboden.

De beheerraad van de N.I.V. zal een gelijk aantal vertegenwoordigers van de Staat of van de openbare

instellingen en vertegenwoordigers van de particuliere inschrijvers tellen; de voorzitter die door de vertegenwoordigers van de Staat wordt aangeduid, heeft een beslissende stem. Een regeringscommissaris zal een recht van opschorting bezitten t.a.v. de besloten maatregelen, totdat de verantwoordelijke minister uitspraak heeft gedaan.

De Staat zal de terugbetaling der door de N.I.V. uitgegeven obligaties en kasbons voor een totaal bedrag van fr. 2 miljard waarborgen, welk bedrag bij een in Ministerraad genomen koninklijk besluit op fr. 3 miljard kan worden gebracht. Hij zal de uitgegeven sommen op de latere winsten van de N.I.V. kunnen terugvorderen.

De N.I.V. zal participaties in het kapitaal van de G.I.V. mogen nemen of inschrijven op obligaties welke door deze laatste worden uitgegeven; zij zal eveneens voorschotten met een maximumlooptijd van tien jaar kunnen verlenen op aandelen, obligaties, vorderingen of effecten die de G.I.V. zullen aanhouden. Anderzijds, zal zij participaties in de particuliere ondernemingen mogen nemen, op aanvraag van de G.I.V. en samen met deze laatste.

In beginsel zal de N.I.V. geen recht van initiatief bezitten; zij zal slechts op aanvraag van de G.I.V. mogen optreden. Nochtans zal zij, zonder hiertoe door de G.I.V. te zijn verzocht, participaties mogen nemen in het kapitaal van industriële vennootschappen welke opgericht werden om in België een nieuwe produktie te ondernemen, d.w.z. die nog niet in het binnenland bestaat of die nog geen 30 pct. van de binnenlandse behoeften dekt.

De Gewestelijke investeringsvennootschappen zullen eveneens de vorm van naamloze vennootschappen aannemen. De participaties van de N.I.V. in hun kapitaal zullen normaliter minderheidsparticipaties moeten zijn, doch in buitengewone gevallen zullen zij 75 pct. van dat kapitaal mogen bereiken. Doch zelfs in dat laatste geval, zal de vertegenwoordiging van de N.I.V. in de beheerraad van de G.I.V. in minderheid zijn.

De G.I.V. zullen slechts op aanvraag van de bedrijven optreden, om terugkoopbare minderheidsparticipaties te nemen in het kapitaal van alle vennootschappen die hun maatschappelijke zetel of hun voornaamste vestiging in België hebben, welke ook de eigen middelen van die vennootschappen of hun rechtsvorm zij. Zij zullen eveneens kredieten met vijf jaar looptijd en meer aan die maatschappijen of aan individuele bedrijven mogen toestaan, en op obligaties inschrijven. Hun werkgebied zal zich moeten uitbreiden tot het gehele economische leven van het land, zowel tot de landbouw als tot de handel en nijverheid; meer bepaald, zullen de ontwikkelingsgebieden begunstigd worden die door de Koning werden aangeduid overeenkomstig art. 2 van de wet tot invoering van bijzondere maatregelen om de economische en sociale moeilijkheden van sommige streken te bestrijden.

B. Maatregelen die tot de ontwikkelingsgebieden zijn beperkt.

1. *Wet van 18 juli 1959 tot invoering van bijzondere maatregelen ter bestrijding van de economische en sociale moeilijkheden in sommige gewesten (1).*

De wet kan aan de in de « ontwikkelingsgebieden » gelegen ondernemingen andere voordelen toekennen dan die welke voor het gehele grondgebied zijn voorzien. Onder « ontwikkelingsgebieden » dienen verstaan die streken welke niet voldoende geïndustrialiseerd zijn of waarvan de economische bedrijvigheid achteruitgaat; een koninklijk besluit zal ze voor een termijn van drie jaar bepalen. Vallen in die categorie, de streken waarin zich een der hierna volgende moeilijkheden voordoet : bestendige aanzienlijke werkloosheid, emigratie die het bevolkingscijfer sterk doet dalen, menigvuldige verplaatsingen van een groot deel der werkkrachten in economisch en sociaal nadelige omstandigheden, verval van de voornaamste economische activiteiten.

Er kunnen twee soorten gewesten onderscheiden worden waarin de ontwikkeling ontoereikend is : de landelijke gebieden waarin de mechanisatie van de landbouw talrijke werkkrachten heeft uitgeschakeld die geen andere werkgelegenheid ter plaatse vinden, en de industriële gewesten die op kwijnende activiteiten berusten. De door structurele werkloosheid getroffen of bedreigde gebieden waren enkele tientallen jaren geleden hoofdzakelijk landelijke streken. De algemene ontwikkeling en mechanisatie van de landbouw veroorzaakten er een geleidelijke inkrimping van de te werk gestelde arbeiders, die wegens gebrek aan werkgelegenheid in de plaatselijke nijverheid uitweken of in andere streken werk vonden, doch hiervoor iedere dag tot vaak overdreven verplaatsingen genoopt waren. Die teruggang van de werkgelegenheid in de landbouwsector ging naderhand voortdurend sneller. Daar de overgang van de ene werkkring naar de andere niet steeds in het gewenste tempo geschiedt, volgt hieruit een aanzienlijke verborgen ondertewerkstelling. Daar die gewesten meestal een hoger geboorteoverschot vertonen dan het rijksgemiddelde, ontstonden er echte bestendige werkloosheidszones.

Een der voornaamste voordelen voorzien bij de wet op de ontwikkelingsgebieden is de mogelijkheid geld tegen lage rentevoet te lenen voor de financiering van dezelfde verrichtingen als die bedoeld bij de wet van 17 juli 1959 tot invoering en ordening van maatregelen ter bevordering van de economische expansie en de oprichting van nieuwe industrieën. Daar hier evenwel geen onderscheid gemaakt wordt tussen de algemene en de bijzondere tegemoetkoming, kan de rentevoet steeds met 4 pct. worden verlaagd, zelfs indien het gaat om minder belangrijke investeringen dan diegene bedoeld voor de bijzondere

tegemoetkoming in vorengenoemde wet van 17 juli 1959. In tijden van economische teruggang kan een bijkomende verlaging worden toegelaten ten einde de rentevoet tot 1 pct. te verlagen. De verlaagde rentevoet mag nooit kleiner zijn dan 1 pct.

Bovendien mag de Staat, tot beloop van een totaal van fr. 1 miljard, onder de voorwaarden door de Koning vastgesteld, de terugbetaling in hoofdsom, rente en bijkomende kosten van de hierboven bedoelde leningen waarborgen. Die hoogtegrens van één miljard is niet gebonden aan die van fr. 6 miljard voorzien bij de wet van 17 juli 1959. Wat echter de leningen betreft die door particuliere kredietinstellingen worden verstrekt, is het plafond van één miljard, vastgesteld bij de wet van 17 juli, toepasselijk op de gezamenlijke waarborgen welke in het kader van die wet en van de onderhavige wet worden verleend.

Anderzijds zullen de ondernemingen, tegen te bepalen voorwaarden, een directe staatstoelage kunnen verkrijgen om een deel van de kostprijs hunner investeringen in bebouwde onroerende goederen en in materieel te dekken. Het bedrag van die toelage is beperkt tot fr. 1 miljoen, zonder dat het 20 pct. van de kostprijs der investering in bebouwde of niet bebouwde onroerende goederen en 7,5 pct. van die der investering in materieel mag overtreffen. Die percentages zullen resp. op 30 pct. en 10 pct. in tijden van economische teruggang kunnen verhoogd worden.

De gewesten die op één zelfde ogenblik genieten van de bijzondere hulp bij onderhavige wet voorzien, mogen in totaal geen bevolking van meer van 15 pct. van het gehele Rijk vertegenwoordigen.

De ondernemingen die van een rentevergoeding genieten om een investering in bebouwde onroerende goederen tot stand te brengen, worden van de grondbelasting op dit gebouw voor een periode van vijf jaar vrijgesteld.

Ten slotte, mogen de Staat, de provincies, de gemeenten en de andere publiekrechtelijke personen maatschappijen oprichten die met de plaatselijke economische uitrusting worden belast en in het bijzonder met de inrichting van nijverheidssterreinen en de oprichting van nijverheidsgebouwen, welke aan particuliere ondernemingen zullen verkocht of verhuurd worden.

II. MAATREGELEN TOT VERGEMAKKE- LIJING VAN DE OPSLORPING EN DE FUSIE VAN VENNOOTSCHAPPEN.

4. *Wet van 15 juli 1959 tot bevordering van de opslorping of de fusie van vennootschappen en de inbreng van bedrijfstakken (1).*

Opdat onze economie tegen de concurrentie in het kader van de gemeenschappelijke markt zou opge-

(1) Kamer der Volksvertegenwoordigers, parlementaire documenten, 163 (Zittijd 1958-1959), n°s 1 tot 12. Senaat, parlementaire documenten (Zittijd 1958-1959), n°s 233 en 273. *Belgisch Staatsblad* van 29 augustus 1959.

(1) Kamer der Volksvertegenwoordigers, parlementaire documenten, 216 (Zittijd 1958-1959), n°s 1 tot 3. Senaat, parlementaire documenten (Zittijd 1958-1959), n° 296. *Belgisch Staatsblad* van 28 juli 1959.

wassen zijn, lijkt het wenselijk grote produktie-eenheden door concentratie van de bedrijven te vormen. De wet van 15 juli 1959 neemt de fiscale hinderpalen voor die concentratiebeweging weg.

Zij heeft alleen betrekking op de inkomsten; zij brengt geen wijziging aan de invordering van de registratierechten. Wat de geldende wetsbepalingen inzake afschrijvingen, minderwaarden en meerwaarden betreft, zij voorziet dat de bestanddelen welke ter gelegenheid van een opslorping of een fusie worden ingebracht, zullen behandeld worden alsof zij niet van eigenaar waren veranderd. Kortom, de opslorping of de fusie zal met betrekking tot de inkomstenbelastingen als een neutrale verrichting worden beschouwd die de vroegere toestand niet wijzigt.

Krachtens artikel 1, § van de wet, zullen de inkomstenbelastingen en de nationale crisisbelasting niet toepasselijk zijn bij de verdeling van het maatschappelijk vermogen der maatschappijen welke zullen ontbonden worden met het oog op een fusie of een opslorping van 1 maart 1959 tot 31 december 1961. Die belastingen zullen verschuldigd zijn bij de vereffening van de opslorpemde of van de nieuwe maatschappij.

De tekst bepaalt dat het directe doel van de ontbinding der maatschappij de opslorping of de fusie moet zijn. Opdat de belastingvrijstelling toepasselijk zou zijn, stelt artikel 1, § 1, bovendien drie andere voorwaarden :

1) de opslorpemde of uit de fusie ontstane vennootschap zal haar maatschappelijke zetel of haar voornaamste administratieve vestiging in België moeten hebben. Die voorwaarde is onontbeerlijk aangezien de vrijstelling der belastingen die normaal op de winsten van de vereffening verschuldigd zijn, slechts tijdelijk is in die zin dat hun opeisbaarheid alleen wordt uitgesteld tot het ogenblik van de toekomstige vereffening van de opslorpemde of uit de fusie ontstane vennootschap;

2) de inbrengen in de opslorpemde of uit de fusie ontstane vennootschap zullen alleen mogen vergoed worden door deelbewijzen in de rechten van de vennootschap; de inbreng die gedeeltelijk vergoed wordt in obligaties of in vorderingen of door middel van toelagen in geld, kan dus van de wet niet genieten;

3) de opslorping of de fusie moet ertoe strekken de produktiviteit te verbeteren, de werkloosheid te bestrijden of de economie te rationaliseren. Het zal de taak van de minister van Economische Zaken zijn de verwezenlijking van die voorwaarden, in de vorm en volgens de door de Koning bepaalde modaliteiten, vast te stellen.

De overname van een bedrijfstak kan soms, zoals de opslorping of de fusie, bijdragen tot de rationalisatie van de bedrijven. Daarom bepaalt art. 2, in overeenstemming met de maatregelen voorzien in geval van opslorping of fusie van de vennootschappen, dat de bedrijfsbelasting niet toepasselijk zal zijn op de meerwaarden verwezenlijkt door een vennoot-

schap die tussen 1 maart 1959 en 31 december 1961 een of verscheidene takken van haar bedrijvigheid in een andere bestaande of nog op te richten vennootschap zal inbrengen op voorwaarde echter dat de hierna volgende voorwaarden vervuld zijn :

1) dat de vennootschap die de inbreng ontvangt haar maatschappelijke zetel of haar voornaamste administratieve vestiging in België heeft;

2) dat de inbreng alleen in deelbewijzen in de rechten van de vennootschap wordt vergoed;

3) dat de inbreng aan een werkelijk economisch belang beantwoordt.

Onder bedrijfstak wordt verstaan het geheel der in een afdeling van het bedrijf geïnvesteerde bestanddelen en dat, vanuit technisch oogpunt, een onafhankelijk bedrijf vormt, d.w.z. een geheel dat met eigen middelen kan functioneren.

Uitdrukkelijk werd bepaald dat voor de toepassing van onderhavige wet de participaties of de effecten van de portefeuille niet als een bedrijfstak zullen beschouwd worden en dat die welke eventueel met andere bestanddelen worden ingebracht, niet als een deel van die bedrijfstak zullen aangezien worden; zulks om te verhinderen dat men door inbreng van de portefeuille aan de belasting der meerwaarden op effecten zou ontsnappen.

De belastingen en taksen geheven, na de opslorping of de fusie, op de winsten welke vroeger door de opgeslorpte of gefusioneerde maatschappijen werden gemaakt, zullen ten laste van de opslorpemde of uit de fusie ontstane maatschappij blijven. Immers, indien de verrichting niet de vennootschappen en de aandeelhouders mag benadelen, mag zij hen evenmin nieuwe voordelen verschaffen. Om dezelfde redenen zullen de overgenomen afschrijf-bare bestanddelen door de opslorpemde of uit de fusie ontstane maatschappij slechts mogen afgeschreven worden tot beloop van hun nettowaarde die op het ogenblik van de opslorping of de fusie nog af te schrijven blijft. De wet verschilt op dit punt duidelijk van de vroegere wetten op de fusies (1).

Een gelijkaardige regel wordt toegepast op de participaties en waarden van de portefeuille welke door de opgeslorpte of gefusioneerde maatschappijen worden aangehouden. Een minderwaarde van die participaties en effecten van de portefeuille zal alleen voor belastingvrijstelling in aanmerking komen mits zij in hoofde van de opgeslorpte of gefusioneerde maatschappij verantwoord werd. Wat de meerwaarde betreft, zij zal worden bepaald met inachtneming van de investeringswaarde in hoofde van de opgeslorpte of de gefusioneerde maatschappij.

De lezer die hieromtrent nader wenst voorgelicht te worden, verwijzen wij naar de voorbeelden die in de parlementaire documenten voorkomen. Hierin kunnen zij concreter nagaan hoe het beginsel van de vrijstelling wordt toegepast en hoe het tijdelijk karakter van deze laatste tot uiting komt.

(1) Wet van 24 november 1953, aangevuld bij deze van 29 december 1955.

LITERATUUR BETREFFENDE DE MONETAIRE EN FINANCIËLE TOESTAND VAN BELGIE

Onderstaande literatuuropgave sluit aan bij diegene die wij gepubliceerd hebben in ons septembernummer 1959 van het *Tijdschrift*. Er weze opgemerkt dat in deze literatuuropgave noch de verslagen van de verschillende instellingen, noch de statistische bronnen zijn overgenomen.

1. GELD EN BANKWEZEN

De financiering der verkopen op afbetaling door de Kongolese banken. (*Tijdschrift van de Centrale Bank van Belgisch-Kongo en Ruanda-Urundi, Brussel, VIII, n° 8, augustus 1959, blz. 275-277.*)

FIERENS D., Some Characteristics of Banking in Belgium. (*The Bankers' Magazine, Londen, n° 1.386, september 1959, blz. 182-185.*)

2. NATIONAAL INKOMEN — SPAARWEZEN — INVESTERINGEN

EVALENKO R., 1948-1957 : Tien jaar ontwikkeling der inkomens in België. (*Arbeidsblad, Brussel, LX, n° 8, augustus 1959, blz. 1.029-1.043.*)

MICHEL M., De portefeuille van Kongo. (*Socialistische Standpunten, Brussel, VI, n° 4, blz. 339-355.*)

VERSTRAETEN L., De gemeenschappelijke beleggingsfondsen. (*Tijdschrift voor Economie, Leuven, IV, n° 3, 1959, blz. 349-366.*)

7. INTERNATIONALE FINANCIËLE VERRICHTINGEN

Het renteverloop in Amerika en in Europa. (*Weekberichten van de Kredietbank, Brussel, XIV, n° 38, 3 oktober 1959, blz. 353-356.*)

Red Gold - Its Challenge to the West. (*The Banker, Londen, CIX, n° 403, september 1959, blz. 553-557.*)

The Meaning of Real Convertibility. (*Economic Digest, Londen, XII, n° 8-9, augustus-september 1959, blz. 236-239.*)

8. FINANCIËLE ASPECTEN VAN BENELUX

L'unification des fiscalités en Benelux. (*Bulletin de Documentation du Ministère des Finances, Brussel, n° 7-8, juli-augustus 1959, Bijlage.*)

9. EUROPESE INTEGRATIE

EMMINGER O., Die Zusammenarbeit der Notenbanken im Gemeinsamen Markt. (*Europäische Wirtschaft, Bonn, II, n° 17, 15 september 1959, blz. 396-400.*)

La fiscalité des pays du marché commun. (*Statistiques et Etudes financières, Parijs, XI, n° 127, juli 1959, bijvoegsel, blz. 869-1.144.*)

10. ALGEMEEN

AMEYE L., L'essor de l'économie congolaise. (*Bulletin de la Chambre de Commerce Belge au Portugal, Lissabon, XLI, n° 117, blz. 13-17.*)

HUYBRECHS J., De recente economische ontwikkeling en de perspectieven van Belgisch-Kongo. (*Economisch-Statistische Berichten, Rotterdam, XXXIV, n° 2.201, 16 september 1959, blz. 742-745.*)

ECONOMISCHE WETGEVING

Deze rubriek bevat de wetten, besluiten en andere officiële bekendmakingen die van bijzonder belang zijn voor 's lands algemene economie en via het Belgisch Staatsblad werden afgekondigd in de loop van de maand aan deze van de publikatie van ons Tijdschrift voorafgaand.

Alleen de gewichtigste wetten en besluiten hebben wij « in extenso » overgenomen. Voor de andere wetteksten volstaat een eenvoudige vermelding, desnoods door een verklarende nota verduidelijkt.

Om het naslaan ervan te vergemakkelijken, hebben wij bovenbedoelde documentatie in de volgende rubrieken ondergebracht :

- I. — *Algemene economische wetgeving*
- II. — *Overheidsfinanciën (incl. begrotingswetten), munt-, bank- en financiële wetgeving*
- III. — *Landbouw*
- IV. — *Nijverheid*
- V. — *Arbeid*
- VI. — *Binnenlandse handel*
- VII. — *Buitenlandse handel*
- VIII. — *Verkeerswezen*
- IX. — *Prijzen en lonen*
- X. — *Sociale wetgeving (pensioenen, sociale verzekeringen en diverse sociale voordelen)*
- XI. — *Oorlogsschade*

I. — ALGEMENE ECONOMISCHE WETGEVING

Ministerieel besluit van 4 september 1959

betreffende de invoer van vaste minerale brandstoffen (Staatsblad, 7 september 1959, blz. 6.385).

Artikel 1. — De vergunningen voor de uitvoer van vaste minerale brandstoffen naar de Duitse Bondsrepubliek zijn met ingang van de inwerkingtreding van onderhavig besluit niet meer geldig.

Ze zullen evenwel door nieuwe vergunningen worden vervangen, welke overeenkomstig de door de Minister van Economische Zaken vastgestelde voorwaarden zullen worden afgeleverd.

.....

Ministerieel besluit van 4 september 1959

betreffende de invoer van vaste minerale brandstoffen (Staatsblad, 7 september 1959, blz. 6.386).

Artikel 1. — De invoerders van vaste minerale brandstoffen herkomstig of oorspronkelijk uit Nederland zijn, op straffe van uitsluiting, verplicht hun invoervergunningen vóór 15 september 1959 aan te vragen voor invoer vóór 31 december 1959.

.....

Koninklijk besluit van 16 september 1959

betreffende de organisatie van het wetenschapsbeleid (Staatsblad, 22 september 1959, blz. 6.773).

Artikel 1. — Opgericht worden :

1° een ministerieel comité voor wetenschapsbeleid, hierna genoemd het comité;

2° een interministeriële commissie voor wetenschapsbeleid, hierna genoemd de commissie;

3° een nationale raad voor wetenschapsbeleid, hierna genoemd de raad.

Art. 2. — Het comité bepaalt en verwezenlijkt het wetenschapsbeleid van de Natie en coördineert daartoe de werking van de onderscheidene departementen, die daarbij zijn betrokken.

Art. 3. — Het comité omvat de Eerste-Minister, de Minister belast met het ondervoorzitterschap van de Kabinetsraad, de Minister van Belgisch-Kongo en Ruanda-Urundi, de Minister van Financiën, de Minister van Landbouw, de Minister van Culturele Zaken, de Minister van Volksgezondheid en van het Gezin, de Minister van Openbaar Onderwijs en de Minister van Economische Zaken.

Andere Ministers die krachtens hun bevoegdheden betrokken zijn bij de vraagstukken die zich in het uitwerken van het wetenschapsbeleid voordoen, kunnen door de Eerste-Minister worden aangewezen om deel uit te maken van het comité.

Art. 4. — Het comité wordt gepreïdeerd door de Eerste-Minister of, bij diens afwezigheid, door het door hem aangewezen lid.

Art. 5. — Indien daartoe aanleiding bestaat, legt de Kabinetsraad de voorontwerpen van wetten en de ontwerpen van koninklijke besluiten, die betrekking hebben op het nationaal wetenschapsbeleid, aan het advies van het comité voor.

Art. 6. — Het comité bereidt voor de Kabinetsraad de hoofdlijnen voor van het begrotingsprogramma, wat betreft het wetenschapsbeleid.

.....

Art. 10. — De commissie coördineert, volgens de richtlijnen van het comité, de voorbereiding en de uitvoering van de regeringsbeslissingen betreffende het wetenschapsbeleid, waarvoor overleg onder twee of meer ministeriële departementen noodzakelijk is.

Art. 11. — De commissie bestaat uit :

1° dertien leden, die onderscheidenlijk in de betrokken administraties worden aangeduid door de Eerste-Minister, de Minister belast met het ondervoorzitterschap van de Kabinetsraad, de Minister van Belgisch-Kongo en Ruanda-Urundi, de Minister van Financiën, de Minister van Landbouw, de Minister van Buitenlandse Zaken, de Minister van Arbeid, de Minister van Culturele Zaken, de Minister van Openbare Werken, de Minister van Landsverdediging, de Minister van Volksgezondheid en van het Gezin, de Minister van Openbaar Onderwijs en de Minister van Economische Zaken;

2° de secretaris-generaal van het Ministerie van Openbaar Onderwijs, de secretaris-generaal van de raad en de secretaris van het comité.

Art. 14. — De raad bezorgt het comité de nodige gegevens voor het wetenschapsbeleid van de Natie en volgt de uitwerking van dat beleid.

Art. 15. — Het comité vraagt het advies van de raad voor alle vraagstukken betreffende het wetenschapsbeleid van de Natie en inzonderheid om de voorontwerpen en ontwerpen, aan het comité voorgelegd volgens artikel 5.

De bij artikel 6 bepaalde programma's worden door het comité na raadpleging van de raad opgesteld.

Art. 21. — De raad omvat ten hoogste zevenentwintig leden, onder wie een voorzitter, een eerste-ondervoorzitter, vier ondervoorzitters, de voorzitter van het comité van wetenschappelijke deskundigen en de voorzitter van het contactcomité industrie-universiteit.

Hij wordt bijgestaan door een secretaris-generaal.

Art. 22. — De voorzitter van de raad wordt door Ons benoemd, op het advies van de in Raad vergaderde Ministers.

Art. 23. — De eerste-ondervoorzitter, de ondervoorzitters, de voorzitter van het comité van wetenschappelijke deskundigen, de voorzitter van het contactcomité industrie-universiteit en de overige leden van de raad worden door Ons benoemd voor een periode van zes jaar.

Hun mandaten zijn hernieuwbaar.

Wat betreft de eerste-ondervoorzitter, de ondervoorzitters, de voorzitter van het contactcomité industrie-universiteit

heeft de benoeming plaats op het advies van de in Raad vergaderde Ministers.

Art. 25. — De leden van de Raad worden benoemd onder de meest representatieve personen uit de kringen van het wetenschappelijk onderzoek en het hoger onderwijs en uit de daarbij betrokken economische en sociale kringen.

Zij worden inzonderheid gekozen onder de meest representatieve personen uit de universiteiten en met universiteiten gelijkgestelde inrichtingen voor hoger onderwijs, uit de koninklijke academieën, het Nationaal Fonds voor wetenschappelijk onderzoek, het Instituut tot aanmoediging van het wetenschappelijk onderzoek in nijverheid en landbouw, het Interuniversitair Instituut voor kernwetenschappen, de wetenschappelijke inrichtingen en proefstations.

De leden van de raad vertegenwoordigen uitsluitend zichzelf en zijn geenszins de mandatarissen of afgevaardigden van de inrichtingen of organisaties, waartoe zij behoren.

Art. 26. — De raad kan alle personen wier advies hij wenselijk acht, raadplegen of horen.

Koninklijk besluit van 16 september 1959

houdende statuut van de voorzitter, de secretaris-generaal en het personeel van de Nationale Raad voor Wetenschapsbeleid (Staatsblad, 22 september 1959, blz. 6.777).

Koninklijk besluit van 16 september 1959

houdende niet-toepassing van de voorkeurrechten bedoeld in de wet van 3 augustus 1919 en 27 mei 1947 op de ambten en betrekkingen bij de Nationale Raad voor Wetenschapsbeleid (Staatsblad, 22 september 1959, blz. 6.782).

II. — OVERHEIDSFINANCIËN (INCL. BEGROTINGSWETTEN), MUNT-, BANK- EN FINANCIËLE WETGEVING

Koninklijk besluit van 24 augustus 1959

waarbij de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting ertoe gemachtigd wordt, onder staatswaarborg, een lening van fr. 500 miljoen aan te gaan (Staatsblad, 7 september 1959, blz. 6.376).

Artikel 1. — De staatswaarborg wordt gehecht aan een lening van een werkelijk bedrag van vijfhonderd miljoen frank, uit te geven door de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting.

Koninklijk besluit van 24 augustus 1959

waarbij de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting ertoe gemachtigd wordt, onder staatswaarborg, een lening van fr. 50 miljoen aan te gaan bestemd voor de financiering van de bouw van huizen « met belofte van aankoop » (Staatsblad, 7 september 1959, blz. 6.376).

Artikel 1. — De Nationale Maatschappij voor de Huisvesting wordt gemachtigd om bij de Algemene Spaar- en Lijfrentekas een lening aan te gaan voor een effectief bedrag van fr. 50 miljoen en voor een duur van maximum 20 jaar.

Art. 2. — De Nationale Maatschappij mag op deze lening opeenvolgende geldopnemingen verrichten van fr. 100.000 of van een veelvoud van dit bedrag.

Art. 3. — De geldopnemingen zijn terugbetaalbaar ten laatste na 2 jaar en, binnen de perken van de beschikkingen van artikel 1 hierboven, mag de Nationale Maatschappij voor een termijn van ten hoogste 2 jaar de aldus terugbetaalde bedragen opnieuw opnemen.

Ministerieel besluit van 1 september 1959

houdende vaststelling van het bedrag der premies toegekend aan de instellingen die uit Belgische melk zekere melkderivaten voortbrengen (Staatsblad, 5 september 1959, blz. 6.347).

Ministerieel besluit van 4 september 1959

waarbij de bedragen en de modaliteiten bepaald worden voor het innen van de bijdrage te storten bij het Fonds in uitvoering van de bepalingen van artikel 13, §§ 1 tot 4, van de wet van 24 mei 1959 tot verruiming van de mogelijkheden inzake de beroeps- en ambachtskredietverlening aan de middenstand (Staatsblad, 25 september 1959, blz. 6.863).

Koninklijk besluit van 7 september 1959

betreffende de uitgifte van de 5 pct.-lening 1959-1970 (Staatsblad, 9 september 1959, blz. 6.418).

Artikel 1. — Onze Minister van Financiën wordt ertoe gemachtigd om onder de door hem vast te stellen voorwaarden een binnenlandse lening op elf jaar, genaamd « 5 pct.-Lening 1959-1970 », uit te geven.

Art. 4. — De lening wordt afgelost van het derde jaar af, overeenkomstig onderstaande modaliteiten.

Een jaarlijkse dotatie van 3,50 pct. van het uitgegeven nominaal kapitaal wordt aangewend tot de aflossing; zij begint te lopen van 20 september 1961 af en wordt ieder jaar vermeerderd met de renten van de afgeloste kapitalen.

De aflossingsdotaties worden ter beschikking van de Amortisatiekas gesteld op 20 september van elk der jaren 1961 tot 1969.

Deze dotaties dienen tot wederinkoop van de obligaties tegen koersen die het pari niet overschrijden.

Bij koersstijging boven het pari worden de wederinkopen opgeschort en het uit dien hoofde op 10 augustus van een der jaren 1962 tot 1969 beschikbaar gebleven dotatiebedrag wordt aangewend tot terugbetaling a pari, op 20 september daaropvolgend, van door uitloting aan te wijzen obligaties.

De niet vóór 20 september 1970 afgeloste obligaties zijn op deze datum terugbetaalbaar a pari van hun nominale waarde.

Art. 5. — De bij artikel 4 bepaalde uitlotingen geschieden op 1 september of op de eerstvolgende werkdag, indien de vernoemde datum een wettelijke feestdag is.

Art. 6. — De renten en de terugbetalingspremie van de obligaties zijn vrijgesteld van alle om het even welke huidige en toekomstige zakelijke belastingen en taksen, ten bate van de Staat, de provincies en de gemeenten.

Ministerieel besluit van 7 september 1959

betreffende de uitgifte van de 5 pct.-lening 1959-1970 (Staatsblad, 9 september 1959, blz. 6.419).

Artikel 1. — De openbare inschrijving op de obligaties van de 5 pct.-lening 1959-1970 wordt opengesteld op 14 september 1959; zij wordt afgesloten op 28 september 1959. Aan de inschrijving mag echter vóór laatstgemelde datum een einde worden gesteld.

Art. 3. — De uitgifteprijs wordt vastgesteld op fr. 990 netto per obligatie van fr. 1.000; hij is volledig te betalen in specie op het ogenblik van de indiening der inschrijvingen.

Art. 4. — Toonderobligaties, voorzien van 11 jaarlijkse rentecoupons voor de vervaldagen van 20 september der jaren 1960 tot 1970, worden ten laatste op 15 oktober 1959 aan de inschrijvers afgeleverd.

Art. 7. — De uitlotingen betreffen groepen obligaties die ieder een nominaal kapitaal, groot één miljoen frank, vertegenwoordigen. Elk van deze groepen wordt gevormd door obligaties van een zelfde nominale waarde, gerangschikt naar de opgaande volgorde van de nummers. Nochtans mag de

groep, die de hoogste nummers van de obligaties van elke nominale waarde bevat, een nominaal kapitaal kleiner dan één miljoen frank vertegenwoordigen.

Er wordt telkens een voldoende aantal groepen obligaties uitgeloot om het af te lossen kapitaal te vormen, eventueel met inachtneming van het aantal vroeger voor de aflossing wederingekochte obligaties die in de bij de uitloting aangewezen groepen begrepen zijn. De obligaties welke deel uitmaken van de laatst uitgelote groep worden slechts in aanmerking genomen tot beloop van het saldo dat nodig is om het af te lossen kapitaal aan te vullen en zulks in de opgaande volgorde van de nummers.

Ministerieel besluit van 7 september 1959

betreffende de uitgifte van een zevende reeks obligaties aan toonder door de Zelfstandige Kas voor Oorlogsschade (Staatsblad, 29 september 1959, blz. 6.954).

Koninklijk besluit van 12 september 1959

houdende uitvoering van artikel 11 van de wet van 24 mei 1959 tot verruiming van de mogelijkheden inzake de beroeps- en ambachtskredietverlening aan de middenstand (Staatsblad, 25 september 1959, blz. 6.868).

Ministerieel besluit van 23 september 1959

tot goedkeuring van het reglement waarbij de regelen en richtlijnen betreffende de tussenkomst van het Fonds vastgesteld worden, uitgevaardigd in toepassing van de artikelen 7 en 8 van de wet van 24 mei 1959 (Staatsblad, 25 september 1959, blz. 6.865).

Artikel 1. — Het reglement waarbij de regelen en richtlijnen betreffende de tussenkomst van het Fonds vastgesteld worden, uitgevaardigd in toepassing van de artikelen 7 en 8 van de wet van 24 mei 1959 en waarvan de tekst hierbij is gevoegd, wordt goedgekeurd.

..

Reglement waarbij de regelen en richtlijnen betreffende de tussenkomst van het Fonds vastgesteld worden, uitgevaardigd in toepassing van de artikelen 7 en 8 van de wet van 24 mei 1959.

Rechthebbenden op de waarborg.

Artikel 1. — Kunnen de waarborg van het Fonds verkrijgen :

1° de ondernemingen uit het ambachtswezen;

2° de handelsondernemingen die niet méér dan 20 personen, arbeiders en bedienden, te werk stellen en de nijverheidsondernemingen die niet méér dan 50 personen, arbeiders en bedienden, te werk stellen.

Voor de ondernemingen die bestaan hebben gedurende geheel het burgerlijke jaar dat de kredietaanvraag voorafgaat waarvoor de waarborg van het Fonds wordt gevraagd, wordt het aantal te werk gestelde personen bepaald op grond van het cijfergemiddelde dat voortvloeit uit de verklaringen ingeschreven bij de Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid gedurende dit burgerlijk jaar.

Voor de andere handels- en nijverheidsondernemingen, wordt er rekening gehouden met behoorlijk gerechtvaardigde

vooruitzichten vanwege de ondernemingshoofden, aanvragers van het krediet;

3° de verenigingen voor de gemeenschappelijke verkoop van de produkten der kleine en middelgrote produktiebedrijven, welke ook hun rechtsvorm zij;

4° de verenigingen voor gemeenschappelijke aankoop opgericht, in welke rechtsvorm ook, ten voordele en onder het toezicht van ondernemingen uit het ambachtswezen, de klein- en middelgrote handel of de kleinindustrie;

5° de instellingen met rechtspersoonlijkheid opgericht, o.m. op initiatief van beroepsverenigingen of van interprofessionele verenigingen, met het doel de activiteit van de ondernemingen uit het ambachtswezen, de klein- en middelgrote handel of de kleinindustrie te bevorderen en te rationaliseren;

6° de personen die een vrij beroep uitoefenen.

De aanvragers moeten in elk geval voldoen aan de wettelijke of reglementaire voorwaarden voor de uitoefening van hun beroep of van hun activiteit.

Doel van de kredieten.

Art. 2. — De kredieten moeten voor doel hebben :

hetzij de oprichting, de overname, de uitbreiding, de omschakeling, de wederuitrusting, de rationalisatie van de ondernemingen vermeld in voorgaand artikel *sub* 1°, 2° 3° en 4°, of het stijven van het bedrijfskapitaal van deze ondernemingen;

hetzij soortgelijke doeleinden voor de personen die een vrij beroep uitoefenen;

hetzij de verwezenlijking van hun maatschappelijk doel door de instellingen voorzien bij artikel 1, 5°.

Art. 7. — Behoudens voorafgaande afwijking door de Minister van Middenstand verleend, is de waarborg van het Fonds ten bate van de kredietinstellingen beperkt :

hetzij tot een aandeel dat 75 pct. van het debetsaldo niet mag te boven gaan dat, na verwezenlijking van de gevestigde waarborgen en na uitputting, volgens het comité van het Waarborgfonds, van alle realisatiemogelijkheden van de goederen van de schuldenaar, verschuldigd blijft;

hetzij tot een bepaald aantal vervalddagen waarvan het gezamenlijk bedrag 75 pct. van het kredietbedrag niet mag te boven gaan. In dit geval komen de eerste terugbetalingen volledig in mindering van de verbintenis van het Waarborgfonds.

Art. 8. — Behoudens voorafgaande afwijking verleend door de Minister van Middenstand, mag de waarborg slechts toegestaan worden indien de kredietaanvrager zakelijke of per-

soonlijke zekerheden vestigt voor een deel van het ontleende bedrag.

Art. 9. — De door de Nationale Kas voor Beroepskrediet erkende kredietinstellingen en de kredietmaatschappijen voor ambachtsgereedschap mogen rechtstreeks over het verlenen van de waarborg van het Fonds beslissen op voorwaarde :

1° dat het krediet bestemd zij voor het financieren van beleggingen in beroepsgebouwen, schepen of nieuw materieel;

2° dat het krediet hoogstens 80 pct. belope van het bedrag der beleggingen;

3° dat de waarborg van het Fonds noch fr. 50.000, noch 50 pct. overschrijde van het bedrag van het krediet;

4° dat de aanvrager bewijze dat hij ten minste sedert vier jaar als zelfstandige gevestigd is of, zo niet, dat hij het bewijs levert tijdens ten minste zeven jaar het beroep uitgeoefend te hebben waarvoor hij het krediet aanvraagt; wanneer het een vennootschap betreft, moet de zaakvoerder of de verantwoordelijke beheerder het bewijs leveren of wel dat hij minstens gedurende vier jaar deze vennootschap beheerde, of wel dat de vennootschap sedert minstens zeven jaar de bedrijvigheid aan de dag heeft gelegd waarvoor het krediet wordt aangevraagd;

5° dat de duur van het krediet de in artikel 11 aangedulde periodes niet overtreft;

6° dat het krediet terugbetaalbaar zij bij gelijke maandelijkse, trimestriële of semestriële termijnen.

Art. 10. — Iedere tussenkomst vanwege het Fonds ten bate van de kredietinstellingen moet, zo zij de fr. 500.000 overtreft, voorafgaand door de Minister van Middenstand gemachtigd worden.

Art. 11. — Behoudens afwijking toe te staan door het comité van het Fonds, op gemotiveerde aanvraag vanwege de kredietinstelling :

1° mag de duur van de kredieten niet hoger zijn dan :
twintig jaar indien zij bestemd zijn voor de aankoop, de oprichting of de verbouwing van onroerende goederen;
zeven jaar, indien zij bestemd zijn voor het oprichten of de overname ener zaak;

vijf jaar indien het gaat om de financiering van machines, van materieel of bedrijfsmeubilair of het spijzen van het bedrijfskapitaal;

2° moeten de kredieten terugbetaald worden bij gelijke en minstens jaarlijkse termijnen;

3° moet de terugbetaling van het krediet uiterlijk vóór de 65-jarige leeftijd van de aanvrager bedwongen worden.

Art. 12. — De rentevoeten, commissielonen en alle andere lasten, die de kredieten welke de waarborg van het Fonds genieten, bezwaren, mogen de voorwaarden vastgesteld door de Nationale Kas voor Beroepskrediet, niet overschrijden.

III. — LANDBOUW

Ministerieel besluit van 1 augustus 1959

tot vaststelling van de rassenlijst van de land-, tuin- en bosbouwsoorten, welke aan de keuring van de Nationale Dienst voor afzet van land- en tuinbouwprodukten kunnen onderworpen worden (Staatsblad, 16 september 1959, blz. 6.588).

Ministerieel besluit van 1 september 1959

houdende vaststelling van het bedrag der premies toegekend aan de instellingen die uit Belgische melk zekere melkderivaten voortbrengen (Staatsblad, 5 september 1959, blz. 6.347).

V. — ARBEID

Koninklijk besluit van 17 augustus 1959

waarbij algemeen verbindend wordt verklaard de beslissing van 9 juni 1959 van het Nationaal Paritair Comité voor de voedingsnijverheid, betreffende de verkorting van de arbeidsduur (Staatsblad, 9 september 1959, blz. 6.438).

Koninklijk besluit van 21 augustus 1959

waarbij algemeen verbindend wordt verklaard de beslissing van 16 juni 1959 van het Nationaal Paritair Comité voor de handel in voedingswaren, betreffende de verkorting van de arbeidsduur in de kleinbanketbakkerijen (Staatsblad, 9 september 1959, blz. 6.440).

VII. — BUITENLANDSE HANDEL

Ministerieel besluit van 4 september 1959

betreffende de uitvoer van vaste minerale brandstoffen (Staatsblad, 7 september 1959, blz. 6.385). (Zie tekst, rubriek I).

Ministerieel besluit van 4 september 1959

betreffende de invoer van vaste minerale brandstoffen (Staatsblad, 7 september 1959, blz. 6.386). (Zie tekst, rubriek I).

IX. — PRIJZEN EN LONEN

Koninklijk besluit van 4 augustus 1959

waarbij algemeen verbindend wordt verklaard de beslissing van 9 juni 1959 van het Nationaal Paritair Comité voor de voedingsnijverheid, waarbij de arbeiders en arbeidsters die in de vleesindustrie werken, worden ingedeeld (Staatsblad, 1 september 1959, blz. 6.253).

Koninklijk besluit van 4 augustus 1959

waarbij algemeen verbindend wordt verklaard de beslissing van 9 juni 1959 van het Nationaal Paritair Comité voor de voedingsnijverheid betreffende de betaling van sommige feestdagen aan de arbeiders en arbeidsters die in de ondernemingen van drinkwaters, limonades, appelwijn, vruchtensap en -wijn werken (Staatsblad, 1 september 1959, blz. 6.255).

Koninklijk besluit van 8 augustus 1959

waarbij algemeen verbindend wordt verklaard de beslissing van 9 juni 1959 van het Nationaal Paritair Comité voor de voedingsnijverheid, tot vaststelling van de minimumlonen der arbeiders en arbeidsters die in ondernemingen werken waar samengesteld veevoeder wordt vervaardigd (Staatsblad, 1 september 1959, blz. 6.257).

Koninklijk besluit van 10 augustus 1959

waarbij algemeen verbindend wordt verklaard de beslissing van 9 juni 1959 van het Nationaal Paritair Comité voor de voedingsnijverheid, tot regeling van de arbeidsvoorwaarden in de maalderijen (Staatsblad, 9 september 1959, blz. 6.430).

Koninklijk besluit van 10 augustus 1959

waarbij algemeen verbindend wordt verklaard de beslissing van 9 juni 1959 van het Nationaal Paritair Comité voor de voedingsnijverheid, tot wijziging van de beslissing van 14 december 1956 van hetzelfde comité, betreffende de vaststelling der minimumlonen van de arbeiders en arbeidsters te

werk gesteld in de broodfabrieken, alsook de koppeling van deze lonen aan het indexcijfer der kleinhandelsprijzen van het Rijk, gewijzigd bij beslissing van 7 juli 1958, respectievelijk algemeen verbindend verklaard bij de koninklijke besluiten van 13 juli 1957 en 16 januari 1959 (Staatsblad, 9 september 1959, blz. 6.433).

Koninklijk besluit van 10 augustus 1959

waarbij algemeen verbindend wordt verklaard de beslissing van 16 juni 1959 van het Nationaal Paritair Comité voor de handel in voedingswaren, tot wijziging van de beslissing van 7 juni 1956 van hetzelfde comité, betreffende de vaststelling der minimumlonen van de arbeiders en arbeidsters te werk gesteld in de kleinbakkertijen, alsmede de koppeling van deze lonen aan het indexcijfer der kleinhandelsprijzen van het Rijk, gewijzigd bij de beslissing van 23 maart 1959, respectievelijk algemeen verbindend verklaard bij de koninklijke besluiten van 8 juli 1957 en 5 juni 1959 (Staatsblad, 9 september 1959, blz. 6.437).

Koninklijk besluit van 10 augustus 1959

waarbij algemeen verbindend wordt verklaard de beslissing van 28 april 1959 van het Gewestelijk Paritair Comité voor het bedrijf der hardsteen-groeven te Ecaussines-Enghien, te Ecaussines-Lalaing, te Marche-lez-Ecaussines, te Feluy en te Arquennes, tot regeling van de arbeidsvoorwaarden der arbeiders die onder dit comité vallen (Staatsblad, 10 september 1959, blz. 6.459).

Koninklijk besluit van 27 augustus 1959

tot opheffing van het koninklijk besluit van 17 april 1959 waarbij bindend wordt gemaakt de beslissing van 15 oktober 1958 van het Nationaal Paritair Comité voor het wasserij-, ververij- en ontvettingsbedrijf, betreffende het betalen van de begonnen arbeidsdag in de ondernemingen welke klederen of stofferingsvoorwerpen verven, chemisch reinigen of strijken, alsmede in hun depots (Staatsblad, 11 september 1959, blz. 6.488).

Koninklijk besluit van 27 augustus 1959

waarbij algemeen verbindend wordt verklaard de beslissing van 9 juni 1959 van het Nationaal Paritair Comité voor de voedingsnijverheid betreffende de lonen van sommige arbeiders die in de vleesindustrie werken (Staatsblad, 12 september 1959, blz. 6.512).

Koninklijk besluit van 8 september 1959

waarbij bindend wordt gemaakt de beslissing van 6 augustus 1958 van het Nationaal Paritair Comité voor de gezondheidsdiensten, tot vaststelling van de bezoldigingsvoorwaarden van de werknemers der gezondheidsdiensten (Staatsblad, 19 september 1959, blz. 6.684).

Koninklijk besluit van 8 september 1959

waarbij algemeen verbindend wordt verklaard de beslissing van 17 juli 1959 van het Nationaal Paritair Comité voor het vervoer houdende wijziging van de beslissing van 12 september 1958 van hetzelfde comité tot vaststelling van de lonen der arbeiders die in de ondernemingen voor goederenvervoer werken en waarbij aan deze arbeiders een verblijfsvergoeding wordt toegekend, algemeen verbindend verklaard bij koninklijk besluit van 22 januari 1959 (Staatsblad, 24 september 1959, blz. 6.832).

DOORLOPENDE MAANDSTATISTIEKEN

(Inhoud, zie laatste bladzijde van het Tijdschrift)

GELDMARKT

Ia. — OFFICIEEL RENTETARIEF VOOR DISCONTO EN BELENINGEN

Tijdvak	Officiële rentetarieven van de Nationale Bank van België					
	Disconto				Voorschotten in rek.-cour. en beleningen *	
	Geaccepteerd in een bank gedomicileerd papier, warrants en bankaccp. vooraf door de Nat. Bank van Belg. geveiseerd	Geaccepteerd niet in een bank gedomicileerd papier	Niet geaccepteerd, in een bank gedomicileerd papier	Niet geaccepteerd, niet in een bank gedomicileerd papier, promessen	Schatkistcertificaten (1) uitgegeven op maximum 366 dagen	Alle andere overheidsfondsen
1957 Gemiddelde	3,93	4,68	5,43	5,68	(2)	5,68
1958 Gemiddelde	3,95	4,66	5,37	5,66	(3)	5,66
1958 Juli (vanaf 3)	3,75	4,50	5,25	5,50	(3)	5,50
August. (van. 28)	3,50	4,25	5,—	5,25	(3)	5,25
September	3,50	4,25	5,—	5,25	(3)	5,25
Oktober (van. 30)	3,50	4,—	4,50	5,—	(3)	5,—
November	3,50	4,—	4,50	5,—	(3)	5,—
December	3,50	4,—	4,50	5,—	(3)	5,—
1959 Januari (vanaf 8)	3,25	3,75	4,25	4,75	(3)	4,75
Februari	3,25	3,75	4,25	4,75	(3)	4,75
Maart	3,25	3,75	4,25	4,75	(3)	4,75
April	3,25	3,75	4,25	4,75	(3)	4,75
Mei	3,25	3,75	4,25	4,75	(3)	4,75
Juni	3,25	3,75	4,25	4,75	(3)	4,75
Juli	3,25	3,75	4,25	4,75	(3)	4,75
Augustus	3,25	3,75	4,25	4,75	(3)	4,75
September	3,25	3,75	4,25	4,75	(3)	4,75

- (1) En certificaten van het Rentenfonds vanaf 12 november 1957.
 (2) Gemiddelde van 1 januari 1957 tot 20 maart 1957 : 2,25 pct. Sedert 21 maart 1957 : rentevoet van het certificaat plus 5/16 pct., minimum 2,25 pct.
 (3) Rentevoet van het certificaat plus 5/16 pct., minimum 2,25 pct.

* Quotiteit van het voorschot op 30 september 1959

Schatkiste. en cert. v.h. Rentenfonds uitgegeven op max. 366 d. max. 95 pct. | Andere overheidsfondsen ..... max. 80 pct.

Alleen de effecten en overheidsfondsen « aan toonder » in Belgische franken luidend, worden in onderpand aanvaard.

Ib. — RENTEVOET VAN HET DAGGELD EN VAN HET GELD OP ZEER KORTE TERMIJN

Gemiddelden	In en buiten verrekening		
	1 dag	5 dagen	10 dagen
1957	1,78	1,87	1,97
1958	1,41	1,56	1,69
1958 Juli	1,25	1,30	1,40
Augustus	1,22	1,27	1,37
September	1,20	1,25	1,35
Oktober	1,20	1,25	1,35
November	1,20	1,25	1,35
December	1,11	1,16	1,21
1959 Januari	1,02	1,07	1,12
Februari	1,02	1,07	1,12
Maart	1,03	1,08	1,13
April	1,—	1,05	1,10
Mei	1,—	1,05	1,10
Juni	1,—	1,05	1,10
Juli	1,—	1,05	1,10
Augustus	1,—	1,05	1,10
September	1,—	1,05	1,10

Ic. — RENTEVOET VAN DE SCHATKISTCERTIFICATEN

Gemiddelden	Schatkistcertificaten op zeer korte termijn					Datum	Schatkistcertificaten op korte termijn Gemiddelde discontovoet der toewijzingen		
	15 dagen	1 maand	2 maanden	3 maanden	4 maanden		6 maanden	9 maanden	12 maanden
1957	1,99	2,80	3,05	3,34	3,84		—	—	—
1958	1,94	2,18	2,48	2,89	3,45		—	—	—
1958 Juli	1,51	1,75	2,02	2,52	3,27	2 sept. ...	3,6829	3,84	4,047
Aug.	1,50	1,75	2,—	2,47	3,22	7 okt. ...	3,5158	3,80	3,9804
Sept.	1,50	1,75	2,—	2,25	2,78	4 nov. ...	3,4718	3,73	3,9735
Okt.	1,50	1,75	2,—	2,25	2,75	2 dec. ...	3,433	3,663	3,922
Nov.	1,50	1,75	2,—	2,25	2,75	1959 :			
Dec.	1,27	1,52	1,77	2,02	2,52	6 jan. ...	3,398	3,646	3,86
1959 Jan.	1,17	1,38	1,63	1,88	2,31	3 febr. ...	3,256	3,50	3,714
Febr.	1,15	1,35	1,60	1,85	2,25	3 maart ...	3,237	3,475	3,70
Maart	1,15	1,35	1,60	1,85	2,25	7 april ...	3,24	3,498	3,696
April	1,15	1,35	1,60	1,85	2,25	5 mei ...	3,28	3,50	3,70
Mei	1,15	1,35	1,60	1,85	2,25	2 juni ...	3,289	3,50	3,701
Juni	1,15	1,35	1,60	1,85	2,25	7 juli ...	3,345	3,544	3,741
Juli	1,15	1,35	1,60	1,85	2,25	4 aug. ...	3,448	3,55	3,75
Aug.	1,15	1,35	1,60	1,85	2,25	1 sept. ...	3,456	3,59	3,85
Sept.	1,15	1,35	1,60	1,85	2,25	6 okt. ...	3,459	3,653	3,861

- 1 Gemiddelde van 12 november 1957 tot 31 december 1957. — 2 Gemiddelde van vier banken. — 3 Sedert 1 juli 1957 tot 200.000 fr. : 3 pct.; boven 200.000 fr. : 2 pct. — 4 Sedert 1 januari 1959 : 3 pct. tot fr. 250.000, met een renteverhoging van 0,90 pct. voor de bedragen die geheel het jaar blijven ingeschreven. Boven fr. 250.000 : 2 pct. Sedert 1 januari 1959 is de renteverhoging van 0,80 pct. afgeschaft.

II. — RENTETARIEF VOOR BANKDEPOSITO'S EN TEGOEDEN BIJ DE ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRENTKAS

Tijdvak	Banken — Depositorerekeningen 2					Algemene Spaarkas (spaarinlagen particulieren)	
	omni-delig opvraagbaar	15 dagen voorop-zegging	1 maand	3 maanden	6 maanden	tot fr. 150.000	boven fr. 150.000
1957 Gemiddelde	0,50	0,90	1,26	1,58	1,94	3,— ³	2,— ³
1958 Gemiddelde	0,50	1,04	1,77	2,17	2,59	3,— ⁴	2,— ⁴
1958 Juli (vanaf 3)	0,50	0,95	1,55	1,95	2,35	3,— ⁴	2,— ⁴
Aug. (vanaf 28)	0,50	0,90	1,35	1,75	2,15	3,—	2,—
September	0,50	0,90	1,35	1,75	2,15	3,—	2,—
Oktober	0,50	0,90	1,35	1,75	2,15	3,—	2,—
November	0,50	0,90	1,35	1,75	2,15	3,—	2,—
December	0,50	0,90	1,35	1,75	2,15	3,—	2,—
1959 Jan. (vanaf 8)	0,50	0,85	1,20	1,60	1,95	3,— ⁴	2,— ⁴
Februari	0,50	0,85	1,20	1,60	1,95	3,—	2,—
Maart	0,50	0,85	1,20	1,60	1,95	3,—	2,—
April	0,50	0,85	1,20	1,60	1,95	3,—	2,—
Mei	0,50	0,85	1,20	1,60	1,95	3,—	2,—
Juni	0,50	0,85	1,20	1,60	1,95	3,—	2,—
Juli	0,50	0,85	1,20	1,60	1,95	3,—	2,—
Augustus	0,50	0,85	1,20	1,60	1,95	3,—	2,—
September	0,50	0,85	1,20	1,60	1,95	3,—	2,—

III. — Daggeld en geld op zeer korte termijn ¹
(miljoenen franken)

Daggemiddelden	Gelden uitgeleend door de			Ontleende gelden		
	verrekenende instellingen			niet verrekenende instellingen ³	In verrekening ⁴	Buiten verrekening ⁵
	Deposito-banken	Overige instellingen ²	Totaal			
1957	2.288	240	2.528	3.065	2.528	3.065
1958	2.078	292	2.370	1.538	2.448	1.459
1958 November ..	1.675	297	1.972	710	1.978	704
December ..	2.092	282	2.374	216	2.438	146
1959 Januari :	2.284	412	2.696	649	2.767	578
Februari ...	1.876	634	2.510	1.662	2.515	1.657
Maart	2.397	279	2.676	704	2.677	703
April	2.367	263	2.630	634	2.724	540
Mei	2.294	310	2.604	637	2.676	565
Juni	2.283	283	2.566	971	2.664	873
Juli	2.062	140	2.202	1.100	2.203	1.099
Augustus :	2.000	148	2.148	733	2.222	699
September ..	2.293	138	2.431	841	2.761	511
1 tot 7 ..	1.736	53	1.789	786	1.789	786
8 tot 14 ..	2.506	108	2.614	1.423	3.173	864
15 tot 21 ..	2.828	123	2.951	570	3.412	109
22 tot 28 ..	2.670	223	2.893	693	3.324	262

Goud- en zilvernoteringen
te Londen ⁶

Daggemiddelden	Goud	Zilver
	in sh. en d. per oz. fijn	in pence per oz. fijn
1957	250/ 2 ³ / ₈	79
1958	249/ 9 ³ / ₈	76
1958 Juli	250/ 5 ¹ / ₈	75
Augustus	250/ 2 ³ / ₄	75
September	250/ 5 ¹ / ₈	76
Oktober	250/ 1 ³ / ₄	78
November	250/ 2 ³ / ₈	77
December	250/ 3 ⁵ / ₈	76
1959 Januari	249/10 ³ / ₄	76
Februari	249/ 7	77
Maart	249/ 3 ³ / ₄	79
April	249/ 1 ¹ / ₂	79
Mei	249/ 6 ¹ / ₄	79
Juni	249/ 8 ³ / ₈	78
Juli	249/10 ¹ / ₄	78
Augustus	249/11 ³ / ₈	79
September	250/ 6 ¹ / ₂	79

¹ Vanaf 27 februari 1956 bevatten de cijfers, desgevallend, de uitstaande gelden op 5 en 10 dagen in leen gegeven of genomen. — ² Incl. het Gemeentekrediet van België en de Centrale Bank van Belgisch Kongo en Ruanda-Urundi. — ³ Incl. de Algemene Spaar- en Lijfrentekas. — ⁴ Incl. het Herdiscontering- en Waarborginstituut en de Nationale Delcredietdienst. — ⁵ Incl. het Herdiscontering- en Waarborginstituut en het Centraal Bureau voor Hypotheekkrediet. — ⁶ Prijs van een oz. fijn goud te New-York : 85 \$ vanaf 1 februari 1934.

VALUTAMARKT

Officiële wisselkoersen vastgesteld door de in Verrekeningskamer te Brussel vergaderde bankiers
(Belgische franken)

10¹

Gemiddelden	1 Zwitserse frank	1 dollar U.S.A.	100 Franse frank	1 Canadese dollar		1 Pond Sterling	100 Escudos	1 Nederl. gulden	1 Zweedse kroon	1 Deense kroon	1 Deutsche Mark	1 Noorse kroon	100 Italiaanse lire	100 Oostenr. schilling
				Kabel	Post									
1957	11,46	50,24	{14,27 ¹ 11,89 ²	52,400	52,396	140,22	174,02	13,18	9,69	7,24	11,96	7,02	8,01	193,10
1958	11,40	49,89	11,84 ³	51,397	51,395	139,41	174,04	13,17	9,63	7,21	11,90	6,97	7,99	192,21
1958 Juli	11,40	49,88	11,85	51,965	51,962	139,14	174,03	13,17	9,64	7,20	11,92	6,96	8,01	192,53
Augustus ..	11,39	49,88	11,85	51,712	51,708	139,01	174,03	13,16	9,63	7,19	11,89	6,95	8,00	192,22
September ..	11,40	49,86	11,84	51,073	51,070	139,05	174,03	13,16	9,61	7,19	11,89	6,95	7,99	192,09
Oktober ...	11,41	49,85	11,84	51,348	51,346	139,34	174,03	13,19	9,62	7,21	11,92	6,97	7,99	192,50
November ..	11,40	49,86	11,84	51,486	51,484	139,53	174,03	13,19	9,64	7,21	11,93	6,97	7,99	192,62
December ..	11,44	49,85	11,83 ³	51,679	51,677	139,40	174,20	13,18	9,63	7,21	11,92	6,97	7,99	192,49
1959 Januari ...	11,59	49,97	10,19	51,687	51,685	140,26	175,01	13,25	9,66	7,24	11,97	7,01	8,03	192,78
Februari ...	11,59	49,98	10,19	51,284	51,282	140,42	175,15	13,25	9,66	7,25	11,96	7,01	8,05	192,85
Maart	11,57	50,00	10,20	51,552	51,550	140,63	175,32	13,25	9,67	7,26	11,96	7,02	8,06	193,05
April	11,54	49,90	10,18	51,787	51,785	140,54	175,24	13,23	9,65	7,25	11,93	7,01	8,04	192,88
Mei	11,53	49,85	10,17	51,784	51,782	140,30	174,89	13,21	9,64	7,24	11,92	7,00	8,03	192,61
Juni	11,58	49,93	10,19	52,067	52,064	140,43	175,08	13,23	9,65	7,25	11,95	7,02	8,05	193,00
Juli	11,58	49,92	10,18	52,147	52,145	140,35	175,00	13,24	9,65	7,25	11,94	7,01	8,04	193,36
Augustus ..	11,58	49,96	10,19	52,334	52,333	140,37	174,98	13,22	9,66	7,25	11,94	7,01	8,05	193,65
September ..	11,57	50,02	10,20	52,562	52,560	140,25	174,85	13,24	9,67	7,25	11,96	7,01	8,06	193,89

¹ Gemiddelde van 1 januari tot 10 augustus 1957.
² Gemiddelde van 12 augustus (datum van de monetaire maatregelen in Frankrijk) tot 31 december 1957.
³ Gemiddelde van 1 tot 28 voor de maand december 1958.

KAPITAALMARKT

I. — NOTERINGEN VAN ENKELE OVERHEIDSFONDSEN — VERGELIJKENDE TABEL

14

Aard der effecten	Notering voor	Notering per				
		1 juni 1959	1 juli 1959	3 augustus 1959	1 september 1959	1 oktober 1959
I. — Rechtstr. Belg. binnenl. Staatssch. (Rente bij te rek.)						
3 ½ pct. Schuld 1937	100,—	88,80	88,80	88,80	88,80	88,90
3 ½ pct. Schuld 1943	100,—	85,70	85,—	84,90	84,90	84,60
4 pct. Geminificeerde Schuld 1 ^e reeks	100,—	93,50	93,60	93,70	93,70	93,70
4 pct. Bevrijdingslening, 1945	100,—	92,—	90,30	90,70	91,10	90,20
4 ½ pct. Lening, 1952-1962, op 10 jaar	100,—	102,20	101,70	101,50	102,—	101,40
4 ½ pct. Lening, 1952-1964, op 12 jaar	100,—	100,80	100,50	101,—	101,—	100,40
4 ½ pct. Lening, 1953-1973, op 20 jaar	100,—	97,40	97,—	96,70	96,50	95,80
4 ½ pct. Lening, 1953-1968, op 15 jaar	100,—	98,—	97,30	97,30	97,20	96,70
4 ½ pct. Lening, 1954-1972, op 18 jaar	100,—	95,60	95,10	95,60	96,10	94,60
4 ¼ pct. Lening, 1954-1974, op 20 jaar, 1 ^e reeks	100,—	95,10	95,—	94,20	93,70	93,30
4 ¼ pct. Lening, 1954-1974, op 20 jaar, 2 ^e reeks	100,—	93,—	92,20	92,90	93,50	92,20
4 pct. Lening, 1955-1975, op 20 jaar	100,—	91,30	90,60	91,—	91,10	90,30
4 ¼ pct. Lening 1956-1971, op 15 jaar	100,—	96,90	96,10	96,50	97,20	96,—
4 ¼ pct. Lening 1956-1973, op 17 jaar	100,—	96,60	95,70	95,60	95,60	95,10
5 pct. Lening 1957-1969, op 12 jaar	100,—	100,—	99,80	100,—	99,90	99,20
4 pct. Schatkistcert. met ten hoogste 20 j. loopt., 1943, ...	100,—	112,10	112,20	112,20	112,20	111,40
4 pct. Vijf- of tienjaarsschatkistcertificaten, 1949	100,—	104,70	104,70	105,—	104,90	104,80
5 ½ pct. Vijfjaarsschatkistcertificaten, 1957	100,—	102,60	102,70	102,90	102,90	101,80
Lotenlening 1941, 4 pct.	1.000,—	942,—	946,—	949,—	953,—	951,—
Lotenlening 1953 (2 pct., 5 pct. vanaf 1967)	1.000,—	1.045,—	1.045,—	1.049,—	1.054,—	1.056,—
2 pct. Lotenlening van de Tentoonstelling 1958	1.000,—	982,—	982,—	989,—	989,—	988,—
II. — Indir. en gewaarb. Staatsschuld (Rente bij te rek.)						
4 pct. Lotenlening Oorlogsschade 1923	1.050,—	1.019,—	1.020,—	1.023,—	1.023,—	1.022,—
Len. tot Wederopb. 1 ^e schijf 1947, 5 pct.	100,—	100,20	100,10	100,50	100,40	100,20
Len. tot Wederopb. 2 ^e schijf 1949, 5 pct.	100,—	100,20	100,10	100,60	100,40	100,10
Len. tot Wederopb. 3 ^e schijf 1950, (2 pct., 5 pct. vanaf 1960)	1.000,—	1.023,—	1.037,—	1.041,—	1.035,—	1.024,—
4 ¼ pct. Lening van het Wegenfonds op 10 jaar, 1955-1965	100,—	97,20	96,50	97,—	97,40	96,40
4 pct. pref. aandelen van de N.M.B.S. (Belgische Schijf)	500,—	476,—	469,—	473,—	476,—	472,—
5 pct. Zelfst. Kas voor Oorlogsschade - 1 ^e schijf 1953	100,—	99,50	99,40	99,50	99,50	98,90
4 ½ pct. Vijftienjaarsl. Beh. v. Telegr. en Telef. 1953, 1 ^e r.	100,—	99,50	99,—	99,10	99,10	98,50
4 ½ pct. Vijftienjaarsl. Beh. v. Telegr. en Telef. 1953, 2 ^e r.	100,—	99,—	98,80	98,80	98,70	98,50
4 ¼ pct. Twintigjaarsl. Beh. v. Telegr. en Telef. 1954, 1 ^e r.	100,—	94,90	94,80	94,70	94,60	94,—
4 ¼ pct. Nat. Maat. van Belg. Spoorw. 1954-1974	100,—	94,20	94,10	94,—	93,90	93,20
4 pct. Nat. Maat. van Belg. Spoorw. 1955-1975, 1 ^e r.	100,—	91,60	91,50	91,30	91,30	91,10
4 ½ pct. Tienjaarssen. v.d. Nat. M. v ^r Kred. a.d. Nijv. 1951	100,—	101,60	101,40	102,20	102,60	101,80
4 ½ pct. Tienjaarssl. v.d. Nat. M. v ^r Kr. a.d. Nijv. 2 ^e r. 1952	100,—	103,40	103,50	103,70	103,60	103,—
III. — Rechtstreekse Koloniale Schuld.						
Renteloos : Belgisch-Kongo, Lotenlening 1888	100,—	251,—	242,—	245,—	248,—	251,—
<i>Rente bij te rekenen :</i>						
4 pct. Koloniale Schuld 1936	100,—	81,50	81,20	81,20	81,40	81,—
4 ¼ pct. Koloniale Schuld 1954-1974	100,—	86,70	84,50	83,40	78,—	76,10
4 pct. Vijf- of tienjaarsschatkistcertificaten, 1950	100,—	104,—	104,—	104,90	104,80	104,40

II. — MAANDINDEXCIJFERS DER AANDELENNOTERINGEN OP DE BEURS TE BRUSSEL EN ANTWERPEN

15¹

KONTANTMARKT

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Datum	Algemeen indexcijfer	Financiële en onroerende sector	Belegingsmaatschappijen (niet-gespec.)	Holdings (vervoer en elektriciteit)	Vervoer	Gas- en elektriciteits-ondernemingen	Waterverdeling	Metaalindustrie	Metaalverwerkende bedrijven	Non-ferro metalen	Scheikundige nijverheid	Steenkolonmijnen	Glas- en spiegelglas fabrieken	Bouwnijverheid	Textielnijverheid	Voedingsbedrijven	Diverse industrieën	Handel en diensten	Belgisch Kongo en Ruanda-Urundi	Plantages
Indexcijfers t.o.v. de noteringen der voorgaande maand																				
1959 10 august. .	104	105	104	100	101	100	100	102	103	101	105	118	105	103	113	104	103	108	101	113
10 septemb. .	94	97	96	95	97	99	98	94	95	97	92	86	98	98	99	99	94	95	93	97
Indexcijfers t.o.v. het gemiddelde van 1953																				
1958 10 septemb. .	139	162	172	178	129	139	184	160	117	173	135	118	220	157	93	161	163	211	117	108
10 oktober .	139	161	174	177	129	140	188	151	117	173	135	110	223	155	91	160	158	212	121	107
10 novemb. .	142	165	176	185	131	141	200	146	119	180	136	106	224	159	92	159	163	220	125	111
10 decemb. .	137	165	171	183	127	138	197	146	117	174	136	102	229	157	88	156	157	220	116	107
1959 12 januari .	140	187	173	198	133	150	204	158	127	192	147	110	249	172	92	168	166	235	104	110
10 februari .	135	177	168	198	129	152	220	153	131	185	153	101	252	170	91	170	157	238	96	105
10 maart .	132	183	163	196	126	148	224	155	132	151	151	99	250	174	88	167	147	250	91	103
10 april ...	134	185	162	200	121	150	213	159	135	195	154	86	250	183	87	171	155	256	93	110
11 mei ...	141	192	174	207	128	156	210	177	145	217	170	98	268	196	91	171	166	278	94	125
10 juni ...	142	195	177	217	129	159	219	176	150	217	177	93	288	201	99	173	172	283	91	120
10 juli ...	140	206	175	218	128	158	215	189	151	219	183	89	316	201	105	176	166	298	85	112
10 aug. ...	145	217	182	217	129	158	215	192	155	221	192	105	331	207	119	183	171	321	86	126
10 septemb. .	137	210	174	207	125	156	210	181	147	215	177	90	325	202	118	181	161	304	80	122

III. — OMZET OP DE BEURS TE BRUSSEL

15²

Bron : Bulletin mensuel des statistiques publié par la Commission de la Bourse de Bruxelles.

Tijdvak	Aantal beursdagen	Obligaties van vennootschappen		Aandelen 1		Totaal 1	
		Duizenden stukken	Verhandelde bedragen (miljoenen fr.)	Duizenden stukken	Verhandelde bedragen (miljoenen fr.)	Duizenden stukken	Verhandelde bedragen (miljoenen fr.)
1957	246	119	127	18.488	26.002	18.607	26.129
1958	246	145	158	14.928	17.148	15.073	17.306
1958 Juli	21	9	10	1.171	1.390	1.180	1.400
Augustus	20	12	12	1.399	1.493	1.410	1.505
September	22	13	14	1.355	1.450	1.368	1.464
Oktober	23	16	18	1.538	2.027	1.554	2.045
November	19	14	16	1.323	1.535	1.337	1.551
December	21	19	22	1.312	1.652	1.331	1.674
1959 Januari	20	19	21	2.270	3.187	2.289	3.208
Februari	20	18	19	1.725	2.081	1.743	2.100
Maart	20	19	21	1.566	1.810	1.585	1.831
April	22	15	18	1.941	2.415	1.956	2.433
Mei	17	15	17	1.802	2.319	1.817	2.336
Juni	22	18	20	1.756	2.418	1.774	2.438
Juli	20	13	15	1.350	1.978	1.363	1.993
Augustus	21	12	14	1.357	1.895	1.369	1.909
September	22	16	18	1.258	1.685	1.274	1.703

1 Kontant- en termijnmarkt.

IV. — RENDEMENT VAN VAST RENTENDE WAARDEN OP DE BEURS TE BRUSSEL
(in procenten)

16

Begin der maand	Geïnfi- ceerde schuld (rende- ment alleen berekend volgens de notering)	Vervaldag binnen 2 tot 5 jaar	Vervaldag binnen 5 tot 10 jaar	Vervaldag binnen 5 tot 20 jaar		Vervaldag over meer dan 20 jaar		Midden- rendement (excl. de Geïnfi- ceerde schuld)
		Parastat. en Steden	Steden	Staat	Parast. en Steden	Staat Lotenleningen		
		Terugbetaling op vaste datum	Terugbetaling in vaste annuïteiten	(terugbetaling in veranderlijke annuïteiten)		Directe Schuld	Indirecte Schuld	
		4 pct. 1 ^o r.	4,5 tot 5,5 pct.	4 pct.	4 tot 5 pct.	8 tot 5 pct.	4 pct.	
1958 Augustus	4,42	4,50	6,01	5,06	5,19	4,97	5,54	5,2
September	4,37	4,43	5,72	5,02	5,10	4,91	5,52	5,0
Oktober	4,36	4,59	5,62	5,18	5,16	4,90	5,56	5,2
November	4,32	4,50	5,52	5,04	5,12	4,85	5,52	5,1
December	4,31	4,31	5,42	4,98	5,04	4,85	5,45	5,0
1959 Januari	4,29	4,44	5,26	4,85	4,93	4,83	5,40	4,9
Februari	4,28	4,46	5,16	4,90	4,98	4,82	5,38	5,0
Maart	4,27	4,37	5,06	4,87	4,96	4,75	5,33	4,9
April	4,28	4,40	5,01	4,88	4,96	4,74	5,32	4,9
Mei	4,28	4,43	4,97	4,95	4,97	4,72	5,25	5,0
Juni	4,28	4,57	4,93	4,97	4,99	4,71	5,09	5,0
Juli	4,27	4,54	4,87	5,04	5,04	4,69	5,19	5,0
Augustus	4,27	4,51	4,79	5,04	5,01	4,67	5,14	5,0
September	4,27	4,47	4,93	5,04	5,01	4,66	5,12	5,0
Oktober	4,27	4,61	4,95	5,18	5,09	4,68	5,13	5,1

N. B. Voor de samenstelling : zie Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting van februari 1956, blz. 84.

Retrospectief overzicht

(miljoenen franken)

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Tijdvak	Oprichting vennootschappen			Kapitaalverhogingen				Obligatie-uitgiften		Gezamenlijke uitgiften	Uitgiftepremiën	Stortingen andere dan in geld		Netto-uitgiften
	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Oud kapitaal	Nominale verhoging	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Nominaal bedrag			Nominaal bedrag	1	

A. — Belgische vennootschappen (naamloze en commanditaire op aandelen, personenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid)

1957	2.643	15.627	13.913	974	28.949	12.290	11.787	147	3.477	31.394	545,7	16.694	4.729	8.300
1958	2.473	1.892	1.588	716	17.970	7.184	6.412	v 129	v 2.937	v 12.013	210,5	1.952	2.562	v 6.634
1958 Eerste 5 m.	1.146	848	770	287	6.446	2.121	1.758	17	632	3.601	2,8	912	920	1.331
1959 Eerste 5 m.	1.226	1.344	1.225	309	8.123	2.852	2.747	12	955	5.151	24,8	1.456	986	2.500 ⁵
1958 Juni	194	156	94	68	423	317	308	5	226	699	—	87	127	414
Juli	182	167	156	58	397	258	245	1	25	450	—	170	66	190
Augustus	146	180	84	37	185	164	158	—	—	344	—	44	39	159
September	177	74	70	48	755	319	309	—	—	393	2,3	67	210	104
Oktober	199	166	138	43	1.403	867	810	6	224	1.257	33,8	93	512	601
November	143	120	114	52	1.355	739	577	2	600	1.459	—	198	342	751
December	285	180	163	124	7.937	2.401	2.248	—	—	2.581	171,6	382	347	1.854
1959 Januari	317	235	211	49	167	120	110	3	155	510	0,2	128	43	305
Februari	237	160	147	27	393	282	275	1	320	762	—	120	218	404
Maart	265	259	249	69	449	284	275	2	120	663	20,0	177	59	428
April	233	408	356	96	3.716	1.177	1.158	5	310	1.895	4,5	649	378	792 ⁵
Mei	174	282	262	68	3.396	989	927	1	50	1.321	0,1	380	287	572
Juni	v	142	134	—	—	321	316	—	126	589	—	117	150	309
Juli	v	567	550	—	—	923	699	—	—	1.490	5,1	705	180	369
Augustus	v	67	63	—	—	90	88	—	—	157	4,5	62	27	67

B. — Kongolese vennootschappen (aandelen- en personenvennootschappen)

1957	296	3.625	3.243	130	4.095	3.134	3.116	10	723	7.482	1,0	3.402	1.606	2.075
1958	281	631	475	100	3.851	1.375	1.280	v 10	v 327	v 2.333	—	562	452	v 1.068
1958 Eerste 4 m.	91	216	163	38	547	503	443	—	—	719	—	113	279	214
1959 Eerste 4 m.	83	256	228	31	586	533	505	—	—	789	—	404	125	204
1958 Februari	19	24	21	9	94	92	68	—	—	116	—	16	43	30
Maart	24	33	31	10	175	264	264	—	—	297	—	33	228	34
April	24	62	40	5	42	34	27	—	—	96	—	14	7	46
Mei	25	51	35	9	175	82	79	—	—	133	—	81	—	33
Juni	29	36	33	4	2	5	5	—	—	41	—	24	4	10
Juli	22	39	29	12	216	121	97	—	—	160	—	69	22	35
Augustus	23	34	27	6	118	64	64	1	30	128	—	18	35	68
September	22	53	44	4	15	9	9	—	—	62	—	32	—	21
Oktober	21	83	54	8	68	39	37	—	—	122	—	61	5	25
November	20	29	22	2	—	2	2	—	—	31	—	15	—	9
December	29	91	69	15	2.686	537	537	—	—	628	—	150	106	350
1959 Januari	24	48	46	13	102	173	148	—	—	221	—	93	67	34
Februari	20	62	43	3	305	201	202	—	—	263	—	216	17	12
Maart	19	23	18	5	27	12	9	—	—	35	—	7	3	17
April	20	123	122	10	153	147	146	—	—	270	—	88	39	141

1 In de gestorte bedragen niet begrepen.

2 In de oprichtingen en kapitaalverhogingen begrepen.

3 In de kapitaalverhogingen begrepen.

4 Omvatten de gestorte bedragen op aandelen, de obligatieuitgiften, de uitgiftepremiën, verminderd met de stortingen andere dan in geld, en de emissies tot terugbetaling van vroegere leningen.

5 Na aftrekking van een konventiële lening voor een bedrag van 10 miljoen frank.

VI. — LENINGEN UITGE- 18
GEVEN DOOR DE OVER-
HEID EN DOOR INSTELLINGEN
VAN OPENBAAR NUT ¹
(op lange en halflange termijn)

Tijdvak	Openbare uitgaven in België	Leningen in het buitenland
	(miljoenen franken)	(miljoenen)
1957	17.515	U.S. \$ 87,3
1958	26.559	U.S. \$ 97
1958 September ..	10.695	—
Oktober ...	—	—
November ..	2.000	—
December ..	—	—
1959 Januari ...	8.194	D.M. 40
Februari ...	—	—
Maart	700	—
April	2.500	U.S. \$ 22,25
Mei	1.500	—
Juni	4.098	Z.F. 50
Juli	400	—
Augustus ..	—	—
September ..	8.166	—

VII. — BANKOPERATIES 19
VAN HET GEMEENTEKREDIET
(Voorschotten en terugbetalingen op leningen aan publiekrechtelijke lichamen en instellingen van openbaar nut ter bestrijding der uitgaven.)

Tijdvak	Buitengewone uitgaven		Gewone uitgaven
	Beschikkingen over rekeningen ²	Netto-terugbetaald	Netto-voorschotten
	(miljoenen franken)		
1957 Gemiddelde	536	216	314
1958 Gemiddelde	574	145	371
1958 Augustus	511	66	178
September ..	757	42	301
Oktober ...	764	213	126
November ..	674	34	137
December ..	715	82	244
1959 Januari ...	602	651	543
Februari ...	536	94	554
Maart	687	63	726
April	495	321	573
Mei	482	43	637
Juni	621	83	623
Juli	883	158	660
Augustus ..	555	38	610

VIII. — HYPOTHEEK- 20
INSCHRIJVINGEN ³

Tijdvak	Bedrag naar de gefinde inschrijvingsrechten
	(miljoenen franken)
1957 Gemiddelde	1.778
1958 Gemiddelde	1.768
1958 Augustus ..	1.636
September ..	1.728
Oktober ...	1.966
November ..	1.801
December ..	1.973
1959 Januari ...	1.677
Februari ...	1.570
Maart	1.886
April	1.972
Mei	2.192
Juni	2.458
Juli	1.629
Augustus ..	2.797

¹ Leningen van Staat, Kolonie, provinciën en gemeenten, instellingen van openbaar nut, zoals de Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen, de Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen, de Nationale Maatschappij voor Watervoorziening, het Gemeentekrediet, enz. (Excl. de voortdurende uitgaven en de leningen van de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid).
² Incl. de bedragen afgehaald op de door de provincie en de Staat verleende toelagen.
³ Incl. de hernieuwingen aan het einde van het vijftiende jaar; deze belopen ongeveer 1 pct. van het totaal; excl. de wettelijke hypotheeken.

RIJKSFINANCIËN

I. — STAND VAN DE STAATSSCHULD 25¹
(miljoenen franken)

Einde maand	Geconsolideerde schuld			Halflange schuld ³			Kortlopende schuld ⁴			Partic. tegoeden op post-chèque-rekening	Gezamenlijke schuld ^{1 5}	
	binnenlandse			buitenlandse ^{1 2}	binnenlandse	buitenlandse ²	totale	binnenlandse ⁵	buitenlandse ²			totale
	directe	indirecte	totale									
1958 Juli	166.506	17.900	184.406	18.005	27.642	1.069	28.711	71.788	10.707	82.495	24.399	338.016
Augustus	166.350	17.888	184.238	17.994	26.669	1.068	27.737	73.921	14.142	88.063	23.063	341.095
September ..	176.885	17.861	194.746	17.877	26.315	1.068	27.383	64.977	11.597	76.574	22.774	339.354
Oktober	176.526	17.787	194.313	17.912	26.071	1.069	27.140	68.363	11.578	79.941	23.126	342.432
November	175.890	17.765	193.655	17.924	26.071	1.069	27.140	70.634	11.594	82.228	23.377	344.324
December	175.511	17.747	193.258	17.846	26.071	828	26.899	70.296	11.687	81.983	25.367	345.353
1959 Januari	177.955	17.659	195.614	17.899	25.444	830	26.274	70.445	11.839	82.284	24.243	346.314
Februari	182.012	17.639	199.651	17.894	25.417	829	26.246	71.737	11.759	83.496	23.526	350.813
Maart	181.718	17.612	199.330	17.814	23.974	951	24.925	73.797	12.775	86.572	24.529	353.170
April	181.252	20.089	201.341	18.523	24.011	1.431	25.442	76.143	14.036	90.179	24.212	359.697
Mei	181.134	20.072	201.206	18.877	24.011	1.432	25.443	74.245	14.387	88.632	25.166	359.324
Juni	184.664	20.044	204.708	18.785	23.595	1.435	25.030	71.624	13.602	85.226	25.632	359.381
Juli	184.374	19.948	204.322	18.717	22.926	1.535	24.461	72.701	14.162	86.863	26.887	361.250
Augustus	184.260	19.933	204.193	18.755	22.700	1.535	24.235	73.674	14.506	88.180	26.366	361.729
September ...	192.322	19.909	212.231	18.669	22.700	1.536	24.236	66.693	15.256	81.949	26.574	363.659

¹ Excl. de uit de oorlog 1914-1918 voortvloeiende intergouvernementele schulden. — ² Het bedrag der buitenlandse schulden is berekend naar de wisselkoers op de aangegeven datum. — ³ Schatkistcertificaten met meer dan één jaar looptijd. — ⁴ Certificaten met ten hoogste één jaar looptijd. — ⁵ Excl. de Dotatie der Oudstrijders.

II. — BEZIT AAN OVERHEIDSFONDSEN VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIË
(miljoenen franken)

25²

Einde maand	Ten hoogste 120 dagen looptijd	Met meer dan vijf jaar looptijd		Totaal
	Schatkistcertificaten 1	Geconsolideerde vordering op de Staat 2	Nationale overheidsfondsen 3	
1956 Maart	7.517	34.660	2.069	44.246
Juni	7.283	34.660	2.066	44.009
September	7.973	34.660	2.071	44.704
December	5.989	34.660	2.072	42.721
1957 Maart	7.132	34.456	2.232	43.820
Juni	7.588	34.456	2.230	44.274
September	8.727	34.456	2.235	45.418
December	6.616	34.456	2.239	43.311
1958 Maart	8.690	34.243	2.375	45.308
Juni	8.615	34.243	2.372	45.230
September	2.115	34.243	2.376	38.734
December	7.840	34.243	2.379	44.462
1959 Maart	9.465	34.030	2.465	45.960
Juni	7.315	34.030	2.463	43.808
September	5.315	34.030	2.466	41.811

1 Overeenkomst van 14 september 1948 afgesloten krachtens art. 18 van de organieke wet der Nationale Bank van België. — 2 Art. 3 § b), van de wet van 28 juli 1948 betreffende de sanering van de balans der Nationale Bank van België. — 3 Art. 14 van de organieke wet der Nationale Bank van België.

III. — OVERZICHT VAN DE UITVOERING DER BEGROTINGEN
(miljoenen franken)

25³

Bron : Belgisch Staatsblad.

Ontvangsten	Van 1/I tot 31/VIII/1959		Uitgaven	Van 1/I tot 31/VIII/1959	
	Voor dienst- jaar 1958	Voor dienst- jaar 1959		Voor dienst- jaar 1958	Voor dienst- jaar 1959
<i>Rijksmiddelen :</i>			<i>Gewone uitgaven :</i>		
Belastingen	5.394	58.404	Rijksschuld	1.398	8.514
Taksen, tolgelden en cijzen	90	2.400	Pensioenen	890	9.230
Patrimoniuminkomsten	569	326	Dotaties	12	231
Terugbetalingen	534	518	Kwade posten en terugbetalingen	105	192
Diverse opbrengsten	66	515	Algemeen bestuur { bezoldigingen ...	260	15.791
Muntsaneringsbelastingen	—	—	{ materieel	1.415	3.424
Ontvangsten voortvloeiende uit de oorlog	36	134	Toelagen	3.906	23.366
			Werken	237	386
			Andere uitgaven	884	3.203
Totaal ...	6.689	62.297	Totaal ...	9.107	64.337
<i>Buitengewone ontvangsten :</i>			<i>Buitengewone uitgaven :</i>		
Opbrengsten van gevestigde leningen .	—	13.312	Dienst van de Rijksschuld	—	—
Diversen	313	3.040	Kredieten betreffende voorschotten ...	— 29	2.789
			Kredieten betreffende participaties ...	— 492	719
			Kred. betreff. { nieuwe beleggingen	— 1.103	11.945
			de beleggingen } herst. v. openb. dom.	8	366
			Andere uitgaven	1	3.726
			Opslorping van de werkloosheid	—	—
Totaal ...	313	16.352	Totaal ...	— 1.555	19.545
EINDTOTAAL ...	7.002	78.649	EINDTOTAAL ...	7.552	83.882
Mali ...	550	5.233			

a) Ontvangsten zonder onderscheid van begrotingsjaar

(de provinciale en gemeentelijke opcentiemen
en de sommen toegekend aan de Koloniale Schatkist niet inbegrepen)

(miljoenen franken)

Bron : Belgisch Staatsblad.

Tijdvak	Directe belastingen 1	Douanen en accijnzen	Registratierechten	Totale ontvangsten 1	Gecumuleerde ontvangsten sedert januari 1
1957 Maandgemiddelde	3.214	1.458	2.769	7.441	—
1958 Maandgemiddelde	3.069	1.514	2.738	7.321	—
1958 Juni	3.307	1.483	2.658	7.448	44.364
Juli	5.740	1.590	2.527	9.857	54.221
Augustus	2.270	1.432	2.638	6.340	60.561
September	3.271	1.538	2.677	7.486	68.047
Oktober	2.432	1.684	2.783	6.899	74.946
November	2.044	1.290	2.776	6.110	81.056
December	2.298	1.667	2.826	6.791	87.847
1959 Januari	5.222	1.653	3.651	10.526	10.526
Februari	2.225	1.359	2.618	6.202	16.728
Maart	2.210	1.608	2.946	6.764	23.492
April	2.661	1.630	2.833	7.124	30.616
Mei	3.021	1.606	2.863	7.490	38.106
Juni	3.588	1.550	2.923	8.061	46.167
Juli	6.371	1.726	2.884	10.981	57.148
Augustus	2.410	1.434	2.783	6.627	63.775

b) Totale ontvangsten van de begrotingsjaren 1958 en 1959 tot 31 augustus 1959 geïnd

(de provinciale en gemeentelijke opcentiemen
en de sommen toegekend aan de Koloniale Schatkist niet inbegrepen)

(miljoenen franken)

Bron : Belgisch Staatsblad.

	Begrotingsjaar 1958 2		Begrotingsjaar 1959		Augustus 1959
	Opbrengsten	Budgettaire ramingen	Opbrengsten	Budgettaire ramingen	Ontvangsten voor rekening van het begrotingsjaar 1959
I. Directe belastingen 1	36.114	37.925	22.758	22.950	2.410
II. Douanen en accijnzen	18.128	18.384	12.155	12.927	1.435
waarvan douanen	5.802	5.900	3.470	3.760	370
accijnzen	11.327	12.224	8.123	8.978	1.015
bijzondere verbruikstaksen ..	718		378		38
III. Registratie	32.861	34.905	23.489	23.778	2.782
waarvan registratie	3.037	3.500	2.355	2.286	246
erfenissen	1.835	1.650	1.138	1.040	127
zegel en gelijkgest. taksen ..	27.630	29.319	19.722	20.182	2.382
Totaal 1 ...	87.103	91.214	58.402	59.655	6.627
Verschil t.o.v. de budgettaire ramingen	— 4.111		— 1.253		— 209

1 Met inbegrip van de opbrengst der vooruitbetalingen aan te rekenen op de bedrijfsbelasting.

2 Het op 1 januari 1958 aangevangen dienstjaar 1958 werd op 31 maart 1959 afgesloten.

NOTA. — De termijn van invordering der directe belastingen is langer dan het kalenderjaar. Voor deze belastingen zijn de cijfers dus maar definitief na het afsluiten van het begrotingsjaar.

I. — RENDEMENT DER BELGISCHE EN KONGOLESE VENNOOTSCHAPPEN OP AANDELEN

Retrospectief overzicht

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Tijdvak	Aantal vennootschappen			Gestort kapitaal	Reserves	Netto-resultaat		Betaalbaar gesteld bruto-dividend	Obligatienschuld ¹	Bruto-obligatie-coupons
	getelde	met winst	met verlies			winst	verlies			
(miljoenen franken)										
1957 ²	14.069	10.770	3.299	175.112	107.474	35.102	2.097	19.861	53.327 ³	2.274
1958 ²	13.974	10.454	3.520	193.699	111.775	30.464	2.256	17.785	53.221 ³	2.655
1958 Februari	132	101	31	325	481	73	7	26	3.877	169
Maart	1.540	1.180	360	13.898	8.277	2.273	160	1.303	4.859	228
April	2.703	2.063	640	27.791	15.422	3.635	451	1.783	4.630	213
Mei	2.769	3.123	641	57.345	34.736	10.611	509	6.794	3.924	175
Juni	1.775	1.354	421	32.236	17.424	5.820	237	3.181	4.756	226
Juli	595	471	124	14.684	9.297	2.428	110	1.568	4.712	216
Augustus	233	154	79	1.856	958	256	17	121	3.609	163
September	337	245	92	1.714	1.696	233	31	115	4.323	193
Oktober	511	364	147	12.222	5.389	1.367	127	913	4.033	181
November	366	265	101	14.235	6.737	1.657	195	1.024	3.890	176
December	345	249	96	8.205	4.723	728	102	447	5.746	285
1959 Januari	120	83	37	2.439	989	240	86	149	5.959	274
Februari	180	132	48	664	1.707	367	13	311	4.443	182
Maart	1.558	1.143	415	16.670	9.832	2.286	458	1.367	5.536	246
April	2.730	1.957	773	34.114	23.697	3.706	589	1.978	5.337	233

¹ Voor de maandelijkse resultaten, slaan de in aanmerking genomen leningen op andere vennootschappen dan die waarop de vorige kolommen betrekking hebben.

² Na aftrek van de dubbelstellingen.

³ op 31 december.

II. — ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRENTEKAS

31

Inlagen op de spaarboekjes der particulieren bij de Spaarkas¹ (Netto-spaarbedrag) (miljoenen franken)

Tijdvak	Inlagen	Uitbetaalingen	Saldi	Tegoed der inleggers op het einde van het tijdvak
1957 Maandgemiddelde	1.399	1.205	194	60.144 ²
1958 Maandgemiddelde	1.576	1.193	383	66.700 ²
1958 Juli	1.810	1.219	591	62.491
Augustus	1.499	1.050	449	62.940
September	1.535	1.216	319	63.259
Oktober	1.716	1.138	578	63.837
November	1.489	1.033	456	64.293
December	1.838	1.391	447	66.700 ²
1959 Januari	2.261	1.213	1.048	67.748
Februari	1.675	1.080	595	68.343
Maart	1.569	1.339	230	68.573
April	1.823	1.422	401	68.974
Mei	1.684	1.319	365	69.339
Juni	1.862	1.506	356	69.695
Juli	2.075	1.361	714	70.409
Augustus	1.720	1.193	527	70.936
September	1.754	1.478	276	71.212

¹ Incl. de spaarboekjes van de krijgsgevangenen. Aantal spaarboekjes op 31 december 1957 : 6.697.202 en op 31 december 1958 : 6.878.676.

² Incl. de gekapitaliseerde rente van het dienstjaar.

III. — INDEXCIJFER VAN DE BRUTO-UURBEZOLDIGINGEN DER ARBEIDERS

32

Basisjaar 1953 = 100

Wijze van opstelling en aanwendingsvoorwaarden : zie Novemhernummer 1957, blz. 415

Tijdvak	Gemiddelde brutoverdienste per gepresteerd uur (mannen + vrouwen)	Type-uurloon	
		geschoolde arbeider ¹	niet geschoolde arbeider ¹
1955 Maart	104,1	103,9	104,9
Juni	105,5	104,9	105,3
September	105,4	105,4	105,8
December	107,6	106,4	107,2
1956 Maart	109,4	109,5	110,1
Juni	113,8	113,2	113,9
September	115,2	115,1	115,5
December	119,5	118,3	118,1
1957 Maart	121,9	121,8	122,0
Juni	125,4	124,1	124,4
September	124,9	125,1	124,7
December	128,9	127,7	127,8
1958 Maart	128,8	128,2	128,4
Juni	130,9	128,8	129,0
September	130,5	129,0	129,0
December	132,3	128,6	129,3
1959 Maart	131,1	128,6	129,8
Juni	131,9	130,0	131,4

¹ Excl. de transportarbeiders.

LOOP DER ZAKEN

I. — BEDRIJVIGHEID DER VERREKENINGSKAMERS

35

Debetverrichtingen

Tijdvak	Aantal kamers einde tijdvak	Hoofdbank										Bijbanken en Agent-schappen		Totaal	
		Geld op 1, 5 en 10 dagen 1		Effecten, overheidspapier en coupons		Oversch., chèq. wisselbr. prom., kwijtschr. enz.		Verrichtingen met het buitenland		Totaal		duizen-den stukken	miljard. franken	duizen-den stukken	miljard. franken
		duizen-den stukken	miljard. franken	duizen-den stukken	miljard. franken	duizen-den stukken	miljard. franken	duizen-den stukken	miljard. franken	duizen-den stukken	miljard. franken				
1957 Gemiddelde	38	2,1	119,4	1,7	10,3	227,0	111,4	3,2	5,5	234,0	246,6	238,8	66,3	472,8	312,9
1958 Gemiddelde	38	2,1	112,7	2,1	14,6	240,3	111,6	2,9	5,4	247,4	244,3	234,9	63,1	482,3	307,4
1958 Juli	38	2,2	106,0	1,9	14,8	251,2	113,2	2,9	4,8	258,2	238,8	239,5	62,7	497,7	301,5
Augustus	38	1,9	125,4	1,9	12,8	221,9	99,0	2,5	4,7	228,2	241,9	206,6	58,8	434,8	300,7
September	38	2,1	131,2	2,9	21,3	250,1	106,5	2,8	5,0	257,9	264,0	234,8	65,1	492,7	329,1
Oktober	38	2,2	114,2	1,7	10,7	255,8	104,5	3,0	5,9	262,7	235,3	242,5	63,4	505,2	298,7
November	38	1,7	85,9	1,5	11,7	221,0	108,0	2,6	4,4	226,8	210,0	211,8	60,9	438,6	270,9
December	38	2,1	127,5	3,4	15,5	264,5	119,0	2,9	5,1	272,9	267,1	256,4	71,2	529,3	338,3
1959 Januari	38	1,9	143,3	2,5	15,1	246,9	128,5	3,4	9,7	254,7	296,6	236,8	70,5	491,5	367,1
Februari	38	1,9	112,6	1,7	15,1	226,2	119,1	2,9	6,9	232,7	253,7	216,7	59,1	449,4	312,8
Maart	38	1,8	128,9	3,7	14,2	234,5	107,2	2,9	6,7	242,9	257,0	227,5	62,5	470,4	319,5
April	38	1,9	134,6	2,2	20,9	252,2	122,4	2,9	7,0	259,2	234,9	247,2	67,8	506,4	352,7
Mei	38	1,6	113,8	3,6	14,7	222,2	118,5	2,7	6,1	230,1	253,1	219,9	62,3	450,0	315,4
Juni	39	1,6	120,3	2,5	7,5	251,7	124,1	2,8	6,6	258,6	258,5	247,6	66,6	506,2	325,1
Juli	39	1,7	93,0	2,0	12,8	246,8	124,2	2,5	6,1	253,0	236,0	238,1	66,0	491,1	302,0
Augustus	39	1,7	87,8	1,5	14,4	216,0	114,2	2,4	5,6	221,6	222,0	213,4	56,1	435,0	278,1
September	39	1,8	114,4	1,9	19,9	240,8	119,6	2,7	6,8	247,2	260,7	241,2	68,3	488,4	324,5

1 Met inbegrip van de terugbetalingen van het daggeld of van het voordien op 5 en 10 dagen geleend geld.

II. — POSTCHEQUE- EN GIROVERKEER

36

(miljarden franken)

Tijdvak	Duizenden rekeningen einde tijdvak	Totaal tegoed *	Tegoed van particulieren *	Credit		Debet		Algemene beweging	Verrichtingen zonder gebruik van chartaal-geld pct.	Omloop-snelheid 2
				Stortingen	Giro's	Chèques en diversen	Giro's			
1957 Gemiddelde ...	765 1	30,4	22,4	36,0	89,1	36,0	89,1	250,2	91	4,15
1958 Gemiddelde ...	789 1	31,2	23,5	37,4	93,0	37,3	93,0	260,8	91	4,21
1958 Juli	773	34,1	24,1	42,7	104,5	43,7	104,5	295,4	91	4,25
Augustus	777	30,5	23,7	34,7	87,3	35,5	87,3	245,0	90	4,09
September	781	30,5	23,1	35,7	89,4	35,5	89,4	250,2	88	3,99
Oktober	785	30,2	23,3	36,7	94,0	38,1	94,0	262,8	91	4,10
November	787	29,4	23,5	33,9	86,0	33,8	86,0	239,6	91	4,48
December	789	30,9	23,6	40,9	98,9	37,0	98,9	275,7	91	4,28
1959 Januari	792	32,0	23,5	38,5	100,4	41,2	100,4	280,5	91	4,31
Februari	794	30,2	23,5	36,7	93,4	38,0	93,4	261,5	92	4,33
Maart	796	30,4	23,8	36,0	88,8	33,6	88,8	247,3	92	4,08
April	798	31,0	24,0	37,4	94,3	38,4	94,3	264,3	91	4,18
Mei	800	32,1	24,7	38,8	94,0	37,1	94,0	263,9	92	4,50
Juni	802	33,4	25,1	40,1	96,4	38,2	96,4	271,3	91	3,93
Juli	803	37,3	25,7	46,3	112,3	46,8	112,3	317,8	92	4,14
Augustus	805	33,8	26,2	37,7	90,8	37,4	90,8	256,6	92	3,82
September ...	810	34,4	25,9	39,3	97,7	38,6	97,7	273,3	90	3,84

1 Op 31 december.

2 Verhouding van type maand van 25 dagen, van de debet-omzet tot het gemiddeld dagelijks tegoed.

* Deze tegoeden omvatten de vrije tegoeden en de effecten van de Muntsaneringlening, waarin de definitief geblokkeerde tegoeden werden omgezet.

PRIJZEN

a) INDEXCIJFERS DER GROOTHANDELSPRIJZEN IN BELGIE

45¹

Basistijdvak 1936-1938 = 100

Bron : Ministerie van Economische Zaken — Dienst van het Indexcijfer.

Tijdvak	Algemeen indexcijfer	Dierlijke producten	Plant-aardige producten	Vet-stoffen	Minerale produkten						Scheikundige produkten			Huiden en leder
					Algem. indexcijfer van de groep	Steen-kool	Bijprodukten uit steen-kool	Petro-leum produkten	Ertsen en ruwe metalen	Groev-produkten	Algem. indexcijfer van de groep	Schei-kundige produkten	Schei-kundige meststoffen	
<i>Aantal produkten</i>	135	13	14	2	19	4	4	3	5	3	11	8	3	5
1957 Gemiddelde	441	399	449	365	482	654	517	319	468	464	330	354	274	328
1958 Gemiddelde	422	359	470	356	455	668	481	290	410	471	327	350	274	327
1958 Juli	420	347	466	365	451	665	472	288	409	471	326	349	274	323
Augustus	417	340	466	356	451	665	474	290	404	472	322	349	260	324
September	414	346	437	355	452	665	476	290	404	473	322	349	260	324
Oktober	413	341	435	348	454	665	478	288	413	473	324	350	263	327
November	416	353	456	352	455	665	478	288	414	474	327	350	271	331
December	417	363	455	348	460	665	475	309	415	473	328	350	275	330
1959 Januari	416	367	466	349	451	650	465	312	398	474	329	350	278	334
Februari	416	356	460	354	454	650	465	322	399	474	330	350	283	343
Maart	415	348	460	360	452	640	465	322	398	474	328	347	284	359
April	419	366	462	367	449	625	462	325	399	469	328	347	284	397
Mei	421	372	462	370	449	625	458	321	402	471	327	349	275	408
Juni	419	367	447	366	444	624	458	312	393	472	323	349	262	414
Juli	419	376	442	357	440	624	436	311	395	470	325	349	268	408
Augustus	422	389	437	351	439	619	437	309	398	471	321	351	254	407
September	423	386	442	354	440	620	439	310	398	471	319	348	251	409

a) INDEXCIJFERS DER GROOTHANDELSPRIJZEN IN BELGIE (vervolg)

45¹

Basistijdvak 1936-1938 = 100

Bron : Ministerie van Economische Zaken — Dienst van het Indexcijfer.

Tijdvak	Rubber	Hout	Papier en karton	Textielprodukten						Bouw-materiaal	Metalen en metaalprodukten			
				Algem. indexcijfer van de groep	Wol	Vlas	Katoen	Jute	Kunst-matige vezels		Algem. indexcijfer van de groep	Metaal-nijverheid	Metaal-fabrik.	Niet-ijzerhou-dende
<i>Aantal produkten</i>	1	6	4	21	5	5	6	2	3	13	26	9	13	4
1957 Gemiddelde	303	660	511	377	457	300	472	409	242	500	501	607	452	453
1958 Gemiddelde	278	619	485	336	367	266	447	329	248	514	480	557	455	406
1958 Juli	283	613	486	337	365	262	447	341	251	514	479	555	455	408
Augustus	279	613	486	329	359	256	445	317	245	514	481	555	458	407
September	283	608	479	326	349	257	439	310	247	513	481	555	458	408
Oktober	302	603	479	324	343	254	437	313	246	513	480	547	455	429
November	301	590	479	323	345	254	431	312	246	513	479	543	453	433
December	285	590	479	317	341	250	424	304	239	513	478	543	453	425
1959 Januari	296	579	473	317	334	254	423	301	242	513	475	542	449	425
Februari	299	577	473	316	344	251	419	285	242	513	478	546	451	431
Maart	313	576	459	313	343	249	411	287	243	513	480	546	452	437
April	333	573	459	318	367	249	413	287	240	513	479	546	452	431
Mei	348	573	459	318	379	249	403	287	239	513	481	549	453	434
Juni	327	573	464	321	373	264	402	287	241	518	480	552	453	426
Juli	346	574	464	323	380	266	404	277	240	518	480	553	453	424
Augustus	369	597	464	328	399	270	407	280	238	518	484	553	455	437
September	356	609	464	332	397	284	411	275	238	518	483	557	453	433

b) INDEXCIJFERS DER GROOTHANDELSPRIJZEN **45**²
IN BELGIE EN IN HET BUITENLAND

Basistijdvak : 1953* = 100

Tijdvak	België (Ministerie van Economische Zaken)	Nederland (Centraal Bureau voor de statistiek)	Frankrijk (Statistique générale de la France)	Italië (Banco di Roma)	West-Duitsland (Statistisches Bundesamt) 1	Verenigd-Koninkrijk* (Board of Trade) 1954 = 100	Verenigde Staten (Department of Labor, Bureau Labor Statistics)	Zwitserland (Office fédéral de l'industrie, des Arts et Métiers et du Travail)
1957 Gemiddelde	106	107	108	103	105	110	107	105
1958 Gemiddelde	102	105	121	101	106	111	108	102
1958 Juli	101	103	120	101	106	111	108	101
Augustus	100	102	121	100	106	111	108	101
September	100	102	120	100	106	111	108	101
Oktober	100	104	120	100	106	111	108	101
November	100	107	120	99	106	111	108	101
December	100	107	121	99	105	112	108	100
1959 Januari	100	107	126	98	105	112	109	100
Februari	100	106	126	98	105	111	109	100
Maart	100	105	125	97	105	112	109	100
April	101	104	125	97	105	111	109	99
Mei	101	104	126	97	105	111	109	99
Juni	101	105	124	97	105	111	109	99
Juli	101	105	125	97	105	v111	109	100
Augustus	102		126	97	105	v111	108	100
September	102					v111	109	100

1 Industriële afgewerkte producten.

* Verenigd Koninkrijk : Nieuwe index op basis 1954 = 100 (Alle bewerkte producten).

c) INDEXCIJFERS DER KLEIN-
HANDELSPRIJZEN IN BELGIE **46**

Basistijdvak : 1953 = 100

Bron : Min. van Econ. Zak. (Dienst van het Indexcijfer).

Tijdvak	Algemeen indexcijfer	Voedings-waren	Produkten excl. voedings-waren	Diensten
Aantal produkten	65	35	25	5
1957 Gemiddelde	106,93	107,0	104,5	111,7
1958 Gemiddelde	108,31	107,9	106,2	114,6
1958 Juli	108,08	107,3	106,3	114,3
Augustus	108,07	107,2	106,4	114,7
September	108,08	107,2	106,4	114,8
Oktober	108,24	107,7	106,2	115,1
November	108,34	108,0	106,1	115,1
December	108,76	108,4	106,1	117,6
1959 Januari	108,73	108,5	106,1	117,6
Februari	108,95	108,8	106,1	117,7
Maart	108,80	108,5	106,0	118,7
April	108,93	108,7	105,9	119,6
Mei	109,22	108,9	106,2	120,1
Juni	109,59	109,2	106,8	120,5
Juli	109,60	109,1	106,8	120,6
Augustus	110,14	110,0	106,9	120,7
September	110,23	110,0	107,2	120,9

PRODUKTIE

50

I. — INDEXCIJFERS VAN DE INDUSTRIËLE BEDRIJVIGHEID EN PRODUKTIE

Basisjaar : gemiddelde 1953 = 100

Perioden	Indexcijfers van de industriële bedrijvigheid Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek							Indexcijfers van de industriële produktie Bron : Instit. voor Econom. en Sociaal Onderzoek					
	Algemeen indexcijfer	Indexcijfer der extractie-nijverheid	Indexcijfer der fabrieksnijverheid				Algemeen indexcijfer	waarvan :					
			Totaal	IJzer-en staal-nijverheid	Metaal-verwerkende nijverheid	Spinne-rijen		Weve-rijen	Brand-stof en energie	IJzer-en staal-nijverheid	Metaal-verwerkende nijverheid	Spinne-rijen	Weve-rijen
1957 Gemiddelde	113,7	97,9	118,0	134,0	108,5	118,5	124,0	122,8	103,4	134,0	135,3	120,8	119,4
1958 Gemidd.	106,4	91,4	110,4	127,9	100,7	97,1	103,6	115,0	98,1	128,3	126,6	98,7	96,1
1958 Mei	104,0	94,4	106,6	119,1	101,5	83,6	93,6	115,3	98,2	121,4	131,4	88,1	91,9
Juni	104,4	86,8	109,2	122,2	102,6	93,8	95,3	113,3	91,2	124,5	124,9	96,4	91,8
Juli	93,4	81,4	96,7	111,3	85,4	89,4	91,8	100,2	85,6	110,8	108,7	88,0	80,4
Augustus	97,5	84,6	101,0	121,9	89,0	83,2	81,7	106,9	89,4	121,9	113,4	86,7	79,3
September	109,6	88,0	115,5	136,6	102,6	106,5	111,3	118,1	93,9	135,4	131,1	106,1	98,9
Oktober	117,8	95,5	123,9	142,3	106,9	113,3	125,6	119,0	98,2	136,1	127,2	109,4	107,1
November	99,6	78,4	105,4	118,8	87,4	97,2	103,2	116,1	90,3	125,4	131,0	110,3	105,1
December	109,2	89,1	114,0	133,2	98,0	111,4	117,4	115,7	97,7	129,2	122,7	111,2	105,2
1959 Januari	106,2	83,5	112,4	135,0	96,0	121,5	114,2	113,6	94,4	131,2	120,5	121,0	103,0
Februari	95,9	65,0	104,4	122,5	89,4	104,8	108,3	112,9	81,7	130,5	127,3	111,3	105,4
Maart	107,0	83,8	113,3	133,6	94,6	107,0	111,5	118,5	94,3	132,6	131,2	108,6	105,1
April	111,5	86,1	118,5	148,9	99,3	110,4	117,3	120,0	90,2	141,8	131,5	107,9	105,7
Mei	100,6	77,9	106,8	130,7	87,4	100,2	100,5	119,6	84,8	134,6	136,8	110,2	103,5
Juni	110,4	81,1	118,4	146,2	97,0	119,5	119,6	121,4	86,3	145,0	136,1	118,6	110,4
Juli								104,9	72,6	128,8	119,0	92,5	93,4

Bron : Ministerie van Economische Zaken (Algemene Directie der Mijnen).

Tijdvak	Steenkolenmijnen									
	Gemiddeld aantal aanwezige arbeiders (duizenden)		Netto-hoeveelheid opgedolven steenkool per bekken (duizenden tonnen)						Gemiddeld aantal extractie-dagen	Voorraad einde tijdvak (duis. tonnen)
	onder-grondse	onder- en bovengrondse	Bergen	Centrum	Charleroi	Luik	Kempen	Totaal		
1936-1938 Gemiddelde	87	125	408	353	640	451	541	2.425 ¹	24,0	1.502
1957 Gemiddelde	91	124	334	289	580	360	861	2.424	23,8	1.413
1958 Gemiddelde	91	122	300	245	540	339	831	2.255	21,3	6.928
1958 Juli	86	117	242	204	453	275	811	1.985	19,4	5.388
Augustus	83	113	287	235	457	315	747	2.041	20,9	5.745
September	85	116	274	214	525	334	766	2.113	20,9	6.162
Oktober	87	117	294	223	574	376	864	2.331	22,4	6.609
November	88	119	244	187	481	286	739	1.937	18,1	6.740
December	86	116	297	195	550	371	783	2.196	21,1	6.928
1959 Januari	84	114	274	186	538	364	726	2.088	20,5	7.084
Februari	84	114	142	130	356	234	714	1.576	14,9	7.035
Maart	85	114	247	186	513	354	738	2.038	19,3	7.347
April	84	113	249	188	497	371	752	2.057	19,5	7.541
Mei	81	110	200	171	470	324	686	1.851	17,5	7.555
Juni	79	108	217	177	484	325	702	1.905	18,4	7.627
Juli	v	v	175	144	360	223	696	1.598	v	7.689
Augustus	v	v	199	161	387	286	658	1.691	v	7.786
September	v	v	210	174	456	325	715	1.880	v	7.866

¹ Inbegrepen 32.000 ton voortkomende van het bekken van Namen. De kolenmijnen van dit bekken, werden in 1942 verdeeld tussen de bekkens van Luik en Charleroi.

Bronnen : Minist. van Economische Zaken (Algemene Directie der Mijnen en Nationaal Instituut voor de Statistiek.) — Minist. van Financiën (Accijzen).

Tijdvak	Cokes		Briketten		Ruwe petroleum	Hoogovens in werking (einde tijdvak)	Voortbrenging der metaalnijverheid (duizenden tonnen)		
	Productie (duizenden tonnen)	Gemiddeld aantal arbeiders	Productie (duizenden tonnen)	Gemiddeld aantal arbeiders	Verwerking (duizenden kiloliters)		Gietijzer	Ruw staal	Afgewerkt ijzer en staal
1936-1938 Gemiddelde	435	3.831	142	855	—	37	261	253	202
1957 Gemiddelde	596	4.745	152	589	519	51	466	523	370
1958 Gemiddelde	576	4.632	86	477	630	49	460	501	349
1958 Mei	567	4.639	92	455	584	48	442	469	322
Juni	556	4.633	69	452	624	46	447	489	328
Juli	552	4.658	68	443	514	47	435	466	286
Augustus	582	4.672	78	416	698	48	453	480	329
September	580	4.664	79	475	718	51	476	526	379
Oktober	596	4.663	92	475	705	50	500	541	396
November	572	4.627	93	502	650	50	448	462	321
December	596	4.644	110	493	668	49	469	499	373
1959 Januari	602	4.594	117	488	709	49	481	507	376
Februari	534	4.570	85	493	564	48	431	465	340
Maart	599	4.575	84	499	753	49	485	505	369
April	586	4.475	90	471	675	49	486	541	406
Mei	604	4.525	105	483	767	47	473	485	364
Juni	595	4.558	71	462	564	47	505	568	404
Juli	v	v	v	v	623	v	485	521	352

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Tijdvak	Spinnerij (tonnen)							Produktie van rayon (tonnen)	Productie van ruwe weefsels van getouw gevallen (voor eigen rekening, voor openbare loondiensten en voor orders) (tonnen)				
	vlas-garen	jute-garen	hennep-garen	katoengaren		wollen garen			vlas	jute 1	katoen	wol 2	rayon
				fijn-spinnerij	kaard-spinnerij	kamwol	kaardwol						
1957 Gemiddelde	882	5.759	167	7.912	456	2.325	1.602	2.888	628	2.929	7.049	2.498	787
1958 Gemiddelde	729	6.110	70	6.232	349	1.924	1.248	2.251	562	3.331	5.597	2.056	703
1958 Mei	587	5.618	67	5.086	298	1.588	1.245	2.091	527	3.201	4.987	1.845	647
Juni	695	5.982	62	5.864	315	1.868	1.329	2.170	560	2.886	5.171	1.902	623
Juli	643	5.500	57	5.972	343	1.785	1.140	1.537	486	3.064	4.602	2.005	558
Augustus .	518	5.487	59	5.600	225	1.550	1.206	2.005	475	3.203	4.507	1.572	506
September .	745	5.919	62	6.916	363	2.362	1.344	2.318	568	3.303	5.955	2.263	758
Oktober ...	833	6.915	64	6.787	422	2.625	1.364	2.702	688	3.695	6.519	2.614	852
November .	675	5.770	62	6.210	333	2.087	1.266	2.395	595	2.829	5.444	2.146	672
December .	834	7.019	68	6.748	407	2.536	1.351	2.553	618	3.640	6.152	2.396	814
1959 Januari ...	929	6.802	75	8.747	408	2.395	1.266	2.570	566	3.312	6.099	2.386	731
Februari ...	859	7.027	74	6.931	381	1.976	1.277	2.200	549	2.925	5.795	2.214	749
Maart	916	6.767	42	6.707	372	2.144	1.362	2.459	605	2.787	5.984	2.263	783
April	999	6.585	79	6.717	364	2.289	1.482	2.420	598	2.611	6.113	2.516	796
Mei	752	5.773	37	6.251	281	2.225	1.357	2.270	489	2.446	5.546	2.123	596
Juni	958	7.061	60	7.466	308	2.742	1.498	2.423	632	3.101	6.437	2.490	770
Juli	888	5.662	57	6.680	316	1.471	1.296	1.647	577	2.746	5.698	2.152	601

1 Incl. de jutetapijten.

2 Incl. wollen dekens en tapijten.

IV. — DIVERSE PRODUKTEN

Bronnen : Nationaal Instituut voor de Statistiek en Bestuur der Douanen en Accijnzen.

Tijdvak	Cement	Kalk	Kalksteen	Synthetische ammoniak en derivaten			Samengestelde meststoffen	Papier		Baksteen		Suiker				Brouwerijen 4	Distilleerderijen (duizenden hectoliters)	Lucifers (miljoenen stukken)	Visserij Verkoop van vis 5	
				Primaire stikstof	Stikstof in de afgewerkte meststoffen	Papier		Karton	Gewone baksteen	i./d. dag komende steen	Produktie				Hoeveelh. (duizenden tonnen)				Waarde (miljoenen franken)	
											Ruwe suiker	Geraffineerde suiker	Voorraad (ruwe en geraf. suiker 3	In consumptie gebracht						Ruwe suiker
1936-1938 Gem.	250 ¹	117 ²	154 ²	19,5	17,2	13,1	27,7	4,3	187	14,1	17,5	17,2	159	20,7	16,4	35,0	4.421	2,3	7,2	
1957 Gemiddelde	392	159	187	22,9	20,6	20,1	26,2	4,0	171	12,8	30,1	15,4	251	20,5	13,8	19,1	5.045	3,7	35,9	
1958 Gemiddelde	338	147	239	22,9	20,6	20,1	26,2	4,0	171	12,8	40,9	16,4	303	22,2	13,7	18,1	4.651	3,7	38,0	
1958 Juni	372	143	258	23,2	21,2	16,7	28,9	4,7	226	13,7	—	10,0	122	24,7	15,8	20,9	4.622	3,2	34,9	
Juli	358	131	276	22,0	19,9	8,0	22,8	3,2	230	12,9	—	13,3	88	29,6	14,6	16,4	4.448	3,4	32,2	
Augustus .	375	134	334	23,8	19,0	17,5	23,6	3,8	211	14,5	0,2	15,2	51	22,2	15,0	12,0	3.992	2,9	25,8	
September .	368	157	294	23,9	21,5	21,3	28,5	4,3	226	15,0	1,0	13,4	20	23,8	14,4	15,3	4.408	3,4	36,6	
Oktober ...	365	162	276	24,0	22,0	29,0	23,1	4,0	213	12,5	143,9	27,7	116	23,9	13,7	28,8	5.195	3,4	43,0	
November .	325	141	164	21,9	19,9	17,4	24,3	3,6	171	10,7	244,5	31,2	262	21,2	11,5	17,6	4.165	3,7	39,0	
December .	303	141	210	26,6	24,3	25,9	28,0	3,8	151	13,4	92,2	21,9	303	22,0	12,0	15,4	4.974	4,2	45,5	
1959 Januari ...	200	138	220	26,7	24,2	17,9	27,1	3,9	110	9,7	10,0	15,1	285	19,6	12,4	16,9	4.843	3,3	35,8	
Februari ...	147	124	210	22,7	20,7	24,8	27,0	3,7	76	7,3	—	12,8	258	18,8	11,5	21,7	4.511	3,7	35,9	
Maart	399	148	245	26,2	23,9	28,2	25,8	4,2	96	11,0	—	14,3	235	18,7	14,1	14,3	4.262	4,3	47,1	
April	402	150	285	25,9	23,7	21,4	28,6	4,6	132	15,4	—	13,3	213	19,7	15,7	9,9	4.613	3,5	34,1	
Mei	423	133	293	27,0	24,6	15,4	25,1	4,1	173	12,9	—	10,0	194	20,7	15,6	13,2	3.936	2,6	27,5	
Juni	434	148	317	25,3	23,1	12,1	29,2	5,2	223	14,9	—	10,5	143	26,4	16,1	25,9	4.223	3,1	32,0	
Juli	405	143	262	23,2	21,2	11,4	22,5	3,8	204	16,6	—	12,8	107	25,7	17,7	12,2	3.752	2,9	27,5	
Augustus .	434	143	262	23,2	21,2	11,4	22,5	3,8	204	16,6	—	11,0	61	26,3	15,7	10,9	3.776	2,9	27,5	

1 Gemiddelde 1938.

2 Gemiddelde 1937-1938-1939.

3 Einde tijdvak.

4 Aangegeven grondstoffen (hoeveelheid meel en suiker). Incl. het Groothertogdom Luxemburg.

5 In de vismijnen te Oostende, Nieuwpoort, Zeebrugge en Blankenberge; in 1936-1937-1938 : enkel verkoop op de vismijn te Oostende. Excl. haring, sprout en garnalen.

V. — ELEKTRISCHE ENERGIE *

58

(miljoenen kWh)

Bron : Ministerie van Economische Zaken — Directie Elektrische Energie.

Tijdvak	Voortbrenging ¹				Invoer (5)	Uitvoer (6)	Saldo invoer uitvoer (7) = (5) — (6)	Totale stroom- hoeveelheid opgenomen door het net (8) = (4) + (7)
	Centralen van de voortbrengers-verdelers		Centralen van de industriële zelfvoort- brengers (8)	Totaal voor België (4) = (1) + (2) + (8)				
	Gemeente- bedrijven (1)	Particuliere maatschappijen (2)						
1936-1938 Gemiddelde	20,4	190	228	438	5,5	2,2	3,3	441
1957 Gemiddelde	36,3	556	459	1.051	24,6	33,2	- 8,6	1.042
1958 Gemiddelde	36,9	550	456	1.043	24,7	19,5	5,2	1.048
1958 Mei	36,0	499	422	957	43,1	17,0	26,1	983
Juni	31,7	502	415	949	28,6	3,8	24,8	974
Juli	24,7	488	389	902	27,9	4,0	23,9	926
Augustus	32,0	499	417	948	38,4	18,4	20,0	968
September	33,6	546	460	1.040	19,1	21,3	- 2,2	1.038
Oktober	40,9	578	492	1.111	19,0	7,2	11,8	1.122
November	39,6	546	456	1.042	23,0	9,0	14,0	1.056
December	45,2	627	492	1.164	26,6	19,5	7,1	1.171
1959 Januari	46,5	623	486	1.156	26,2	20,9	5,3	1.161
Februari	38,8	555	428	1.022	15,1	12,0	3,1	1.025
Maart	38,3	568	470	1.076	21,5	10,1	11,4	1.087
April	37,9	570	470	1.078	14,6	23,9	- 9,3	1.068
Mei	32,2	522	435	989	30,3	7,2	23,1	1.012
Juni	30,9	541	445	1.017	21,5	4,3	17,2	1.034
Juli	22,8	492	424	939	21,5	6,8	14,7	954

* Aantal centralen in werking in het begin van het jaar 1957 : 158; in het begin van het jaar 1958 : 160.

¹ Netto-voortbrenging van de centralen hebbende een totaal opgesteld vermogen van meer dan 100 kW.

VI. — GAS

59

(Productie, Invoer en Uitvoer) ¹

(miljoenen kubieke meters)

Bron : Ministerie van Economische Zaken (Administratie van Nijverheid).

Tijdvak	Productie					Invoer (6)	Uitvoer (7)	Saldo invoer uitvoer (8) = (6) — (7)	Totaal in België beschikbaar gas (9) = (5) + (8)
	der gas- fabrieken (1)	de cokesfabrieken		der steenkool- mijnen (4)	totaal (5) = (1) + (2) + (4)				
		totaal (2)	waarvan productie voor rechtstreekse industriële leveringen (3)						
1957 Gemiddelde	0,26	167,45	97,38	17,31	185	0,61	6,12	-5,51	180
1958 Gemiddelde	0,23	171,55	100,30	16,20	188	0,76	6,58	-5,82	182
1958 April	0,23	168,81	96,39	16,16	185	0,86	7,21	-6,35	179
Mei	0,24	169,93	99,72	14,30	184	0,73	6,55	-5,83	179
Juni	0,24	167,00	98,30	14,01	181	0,67	6,68	-6,01	175
Juli	0,25	158,24	94,47	13,65	172	0,68	5,64	-4,96	167
Augustus	0,25	168,76	103,41	12,74	182	0,73	3,76	-3,03	179
September	0,24	173,46	104,76	14,68	188	0,68	6,46	-5,78	183
Oktober	0,22	178,87	106,45	15,28	194	0,69	6,84	-6,15	188
November	0,21	167,81	97,85	16,86	185	0,66	6,21	-5,55	179
December	0,22	182,42	104,46	17,80	200	0,70	7,11	-6,41	194
1959 Januari	0,22	184,62	105,36	20,03	205	0,69	6,44	-5,75	199
Februari	0,21	168,73	95,40	18,07	187	0,63	5,62	-4,99	182
Maart	0,23	178,62	105,28	16,70	196	0,66	5,89	-5,23	190
April	0,23	177,76	106,60	15,29	193	0,67	6,07	-5,40	188
Mei	0,25	172,15	100,93	14,87	187	0,71	5,77	-5,06	182
Juni	0,26	172,62	101,80	14,70	188	0,75	6,14	-5,39	182

¹ Voor het gebruik van die statistiek verwijzen wij naar de voorwaarden vermeld in het Decemhernummer 1957, blz. 528.

VERBRUIK *

65²

I. — Maandelijke indexcijfers van de verkoop van verbruiksartikelen : basisgemiddelde 1953 = 100

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Maand	Grootwarenhuizen																							Spelen, speelgoed, sport, reis
	Algemeen indexcijfer	Voeding				Kleding					Meubilering			Huishouden			Tabak	Boek-Papierhandel		Parf.				
		Bederfelijk	Niet bederfelijk	Restaurant	Totaal	Stoffen per meter	Bovenkleding heren	Bovenkleding dames	Linnen, ondergoed, hemden en hoeden	Totaal 1	Textiel	Meubelen, luchters	Totaal	Huishoud-artikelen	Huishoudtoestellen, electriciteit	Totaal	Rookgerief	Boekhandel	Papierhandel	Totaal	Toilet			
1958 Augustus	124	122	115	156	123	71	134	106	137	112	114	119	116	132	199	143	153	127	222	208	134	83		
September	128	125	122	150	126	107	130	111	146	124	116	132	124	133	234	150	146	121	214	200	123	56		
Oktober	146	145	133	160	143	118	224	166	173	160	111	126	118	130	286	156	148	141	134	135	127	117		
November	153	137	143	148	140	106	173	118	171	144	106	109	108	116	276	143	154	294	161	181	116	414		
December	187	170	193	186	179	102	166	134	219	179	112	130	120	164	353	196	323	324	253	267	181	300		
1959 Januari	139	151	137	151	147	128	124	104	195	145	159	116	139	123	273	149	147	130	136	135	117	45		
Februari	116	137	129	134	134	110	87	75	121	101	111	122	116	119	234	138	125	111	108	109	108	46		
Maart	139	150	157	157	153	136	187	144	153	142	125	136	130	126	223	143	144	136	118	121	121	71		
April	141	144	127	162	140	140	199	155	164	154	124	141	132	140	227	154	146	117	125	124	129	77		
Mei	139	133	128	144	132	124	212	169	187	160	112	142	126	125	234	143	135	98	103	103	124	92		
Juni	138	126	129	148	129	126	198	151	198	159	113	138	125	121	223	138	159	102	103	103	131	112		
Juli	146	123	128	158	128	121	216	157	220	168	121	139	129	127	272	152	153	111	104	105	149	154		
Augustus	126	125	130	150	129	84	121	106	137	113	111	123	117	127	226	144	146	110	238	220	126	82		

1 Dit totaal omvat daarenboven : mercerie, linten, patronen; schoenen, pantoffels; allerlei opschikartikelen.
* Voor het verbruik van suiker, zie tabel nr 602.

65³

Maand	Grote ondernemingen gespecialiseerd in kleding			Coöperaties											Winkels met bijhuizen		Groot-handel	Onderne-mingen met bijhuizen
	Heren	Dames	Ondergoed en bijkom.-kleding-stukken	Algemeen indexcijfer	Bakkerij	Voeding behalve bakkerij	Kleding	Meubilering	Huishouden	Tabak	Boekhandel, papierhandel	Parfumerie weelde-artikelen	Restaurant tea-room	Verschillende	Onderg. bijkom.-kledingstukken opschikartikelen	Schoenen		
1958 Augustus	89	65	63	124	107	134	86	116	103	123	148	128	123	138	76	97	143	125
September	100	88	86	127	107	134	104	182	110	120	228	121	116	132	104	98	143	129
Oktober	150	154	108	136	115	141	132	161	119	130	196	139	126	138	119	130	139	129
November	124	87	90	125	101	132	114	133	135	127	112	149	109	115	105	121	126	128
December	125	82	134	153	121	164	140	174	121	190	171	218	129	136	146	126	162	160
1959 Januari	v148	84	158	141	106	154	132	145	98	109	81	137	99	144	101	v120	v131	135
Februari	v109	54	58	122	99	129	117	120	108	90	67	150	100	136	93	v 67	v127	131
Maart	v178	114	103	v129	v110	v136	v132	v168	v119	v 99	v 94	v138	v118	v111	112	v127	v137	v134
April	v186	131	106	v129	v118	v137	v114	v164	v108	v123	v111	v137	v119	v112	123	v138	v149	v130
Mei	v173	94	102	v132	v114	v138	v108	v130	v108	v107	v 79	v133	v127	v172	113	v154	v140	v137
Juni	v143	66	108	v126	v119	v132	v 99	v138	v 97	v112	v 97	v135	v113	v145	137	v137	v149	v130
Juli	v132	68	161	v124											143	v139	v159	v136
Augustus	v 92	49	59												87	v105		v133

II. — TABAKSVERBRUIK (Produktie en invoer)

66

III. — SLACHTINGEN IN DE 12 VOOR- NAAMSTE SLACHTHUIZEN VAN HET LAND

67

Bron : Administratie der Douanen en Accijnzen.

Tijdvak	Sigaren	Sigarillo's	Sigaretten	Rook-, snuif- en pruim- tabak
	(miljoenen stuks)			(tonnen)
1936-1938 Gemid.	16,2	49,4	430	1.097
1957 Gemiddelde	15,8	49,7	822	755
1958 Gemiddelde	16,1	46,7	873	739
1958 September	21,9	55,2	970	800
Oktober ...	23,8	59,4	904	771
November .	19,5	48,6	696	674
December .	16,8	45,0	962	765
1959 Januari ...	16,3	38,5	765	802
Februari ...	15,1	29,5	741	598
Maart	15,4	40,8	835	690
April	14,5	48,3	1.073	909
Mei	15,2	46,2	779	649
Juni	20,1	67,8	1.049	801
Juli	16,9	43,5	811	680
Augustus .	16,2	58,3	870	718
September	24,7	64,7	921	802

Tijdvak	Grootvee (Ossen, stieren, koeien, varzen)	Paarden	Kalveren	Varkens, biggen	Schapen, lammeren, geiten
	(duizenden)				
1936-1938 Gemid.	16,5	0,7	12,2	26,7	6,5
1957 Gemiddelde	18,8	2,6	8,8	33,7	4,7
1958 Gemiddelde	20,8	2,6	9,6	33,9	4,8
1958 September .	22,5	2,6	10,1	36,9	2,5
Oktober ...	23,3	2,7	9,8	36,8	6,3
November .	22,3	2,9	8,4	32,6	8,7
December .	24,0	3,5	10,4	39,4	8,6
1959 Januari ...	20,6	3,4	8,7	32,9	8,4
Februari ...	18,2	3,3	8,7	30,0	6,3
Maart	22,0	3,1	10,8	36,6	4,6
April	21,9	2,9	11,2	35,6	3,3
Mei	19,8	3,0	10,4	35,0	2,5
Juni	20,3	3,2	10,5	36,4	2,1
Juli	20,2	3,1	10,2	33,9	1,6
Augustus .	19,6	3,2	9,1	33,5	1,6
September .	25,3	3,8	10,7	36,2	3,9

VERVOER

I. — BEDRIJVIGHEID VAN DE NATIONALE MAATSCHAPPIJ VAN BELGISCHE SPOORWEGEN 70¹

a) Bedrijfsontvangsten en uitgaven

(miljoenen franken)

Tijdvak	Ontvangsten				Uitgaven	Overschot der totale ontvangsten op de uitgaven	Bedrijfs-coëfficiënt
	Reizigers en bagage	Goederen	Diversen ²	Totaal			
1938 Gemiddelde ¹	74	147	5	226	239	- 13	106
1957 Gemiddelde	351	614	96	1.061	1.060	1	100
1958 Gemiddelde	304	512	346	1.162	1.136	26	98
1958 Mei	304	505	340	1.149	1.121	28	98
Juni	297	501	350	1.148	1.126	22	98
Juli	422	470	341	1.233	1.151	82	93
Augustus	375	464	337	1.176	1.118	58	95
September	325	506	341	1.172	1.129	43	96
Oktober	295	560	349	1.204	1.186	18	99
November	275	513	344	1.132	1.106	26	98
December	295	550	360	1.205	1.123	82	93
1959 Januari	v 277	497	357	1.131	1.151	- 20	102
Februari	v 236	442	342	1.020	1.085	- 65	106
Maart	v 306	487	342	1.135	1.100	35	97
April	v 285	518	342	1.145	1.122	23	98
Mei	v 302	491	343	1.136	1.066	70	94
Juni	v 286	527	360	1.173	1.119	54	95
Juli	v 373	479	346	1.198	1.087	111	91

¹ Nord-Belge inbegrepen.

² Incl. de toelagen van de Staat als vergoeding voor de ontoereikende tarieven en de verhoging van de prijs der brandstoffen.

b) Aantal wagens aan de nijverheid geleverd ¹

c) Transportstatistiek 1° Algemeen spoorverkeer

70²

Tijdvak	A	B	C	A + C	Reizigers		Wagenladingen ²				
					Aantal	Reizigers-km.	Vervoerde tonnen	Ton-km.			Totaal
								Belgisch binnenl. vervoer	Internat. vervoer	Doorvoer	
					(duizenden)				(miljoenen)	(duizend.)	(miljoenen)
1938 Gemiddelde ³	389	115	91	480	16,8	535	6.169	186	154	88	428
1957 Gemiddelde	260	89	68	328	20,9	713	5.558	167	255	126	548
1958 Gemiddelde	214	66	64	278	22,0	755	4.816	128	246	112	486
1958 Mei	212	66	64	276	22,9	800	4.638	127	238	100	465
Juni	211	62	63	274	20,8	734	4.651	127	236	107	470
Juli	198	61	64	262	20,6	824	4.460	116	233	107	466
Augustus	198	62	58	256	20,0	773	4.447	125	221	96	442
September	212	62	63	275	22,8	788	4.805	131	244	112	487
Oktober	234	67	71	305	23,3	779	5.297	145	260	121	526
November	210	64	63	273	21,3	694	4.908	133	233	116	482
December	216	70	67	283	23,0	769	5.086	128	262	138	528
1959 Januari	193	68	64	257	v23,3	v747	4.594	116	240	115	471
Februari	173	55	62	235	v20,8	v682	4.170	103	236	110	449
Maart	199	62	65	264	v22,3	v733	4.657	117	248	113	478
April	210	64	68	278	v22,3	v731	4.898	131	254	113	498
Mei	196	64	66	262	v20,6	v704	4.706	128	250	112	490
Juni	213	64	70	283	v20,0	v690	4.967	139	260	114	513
Juli	190	56	68	258	v19,4	v744	4.475	115	239	115	469

A. — Aantal wagens aan de nijverheid afgeleverd en belast bij het vertrek aan de Belgische stations (incl. deze voor het vervoer van kolen, cokes en briketten).

B. — Aantal wagens meer speciaal voor het vervoer van kolen, cokes en briketten afgeleverd.

C. — Aantal geladen wagens komend van vreemde netten en bestemd, hetzij voor stations van het net van de Maatschappij, hetzij voor stations van andere netten.

¹ Spoorwagens van de Nationale Maatschappij en van particulieren.

² Vanaf januari 1950, militair vervoer *inbegrepen*.

³ Nord-Belge inbegrepen, behalve wat de ton-km. betreft.

v : Voorlopige cijfers.

c) **Transportstatistiek**70³2° **Vervoer der voornaamste zware goederen**A. — **Gezamenlijk verkeer**

Tijdvak	Tonnen- km.	Totaal	Landbouw- en voedings- produkten	Brand- stoffen	Nijver- heids- oliën	Ertsen	Metaal- waren	Bouw- materiaal, produkten der groef- bedrijven	Textiel	Schei- kundige produkten	Diversen
	(miljoenen)										
1957 Gemiddelde ...	548	5.558	159	2.248	73	966	876	870	22	276	68
1958 Gemiddelde ...	485	4.818	180	1.810	66	959	713	742	13	271	64
1958 Mei	465	4.638	103	1.779	60	911	678	818	13	216	60
Juni	470	4.651	91	1.739	61	923	698	803	13	250	73
Juli	456	4.460	92	1.703	60	931	634	693	11	258	78
Augustus	442	4.447	64	1.701	54	935	641	741	10	236	65
September ...	487	4.805	83	1.753	59	998	769	791	15	272	65
Oktober	526	5.297	456	1.862	64	993	793	768	11	282	68
November	482	4.908	498	1.793	60	919	659	680	11	223	65
December	528	5.086	322	1.974	68	974	746	677	12	255	58
1959 Januari	471	4.594	105	1.913	62	965	698	556	11	232	52
Februari	449	4.170	101	1.613	62	916	657	509	11	244	57
Maart	478	4.657	106	1.711	57	1.020	722	688	11	277	65
April	498	4.898	108	1.789	61	1.022	781	803	14	253	67
Mei	490	4.706	86	1.788	52	1.036	700	729	14	245	56
Juni	513	4.967	92	1.815	58	1.096	762	788	15	274	67
Juli	469	4.475	94	1.631	53	1.007	676	697	14	234	69

B. — **Belgisch binnenlands verkeer**70⁴

Tijdvak	Totaal	Landbouw- en voedings- produkten	Brand- stoffen	Nijver- heids- oliën	Ertsen	Metaal- waren	Bouw- materiaal, produkten der groef- bedrijven	Textiel	Schei- kundige produkten	Diversen	II
											Nationale Maatsch. van Buurt- spoorweg. Vervoerde T.-km. (duizend.)
1957 Gemiddelde ...	2.866	76	1.570	27	153	311	574	2	133	20	797
1958 Gemiddelde ...	2.329	81	1.238	20	121	229	493	1	125	21	618
1958 Mei	2.287	19	1.236	19	111	205	567	1	108	21	487
Juni	2.266	21	1.172	19	120	226	548	1	130	29	467
Juli	2.079	24	1.133	14	123	175	456	1	120	33	400
Augustus	2.238	20	1.202	16	125	230	506	2	114	23	400
September ...	2.326	26	1.196	19	127	269	535	6	127	21	514
Oktober	2.609	295	1.272	18	122	245	502	1	134	20	1.253
November	2.445	323	1.206	17	126	202	434	1	120	16	1.316
December	2.375	161	1.286	19	116	213	433	1	131	15	802
1959 Januari	2.167	23	1.296	17	135	216	348	1	118	13	292
Februari	1.842	20	1.083	15	102	187	309	1	110	15	280
Maart	2.189	21	1.175	16	132	232	456	1	138	18	419
April	2.373	19	1.249	17	140	279	532	—	116	21	412
Mei	2.249	17	1.235	17	129	239	486	1	108	17	333
Juni	2.403	25	1.252	17	140	273	528	1	143	24	375
Juli	2.052	28	1.084	14	119	219	438	2	120	28	253

III. — HAVENVERKEER

a) Haven van Antwerpen

71¹

Bronnen : Havendienst der stad Antwerpen en Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Tijdvak	Zeevaart						Binnenvaart					
	Aangekomen			Vertrokken			Aangekomen			Vertrokken		
	Aantal schepen	Belgische netto-tonne-maat (duizend. register-tonnen)	Goederen (duizend. metriek-tonnen) 1	Aantal schepen		Goederen (duizend. metriek-tonnen) 1	Aantal schepen	Laad-vermogen (duizend. m ³)	Goederen (duizend. metriek-tonnen) 2	Aantal schepen	Laad-vermogen (duizend. m ³)	Goederen (duizend. metriek-tonnen) 2
				geladen	op ballast							
1957 Gemiddelde ...	1.325	3.296	1.828	1.116	204	1.227	4.109	1.925	753	4.014	1.890	1.167
1958 Gemiddelde ...	1.357	3.545	1.723	1.166	190	1.210	4.208	2.063	807	4.091	2.018	1.139
1958 September ...	1.331	3.555	1.905	1.110	200	1.198	4.420	2.230	919	4.221	2.127	1.115
Oktober	1.407	3.712	1.840	1.180	214	1.433	4.457	2.259	923	4.326	2.253	1.192
November	1.390	3.570	1.615	1.112	278	1.224	4.118	2.082	891	4.099	2.080	1.125
December	1.316	3.378	1.709	1.140	202	1.261	4.305	2.220	884	4.080	2.145	1.126
1959 Januari	1.306	3.532	1.661	1.104	187	1.252	4.037	2.040	762	3.879	1.963	1.132
Februari	1.178	3.028	1.261	967	155	1.027	3.773	1.890	772	3.495	1.742	948
Maart	1.438	3.895	2.085	1.279	196	1.222	4.650	2.311	942	4.454	2.298	1.173
April	1.326	3.624	1.740	1.208	143	1.378	4.279	2.193	981	4.211	2.127	950
Mei	1.340	3.715	1.515	1.161	155	1.269	3.919	1.965	859	3.916	2.024	904
Juni	1.298	3.528	1.779	1.115	175	1.127	4.283	2.119	866	4.113	2.044	1.042
Juli	1.313	3.625		1.170	150		3.988	2.016	842	3.833	1.957	969
Augustus	1.332	3.646		1.150	160		3.921	1.936	728	3.817	1.890	964
September ...	1.345	3.523		1.178	187		4.439	2.242	779	4.271	2.176	1.003

1 Internationaal verkeer. — 2 Internationaal en binnenlands verkeer.

b) Haven van Gent

71²

Bronnen : Havendienst van Gent en Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Tijdvak	Zeevaart						Binnenvaart	
	Aangekomen			Vertrokken			Goederen 1	
	Aantal schepen	Tonnemaat (duizenden register-ton.)	Goederen (duizenden metriek-tonnen) 1	Aantal schepen	Tonnemaat (duizenden register-ton.)	Goederen (duizenden metriek-tonnen) 1	Gelost	Geladen
1957 Gemiddelde	213	171	209	213	171	79	154	96
1958 Gemiddelde	219	163	169	217	156	82	125	73
1958 September	251	178	245	261	186	181	163	90
Oktober	231	169	208	228	165	69	134	61
November	262	152	168	247	165	74	142	53
December	207	135	159	226	134	80	125	43
1959 Januari	231	147	135	235	145	76	144	69
Februari	189	139	75	186	142	105	108	54
Maart	202	148	196	202	140	116	180	104
April	188	117	100	191	129	68	152	74
Mei	200	161	161	194	161	92	178	71
Juni	187	155	182	180	137	88	187	114
Juli	202	153		199	150			
Augustus	213	190		213	181			
September	186	134		190	132			

1 Internationaal verkeer.

IV. — ALGEMENE BEWEGING DER BINNENSCHIEPVAART

72

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Tijdvak	Geladen schepen																			
	Binnen-verkeer		Invoer		Uitvoer		Door-voer		Gehele verkeer		Binnen-verkeer		Invoer		Uitvoer		Door-voer		Gehele verkeer	
	(aantal)		(duizenden metriek-tonnen)		(duizenden metriek-tonnen)		(duizenden metriek-tonnen)		(duizenden metriek-tonnen)		(miljoenen ton-km.)		(miljoenen ton-km.)		(miljoenen ton-km.)		(miljoenen ton-km.)		(miljoenen ton-km.)	
1957 Gemiddelde	7.130	3.866	3.148	707	14.851	1.936	1.419	1.110	177	4.642	189,4	94,8	73,6	25,6	383,4					
1958 Gemiddelde	6.842	3.698	2.745	636	13.921	1.866	1.307	932	164	4.269	181,5	89,1	66,9	23,0	360,5					
1958 Mei	6.770	3.867	2.872	622	14.131	1.840	1.345	944	161	4.290	175,4	89,5	66,1	24,0	355,0					
Juni	7.283	3.819	3.012	579	14.693	1.872	1.337	976	142	4.327	182,5	92,1	72,2	20,5	267,3					
Juli	6.490	3.980	2.722	460	13.602	1.750	1.371	923	121	4.165	168,6	94,9	66,9	17,4	347,8					
Augustus .	6.545	3.984	2.720	448	13.697	1.855	1.345	898	115	4.213	184,4	89,2	65,7	16,1	355,4					
September .	7.205	4.033	3.031	629	14.898	1.922	1.384	994	162	4.462	189,2	98,9	73,8	23,2	385,1					
Oktober ...	7.485	4.081	2.832	772	15.170	2.021	1.473	964	203	4.661	198,1	104,8	66,2	27,9	397,0					
November .	6.895	3.715	2.751	713	14.074	1.898	1.306	999	184	4.387	178,9	91,0	73,2	24,4	367,5					
December .	7.018	3.666	2.764	640	14.088	1.951	1.398	997	165	4.511	188,7	97,8	76,7	22,8	386,0					
1959 Januari ...	6.215	2.902	2.242	478	11.837	1.718	1.098	823	128	3.767	157,8	82,5	65,4	18,7	324,4					
Februari .	5.441	2.442	2.017	479	10.379	1.491	841	700	128	3.160	141,7	65,3	56,2	17,9	281,1					
Maart	7.287	3.586	3.003	701	14.577	1.975	1.299	1.031	174	4.479	194,5	101,5	79,0	22,5	397,5					
April	7.118	3.898	2.892	768	14.676	1.919	1.380	999	201	4.499	182,7	107,0	79,5	27,6	396,8					
Mei	6.711	3.370	3.079	849	14.009	1.835	1.218	1.029	221	4.303	171,4	94,0	84,0	29,6	379,0					

BUITENLANDSE HANDEL VAN DE BELGISCH-LUXEMBURGSE ECONOMISCHE UNIE

NOMENCLATUUR DER AFDELINGEN VAN DE BIJZONDERE HANDEL VOLGENS DE TYPE-CLASSIFICATIE VAN DE INTERNATIONALE HANDEL (T.C.I.H.)

75

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Tijdvak	(0) Voedings- waren	(1) Dran- ken en tabak	(2) Niet eetbare grond- stoffen, beholve brand- stoffen	(3) Minerale brand- stoffen, smeer- middel- en der- gelijke prod.	(4) Oliën en vetten van dierlijke of plant- aardige oors- sprong	(5) Schei- kundige produk- ten	(6) Fabri- katen hoofdza- kelijk gerang- schikt volgens grond- stof	(7) Ma- chines en vervoer- mate- riaal	(8) Diverse fabri- katen	(9) niet elders genoem- de goo- deren	Totaal	Gemid- delde prijs per ton (fran- ken)	Uitvoer- (+) of invoersaldo (-) van de han- delsbalans (miljoenen franken)	Verhou- ding van uitvoer tot invoer in pct.
Waardo (miljoenen franken)														
<i>Invoer.</i>														
1957 Gemiddelde ...	1.783	215	3.153	1.848	138	837	3.192	2.429	677	30	14.302	3.033		
1958 Gemiddelde ...	1.720	224	2.366	1.761	118	853	2.792	2.454	720	29	13.037	2.744		
1958 September ...	1.612	233	2.367	1.904	123	897	3.054	2.222	810	24	13.246	2.558		
Oktober	1.826	248	2.675	1.876	101	882	3.270	2.514	833	34	14.259	2.717		
November	1.646	214	2.494	1.678	118	815	2.960	2.235	658	36	12.854	2.710		
December	1.773	273	2.550	1.880	134	896	2.914	2.588	637	36	13.681	2.833		
1959 Januari	1.796	219	2.505	1.818	105	858	3.090	2.302	552	27	13.272	2.855		
Februari	1.656	198	2.008	1.486	82	871	3.007	2.457	728	29	12.522	3.187		
Maart	2.081	225	2.482	2.097	109	952	3.388	2.757	873	28	14.992	2.813		
April	1.644	247	2.440	1.756	185	989	3.021	2.713	908	31	13.934	2.812		
Mei	1.538	217	2.491	1.626	123	877	2.827	2.292	771	28	12.790	2.686		
Juni	1.669	243	2.826	1.572	114	949	3.484	3.153	771	31	14.817	3.012		
Juli	1.599	210	2.715	1.223	107	872	3.249	2.617	762	28	13.382	2.795		
Augustus	1.600	189	2.745	1.495	80	899	3.180	1.920	748	26	12.882	2.661		
September . v											14.015	2.931		
<i>Uitvoer.</i>														
1957 Gemiddelde ...	472	35	918	865	77	918	7.635	1.601	596	158	13.275	5.503	-1.027	92,8
1958 Gemiddelde ...	598	38	714	793	56	962	6.999	1.775	597	159	12.691	5.499	- 346	97,3
1958 September ...	620	35	728	798	54	1.076	7.240	1.606	726	167	13.050	5.183	- 196	98,6
Oktober	713	40	785	811	44	922	7.747	1.850	672	173	13.755	5.622	- 504	96,5
November	760	37	714	716	37	813	7.089	1.542	628	151	12.487	5.453	- 367	97,1
December	805	42	757	735	53	996	7.002	2.018	602	158	13.168	5.323	- 513	96,3
1959 Januari	617	37	766	920	72	974	7.537	1.663	561	85	13.232	5.743	- 40	99,7
Februari	658	38	666	573	41	907	6.364	1.358	563	78	11.246	5.944	-1.276	98,8
Maart	559	40	765	807	57	1.062	7.154	1.687	594	99	12.824	5.561	-2.168	85,5
April	599	44	833	714	51	1.189	8.121	2.150	669	92	14.462	5.590	+ 528	103,8
Mei	468	40	882	765	50	1.042	7.199	1.421	558	86	12.511	5.170	- 279	97,8
Juni	638	55	901	777	46	1.026	7.590	1.692	710	88	13.523	5.328	-1.294	91,3
Juli	599	54	803	774	48	976	8.323	2.145	712	95	14.529	5.456	+1.147	108,6
Augustus	512	47	670	644	35	1.011	6.413	1.437	597	81	11.447	4.983	-1.435	88,9
September . v											14.579	5.657	+ 564	104,0
Gewicht (duizenden tonnen)														
<i>Invoer.</i>														
1957 Gemiddelde ...	283	22,4	2.508	1.540	10,1	144	161	39,2	6,6	1,3	4.715			
1958 Gemiddelde ...	303	18,1	2.465	1.605	9,9	152	146	43,1	7,1	1,2	4.752			
1958 September ...	266	12,2	2.738	1.741	10,6	160	161	50,1	8,0	0,9	5.148			
Oktober	371	52,0	2.654	1.739	8,5	145	179	37,8	8,3	1,3	5.195			
November	344	10,2	2.459	1.567	10,2	149	155	40,5	6,7	1,5	4.743			
December	334	13,5	2.381	1.702	11,8	178	161	41,2	6,4	1,6	4.829			
1959 Januari	316	46,3	2.212	1.726	9,5	168	133	31,4	5,6	1,5	4.649			
Februari	289	10,9	1.877	1.417	7,2	144	141	34,7	6,7	1,6	3.929			
Maart	362	12,2	2.578	1.962	9,6	173	171	51,6	7,9	1,3	5.329			
April	251	50,5	2.612	1.642	16,9	168	155	49,9	8,4	1,3	4.955			
Mei	228	12,2	2.584	1.523	10,1	133	156	54,2	7,8	1,4	4.710			
Juni	277	13,2	2.684	1.527	9,5	153	192	54,9	8,3	1,3	4.920			
Juli	274	62,8	2.861	1.184	9,3	152	165	69,0	8,5	1,1	4.787			
Augustus	289	10,2	2.724	1.417	7,0	153	189	42,4	7,6	1,3	4.841			
September . v											4.782			
<i>Uitvoer.</i>														
1957 Gemiddelde ...	52	2,2	466	633	5,3	346	822	26,9	5,8	52,5	2.412			
1958 Gemiddelde ...	92	1,7	417	553	4,2	367	782	30,5	5,9	54,7	2.308			
1958 September ...	85	1,4	537	548	4,3	428	831	21,3	7,5	55,1	2.519			
Oktober	126	1,3	455	557	3,2	359	846	42,3	6,7	56,4	2.453			
November	142	1,5	454	507	3,0	308	794	23,1	6,4	51,9	2.290			
December	184	1,7	481	559	4,2	360	786	35,5	6,0	56,8	2.474			
1959 Januari	93	1,1	392	632	5,7	333	807	29,4	5,2	5,8	2.304			
Februari	110	1,2	353	425	3,6	326	643	20,0	5,6	4,7	1.892			
Maart	66	1,4	424	570	5,0	382	824	22,3	5,9	5,7	2.306			
April	83	1,7	549	519	4,1	435	949	33,4	6,4	6,1	2.587			
Mei	62	1,7	550	545	4,2	411	812	22,9	5,5	5,2	2.420			
Juni	89	2,6	607	561	3,9	352	887	22,5	7,3	5,3	2.538			
Juli	81	2,7	649	609	3,8	340	929	35,5	7,2	5,8	2.663			
Augustus	70	2,9	557	478	2,8	356	787	31,5	6,7	5,5	2.297			
September . v											2.577			

WERKLOOSHEID

I. — GEHELE EN GEDEELTELIJKE WERKLOOSHEID

81¹

Bron : Rijksdienst voor Arbeidsbemiddeling en Werkloosheid.

Tijdvak	Aantal gecontroleerde werklozen						Verloren werkdagen		
	Ingeschreven tijdens de maand			Daggemiddelden			geheel werklozen	gedeeltelijk en toevallig werklozen	Totaal
	geheel werklozen	gedeeltelijk en toevallig werklozen	Totaal	geheel werklozen	gedeeltelijk en toevallig werklozen	Totaal			
(duizenden)									
1958 September	129	214	343	99	54	153	2.381	1.293	3.674
Oktober	133	218	351	105	63	168	2.415	1.461	3.876
November ¹	163	257	420	128	67	195	3.722	1.947	5.669
December	180	330	510	152	101	253	3.340	2.231	5.571
1959 Januari	193	382	575	170	147	317	4.077	3.554	7.631
Februari	190	367	557	169	166	335	4.056	3.992	8.048
Maart	184	270	454	147	89	236	4.251	2.584	6.835
April	157	220	377	132	73	205	3.043	1.666	4.709
Mei	151	214	365	117	60	177	3.290	1.679	4.969
Juni	134	186	320	108	57	165	2.593	1.374	3.967
Juli	122	171	293	104	48	152	2.382	1.113	3.495
Augustus				100	46	146			
September				102	49	151			

II. — INDELING DER GECONTROLEERDE WERKLOZEN PER PROVINCIE

81²

Bron : Rijksdienst voor Arbeidsbemiddeling en Werkloosheid.

Tijdvak	Aantal werkdagen	Het Rijk	Antwerpen	Brabant	West-Vlaanderen	Oost-Vlaanderen	Henegouwen	Luik	Limburg	Luxemburg	Namen
Daggemiddelde der maand											
1958 Oktober	23	168,4	34,9	20,8	24,9	36,7	24,6	14,3	9,1	0,8	2,3
November ¹	29	195,5	41,6	28,3	31,3	41,7	22,2	15,9	10,5	1,2	2,8
December	22	252,7	51,1	36,2	43,4	54,1	26,1	19,6	14,7	3,3	4,2
1959 Januari	24	317,4	61,0	45,4	53,1	62,9	37,1	24,0	22,5	5,0	6,4
Februari	24	335,5	61,5	46,2	71,4	62,8	39,0	23,8	21,1	3,8	5,9
Maart	29	235,8	43,2	31,6	52,3	43,3	30,4	17,2	13,4	1,4	3,0
April	23	204,8	38,0	28,2	32,5	39,6	32,5	15,4	15,2	0,7	2,7
Mei	28	177,5	32,6	24,9	26,2	35,3	27,8	14,9	13,1	0,6	2,1
Juni	24	165,1	30,1	23,4	22,7	32,3	26,5	13,9	13,8	0,5	1,9
Juli	23	151,9	29,1	23,4	19,5	30,8	20,9	13,7	12,0	0,5	2,0
Augustus	29	146,4	27,8	22,1	17,3	29,0	23,5	13,0	11,3	0,5	1,9
September	24	151,2	28,5	21,3	20,4	28,5	24,3	12,7	13,0	0,6	1,9

Daggemiddelde der week

1959 September 6 tot 12 ...	6	147,6	28,1	21,2	19,1	28,4	23,3	12,3	12,8	0,5	1,9
13 tot 19 ...	6	149,5	27,5	21,1	19,6	28,4	25,0	12,6	12,9	0,5	1,9
20 tot 26 ...	6	152,1	29,1	21,2	20,7	28,5	24,3	13,1	12,7	0,6	1,9
27 tot 3/10	6	155,7	29,4	21,7	22,1	29,0	24,4	12,7	13,8	0,6	2,0
Oktober 4 tot 10 ...	6	157,3	29,6	21,6	22,6	29,8	25,2	12,7	13,1	0,6	2,1
11 tot 17 ...	6	156,7	30,6	21,2	22,4	29,8	25,1	12,4	12,4	0,7	2,1

III. — DAGGEMIDDELDEN DER GECONTROLEERDE WERKLOZEN

81³

Bron : Rijksdienst voor Arbeidsbemiddeling en Werkloosheid.

Tijdvak	Totaal			Volledig werklozen			Gedeeltelijk werklozen		
	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal
(duizenden)									
1957 Gemiddelde	83,3	33,5	116,8	55,7	22,2	77,9	27,6	11,3	38,9
1958 Gemiddelde ¹	132,3	48,6	180,9	81,3	28,5	109,8	51,0	20,1	71,1
1958 September	112,7	40,3	153,0	73,2	25,9	99,1	39,5	14,4	53,9
Oktober	123,4	45,0	168,4	76,2	28,7	104,9	47,2	16,3	63,5
November ¹	143,2	52,3	195,5	95,0	33,4	128,4	48,2	18,9	67,1
December	189,5	63,2	252,7	115,2	36,3	151,5	74,3	26,9	101,2
1959 Januari	254,1	63,3	317,4	130,9	38,9	169,8	123,2	24,4	147,6
Februari	271,7	63,8	335,5	130,9	38,3	169,2	140,8	25,5	166,3
Maart	178,1	57,7	235,8	110,6	35,9	146,5	67,5	21,8	89,3
April	153,1	51,7	204,8	96,8	35,5	132,3	56,3	16,2	72,5
Mei	130,0	47,5	177,5	84,4	33,1	117,5	45,6	14,4	60,0
Juni	121,0	44,1	165,1	77,3	30,4	107,7	43,7	13,7	57,4
Juli	110,0	41,9	151,9	74,3	29,2	103,5	35,7	12,7	48,4
Augustus	106,8	39,6	146,4	71,6	28,5	100,1	35,2	11,1	46,3
September	112,0	39,2	151,2	72,9	29,1	102,0	39,1	10,1	49,2

¹ In deze cijfers zijn de werklozen, die het werk onderbroken hebben wegens de staking in het gas- en elektriciteitsbedrijf, niet inbegrepen.

IV. — INDELING DER INGESCHREVEN WERKLOZEN NAAR BEDRIJFSGROEP

81⁴

(Daggemiddelde van het aantal gecontroleerde werklozen) (duizenden)

Bron : Rijkdienst voor Arbeidsbemiddeling en Werkloosheid.

Tijdvak		Landbouw	Bosbouw, jacht, visvangst	Mijnen	Steen	Aardewerk, glas	Diamant	Bouwrijverheid	Hout, ameublement	Metaal	Chemie	Papier	Boek	Textiel	Kleding	Leder, huiden, schoenen, nijverheid	Voeding, tabak	Verkeer	Havenarbeiders	Scheepsherstelllers	Hotels- en spijshuizen	Huispersoneel	Verzorging	Bedienden	Kunstenaars	Totaal	
Volledig werklozen																											
1958	Juli	6,7	0,6	1,5	0,8	2,1	2,0	18,1	5,1	15,6	1,4	0,6	0,6	13,3	5,3	2,2	4,0	7,3	—	—	1,7	2,4	0,2	5,9	0,7	98,1	
	Augustus	5,5	0,6	1,9	0,8	2,2	1,9	17,4	5,2	15,9	1,3	0,6	0,6	12,8	5,3	2,0	4,0	7,5	—	—	1,7	2,4	0,2	6,0	0,7	96,9	
	September	4,9	0,6	1,9	0,9	2,9	1,6	17,4	2,9	17,3	1,4	0,6	0,6	12,6	5,2	2,0	4,0	7,7	—	—	2,8	2,3	0,2	6,4	0,7	99,2	
	Oktober	3,2	0,6	1,9	0,9	4,0	1,4	18,5	5,6	18,7	1,4	0,7	0,7	13,0	5,3	2,1	4,4	8,1	—	—	4,0	2,5	0,3	7,1	0,6	105,0	
	November	7,1	0,6	2,3	1,0	5,1	1,4	24,2	6,7	21,6	1,6	0,8	0,8	14,2	6,3	2,3	5,4	9,4	—	—	5,5	2,8	0,4	8,2	0,7	128,4	
	December	9,9	0,6	2,5	1,3	6,2	1,6	32,6	8,2	24,2	1,7	1,0	0,8	15,8	7,7	2,5	6,4	10,7	—	—	5,4	2,9	0,5	8,3	0,7	151,5	
1959	Januari	10,9	0,7	2,6	1,5	7,1	1,5	39,6	9,1	26,5	1,8	1,0	1,0	17,2	8,6	2,7	7,2	11,9	—	—	5,7	3,0	0,5	9,0	0,7	169,8	
	Februari	11,3	0,7	2,8	1,5	7,2	1,5	39,2	8,9	26,6	1,8	0,9	1,1	17,0	7,9	2,6	7,3	12,0	—	—	5,6	3,0	0,5	9,1	0,7	169,2	
	Maart	9,4	0,5	2,8	1,2	5,6	1,4	28,6	7,7	24,6	1,7	1,0	0,9	16,2	6,4	2,4	7,0	11,4	—	—	4,8	2,9	0,5	8,8	0,7	146,5	
	April	8,4	0,5	2,8	1,0	3,4	1,3	22,6	6,5	22,7	1,7	0,9	0,9	16,8	5,7	2,4	6,6	10,7	—	—	4,6	2,8	0,5	8,6	0,9	132,3	
	Mei	4,7	0,5	3,5	0,9	2,5	1,2	18,6	5,8	20,7	1,6	0,8	0,8	15,8	5,6	2,3	5,6	10,0	—	—	4,0	2,8	0,5	8,3	1,0	117,5	
	Juni	6,3	0,5	3,7	0,8	2,1	1,1	16,0	5,0	18,3	1,4	0,7	0,8	14,2	5,5	2,2	4,6	9,2	—	—	3,4	2,7	0,5	7,8	0,9	107,7	
	Juli	5,9	0,5	3,8	0,7	2,0	1,1	15,1	4,8	17,5	1,4	0,7	0,8	13,3	5,8	2,2	4,5	8,9	—	—	2,7	2,7	0,5	7,7	0,9	103,5	
Gedeeltelijk en toevallig werklozen																											
1958	Juli	0,7	0,3	5,3	0,2	0,7	1,0	2,5	1,4	6,0	0,5	0,4	0,1	16,1	6,1	2,5	1,4	1,8	3,9	0,4	0,1	0,3	0,0	0,1	0,0	51,8	
	Augustus	0,8	0,3	7,1	0,2	0,6	0,8	2,6	1,3	6,1	0,6	0,4	0,2	13,3	5,2	1,5	1,1	1,6	4,1	0,3	0,2	0,3	0,0	0,2	0,0	48,8	
	September	0,7	0,3	12,4	0,2	0,6	0,5	2,9	1,5	6,0	0,9	0,4	0,1	11,9	4,8	1,5	1,1	1,7	4,8	0,9	0,2	0,2	0,0	0,2	0,0	53,8	
	Oktober	0,8	0,4	15,7	0,3	0,8	0,5	4,0	2,2	7,3	0,7	0,4	0,1	12,5	5,7	2,1	1,4	2,0	5,1	0,7	0,3	0,2	0,0	0,2	0,0	63,4	
	November	0,8	0,3	11,2	0,4	0,8	0,6	5,7	3,0	9,1	0,8	0,4	0,1	13,1	7,4	2,7	1,7	2,3	5,1	0,8	0,3	0,3	0,0	0,2	0,0	67,1	
	December	1,4	1,1	10,9	1,2	1,0	0,8	19,1	5,6	11,5	1,2	0,7	0,2	18,2	11,6	3,4	2,4	3,5	4,9	1,4	0,4	0,3	0,0	0,4	0,0	101,2	
1959	Januari	2,3	1,8	18,1	2,9	1,3	0,5	50,8	6,8	13,8	1,0	0,6	0,2	20,0	9,6	1,9	2,3	5,2	5,7	1,7	0,4	0,3	0,0	0,4	0,0	147,6	
	Februari	2,4	0,9	12,3	2,5	1,9	0,4	58,6	8,4	17,9	1,1	0,9	0,3	32,2	7,1	1,9	2,8	5,7	6,4	1,3	0,4	0,4	0,0	0,5	0,0	166,3	
	Maart	0,8	0,5	16,7	0,6	0,9	0,5	7,6	2,8	10,3	0,8	0,6	0,3	27,7	4,8	1,8	2,4	3,0	5,1	1,1	0,3	0,3	0,0	0,3	0,0	89,3	
	April	0,6	0,4	25,8	0,3	0,5	0,5	3,0	1,5	7,8	0,7	0,4	0,2	13,1	4,4	1,8	2,1	2,3	5,0	1,1	0,4	0,3	0,0	0,2	0,0	72,4	
	Mei	1,0	0,3	20,6	0,2	0,3	0,6	2,3	1,3	6,4	0,5	0,3	0,2	10,3	4,5	2,0	1,6	1,8	4,3	0,8	0,3	0,2	0,0	0,2	0,0	60,0	
	Juni	1,0	0,3	21,9	0,2	0,4	0,4	1,9	1,1	5,0	0,5	0,3	0,2	7,4	5,3	2,4	1,6	1,7	3,9	1,1	0,3	0,3	0,0	0,2	0,0	57,4	
	Juli	0,9	0,2	15,9	0,2	0,3	0,5	1,9	1,1	4,5	0,5	0,3	0,2	7,0	5,0	2,0	1,6	1,5	3,1	1,0	0,2	0,3	0,0	0,2	0,0	48,4	
Totaal gecontroleerde werklozen																											
1958	Juli	7,4	0,9	6,8	1,0	2,8	3,0	20,6	6,5	21,6	1,9	1,0	0,7	29,4	11,4	4,7	5,4	9,1	3,9	0,4	1,8	2,7	0,2	6,0	0,7	149,9	
	Augustus	6,3	0,9	9,0	1,0	2,8	2,7	20,4	6,5	22,0	1,9	1,0	0,8	26,1	10,5	3,5	5,1	9,1	4,1	0,3	1,9	2,7	0,2	6,2	0,7	145,7	
	September	5,6	0,9	14,3	1,1	3,5	2,1	20,3	6,7	23,3	2,3	1,0	0,7	24,5	10,0	3,5	5,1	9,4	4,8	0,9	3,0	2,5	0,2	6,6	0,7	153,0	
	Oktober	4,0	1,0	17,6	1,2	4,8	1,9	22,5	7,8	26,0	2,1	1,1	0,8	25,5	11,0	4,2	5,8	10,1	5,1	0,7	4,3	2,7	0,3	7,3	0,6	168,4	
	November	7,9	0,9	13,5	1,4	5,9	2,0	29,9	9,7	30,7	2,4	1,2	0,9	27,3	13,7	5,0	7,1	11,7	5,1	0,8	5,8	3,1	0,4	8,4	0,7	195,5	
	December	11,3	1,7	13,4	2,5	7,2	2,4	51,7	13,8	35,7	2,9	1,7	1,0	34,0	19,3	5,9	8,8	14,2	4,9	1,4	5,8	3,2	0,5	8,7	0,7	252,7	
1959	Januari	13,2	2,5	20,7	4,4	8,4	2,0	90,4	15,9	40,3	2,8	1,6	1,2	37,2	18,2	4,6	9,5	17,1	5,7	1,7	6,1	3,3	0,5	9,4	0,7	317,4	
	Februari	13,7	1,6	15,1	4,0	9,1	1,9	97,8	17,3	44,5	2,9	1,8	1,4	49,2	15,0	4,5	10,1	17,7	6,4	1,3	6,0	3,4	0,5	9,6	0,7	335,5	
	Maart	10,2	1,0	19,5	1,7	6,5	1,9	36,2	10,5	34,9	2,5	1,6	1,2	43,9	11,2	4,2	9,4	14,4	5,1	1,1	5,1	3,2	0,5	9,2	0,8	235,8	
	April	9,0	0,9	28,6	1,3	3,9	1,8	25,6	8,0	30,5	2,4	1,3	1,1	29,9	10,1	4,2	8,7	13,0	5,0	1,1	5,0	3,1	0,5	8,8	0,9	204,7	
	Mei	5,7	0,8	24,1	1,1	2,8	1,8	20,9	7,1	27,1	2,1	1,1	1,0	26,1	10,1	4,3	7,2	11,8	4,3	0,8	4,3	3,0	0,5	8,5	1,0	177,5	
	Juni	7,3	0,8	25,6	1,0	2,5	1,5	17,9	6,1	23,3	1,9	1,0	1,0	21,6	10,8	4,6	6,2	10,9	3,9	1,1	3,7	3,0	0,5	8,0	0,9	165,1	
	Juli	6,8	0,7	19,7	0,9	2,3	1,6	17,0	5,9	22,0	1,9	1,0	1,0	20,3	10,8	4,2	6,1	10,4	3,1	1,0	2,9	3,0	0,5	7,9	0,9	151,9	

BANK- EN GELDSTATISTIEKEN

I. — BELGIE EN BELGISCH-KONGO

ALGEMENE STATEN DER BANKEN ¹

(miljoenen franken)

85¹

Posten	1959 31 januari	1959 28 februari	1959 31 maart	1959 30 april	1959 31 mei	1959 30 juni	1959 31 juli	1959 31 augustus
ACTIVA								
A. Spaargelden (art. 15, koninkl. besl. 42)	—	—	—	—	—	—	—	—
B. Beschikbare en vlottende middelen :								
Kas, Nationale Bank, Postrekening ...	3.109	2.835	4.675	2.865	3.317	3.227	3.263	3.160
Daggeld	2.007	1.534	1.558	1.731	2.018	1.886	1.777	1.525
Bankiers	5.905	5.906	6.651	6.259	6.031	5.899	5.522	5.595
Moedermaatsch., filialen en dochtern.	1.255	1.522	1.324	1.394	1.614	1.446	1.324	1.178
Andere te innen waard. op korte term.	5.205	5.215	4.123	5.059	5.628	5.140	5.001	4.388
Wissels	51.450	50.266	53.450	54.636	54.956	54.888	53.178	55.034
a) Handelswissels ²	16.936	15.963	18.048	18.104	17.441	17.467	17.074	17.413
b) Overheidsf. herdisc. bij N.B.B.	21.029	21.228	21.579	21.974	22.312	21.862	20.508	22.575
c) Overheidsf. mob. bij N.B.B. tot beloop van 95 pct.	13.485	13.075	13.823	14.558	15.203	15.559	15.596	15.046
Prolongaties en voorschot. op effecten	1.170	1.187	1.259	1.259	1.210	1.202	1.247	1.196
Debiteuren wegens verstrekte accept.	10.394	10.073	9.778	9.320	9.224	9.643	9.751	9.712
Diverse debiteuren	21.014	21.371	21.756	22.013	22.004	22.540	22.363	22.394
Effecten	30.579	31.015	30.286	32.467	32.479	32.788	32.517	32.391
a) Belegde wettelijke reserve	340	340	342	363	364	364	366	366
b) Belgische overheidsfondsen	27.873	28.316	27.746	29.899	29.828	30.073	29.816	29.640
c) Buitenlandse overheidsfondsen	67	67	67	30	70	91	84	121
d) Bankaandelen	1.191	1.191	1.195	1.220	1.218	1.227	1.226	1.282
e) Andere fondsen	1.108	1.101	936	955	999	1.033	1.025	982
Diversen	953	876	871	1.225	840	1.394	1.397	1.378
Niet gestort kapitaal	6	6	6	6	6	6	6	6
Totaal beschikbare en vlottende middelen	133.047	131.806	135.737	138.234	139.327	140.059	137.346	137.957
C. Vastgestelde middelen :								
Oprichtings- en eerste inrichtingskost.	22	23	23	23	23	23	23	23
Gebouwen	1.079	1.082	1.084	1.084	1.088	1.088	1.106	1.116
Part. in dochtermaatsch. voor immobil.	257	257	257	257	257	257	249	250
Vord. op dochtermaatsch. voor immob.	349	354	353	349	353	355	343	345
Materieel en meubilair	138	140	142	144	146	146	147	148
Totaal vastgestelde middelen ...	1.845	1.856	1.859	1.857	1.867	1.869	1.868	1.882
Totaal der activa ...	134.892	133.662	137.596	140.091	141.194	141.928	139.214	139.839
PASSIVA								
A. Spaargelden (art. 15 koninkl. besl. 42)	—	—	—	—	—	—	—	—
B. Opvraagbaar :								
Bevoorr. of gewaarborgde schuldeisers	1.844	1.020	890	748	612	636	733	918
Daggeld	98	77	42	99	93	64	72	79
Bankiers	7.406	7.056	8.065	9.521	10.107	9.722	8.962	8.633
Moedermaatsch., filialen en dochtern.	1.786	1.647	1.836	2.237	2.194	2.188	2.046	2.120
Geaccepteerde wissels	10.394	10.073	9.778	9.322	9.224	9.643	9.751	9.713
Andere te bet. waarden op korte term.	3.219	3.038	2.088	2.704	2.459	3.001	2.402	1.882
Crediteren wegens wissels ter incasso	745	734	772	800	908	895	881	888
Deposito's en crediteuren	89.414	90.266	94.467	94.165	95.393	95.130	93.271	94.534
a) Dadelijk opvraagbaar	56.212	56.189	59.559	58.893	60.697	61.202	58.686	59.417
b) Op hoogstens dertig dagen	3.471	3.704	3.588	3.562	3.553	3.155	3.524	3.443
c) Op meer dan dertig dagen	12.260	12.748	13.624	13.989	13.311	12.802	12.854	13.336
d) Op meer dan een jaar	1.746	1.686	1.694	1.691	1.693	1.686	1.743	1.638
e) Op meer dan twee jaar	2.068	2.089	2.037	1.979	1.979	1.999	1.989	2.011
f) Bankboekjes	11.835	12.094	12.225	12.314	12.419	12.538	12.717	12.905
g) Andere op boekjes ingeschreven deposito's	1.772	1.756	1.740	1.737	1.741	1.748	1.758	1.784
Obligaties en kasbons	6.676	6.753	6.806	6.840	6.839	6.867	6.874	6.898
Nog te storten bedr. op fonds. en part.	639	640	639	639	645	648	654	659
Diversen	3.747	3.429	3.231	3.898	3.597	3.913	4.341	4.283
Totaal opvraagbaar ...	125.968	124.733	128.614	130.973	132.071	132.707	129.987	130.607
C. Niet opvraagbaar :								
Kapitaal	5.193	5.193	5.193	5.293	5.293	5.393	5.508	5.523
Niet beschikb. res. wegens uitgiftpr. .	190	190	190	190	190	190	190	194
Wettelijke res. (art. 13, kon. besl. 185)	343	343	345	367	367	367	369	369
Beschikbare reserve	3.108	3.113	3.164	3.178	3.183	3.185	3.075	3.060
Reservefondsen	90	90	90	90	90	86	85	86
Totaal niet opvraagbaar ...	8.924	8.929	8.982	9.118	9.123	9.221	9.227	9.232
Totaal der passiva ...	134.892	133.662	137.596	140.091	141.194	141.928	139.214	139.839

¹ De globale staat bevat, wat betreft de banken, welke hun bedrijvigheid gedeeltelijk in het buitenland of in de kolonie uitoefenen, slechts de bestanddelen der activa en passiva van de Belgische zetels. De saldi van de rekeningen geopend door deze laatste op naam van de in het buitenland of in de kolonie gevestigde zetels zijn opgenomen onder de rubriek « Moedermaatschappij, Filialen en Dochtermaatschappijen ».

² De portefeuille van de Nationale Bank van België en de parastatale instellingen aan wissels door de banken herdiscalcontoeerd, beliep op 31 januari, 28 februari, 31 maart, 30 april, 31 mei, 30 juni, 31 juli en 31 augustus 1959 respectievelijk fr 5.821, 6.272, 5.485, 5.060, 5.891, 5.679, 5.902 en 5.298 miljoen die niet bevat zijn in de handelwissels.

WEEKSTATEN VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIE
(miljoenen franken)

85²

Posten	1959 7 september	1959 14 september	1959 21 september	1959 28 september	1959 5 oktober	1959 12 oktober	1959 19 oktober	1959 26 oktober
ACTIVA								
Goudvoorraad	63.775	63.775	63.204	63.007	62.190	61.627	59.924	59.586
Vreemde valuta's	3.156	3.780	3.491	3.682	4.057	5.125	3.729	3.795
Te ontvangen vreemde valuta's en goud	—	251	2.294	2.294	2.294	2.044	2.044	2.044
Internationale akkoorden (Wet van 28 juli 1948) :								
a) E.B.U.	5.536	5.536	5.536	5.536	5.536	5.536	5.536	5.536
b) E.M.A.	—	15	15	21	10	25	35	50
c) I.M.F.	2.813	2.813	2.813	2.813	2.813	2.813	4.388	4.388
d) andere akkoorden	199	199	199	199	199	199	199	199
Debiteuren wegens termijnverkoop van vreemde valuta's en goud	491	1.233	1.233	1.233	989	1.013	1.013	1.013
Handelspapier	3.079	2.008	2.690	1.827	4.442	2.148	1.759	2.139
Voorschotten op onderpand	1.027	235	991	530	974	637	662	1.004
Overheidseffecten (art. 20 der statuten. Overeenkomsten van 14-9-48 en 15-4-52) :								
a) schatkiscertificaten	9.115	9.265	6.190	7.690	6.865	9.165	9.065	8.665
b) papier uitgegeven door instellingen waarvan de verbintenissen door de Staat gewaarborgd zijn	—	—	—	—	—	—	—	—
c) andere Belgische overheidseffecten .	—	—	—	—	—	—	—	—
Deel- en pasmunt	679	695	712	718	687	700	705	717
Tegoed bij de Dienst der Postchecks	2	1	2	2	1	1	1	1
Geconsolideerde vordering op de Staat (art. 3, § b van de wet v. 28 juli 1948)	34.030	34.030	34.030	34.030	34.030	34.030	34.030	34.030
Overheidsfondsen (art. 18 en 21 der stat.)	2.466	2.466	2.466	2.466	2.466	2.466	2.462	2.466
Gebouwen, materieel en meubelen	1.468	1.468	1.468	1.468	1.468	1.468	1.468	1.468
Waarden van de Pensioenkas van het Personeel	1.027	1.027	1.027	1.028	1.027	1.026	1.029	1.030
Diversen	928	975	852	922	948	989	1.033	874
	129.791	129.772	129.213	129.466	130.996	131.012	129.082	129.005
Orderekening :								
Bestuur der Postchecks : Tegoed voor rekening van de Minister van Openbaar Onderwijs (Schoolpakt, wet van 29 mei 1959, artikel 15)	1.671	1.671	1.656	1.644	1.641	1.632	1.630	1.624
PASSIVA								
Bankbiljetten in omloop	117.456	116.120	114.320	113.794	116.528	115.323	114.185	113.572
Rekeningen-courant :								
gewone rekening	25	—	21	23	12	22	5	21
buitengewone conjunctuurtaks (Wet van 12-3-1957)	548	532	532	532	532	990	3	3
speciale rekening verevening E.U.B.	950	950	990	990	990	512	512	512
Banken in het buitenl. : gew. rekening.	674	531	193	189	220	218	273	264
Diverse rekeningen-courant	4.549	4.874	4.557	5.279	4.249	5.744	6.042	6.509
Internationale akkoorden (Wet van 28 juli 1948) :								
a) E.M.A.	159	342	304	283	287	237	201	196
b) andere akkoorden	454	455	290	312	341	350	258	268
<i>Totaal der verbintenissen op zicht</i>	124.815	123.804	121.207	121.402	123.159	123.396	121.479	121.345
Te leveren vreemde valuta's en goud ...	499	1.482	3.502	3.501	3.257	3.029	3.029	3.079
Pensioenkas van het Personeel	1.027	1.027	1.027	1.028	1.027	1.026	1.029	1.030
Diversen	981	990	1.008	1.066	1.084	1.092	1.076	1.082
Kapitaal	400	400	400	400	400	400	400	400
Reserves en afschrijvingsrekeningen	2.069	2.069	2.069	2.069	2.069	2.069	2.069	2.069
	129.791	129.772	129.213	129.466	130.996	131.012	129.082	129.005
Orderekening :								
Minister van Openbaar Onderwijs : Tegoed voor zijn rekening bij het Bestuur der Postchecks (Schoolpakt, wet van 29 mei 1959, artikel 15)	1.671	1.671	1.656	1.644	1.641	1.632	1.630	1.624

VAN DE CENTRALE BANK VAN BELGISCH-KONGO EN RUANDA-URUNDI

(miljoenen franken)

Posten	1950 31 januari	1950 28 februari	1950 31 maart	1950 30 april	1950 31 mei	1950 30 juni	1950 31 juli	1950 31 augustus
ACTIVA								
Goudvoorraad	3.918	3.469	3.473	3.251	3.171	3.173	2.671	2.673
Tegoed in deviezen omzetbaar in goud ...	1.990	1.973	2.032	2.026	2.536	2.099	2.264	1.904
Tegoed in Belgische franken :								
Banken en diverse organismen	1	253	1	71	—	1	1	2
Certificaten der Belgische Schatkist ...	1.650	1.650	1.400	1.200	900	600	300	—
Andere tegoeden	927	512	344	239	251	152	96	89
Tegoed in andere deviezen	35	19	29	49	21	23	28	30
Te ontvangen buitenlandse deviezen en goud	6	11	11	11	16	16	16	31
Debiteuren wegens termijnverkopen van deviezen en goud	—	6	6	6	11	19	15	11
Handelspapier op Belgisch-Kongo en Ruanda-Urundi	73	205	260	256	293	308	556	474
Voorsch. op overheidsf. en edele stoffen ...	573	170	90	72	292	746	877	322
Tegoed bij de diensten der Postchecks ...	13	10	16	10	10	11	7	10
Overheidseffecten (stat. : art. 6, § 1, n ^o 3) uitgegeven door Belgisch-Kongo	252	237	216	190	168	160	160	170
Voorschotten (Stat. : art. 6, § 1, n ^o 4, litt. a en c) aan Ruanda-Urundi	—	—	6	—	—	—	—	—
aan Belgisch-Kongo	—	—	—	—	—	—	—	146
aan organ. opger. of beheerd door bijz. wett. bepal. of waarv. de verbinteniss. gewaarb. zijn door Belgisch-Kongo	258	300	324	372	281	187	170	200
Belgische overheidseff. uitgeg. in Kong. fr.	1.629	1.629	1.629	1.629	1.629	1.629	1.629	1.629
Overheidsfondsen :								
Stat. : art. 6, § 1, n ^o s 12 en 13	1.482	1.482	1.482	1.482	1.482	1.576	1.576	1.573
Stat. : art. 6, § 2, n ^o 4, al. 2	29	38	40	41	49	68	75	79
Gebouwen, materieel, meubelen	424	430	435	443	443	446	452	457
Diversen	138	157	161	172	240	197	196	206
	13.398	12.551	11.955	11.520	11.793	11.405	11.089	10.006

PASSIVA								
Biljetten en metalen munten in omloop ...	5.626	5.672	5.631	5.576	5.675	6.159	6.384	6.339
Rekeningen-courant en div. crediteuren :								
Belgisch-Kongo	2.478	1.925	1.584	1.057	1.268	801	403	—
Ruanda-Urundi	60	9	—	202	289	228	253	125
Diverse rekeningen-courant	1.278	1.295	1.371	1.405	1.266	1.153	1.410	1.239
Te betalen waarden	305	442	331	203	157	412	270	211
Totaal der verbintenissen op zicht	9.747	9.343	8.917	8.443	8.655	8.753	8.720	7.914
Crediteuren wegens termijnaankopen van deviezen en goud	5	5	5	6	6	6	5	5
Verbintenissen in Belgische franken :								
Op zicht	1.005	652	881	918	957	1.200	887	846
Op termijn	1.664	1.541	906	896	355	61	56	49
Verbintenissen in buitenlandse deviezen :								
In omzetbare deviezen	20	28	246	244	786	332	341	78
In andere deviezen	11	8	6	6	35	6	6	6
Te leveren buitenlandse deviezen en goud	6	25	25	25	30	24	21	31
Diversen	442	451	471	484	330	384	414	438
Kapitaal	150	150	150	150	150	150	150	150
Reserve- en afschrijvingsfonds	348	348	348	348	489	489	489	489
	13.398	12.551	11.955	11.520	11.793	11.405	11.089	10.006

Maand	Postrekeningen 1 3	Maand	Dadelijk opvraagbare deposito's bij de banken 2 3
1958 Juli	4,25	1958 Juni	2,00
Augustus	4,09	Juli	1,90
September	3,99	Augustus	1,73
Oktober	4,10	September	1,89
November	4,48	Oktober	1,89
December	4,28	November	1,96
1959 Januari	4,81	December	2,06
Februari	4,33	1959 Januari	2,01
Maart	4,08	Februari	1,91
April	4,18	Maart	1,89
Mei	4,50	April	1,94
Juni	3,93	Mei	2,03
Juli	4,14	Juni	1,89
Augustus	3,82	Juli	1,87
September	3,84	Augustus	1,65

1 Zie tabel n° 86.

2 Voor de samenstelling : zie Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting oktobernummer 1950, blz. 222.

3 Cijfers herleid tot type-maand van 25 dagen.

N. B. — De coëfficiënten van omloopsnelheid en postrekeningen en der dadelijk opvraagbare deposito's bij de banken kunnen niet met elkaar vergeleken worden daar zij niet op dezelfde grondslagen berekend worden. De coëfficiënten betreffende de bankrekeningen zijn nauwkeuriger.

BINNENLANDSE GELDHOEVEELHEID
(in miljarden franken)

Einde maand	Chartaal geld			Giraal geld in handen van					Girale geldhoeveelheid	Totale geldhoeveelheid	Procent chartaal geld	Veranderingen van de totale geldhoeveelheid
	Biljetten en munten van de Schatkist	Biljetten van de Nationale Bank van België	Chartale geldhoeveelheid *	de Schatkist en de lagere publiekrechtelijke lichamen	de bedrijven en particulieren **			Totaal				
					Rekeningen-courant bij de Nationale Bank van België *	Tegoeden op postrekening *	Direct opeisbare deposito's en op ten hoogste 30 dagen bij de banken en parastatale instellingen *					
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9) = (4) + (8)	(10) = (3) + (9)	(11) = (3) / (10)	(12)	
1957 Juni	5,3	111,2	113,9	7,9	0,4	23,0	56,7	80,1	88,0	201,9	56,4	+ 4,4
Juli	5,4	112,3	115,1	6,4	0,4	22,3	54,2	76,9	83,3	198,4	58,0	- 3,5
Augustus	5,4	111,9	114,7	6,1	0,3	21,3	52,8	74,4	80,5	195,2	58,8	- 3,2
September	5,3	111,5	114,4	6,7	0,3	21,4	51,6	73,3	80,0	194,4	58,9	- 0,8
Oktober	5,3	111,5	114,5	5,8	0,3	22,4	51,3	74,0	79,8	194,3	58,9	- 0,1
November	5,3	111,0	113,9	5,4	0,5	21,8	51,7	74,0	79,4	193,3	58,9	- 1,0
December	5,4	112,7	115,5	6,4	0,9	22,0	53,2	76,1	82,5	198,0	58,3	+ 4,7
1958 Januari	5,4	110,2	113,1	5,6	0,5	23,0	50,0	73,5	79,1	192,2	58,8	- 5,8
Februari	5,4	111,0	113,9	5,2	0,4	22,9	50,7	74,0	79,2	193,1	59,0	+ 0,9
Maart	5,4	111,7	114,5	6,4	0,4	22,2	53,5	76,1	82,5	197,0	58,1	+ 3,9
April	5,4	113,1	115,9	6,7	0,5	23,7	54,1	78,3	85,0	200,9	57,7	+ 3,9
Mei	5,4	114,2	116,9	6,7	0,4	23,1	56,3	79,8	86,5	203,4	57,5	+ 2,5
Juni	5,5	115,3	118,1	7,6	0,4	23,2	56,8	80,4	88,0	206,1	57,3	+ 2,7
Juli	5,5	117,4	120,2	6,3	0,4	24,1	55,7	80,2	86,5	206,7	58,1	+ 0,6
Aug. oude r.	5,5	116,4	119,3	7,6	0,4	23,2	56,5	80,1	87,7	207,0	57,6	+ 0,3
Aug. n. r. 1	5,5	116,4	119,3	7,6	0,4	23,2	55,0 ¹	78,6 ¹	86,2 ¹	205,5 ¹	58,0 ¹	- 1,2 ¹
September	5,5	115,2	118,0	8,1	0,3	22,4	53,2	75,9	84,0	202,0	58,4	- 3,5
Oktober	5,5	115,8	118,8	6,2	0,3	22,8	54,7	77,8	84,0	202,8	58,6	+ 0,8
November	5,5	115,2	118,1	6,3	0,6	23,0	56,8	80,4	86,7	204,8	57,7	+ 2,0
December	5,5	117,4	120,3	7,2	0,5	24,0	57,5	82,0	89,2	209,5	57,4	+ 4,7
1959 Januari	5,5	115,4	118,2	6,0	0,4	23,9	55,9	80,2	86,2	204,4	57,8	- 5,1
Februari	5,5	116,0	118,9	6,6	0,4	23,2	56,0	79,6	86,2	205,1	58,0	+ 0,7
Maart	5,5	116,3	119,0	7,6	0,3	24,0	58,8	83,1	90,7	209,7	56,7	+ 4,6
April	5,5	116,8	119,8	8,2	0,3	23,9	58,5	82,7	90,9	210,7	56,9	+ 1,0
Mei	5,5	116,5	119,4	7,1	0,5	24,8	60,6	85,9	93,0	212,4	56,2	+ 1,7
Juni	5,5	117,5	120,3	7,8	0,4	25,3	60,6	86,3	94,1	214,4	56,1	+ 2,0
Juli	5,6	118,8	121,7	6,2	0,3	24,8	58,6	83,7	89,9	211,6	57,5	- 2,8
Augustus	5,6	117,5	120,4	7,0	0,4	24,3	59,1	83,8	90,8	211,2	57,0	- 0,4

* Onder aftrek van de kasvoorraden der geldscheppende instellingen.

** Incl. administratieve parastatale instellingen.

1 Dank zij een nieuwe indeling, werden sedert de maand augustus 1958 de rekeningen op meer dan een maand van de financiële maatschappijen bij de banken uit de geldhoeveelheid verwijderd.

GEZAMENLIJKE BALANSEN DER GELDSCHEPPENDE INSTELLINGEN

(in miljarden franken)

85⁴

Data	Geldhoeveelheid				Netto goud- en deviezenvoorraad				Vorderingen op de Schatkist en op andere openbare ontleners				Disconto-kredieten, voorschotten en acceptkredieten aan bedrijven en particulieren in België		Diversen			Onder aftrek van						Verschil (20) — (21) tot (25)													
	Char-taal-geld	Giraalgeld			Totaal	Direct opeisbare activa en verplichtingen (nettobedragen)		Andere netto toegoe-den en ver-plichtin-gen (netto-bedra-gen)	Totaal	Vorde-ringen op de Staat		Vorde-ringen op de andere openbare ontleners	Netto voorschotten uit het Rentenfonds	Totaal	gefinancierd door de geldscheppende instellingen	pro memoro gefinanc. door en buiten de geldschepp. instelling.	Saldo der niet kortlopende verrichtingen van de Nationale Kne van de Beroepskrediet en het Munitfonds voor Beroepskrediet en het Munitfonds	Vorderingen en schulden tegenover niet-geldscheppende financiële instellingen	Saldo van de niet elders ingedeelde vorderingen en verplichtingen tegenover ingezetenen	Salde-rings-posten	Totaal	Quasi-monetaire verplichtingen der geldscheppende instellingen tegenover de binnen-landse economie			Verschil tussen de eigen middelen en de vastgelegde middelen en participaties (Nationale Bank, en depositobanken)	Obliga-tiele-ningen (depo-sito-banken)											
		in handen van de bedrijven en particulieren	*	in handen van de overheid		Totaal	N.B.B.			Particu-liere banken	Vorde-ringen op de Staat											Vorde-ringen op de andere openbare ontleners	Totaal				gefinancierd door de geldscheppende instellingen	pro memoro gefinanc. door en buiten de geldschepp. instelling.	Saldo der niet kortlopende verrichtingen van de Nationale Kne van de Beroepskrediet en het Munitfonds voor Beroepskrediet en het Munitfonds	Vorderingen en schulden tegenover niet-geldscheppende financiële instellingen	Saldo van de niet elders ingedeelde vorderingen en verplichtingen tegenover ingezetenen	Salde-rings-posten	Totaal	in handen van de bedrijven en particulieren	depo-sito's in buiten-landse geld-soorten in handen van de bedrijven en particulieren	in handen van de Schat-kist	Obliga-tiele-ningen (depo-sito-banken)
1952 Maart	99,0	63,6	7,3	70,9	169,9	+55,1	- 5,1	+2,3	52,3	104,8	1,4	0,9	107,1	35,3	41,5	+0,3	+0,6	-2,1	+1,4	194,9	-16,1	-1,6	-1,3	-5,1	-0,9	169,9											
Juni	100,6	64,2	6,8	71,0	171,6	+56,2	- 4,2	+2,2	54,2	107,5	1,4	0,8	109,7	33,7	40,3	+0,5	+0,1	-1,2	+1,0	198,0	-17,7	-1,5	-1,3	-5,2	-0,7	171,6											
September ...	100,3	65,0	7,0	72,0	172,3	+51,9	- 4,2	+2,8	50,5	115,6	1,5	0,4	117,5	32,6	40,1	+0,3	-0,2	-1,5	+1,1	200,3	-18,9	-1,5	-1,4	-5,4	-0,8	172,3											
December	102,0	65,1	7,4	72,5	174,5	+51,0	- 4,3	+3,7	50,4	115,1	1,4	0,3	116,8	36,5	43,3	+0,1	-0,1	-1,6	+0,2	202,3	-18,6	-1,6	-1,4	-5,2	-1,0	174,5											
1953 Maart	101,4	65,0	6,9	71,9	173,3	+49,1	- 4,6	+3,2	47,7	118,0	1,7	—	119,7	35,9	43,5	+0,2	+0,3	-3,0	+0,6	201,4	-19,9	-1,7	-0,3	-5,1	-1,1	173,3											
Juni	102,6	66,3	6,9	73,2	175,8	+48,8	- 4,0	+2,7	47,5	116,7	1,7	0,7	119,1	36,1	43,7	+0,3	+0,5	-1,4	+1,5	203,6	-19,3	-1,6	-0,5	-5,2	-1,2	175,8											
September ...	104,4	66,5	7,3	73,8	178,2	+49,7	- 3,4	+2,6	48,9	121,0	1,4	0,3	122,7	36,3	43,6	+0,2	+0,5	-2,0	+1,9	208,5	-19,9	-2,3	-1,2	-5,4	-1,5	178,2											
December	105,9	67,3	7,1	74,4	180,3	+52,4	- 4,8	+2,7	50,3	120,0	1,6	—	121,6	38,7	45,4	—	+0,1	-1,9	+1,0	209,8	-20,6	-1,5	-0,2	-5,3	-1,9	180,3											
1954 Maart	102,9	66,5	7,5	74,0	176,9	+52,3	- 6,8	+4,3	49,8	116,7	1,7	—	118,4	37,4	45,1	+0,1	+0,2	-1,5	+2,7	207,1	-21,1	-1,4	-0,1	-5,4	-2,2	176,9											
Juni	104,3	69,9	8,1	78,0	182,3	+49,7	- 4,8	+2,9	47,8	121,6	1,8	0,2	123,6	38,2	46,2	+0,3	+1,0	-1,9	+2,6	211,6	-19,6	-1,6	-0,1	-5,5	-2,5	182,3											
September ...	105,2	67,1	7,9	75,0	180,2	+49,6	- 4,4	+2,7	47,9	120,7	2,1	—	122,8	38,8	47,0	+0,6	+0,8	-2,5	+2,0	210,4	-20,2	-1,4	-0,1	-5,7	-2,8	180,2											
December	106,7	69,5	7,4	76,9	183,6	+50,5	- 3,7	+1,5	48,3	119,9	2,8	1,2	123,9	41,7	49,8	+0,6	+1,0	-1,2	+1,6	215,9	-21,3	-2,0	-0,1	-6,0	-2,9	183,6											
1955 Maart	107,5	70,1	7,1	77,2	184,7	+53,7	- 4,7	+2,4	51,4	120,4	2,5	0,1	123,0	41,4	49,6	+0,7	+1,3	-1,4	+1,3	217,7	-22,3	-1,7	-0,1	-5,7	-3,2	184,7											
Juni	108,6	71,7	7,3	79,0	187,6	+52,9	- 4,8	+2,7	50,8	121,1	3,3	0,9	125,3	43,0	50,1	+0,7	+1,3	-2,0	+2,2	221,3	-22,4	-1,7	-0,1	-6,1	-3,4	187,6											
September ...	109,7	70,3	7,4	77,7	187,4	+54,3	- 4,8	+2,9	52,4	120,9	4,1	1,4	126,4	41,4	49,5	+0,8	+1,3	-1,9	+1,0	221,4	-22,2	-2,0	-0,1	-6,2	-3,5	187,4											
December	110,7	73,9	7,9	81,8	192,5	+56,1	- 4,8	+3,4	54,7	122,3	5,0	0,7	128,0	44,4	52,0	+0,7	+1,3	-1,8	+0,9	228,2	-23,4	-2,4	-0,1	-6,0	-3,8	192,5											
1956 Maart	109,5	74,0	7,5	81,5	191,0	+58,8	- 4,9	+3,6	57,5	121,8	4,1	0,7	126,6	43,4	52,0	+0,7	+1,1	-1,6	+0,5	228,2	-24,5	-2,4	-0,1	-6,2	-4,0	191,0											
Juni	111,4	77,0	6,7	83,7	195,1	+59,2	- 3,8	+3,1	58,5	124,2	4,1	1,4	129,7	42,1	52,6	+1,0	+1,4	-1,4	+1,9	233,2	-24,5	-2,8	-0,1	-6,6	-4,1	195,1											
September ...	112,8	75,5	7,7	83,2	196,0	+59,2	- 5,1	+2,3	56,4	123,4	5,0	1,3	129,7	45,1	55,3	+0,8	+1,4	-1,9	+1,8	233,3	-23,6	-2,6	—	-6,9	-4,2	196,0											
December	114,3	77,5	6,5	84,0	198,3	+56,9	- 6,1	+3,2	54,0	123,4	5,6	2,0	131,0	49,0	58,4	+0,7	+1,2	-1,6	+0,6	234,9	-22,3	-3,2	-0,1	-6,7	-4,3	198,3											
1957 Maart	113,6	77,4	7,2	84,6	198,2	+53,2	- 6,2	+3,4	50,4	128,6	4,0	0,7	133,3	50,1	60,3	+0,8	+1,2	-1,5	+1,5	235,8	-23,3	-3,3	—	-6,6	-4,4	198,2											
Juni	113,9	80,1	7,9	88,0	201,9	+53,3	- 4,8	+3,0	51,5	127,5	4,2	1,8	133,5	50,9	61,0	+0,9	+1,0	-1,9	+2,7	238,6	-21,9	-3,3	—	-7,1	-4,4	201,9											
September ...	114,4	73,3	6,7	80,0	194,4	+51,4	- 4,7	+2,6	49,3	124,3	4,2	1,2	129,7	50,9	60,0	+0,8	+1,3	-2,0	+2,5	232,5	-22,1	-3,9	—	-7,6	-4,5	194,4											
Dec. oude reeks	115,5	76,1	6,4	82,5	198,0	+57,0	- 3,9	+2,8	55,9	121,8	4,3	1,7	127,8	52,3	61,5	+0,8	+1,3	-2,3	+1,4	237,2	-23,4	-3,2	-0,2	-7,5	-4,9	198,0											
Dec. n. reeks ¹	115,5	76,1	6,4	82,5	198,0	+57,0	- 3,9	+3,0	56,1	121,6	1,8	1,7	125,1	52,3	61,5	+0,8	+2,3	-0,8	+1,4	237,2	-23,4	-3,2	-0,2	-7,5	-4,9	198,0											
1958 Maart	114,5	76,1	6,4	82,5	197,0	+60,5	- 2,4	+2,1	60,2	122,5	2,0	0,4	124,9	48,8	60,2	+1,0	+2,8	-0,6	+1,4	238,5	-25,4	-3,0	-0,4	-7,4	-5,3	197,0											
Juni	118,1	80,4	7,6	88,0	206,1	+67,5	- 3,8	+2,5	66,2	125,0	2,2	2,0	129,2	45,7	58,3	+1,1	+3,0	-0,1	+2,6	247,7	-25,0	-2,5	-0,5	-7,8	-5,8	206,1											
September ...	118,0	75,9	8,1	84,0	202,0	+70,8	- 4,1	+3,4	70,1	120,4	1,7	3,7	125,8	43,5	55,8	+1,0	+3,6	+0,2	+2,5	246,8	-26,9	-2,6	-0,5	-8,5	-6,3	202,0											
December	120,3	82,0	7,2	89,2	209,5	+74,1	- 5,4	+3,4	72,1	126,7	2,1	4,1	132,9	43,9	56,3	+1,1	+4,1	+0,1	+0,8	255,0	-27,4	-2,6	-0,6	-8,3	-6,6	209,5											
1959 Maart	119,0	83,1	7,6	90,7	209,7	+70,2	- 2,9	+3,0	70,3	129,5	2,9	3,9	136,3	45,2	55,9	+0,8	+4,4	—	+1,4	258,4	-30,1	-3,3	-0,7	-7,8	-6,8	209,7											
Juni	120,3	86,3	7,8	94,1	214,4	+72,1	- 6,1	+4,0	70,0	129,6	3,9	5,0	138,5	44,8	55,8	+0,8	+4,7	+1,0	+2,6	262,4	-29,2	-3,1	-0,6	-8,2	-6,9	214,4											

* Incl. de rekeningen van de administratieve parastatale instellingen.

¹ Met ingang van december 1957 werden ten gevolge van een meer gedetailleerde splitsing van de vorderingen der geldscheppende instellingen op de overheidsorganen andere dan de Staat, de hierna volgende rubrieken gewijzigd: « Netto goud- en deviezenvoorraad: andere nettotoegevoeden en -verplichtingen » (kolom 8), « Vorderingen: op andere openbare ontleners » (kolom 11), « Vorderingen en schulden tegenover niet-geldscheppende financiële instellingen » (kolom 17) en « Saldo van de niet elders ingedeelde vorderingen en verplichtingen tegenover ingezetenen » (kolom 18).

OORZAKEN VAN DE VERANDERINGEN IN DE GELDHOEVEELHEID
(in miljarden franken)

85⁴

Tijdvak	Geldhoeveelheid	Quasi-monetaire liquiditeiten				Totaal van de geldhoeveelheid en van de quasi-monetaire liquiditeiten (6) = (1) + (5)	Transacties met het buitenland (excl. de kapitaaltransacties van de overheid en de officiële schenkingen)	Monetaire financiering van de overheid *		Tegeldemaking van de Staatsschuld en van andere overheidsfondsen	Discontokredieten, voorschotten en acceptkredieten aan binnenlandse bedrijven en particulieren bij de geldschepende instellingen	Verschil tussen eigen middelen en vastgelegde middelen + participaties der geldschepende instellingen	Obligatieleningen der depositobanken	Niet kortlopende verrichtingen van het Muntfonds, en de Nationale Kas voor Beroepskrediet (saldi)	Diversen		Salderingsposten	Totaal (18) = van (7) tot (17)
		Termijndeposito's en speciale rekeningen der uitvoerders naar de E.B.U.	Deposito's in buitenlandse geldsoorten van Belgische ingezetenen	Tegoeden van de Schatkist	Totaal			Staat	Andere						Vorderingen en schulden tegenover niet-geldschepende financiële instellingen	Niet elders vermelde verrichtingen op en verplichtingen tegenover Belgische ingezetenen (saldi)		
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)
1953 1 ^e kwartaal ...	- 1,2	+ 1,3	+ 0,1	- 1,1	+ 0,3	- 0,9	- 0,3	+ 0,7	+ 0,4	- 0,2	- 0,5	-	- 0,1	+ 0,1	+ 0,3	- 1,4	+ 0,1	- 0,9
2 ^e kwartaal ...	+ 2,5	- 0,6	- 0,1	+ 0,2	- 0,5	+ 2,0	- 0,8	- 0,9	- 0,1	+ 1,3	+ 0,2	-	- 0,1	+ 0,1	+ 0,2	+ 1,6	+ 0,5	+ 2,0
3 ^e kwartaal ...	+ 2,4	+ 0,6	+ 0,7	+ 0,8	+ 2,1	+ 4,5	- 1,2	+ 6,5	- 0,4	-	+ 0,2	- 0,2	- 0,3	- 0,1	-	- 0,6	+ 0,6	+ 4,5
4 ^e kwartaal ...	+ 2,1	+ 0,7	- 0,8	- 1,1	- 1,2	+ 0,9	+ 1,3	- 0,9	+ 0,2	-	+ 2,3	+ 0,1	- 0,4	- 0,1	- 0,4	+ 0,1	- 1,3	+ 0,9
Totaal ...	+ 5,8	+ 2,0	- 0,1	- 1,2	+ 0,7	+ 6,5	- 1,0	+ 5,4	+ 0,1	+ 1,1	+ 2,2	- 0,1	- 0,9	-	+ 0,1	- 0,3	- 0,1	+ 6,5
1954 1 ^e kwartaal ...	- 3,3	+ 0,5	- 0,1	- 0,1	+ 0,3	- 3,0	- 1,0	- 3,8	+ 0,1	+ 1,0	- 1,3	- 0,1	- 0,3	+ 0,1	+ 0,1	+ 0,5	+ 1,7	- 3,0
2 ^e kwartaal ...	+ 5,3	- 1,4	+ 0,1	-	- 1,3	+ 4,0	- 2,8	+ 5,4	+ 0,1	+ 0,2	+ 0,8	- 0,1	- 0,3	+ 0,2	+ 0,8	- 0,4	+ 0,1	+ 4,0
3 ^e kwartaal ...	- 2,0	+ 0,5	- 0,2	-	+ 0,3	- 1,7	- 1,5	+ 0,5	+ 0,2	+ 0,3	+ 0,6	- 0,2	- 0,2	+ 0,2	- 0,2	- 0,6	- 0,8	- 1,7
4 ^e kwartaal ...	+ 3,3	+ 1,1	+ 0,7	-	+ 1,8	+ 5,1	+ 0,6	- 1,3	+ 0,6	+ 1,7	+ 2,9	- 0,3	- 0,2	-	+ 0,2	+ 1,2	- 0,3	+ 5,1
Totaal ...	+ 3,3	+ 0,7	+ 0,5	- 0,1	+ 1,1	+ 4,4	- 4,7	+ 0,8	+ 1,0	+ 3,2	+ 3,0	- 0,7	- 1,0	+ 0,5	+ 0,9	+ 0,7	+ 0,7	+ 4,4
1955 1 ^e kwartaal ...	+ 1,1	+ 1,0	- 0,3	-	+ 0,7	+ 1,8	+ 1,4	+ 2,2	- 0,6	- 0,6	- 0,4	+ 0,3	- 0,3	+ 0,1	+ 0,2	- 0,1	- 0,4	+ 1,8
2 ^e kwartaal ...	+ 2,9	+ 0,1	+ 0,1	-	+ 0,2	+ 3,1	+ 0,5	- 1,1	+ 0,7	+ 1,6	+ 1,7	- 0,3	- 0,2	- 0,1	+ 0,1	- 0,6	+ 0,8	+ 3,1
3 ^e kwartaal ...	- 0,2	- 0,2	+ 0,2	-	-	- 0,2	+ 1,7	- 0,3	+ 0,7	+ 0,6	- 1,5	- 0,1	- 0,2	+ 0,1	-	+ 0,1	- 1,3	- 0,2
4 ^e kwartaal ...	+ 5,1	+ 1,2	+ 0,4	-	+ 1,6	+ 6,7	+ 0,5	+ 2,3	+ 0,7	+ 0,4	+ 2,9	+ 0,1	- 0,2	-	- 0,1	+ 0,1	-	+ 6,7
Totaal ...	+ 8,9	+ 2,1	+ 0,4	-	+ 2,5	+ 11,4	+ 4,1	+ 3,1	+ 1,5	+ 2,0	+ 2,7	-	- 0,9	+ 0,1	+ 0,2	- 0,5	- 0,9	+ 11,4
1956 1 ^e kwartaal ...	- 1,5	+ 1,1	-	-	+ 1,1	- 0,4	+ 3,2	- 1,4	- 0,9	+ 0,2	- 1,0	- 0,2	- 0,2	+ 0,1	- 0,2	+ 0,2	- 0,2	- 0,4
2 ^e kwartaal ...	+ 4,1	-	+ 0,4	-	+ 0,4	+ 4,5	+ 1,9	+ 1,2	- 0,3	+ 1,3	- 1,3	- 0,4	- 0,1	+ 0,1	+ 0,4	+ 0,2	+ 1,5	+ 4,5
3 ^e kwartaal ...	+ 0,8	- 0,9	- 0,2	-	- 1,1	- 0,3	- 1,0	- 2,1	+ 0,8	+ 0,3	+ 3,0	- 0,3	- 0,1	- 0,1	-	- 0,5	- 0,3	- 0,3
4 ^e kwartaal ...	+ 2,4	- 1,2	+ 0,5	-	- 0,7	+ 1,7	- 1,3	- 1,3	+ 0,6	+ 1,0	+ 3,9	+ 0,2	- 0,1	-	+ 0,3	- 1,3	+ 1,7	
Totaal ...	+ 5,8	- 1,0	+ 0,7	-	- 0,3	+ 5,5	+ 2,8	- 3,6	+ 0,2	+ 2,8	+ 4,6	- 0,7	- 0,5	+ 0,1	- 0,1	+ 0,2	- 0,3	+ 5,5
1957 1 ^e kwartaal ...	- 0,2	+ 1,0	+ 0,1	-	+ 1,1	+ 0,9	- 1,2	+ 3,4	- 2,0	- 1,3	+ 1,1	-	- 0,1	+ 0,1	-	+ 0,1	+ 0,8	+ 0,9
2 ^e kwartaal ...	+ 3,7	- 1,4	-	-	- 1,4	+ 2,3	- 0,1	- 0,4	+ 0,1	+ 1,6	+ 0,8	- 0,5	-	+ 0,1	- 0,2	- 0,3	+ 1,2	+ 2,3
3 ^e kwartaal ...	- 7,5	+ 0,2	+ 0,6	-	+ 0,8	- 6,7	- 2,5	- 3,0	-	- 0,3	-	- 0,4	- 0,1	- 0,1	+ 0,2	- 0,2	- 0,3	- 6,7
4 ^e kwartaal ...	+ 3,7	+ 1,3	- 0,7	+ 0,2	+ 0,8	+ 4,5	+ 5,2	- 0,3	+ 0,1	- 0,5	+ 1,5	+ 0,1	- 0,4	- 0,2	+ 0,1	- 0,3	- 0,8	+ 4,5
Totaal ...	- 0,3	+ 1,1	-	+ 0,2	+ 1,3	+ 1,0	+ 1,4	- 0,3	- 1,8	- 0,5	+ 3,4	- 0,8	- 0,6	- 0,1	+ 0,1	- 0,7	+ 0,9	+ 1,0
1958 1 ^e kwartaal ...	- 1,0	+ 2,0	- 0,2	+ 0,1	+ 1,9	+ 0,9	+ 3,9	- 0,2	+ 0,2	+ 0,2	- 3,6	-	- 0,4	+ 0,3	+ 0,5	+ 0,2	- 0,2	+ 0,9
2 ^e kwartaal ...	+ 9,1	- 0,5	- 0,4	+ 0,1	- 0,8	+ 8,3	+ 5,6	+ 3,0	- 0,1	+ 1,8	- 3,0	- 0,4	- 0,5	+ 0,1	+ 0,1	+ 0,4	+ 1,3	+ 8,3
3 ^e kwartaal ...	- 4,1	+ 2,0	-	+ 0,1	+ 2,1	- 2,0	+ 2,8	- 4,1	- 0,6	+ 2,3	- 2,2	- 0,6	- 0,5	- 0,1	+ 0,6	+ 0,2	+ 0,2	- 2,0
4 ^e kwartaal ...	+ 7,5	+ 0,5	-	+ 0,1	+ 0,6	+ 8,1	+ 2,6	+ 7,0	+ 0,4	- 0,2	+ 0,4	+ 0,2	- 0,3	+ 0,1	+ 0,5	- 0,3	- 2,3	+ 8,1
Totaal ...	+ 11,5	+ 4,0	- 0,6	+ 0,4	+ 3,8	+ 15,3	+ 14,9	+ 5,7	- 0,1	+ 4,1	- 8,4	- 0,8	- 1,7	+ 0,4	+ 1,7	- 0,5	- 1,0	+ 15,3
1959 1 ^e kwartaal ...	+ 0,2	+ 2,7	+ 0,6	+ 0,1	+ 3,4	+ 3,6	- 2,1	+ 1,3	+ 0,4	+ 2,5	+ 1,4	-	- 0,2	- 0,3	+ 0,2	- 0,3	+ 0,7	+ 3,6
2 ^e kwartaal ...	+ 4,7	- 0,9	- 0,1	-	- 1,0	+ 3,7	-	- 0,2	+ 1,1	+ 1,1	- 0,4	- 0,4	- 0,1	+ 0,1	+ 0,3	+ 0,9	+ 1,3	+ 3,7

* Beweging der directe kredieten aan de overheid + saldo van haar kapitaaltransacties met het buitenland. (Overheid : Staat en lagere overheid.)

II. — BUITENLANDSE EMISSIEBANKEN

BANQUE DE FRANCE
(miljarden Franse franken)

86¹

Posten	1959 5 maart	1959 9 april	1959 6 mei	1959 4 juni	1959 9 juli	1959 6 augustus	1959 8 september	1959 8 oktober
ACTIVA								
Goudvoorraad	291	291	291	291	291	291	291	432
Goudlening van het Stabilisatiefonds voor de wisselkoersen ¹	141	141	141	141	141	141	141	—
Dadelijk opeisbare tegoeden in het buitenl. Deelmunten	17	17	17	127	197	276	307	332
Postrekeningen	10	11	11	11	11	11	11	10
Voorsch. a/h Stabilisatief. v/d Wisselk. ²	52	52	53	55	49	49	56	46
Renteloze leningen aan de Staat ³	—	—	—	—	—	—	—	106
Renteloze leningen aan de Staat ³	50	50	50	50	50	50	50	50
Voorlopige buitengewone voorschotten a.d. Staat van 25-8-1940 tot 20-7-1944 ⁴	426	426	426	426	426	426	426	426
Voorlopige voorschotten aan de Staat ⁵	175	175	175	175	175	175	175	175
Bijzondere voorschotten aan de Staat ⁶	380	380	380	380	380	350	350	350
Voorsch. a. de Staat met vaste vervald. ⁷	100	138	122	129	141	139	142	148
Discontoportefeuille	1.781	1.737	1.657	1.545	1.594	1.479	1.440	1.487
Gedisconteerde binnenlandse wissels ...	617	599	691	561	583	548	580	530
Gedisconteerde buitenlandse wissels ...	0,2	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Wissels door het « Office des Céréales » gewaARBORGd ⁸	39	33	26	21	15	8	13	41
Wissels ter mobilis. van halflange kred. ⁹	1.125	1.105	1.040	963	996	923	847	916
In het binnenl. aangek. verhandelb. pap. ⁹	300	232	259	235	268	296	280	275
Voorsch. met 30 d. loopt. op overheidsf ^{sen}	21	15	21	17	16	16	17	16
Voorschotten op effecten	9	8	9	9	8	8	9	8
Voorschotten op goud	—	—	—	—	—	—	—	—
Wissels welke worden geïncasseerd	27	19	69	37	19	25	32	23
Diversen	56	57	57	59	59	61	62	60
Totaal ...	3.836	3.749	3.738	3.687	3.825	3.793	3.789	3.944

PASSIVA								
Dadelijk opeisbare verbintenissen :								
Bankbiljetten in omloop	3.334	3.365	3.399	3.348	3.468	3.445	3.437	3.473
Rekeningen-courant	385	278	239	219	242	234	233	354
Rekening-courant van de Schatkist	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Rekeningen-courant akkoorden voor economische samenwerking	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Rekeningen-courant der Franse en buitenlandse banken en financiële instellingen	313	198	166	138	154	147	155	273
Andere rekeningen-courant en gelddeposito's; andere dadelijk opeisbare verplichtingen	72	80	83	81	88	87	78	81
Kapitaal	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	15	15
Diversen	117	106	100	120	115	114	104	102
Totaal ...	3.836	3.749	3.738	3.687	3.825	3.793	3.789	3.944

¹ Overeenkomst van 26 juni 1957, goedgekeurd bij de wet van 26 juni 1957.

² Overeenkomst van 27 juni 1949.

³ Wet van 9 juni 1857, overeenkomst van 29 maart 1878, wet van 13 juni 1878 verlengd, wetten van 17 november 1897, 29 december 1911, 20 december 1918 en 25 juni 1928, overeenkomst van 12 november 1938, decreet van 12 november 1938, overeenkomst van 27 maart 1947, wet van 29 maart 1947.

⁴ Overeenkomsten van 25 augustus, 29 oktober, 12 december, 30 december 1940, 20 februari, 30 april, 10 mei, 11 juni, 11 september, 27 november, 20 december 1941, 5 maart, 30 april, 11 juni, 17 september, 19 november 1942, 21 januari, 31 maart, 8 juli, 30 september, 16 december 1943, 28 maart, 17 mei en 20 juli 1944.

⁵ Overeenkomst van 29 september 1938 goedgekeurd bij decreet van 1 september 1939, overeenkomst van 29 februari 1940 goedgekeurd bij decreet van 29 februari 1940, overeenkomst van 9 juni 1940 goedgekeurd bij decreet van 9 juni 1940, overeenkomst van 8 juni 1944 goedgekeurd bij de wet van 15 juli 1944, overeenkomst van 24 juni 1947 goedgekeurd bij de wet van 26 juni 1947, overeenkomst van 25 september 1947 goedgekeurd bij decreet van 1 oktober 1947.

⁶ Overeenkomst van 26 juni 1957 goedgekeurd bij de wet van 26 juni 1957, overeenkomst van 9 januari 1958 goedgekeurd bij de wet van 29 januari 1958.

⁷ Overeenkomst van 6 november 1957 goedgekeurd bij de wet van 7 november 1957, overeenkomst van 9 januari 1958 goedgekeurd bij de wet van 29 januari 1958, overeenkomst van 28 december 1958 goedgekeurd bij verordening van 30 december 1958.

⁸ Wet van 15 augustus 1930, decreet van 29 juli 1939, wet van 19 mei 1941.

⁹ Decreet van 17 juni 1938.

BANK OF ENGLAND

(miljoenen £)

86²

Posten	1959 4 maart	1959 8 april	1959 6 mei	1959 3 juni	1959 8 juli	1959 5 augustus	1959 9 september	1959 7 oktober
--------	-----------------	-----------------	---------------	----------------	----------------	--------------------	---------------------	-------------------

Issue department

ACTIVA

Rijkschuld	11	11	11	11	11	11	11	11
Andere overheidsfondsen	2.035	2.085	2.086	2.086	2.186	2.236	2.136	2.111
Andere effecten	1	1	1	1	1	1	1	1
Munten andere dan goudmunten	3	3	2	2	2	2	2	2
Bedrag der uitgifte van chartaalgeld	2.050	2.100	2.100	2.100	2.200	2.250	2.150	2.125
Gouden munten en baren	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
	2.050	2.100	2.100	2.100	2.200	2.250	2.150	1.125

PASSIVA

Uitgegeven bankbiljetten :								
in omloop	2.019	2.068	2.064	2.082	2.146	2.211	2.115	2.109
bij het Banking department	31	32	36	18	54	39	35	16
	2.050	2.100	2.100	2.100	2.200	2.250	2.150	2.125

Banking department

ACTIVA

Overheidsfondsen	263	242	244	263	227	240	251	291
Andere effecten :								
Disconto en voorschotten	22	21	24	12	20	7	12	4
Effecten	23	21	21	21	21	22	22	22
Bankbiljetten	31	32	36	19	54	39	35	16
Munten	1	1	1	1	1	1	1	1
	340	317	326	316	323	309	321	334

PASSIVA

Kapitaal	15	15	15	15	15	15	15	15
Reserves	4	3	3	3	4	4	4	3
Overheidsdeposito's	13	10	11	14	11	10	10	12
Incl. Schatkist, Spaarbanken, Commis- sarissen van de Rijkschuld en de Dividendrekeningen								
Andere deposito's :								
Banken	239	226	233	222	230	216	231	241
Andere rekeningen	69	63	64	62	63	64	61	63
	340	317	326	316	323	309	321	334

FEDERAL RESERVE BANKS ¹
(miljoenen \$)

86³

Posten	1959 4 maart	1959 8 april	1959 6 mei	1959 8 juni	1959 8 juli	1959 5 augustus	1959 9 september	1959 7 oktober
--------	-----------------	-----------------	---------------	----------------	----------------	--------------------	---------------------	-------------------

ACTIVA

Goudcertificaten	18.968	18.940	18.755	18.692	18.485	18.396	18.306	18.255
Fonds tot terugbetaling van F.R.-biljetten	925	917	908	913	929	934	926	943
Totaal reserves goudcertificaten	19.893	19.857	19.663	19.605	19.414	19.330	19.232	19.198
F.-R.biljetten van andere banken	530	411	352	296	262	352	357	424
Andere kasmiddelen	464	401	379	353	343	381	345	363
Disconto en voorschotten	535	775	868	731	1.032	631	463	632
Leningen aan het bedrijfsleven	—	—	—	—	—	—	—	—
Accepten rechtstreeks aangekocht	35	30	29	26	25	25	20	20
Accepten aangehouden krachtens een wederaankoopovereenkomst	—	—	—	—	—	—	—	—
Overheidsfondsen :								
Rechtstreeks aangekocht								
Wissels	1.288	1.492	1.827	1.903	2.254	2.516	2.642	2.562
Certificaten	18.650	18.650	18.650	18.650	18.650	10.507	10.507	10.507
Biljetten	2.867	2.867	2.867	2.868	2.867	11.010	11.010	11.010
Obligaties	2.484	2.484	2.484	2.484	2.484	2.484	2.484	2.484
Totaal rechtstreeks aangekocht ...	25.289	25.493	25.828	25.905	26.255	26.517	26.643	26.563
Aangehouden krachtens een wederaankoopovereenkomst	33	233	112	—	89	36	32	50
Totaal der nationale overheidsfondsen ...	25.322	25.726	25.940	25.905	26.344	26.553	26.675	26.613
Totaal der leningen en overheidsfondsen .	25.892	26.531	26.832	26.662	27.401	27.209	27.158	27.265
Tegoeden op buitenlandse banken	—	—	—	—	—	—	—	—
Niet-geïnde kasmiddelen	5.244	4.701	4.997	5.008	5.077	4.809	4.591	5.000
Onroerende goederen	95	95	95	96	96	96	96	98
Andere tegoeden	121	177	228	155	200	193	178	238
Totaal activa ...	52.239	52.173	52.546	52.175	52.793	52.370	51.957	52.586

OPEISBAAR

F.R.-bankbiljetten in omloop	27.016	27.000	27.016	27.192	27.630	27.549	27.770	27.604
Deposito's :								
Aangesloten banken — reservereken. .	18.153	18.722	18.639	18.099	18.358	18.236	17.787	18.051
U.S.-Schatkist — algemene rekening ...	659	397	542	474	461	387	370	453
Buitenlandse	290	288	263	354	262	277	308	342
Andere	346	344	391	391	351	334	374	401
Totaal deposito's	19.448	19.751	19.835	19.318	19.432	19.234	18.839	19.247
Niet onmiddellijk beschikbare kasmiddelen	4.348	3.971	4.234	4.197	4.253	4.096	3.818	4.205
Andere verplichtingen en dividenden	25	29	35	38	33	37	40	38
Totaal opeisbaar ...	50.837	50.751	51.120	50.745	51.348	50.916	50.467	51.094

KAPITAALREKENINGEN

Volstort kapitaal	373	375	378	378	381	381	383	384
Overschot (sectie 7)	869	868	868	869	868	869	868	868
Overschot (sectie 13b)	—	—	—	—	—	—	—	—
Andere kapitaalrekeningen	160	179	180	183	196	204	239	240
Totaal passiva ...	52.239	52.173	52.546	52.175	52.793	52.370	51.957	52.586
Eventuele verplichtingen wegens accepten voor buitenl. correspondent. aangekocht	62	60	58	80	75	73	71	65
Verpl. wegens len. a./h. part. bedrijfsleven	—	—	—	—	—	—	—	—
Verhouding der reserves goudcertificaten tot de deposito's en de F.R.-bankbilj.	42,8 %	42,5 %	42,0 %	42,2 %	41,3 %	41,3 %	41,3 %	41,0 %

¹ Algemene staat van twaalf federal-reservebanken.

Posten	1959 9 maart	1959 6 april	1959 4 mei	1959 8 juni	1959 6 juli	1959 3 augustus	1959 7 september	1959 5 oktober
ACTIVA								
Goud	4.356	4.402	4.402	4.402	4.402	4.397	4.393	4.264
Vorderingen en geldswaardige papieren luidende in goud of in buitenlandse geldsoorten	968 ^{1 2}	913 ^{1 2}	903 ^{1 2}	704 ¹	749 ¹	782 ¹	779 ¹	765
Buitenlandse betaalmiddelen	1 ¹	1 ¹	1 ¹	1 ¹	1 ¹	1 ¹	1 ¹	1
Vorderingen op het buitenland luidende in guldens ³	726	701	691	90	81	75	76	78
Wissels, promessen, schatkistpapier en schuldbrieven in disconto ⁴	—	—	—	—	—	—	—	—
Wissels, schatkistpapier en schuldbrieven door de Bank gekocht (art. 15, onder 4 ^o van de Bankwet 1948)	82	82	82	444	522	392	308	494
Voorschotten in rekening-courant (incl. beleningen) ⁵	45	25	19	37	19	13	11	91
Voorschotten aan de Staat (art. 20 van de Bankwet 1948)	—	—	—	—	—	—	—	—
Nederlandse munten	25	23	22	21	21	20	23	26
Belegging van kapitaal en reserves	151	149	160	162	162	162	162	162
Gebouwen en inventaris	1	1	1	1	1	1	1	1
Diverse rekeningen	7	16	10	7	6	7	6	6
	6.362	6.313	6.291	5.869	5.964	5.850	5.760	5.888

PASSIVA

Bankbiljetten in omloop	4.164	4.198	4.314	4.246	4.338	4.399	4.292	4.327
Bankassignaties	—	—	—	—	—	—	—	—
Rekening-courantsaldo's in guldens van ingezetenen	1.629	1.602	1.471	1.369	1.372	1.186	1.195	1.278
's Rijks schatkist	858	813	673	760	350	496	604	786
Banken in Nederland	615	631	620	487	301	572	460	374
Andere ingezetenen	156	158	178	122	121	118	131	118
Rekening-courantsaldo's in guldens van niet-ingezetenen	32	26	35	29	30	34	41	49
Buitenlandse circulatiebanken en daar- mede gelijk te stellen instellingen ...	30	24	31	24	26	28	35	43
Andere niet-ingezetenen	2	2	4	5	4	6	6	6
Saldo's luidende in buitenlandse geld- soorten	322 ⁶	290 ⁶	265 ⁶	15	12	14	14	15
Kapitaal	20	20	20	20	20	20	20	20
Reserves	131	131	142	142	142	142	142	142
Diverse rekeningen	64	46	44	48	50	55	56	57
	6.362	6.313	6.291	5.869	5.964	5.850	5.760	5.888

¹ Van deze twee posten tezamen is convertibel overeenkomstig het bepaalde in artikel 1 onder (e) juncto artikel 3 onder (b) van het Koninklijk besluit van 27 juni 1956 (Stb. 857) een bedrag van .....

² Waarvan uit hoofde van de liquidatie v. E.B.U. ....

³ Waarvan uit hoofde van de liquidatie v. E.B.U. en van bilaterale akkoorden .....

⁴ Waarvan schatkistpapier (rechtstreeks door de Bank in disconto genomen) .....

⁵ Waarvan aan Indonesië (wet van 15 maart 1938 — Staatsblad nr 99) .....

⁶ Waarvan uit hoofde van de liquidatie v. E.B.U. ....

N. B. — Circulatie der door de Bank namens de Staat in het verkeer gebrachte muntbiljetten .....

— Totaal aan Nederlands schatkistpapier, waarin gulden-saldo's van buitenlandse circulatiebanken en daarmee gelijk te stellen instellingen zijn belegd .....

	942	887	878	697	741	782	778	—
	18	18	18	—	—	—	—	—
	636	614	605	4	4	10	10	10
	—	—	—	—	—	—	—	—
	11	11	11	11	11	8	8	8
	252	243	243	—	—	—	—	—
	104	105	105	104	104	105	103	103
	—	—	—	—	—	—	—	—

Posten	1959 28 februari	1959 31 maart	1959 30 april	1959 30 mei	1959 30 juni	1959 31 juli	1959 31 augustus	1959 30 september
ACTIVA								
Gouden munten en baren	450	451	451	451	452	452	422	422
Meerwaarde van het goud	606	607	607	607	609	609	569	568
Buitenlandse overheidsfondsen *	1.053	1.097	1.151	1.161	1.179	1.226	1.236	1.211
Buitenlandse wissels *	86	66	66	66	61	67	69	43
Netto-vorderingen op buitenlandse banken en bankiers *	268	256	246	239	267	230	215	243
Andere buitenlandse tegoeden	1	1	1	1	1	1	7	7
Zweedse schatkistwissels en obligaties *	3.897	3.897	4.047	3.809	3.849	3.784	3.754	3.789
Binnenlandse wissels *	3	3	3	3	3	3	2	2
Leningen op onderpand *	154	184	74	152	173	55	145	119
Voorschotten in rekening-courant *	—	—	—	—	—	—	—	—
Leningen op afbetaling	55	56	56	55	55	55	55	56
Pensioenfonds gedeponoord bij het Bestuur der Overheidsschuld	7	7	7	7	7	7	7	7
Munten (andere dan gouden)	34	33	33	33	33	33	33	33
Binnenlandse cheques en bankwissels ...	3	32	11	4	11	11	2	2
Andere binnenlandse activa	64	43	48	33	30	28	28	26
Aandeel van Zweden in het I.M.F.	517	517	517	517	517	517	776	776
Aandeel van Zweden in het kapitaal van de I.B.H.O. volstort gedeelte	103	103	103	103	103	103	103	103
Totaal ...	7.301	7.353	7.421	7.241	7.350	7.181	7.423	7.407

PASSIVA								
Bankbiljetten in omloop ¹	5.636	5.603	5.699	5.527	5.664	5.501	5.556	5.595
Bankwissels	1	6	1	4	2	2	2	1
Rekening-courantsaldi :	200	218	204	188	144	135	126	95
<i>Staatsinstellingen</i>	150	177	139	135	104	89	88	63
<i>Handelsbanken</i>	48	40	63	53	38	45	36	31
<i>Andere depositohouders</i>	2	1	2	1	2	1	2	1
Deposito's	340	383	411	395	380	371	364	337
Koersverschilrekening	405	406	535	535	535	535	535	535
Andere verplichtingen	37	55	37	57	89	100	109	117
Kapitaal	50	50	50	50	50	50	50	50
Fonds voor leningen op afbetaling	65	65	65	65	65	65	65	65
Reservefonds	20	20	20	20	20	20	20	20
Pensioenfonds	7	7	7	7	7	7	7	7
Overgedragen winst	—	—	—	1	1	1	1	1
Winst voor 1958	145	145	—	—	—	—	—	—
Internationaal Monetair Fonds	388	388	388	388	388	388	582	582
Internationale Bank voor Herstel en Ont- wikkeling	7	7	4	4	5	6	6	2
Totaal ...	7.801	7.353	7.421	7.241	7.350	7.181	7.423	7.407

N. B. De bijkomende dekking der bankbiljetten, (artikel 10 van de wet op de Rijksbank) omvat de met een * aangeduide activa-rubrieken.
¹ Het maximum-bedrag der uitgifte van chartaalgeld krachtens de wet nr 183 van 22 mei 1959 bedraagt 6.800 miljoenen Kr.

BANCA D'ITALIA
(miljarden lire)

86⁶

Posten	1959 31 januari	1959 28 februari	1959 31 maart	1959 30 april	1959 31 mei	1959 30 juni	1959 31 juli	1959 31 augustus
ACTIVA								
Goudvoorraad	5	5	5	5	5	5	5	5
Goud in het buitenland, door de Staat verschuldigd	2	2	2	2	2	2	2	2
Kas ¹	9	10	9	10	11	13	11	11
Discontoportefeuille	383	382	378	374	372	362	379	404
Wissels ter incasso	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1
Voorschotten op effecten en op goederen en rekening-courantsaldi	50	84	59	69	59	89	65	74
Deviezen in het buitenland	63	62	63	62	62	62	62	62
Effecten uitgegeven of gewaarborgd door de Staat	53	54	54	55	50	59	63	67
Onroerende goederen	—	—	—	—	—	—	—	—
Diverse debiteuren	1.683	1.710	1.763	1.794	1.869	1.952	2.048	2.102
Diverse vorderingen	3	3	3	3	3	3	3	3
Voorlopige voorschotten aan de Staat ...	77	77	77	77	77	77	77	77
Buitengewone voorschotten aan de Staat	343	343	343	343	343	343	343	343
Uitgiften door de geallieerde militaire overheid of voor haar rekening	145	145	145	145	145	145	145	145
Rekening-courant der Schatkist ²	107	—	—	—	—	—	—	—
Beleggingen in effecten voor rekening van de Schatkist	315	290	290	273	253	234	209	184
Diverse diensten voor rekening van de Staat	14	18	16	14	6	9	5	9
Diverse uitgaven	1	3	5	6	7	21	22	23
Totaal activa ...	3.253	3.188	3.212	3.232	3.264	3.376	3.439	3.511
PASSIVA								
Biljettenomloop ²	1.903	1.880	1.947	1.883	1.916	1.965	1.995	1.992
Cheques en andere schulden op zicht ³ ...	10	14	15	13	12	15	16	14
Rekeningen-courant op zicht	102	90	104	99	91	130	111	105
Rekeningen-courant op termijn en ver- plichte reserves der banken	997	920	894	919	988	935	754	779
Diverse crediteuren	220	215	217	207	151	172	154	153
Rekening-courant der Schatkist	—	47	10	86	80	122	87	145
Rekening-courant der Schatkist, bijzonder fonds	—	—	—	—	—	—	284	284
Rekeningen-courant der akkoorden voor economische samenwerking	16	16	17	16	14	12	11	11
Kapitaal	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Gewoon reservefonds	2	2	2	2	2	2	2	2
Buitengewoon reservefonds	1	1	1	1	2	2	2	2
Winsten van het lopende dienstjaar	2	3	5	6	8	21	23	24
Totaal passiva en eigen middelen ...	3.253	3.188	3.212	3.232	3.264	3.376	3.439	3.511
Deponenten van effecten en waarden (orderekening)	4.046	3.945	4.096	3.939	3.828	5.060	4.789	4.578
Schatkistgeld (netto)	50	51	52	53	54	54	56	
Bank- en schatkistgeld (netto)	1.951	1.929	1.998	1.934	1.969	2.017	2.049	
Betaalmiddelen	5.611	5.581	5.728	5.721	5.810	5.972		
Gedane disconteringen	67	36	116	168	66	32	139	191
Gedane voorschotten	413	445	408	480	424	469	537	480
Contantverrichtingen door de Verreke- ningskamers vereffend	7.345	7.093	6.625	7.837	6.110	4.450	8.820	5.534
¹ Omvat de biljetten en munten voor rekening van de Schatkist	8	8	8	8	8	9	9	8
² Omvat de biljetten bij de schatkist	2	1	1	1	1	3	2	
³ Omvat waarden en assignaties	9	10	13	11	9	13	14	11

DEUTSCHE BUNDESBANK
(miljoenen D.M.)

86⁷

Posten	1959 7 februari	1959 7 maart	1959 7 april	1959 6 mei	1959 6 juni	1959 7 juli	1959 7 augustus	1959 7 september
ACTIVA								
Goud	11.126	11.126	11.126	11.103	11.150	11.233	11.297	10.870
Tegoeden bij buitenlandse banken en geldmarktbeleggingen in het buitenland ...	8.531	8.208	6.645	6.065	6.598	6.368	6.203	5.939
Buitenlandse munten, wissels en cheques	133	127	122	123	118	115	148	137
Kredieten aan internationale instellingen en consolidatiekredieten aan buitenlandse centrale banken	5.795	5.793	5.722	5.527	5.504	5.399	5.257	5.241
waarvan : a) aan E.B.U.	4.180	4.176	4.111	3.919	3.909	3.811	3.672	3.671
b) aan Wereldbank	1.372	1.372	1.372	1.372	1.372	1.372	1.372	1.372
Duitse pasmunten	131	125	114	106	104	110	112	111
Postchequetegoeden	85	81	122	136	96	127	107	127
Binnenlandse wissels	740	1.060	606	739	994	850	464	1.194
Schatkistwissels en renteloze schatkistbons	28	4	—	13	30	151	1	2
Vorderingen tegen onderpand van effecten	16	20	20	22	19	24	17	17
Kaskredieten	22	16	51	213	721	1.075	1.050	998
Effecten	241	235	235	230	239	240	239	239
Compensatievorderingen en renteloze schuldbrief	3.814	4.232	3.734	3.240	3.521	3.941	4.077	4.172
Kredieten aan de Staat wegens deelneming aan het kapitaal van internationale instellingen	662	662	662	662	662	662	670	1.175
Andere activa	206	275	316	370	353	462	345	396
	31.530	31.964	29.475	28.549	30.109	30.757	29.987	30.618

PASSIVA								
Bankbiljetten in omloop	16.180	16.688	16.532	17.254	17.176	17.781	17.603	17.691
Deposito's :	12.756	12.637	10.281	8.927	10.555	10.338	9.701	10.170
a) kredietinstellingen (incl. Postchequediensten en Postspaarkassen)	7.661	7.771	7.939	6.922	8.254	7.831	7.521	8.153
b) officiële depositohouders	4.909	4.668	2.120	1.811	2.101	2.296	1.982	1.804
c) andere binnenlandse depositohouders	186	198	222	194	200	211	198	213
Verplichtingen uit transacties met het buitenland	1.030	1.079	891	814	829	869	932	975
<i>deposito's van buitenlandse houders</i> .	433	496	628	508	528	586	574	536
<i>andere</i>	597	583	263	306	301	283	358	439
Voorzieningsfonds	656	656	656	672	672	672	672	672
Maatschappelijk kapitaal	290	290	290	290	290	290	290	290
Reserves	492	492	492	522	522	522	522	522
Andere passiva	126	122	333	70	65	285	267	298
	31.530	31.964	29.475	28.549	30.109	30.757	29.987	30.618

BANQUE NATIONALE SUISSE
(miljoenen Zwitserse franken)

86⁸

Posten	1959 7 maart	1959 7 april	1959 6 mei	1959 6 juni	1959 7 juli	1959 7 augustus	1959 7 september	1959 7 oktober
ACTIVA								
Goudvoorraad	8.589	8.376	8.355	8.275	8.269	8.333	8.285	8.221
Deviezen	435	473	448	469	519	406	391	396
Binnenlandse wissels	47	47	46	45	45	46	46	45
Wissels	47	47	46	45	45	46	46	45
Schatkistb. v. het Zwits. Eedgenootsch.	—	—	—	—	—	—	—	—
Voorschotten op onderpand	5	7	8	9	7	8	7	8
Effecten	45	44	44	44	44	44	44	44
kunnende dienen tot dekking	1	—	—	—	—	—	—	—
andere	44	44	44	44	44	44	44	44
Correspondenten	9	11	11	12	14	14	16	12
in Zwitserland	4	6	6	7	7	9	9	7
in het buitenland	5	5	5	5	7	5	7	5
Andere actiefposten	27	29	31	30	33	31	34	34
Totaal ...	9.157	8.987	8.943	8.884	8.931	8.882	8.823	8.760

PASSIVA

Eigen middelen	50	51	51	51	51	51	51	51
Bankbiljetten in omloop	5.559	5.559	5.622	5.616	5.671	5.679	5.713	5.774
Andere dadelijk opvraagbare verbintenis.	3.364	3.195	3.089	3.034	3.023	2.965	2.872	2.745
Girorekeningen van handels- en industriële banken	2.993	2.807	2.722	2.642	2.651	2.623	2.521	2.375
Andere dadelijk opvraagbare verbintenissen	371	388	367	392	372	342	351	370
Andere passiefposten	184	182	181	183	186	187	187	190
Totaal ...	9.157	8.987	8.943	8.884	8.913	8.882	8.823	8.760

DISCONTOVOET DER VOORNAAMSTE CIRCULATIEBANKEN (*)

(op 30 september 1959)

(in pct. vanaf de aangeduide datum)

86⁹

België	8 januari 1959	3,25 ¹	Nederland	21 januari 1959	2,75
Belg. Kongo en Ruanda-Urundi	3 august. 1959	4,50 ²	Noorwegen	14 februari 1955	3,50
Denemarken	19 septemb. 1959	5,—	Oostenrijk	23 april 1959	4,50
Duitsland	4 septemb. 1959	3,— ³	Portugal	12 januari 1944	2,50
Finland	1 maart 1959	6,—	Spanje	7 aug. 1959	6,25
Frankrijk	23 april 1959	4,—	Turkije	6 juni 1956	6,—
Griekenland	1 mei 1956	10,—	Verenigde Staten (Federal Reserve Bank of New-York) ...	11 septemb. 1959	4,—
Groot-Brittannië	20 novemb. 1958	4,—	Zweden	3 mei 1958	4,50
Ierland	27 novemb. 1958	4,25	Zwitserland	26 februari 1959	2,—
Italië	7 juni 1958	3,50			

* Canada : sedert 1 november 1956 discontovoet bepaald de donderdag van elke week.
¹ Discontovoet der bij een bank gedomiciëerde accepten en warrants. Voor de andere discontovoeten, zie tabel 2.
² Discontovoet der bij een bank gedomiciëerde accepten.
³ Sedert 28 oktober 1959 : 4 pct.

III. — BANK VOOR INTERNATIONALE BETALINGEN, TE BAZEL ¹

Staten in duizenden Zwitserse goudfranken
[eenheden van 0,29032258... g. fijn goud (art. 5 der statuten)]

ACTIVA	31 juli 1959		31 augustus 1959		30 september 1959		PASSIVA		31 juli 1959		31 augustus 1959		30 september 1959	
		pct.		pct.		pct.		pct.		pct.		pct.		pct.
I. Gouden baren en munten	1.333.886	37,8	1.329.327	38,4	1.308.361	38,3	I. Kapitaal :							
II. Kasmiddelen en banktegoeden op zicht	48.332	1,4	41.202	1,2	42.562	1,2	Aandelen waarvan 25 pct. gestort	125.000	3,6	125.000	3,6	125.000	3,7	
III. Herdiscontopapier	803.363		800.814		791.602		II. Reserves :	22.606	0,6	22.606	0,7	22.606	0,7	
1. Handelswissels en bankaccepten	15.188	0,4	11.813	0,4	12.828	0,4	1. Wettelijke Reserve	9.263		9.263		9.263		
2. Schatkistpapier	788.175	22,3	789.001	22,8	778.774	22,8	2. Algemeen Reservefonds	13.343		13.343		13.343		
IV. Diverse wissels mobiliseerbaar op aanvraag	22.143	0,6	17.032	0,5	17.615	0,5	III. Deposito's (goud) :	1.472.568		1.433.532		1.487.322		
V. Deposito's op termijn en voorschotten	362.282		351.824		361.004		1. Circulatiebanken :							
a) op ten hoogste 3 maanden ...	297.756	8,5	296.121	8,6	313.082	9,2	a) van 6 tot 9 maanden	—	—	—	—	—	—	
b) van 3 tot 6 maanden	17.048	0,5	8.119	0,2	300	0,0	b) van 3 tot 6 maanden	141.329	4,0	151.658	4,4	106.461	3,1	
c) van 6 tot 9 maanden	12.281	0,4	47.584	1,4	47.622	1,4	c) op ten hoogste 3 maanden ...	387.152	11,0	356.161	10,3	401.347	11,7	
d) van 9 tot 12 maanden	35.197	1,0	—	—	—	—	d) dadelijk opvraagbaar	779.518	22,1	826.286	23,9	867.880	25,4	
e) op meer dan één jaar	—	—	—	—	—	—	2. Andere depositanten :							
VI. Andere effecten en titels :	890.626		849.807		825.943		a) van 6 tot 9 maanden	—	—	—	—	—	—	
1. Goud :							b) van 3 tot 6 maanden	5.883	0,2	5.883	0,2	5.883	0,2	
a) op ten hoogste 3 maanden ...	25.552	0,7	11.444	0,3	35.742	1,0	c) op ten hoogste 3 maanden ...	37.653	1,1	34.248	1,0	34.248	1,0	
b) van 3 tot 6 maanden	13.807	0,4	17.646	0,5	10.707	0,3	d) dadelijk opvraagbaar	121.033	3,4	59.296	1,7	71.503	2,1	
c) van 6 tot 9 maanden	—	—	76.935	2,2	73.384	2,1	IV. Deposito's (munt) :	1.718.197		1.683.495		1.584.341		
d) van 9 tot 12 maanden	112.059	3,2	46.187	1,3	32.630	1,0	1. Circulatiebanken :							
e) op meer dan één jaar	—	—	—	—	—	—	a) op meer dan één jaar	—	—	—	—	—	—	
2. Munt :							b) van 9 tot 12 maanden	106.846	3,0	—	—	—	—	
a) op ten hoogste 3 maanden ...	445.045	12,6	443.341	12,8	415.251	12,2	c) van 6 tot 9 maanden	1.430	0,0	108.302	3,1	106.762	3,1	
b) van 3 tot 6 maanden	43.454	1,2	96.295	2,8	104.943	3,1	d) van 3 tot 6 maanden	465.507	13,2	392.356	11,3	184.367	5,4	
c) van 6 tot 9 maanden	109.361	3,1	113.302	3,3	132.773	3,9	e) op ten hoogste 3 maanden ...	643.787	18,2	660.424	19,1	851.642	24,9	
d) van 9 tot 12 maanden	124.456	3,5	27.716	0,8	—	—	f) dadelijk opvraagbaar	25.229	0,7	34.865	1,0	20.076	0,6	
e) op meer dan één jaar	16.892	0,5	16.941	0,5	20.513	0,6	2. Andere depositanten :							
VII. Diverse activa	642	0,0	1.025	0,0	1.377	0,0	a) van 9 tot 12 maanden	319	0,0	319	0,0	319	0,0	
VIII. Eigen middelen aangewend in uitvoering der overeenk. v. Den Haag van 1930 voor belegg. in Duitsland	68.291	1,9	68.291	2,0	68.291	2,0	b) van 6 tot 9 maanden	—	—	—	—	—	—	
Totaal activa ...	3.529.565	100,0	3.459.322	100,0	3.416.755	100,0	c) van 3 tot 6 maanden	—	—	—	—	30.563	0,9	
							d) op ten hoogste 3 maanden ...	451.498	12,8	460.118	13,3	358.047	10,5	
							e) dadelijk opvraagbaar	23.581	0,7	27.111	0,8	32.565	0,9	
							V. Diversen	25.414	0,7	28.909	0,8	31.706	0,9	
							VI. Verlies en Winstrekening :	9.280	0,3	9.280	0,3	9.280	0,3	
							Nieuwe overdracht	9.280		9.280		9.280		
							VII. Fonds voor eventuele lasten	156.500	4,4	156.500	4,5	156.500	4,6	
Totaal passiva ...	3.529.565	100,0	3.459.322	100,0	3.416.755	100,0	Totaal passiva ...	3.529.565	100,0	3.459.322	100,0	3.416.755	100,0	

Uitvoering van de accoorden van Den Haag van 1930 :

In Duitsland belegde gelden : (zie noot 2)						Deposito's op lange termijn :	228.909		228.909		228.909
1. Vord. op de Reichsbank en de Golddiskontbank; wissels v. de Golddiskontbank en v. het best. der Spoorw.; bons van het best. van het Postwezen (vervallen) ..	221.019		221.019		221.019	1. Deposito's van de Regeringen schuldeisers op rekening van de Annuïteiten-Trust (zie noot 3)	152.606		152.606		152.606
2. Schatkistwissels en -bons van de Duitse Regering (vervallen) ...	76.181		76.181		76.181	2. Deposito van de Duitse Regering	76.303		76.303		76.303
Totaal ...	297.200		297.200		297.200	Eigen middelen aangewend in uitvoering der overeenk. (zie hierboven)	68.291		68.291		68.291
						Totaal ...	297.200		297.200		297.200

Noot 1. — Zijn in deze staat niet begrepen het « earmarked » goud, de effecten en andere titels die voor rekening der circulatiebanken en andere depositanten worden bewaard. Zijn hierin ook niet begrepen het « earmarked » goud, de tegoeden in banken, de effecten en andere titels gehouden door de Bank in hoedanigheid van Agent van de Europese Organisatie voor Economische Samenwerking (Europese Betalingsunie), van Overeengekomen Derde luidens het contract van inspanning afgesloten met het Hoge Gezagsorgaan van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal, alsook van lasthebber-trustee of financieel Agent voor internationale leningen.

Noot 2. — Luidens een Overeenkomst van 9 januari 1953, afgesloten tussen de regering van de Duitse Bondsrepubliek en de Bank, en die deel uitmaakt van het Akkoord over de Duitse buitenlandse schulden van 27 februari 1953, werd overeengekomen dat de Bank, niet vóór 1 april 1966 de terugbetaling zou eisen van de hoofdsom harer beleggingen in Duitsland, die hierboven aangegeven zijn, met inbegrip van de desbetreffende achterstallige interesten per 31 december 1952.

Noot 3. — De Bank ontving van de Regeringen wier deposito's gelijk zijn aan de tegenwaarde van 149.920.380,— Zwitserse goudfranken, bevestiging dat zij haar niet uit hoofde van deze deposito's de transfers mogen vragen van

INHOUDSTAFEL

DOORLOPENDE MAANDSTATISTIEKEN

(De gegevens vergezeld van het letterteken « v » zijn als voorlopig te beschouwen)

	Tab.		Tab.
GELDMARKT.			
Ia. — Officieel rentetarief voor disconto en beleningen ...	2	I. — Indexcijfers der bedrijvigheid en der industriële produktie	50
Ib. — Rente van het daggeld en van het geld op zeer korte termijn	2	II. — Brandstoffen en metallurgische produkten ... 55 ¹ en 55 ²	56 ¹
Ic. — Discontovoet van de Schatkistcertificaten	2	III. — Textielgoederen	56 ²
II. — Rentetarief voor bankdeposito's en tegoeden bij de Algemene Spaar- en Lijfrentekas	4	IV. — Diverse produkten	58
III. — Markt van het daggeld en van het geld op zeer korte termijn	8	V. — Elektrische energie	59
IV. — Discontovoet der voornaamste circulatiebanken ...	86 ^o	VERBRUIK.	
EDELE METALEN.			
Notering der edele metalen	9	I. — Maandelijke indexcijfers van de verkoop van ver- bruiksartikelen : basisgemid. 1953 = 100 ... 65 ² en 65 ³	66
VALUTAMARKT.			
Officiële wisselkoersen vastgesteld door de in Verrekeningskamer te Brussel vergaderde bankiers	10 ¹	II. — Tabaksverbruik	67
KAPITAALMARKT.			
I. — Noteringen van enkele overheidsfondsen	14	III. — Slachtingen in de 12 voornaamste slachthuizen van het land	67
II. — Maandindexcijfers der aandelennoteringen op de Beurs te Brussel en Antwerpen	15 ¹	VERVOER.	
III. — Omzet op de Beurs te Brussel	15 ²	I. — Bedrijvigheid van de Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen :	
IV. — Rendement van vast renderende waarden op de Beurs te Brussel	16	a) bedrijfsontvangsten en -uitgaven	70 ¹
V. — Emissies van de Nijverheids- en Handelsvennoot- schappen :		b) wagens aan de nijverheid geleverd	70 ²
Retrospectief overzicht	17 ¹	c) verkeer :	
VI. — Leningen uitgegeven door de Overheid	18	1° algemeen spoorverkeer	70 ³
VII. — Bankoperaties van het Gemeentekrediet	19	2° zware goederen	70 ³
VIII. — Hypotheekinschrijvingen	20	A) gezamenlijk verkeer	
RIJKSFINANCIËN.			
I. — Stand van de Staatsschuld	25 ¹	B) binnenlands verkeer	
II. — Stand van het bezit aan overheidsfondsen van de Nationale Bank van België	25 ²	II. — Bedrijvigheid van de Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen	70 ⁴
III. — Overzicht van de uitvoering der begroting	25 ³	III. — Havenverkeer :	
IV. — Opbrengst van de belastingen	26	a) Haven van Antwerpen	71 ¹
INKOMEN EN SPAREN.			
I. — Rendement der Belgische en Kongolese vennoot- schappen op aandelen :		b) Haven van Gent	71 ²
Retrospectief overzicht	30 ²	IV. — Algemene beweging der binnenscheepvaart	72
II. — Algemene Spaar- en Lijfrentekas :		BUITENLANDSE HANDEL.	
Inlagen op de spaarboekjes der particulieren	31	Nomenclatuur der afdelingen volgens de type- classificatie van de internationale handel (T.C.I.H.)	75
III. — Indexcijfer van de bruto-urbezoldigingen der arbeiders	32	WERKLOOSHEID.	
LOOP DER ZAKEN.			
I. — Bedrijvigheid der Verrekeningskamers : (Debetverrichtingen)	35	I. — Gehele en gedeeltelijke werkloosheid	81 ¹
II. — Postcheque- en giroverkeer	36	II. — Indeling der gecontroleerde werklozen per provincie	81 ²
PRIJZEN.			
a) Indexcijfers der groothandelsprijzen in België	45 ¹	III. — Daggemiddelde der gecontroleerde werklozen	81 ³
b) Indexcijfers der groothandelsprijzen in België en in het buitenland	45 ²	IV. — Indeling der gecontroleerde werklozen naar be- drijfsgroep	81 ⁴
c) Indexcijfers der kleinhandelsprijzen in België	46	BANK- EN GELDSTATISTIEKEN.	
INHOUDSTAFEL (vervolgd)			
I. — België en Belgisch-Kongo :			
Algemene Staten der banken			
Nationale Bank van België :			
Weekstaten			
Centrale Bank van Belgisch-Kongo en Ruanda- Urundi :			
Maandstaten			
Snelheid van de girale geldomloop in België			
Binnenlandse geldhoeveelheid			
Gezamenlijke balansen der geldscheppende instel- lingen			
Oorzaken van de veranderingen in de geldhoeveel- heid			
II. — Buitenlandse emissiebanken.			
Staten :			
Banque de France			
Bank of England			
Federal Reserve Banks			
Nederlandsche Bank			
Sveriges Riksbank			
Banca d'Italia			
Deutsche Bundesbank			
Banque Nationale Suisse			
Discontovoet der voornaamste circulatiebanken ...			
III. — Bank voor Internationale Betalingen, te Bazel ...			

Abonnementsprijs per jaargang { fr 250 voor België.
fr 300 voor het buitenland.

De betaling moet vooraf geschieden door overmaking op postgironummer 500 der Nationale Bank van België, of op de in haar boeken geopende rekening-courant onder de rubriek « Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting ».

De abonneuten worden verzocht op te geven welke uitgave zij wenssen te ontvangen : de Nederlandse of de Franse.
